

Nr. 10 – 2004
Side 1391 – 1544

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

**Nr. 10
Utgitt 6. august 2004**

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2004	
Juni. 25.	1391
Juni. 25.	1394
Juni. 25.	1395
Juni. 25.	1397
Juni. 25.	1398
Juni. 25.	1398
Juni. 25.	1398
Juni. 25.	1399
Juni. 25.	1399
Juni. 25.	1401
Juni. 25.	1402
Juni. 25.	1405
Juni. 25.	1415
Juni. 25.	1415
Juni. 25.	1416
Juni. 25.	1416
Juli. 2.	1417
Juli. 2.	1418
Juli. 2.	1421
Juli. 2.	1423
Juli. 2.	1424
Juli. 2.	1424
Juli. 2.	1426
Juli. 2.	1427
Juli. 2.	1428
Juli. 2.	1429
Juli. 2.	1430
Juli. 2.	1430
2003	
Juni 20.	1432
2004	
Juni 25.	1457

Juni	25.	Ikrafttr. av lov 25. juni 2004 nr. 50 om endringer i straffeloven mv. (forbrytelser i gjeldsforhold) (Nr. 977).....	1473
Juni	25.	Ikrafttr. av lov 25. juni 2004 nr. 49 om endringer i tvistemålsloven (bevisopptak utenfor rettssak) (Nr. 979).....	1474
Juni	25.	Ikrafts. av lov 25. juni 2004 nr. 51 om endringer i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer og finansavtalelova m.m. (Nr. 980).....	1474
Juni	25.	Ikrafttr. av lov 25. juni 2004 nr. 43 om endringer i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag mv. (gjennomføring av forordning (EF) 2560/2001 om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) m.m.) (Nr. 981).....	1474
Juni	25.	Ikrafttr. av lov 25. juni 2004 nr. 44 om endringer i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner (Nr. 982).....	1474
Juni	25.	Deleg. av myndighet til Finansdepartementet etter lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 5–3 annet og tredje ledd (Nr. 983).....	1474
Juni	25.	Deleg. av myndighet til Finansdepartementet etter lover på finansmarkedsområdet (Nr. 984).....	1475
Juni	25.	Ikrafttr. av lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) (Nr. 985).....	1475
Juni	25.	Ikrafttr. av lov 25. juni 2004 nr. 45 om endringer i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) (Nr. 986).....	1475
Juni	25.	Deleg. av myndighet til Samferdselsdepartementet etter luftfartsloven § 10–38a tredje ledd og § 11–2 (Nr. 989).....	1482
Juli	2.	Ikrafts. av lov 2. juli 2004 nr. 58 om endringer i lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (Nr. 1047).....	1544

Kunngjøring av stortingsvedtak

2003

Des.	9.	Vedtak om avgifter på matproduksjon for budsjetterminen 2004 (Nr. 1912).....	1431
------	----	--	------

2004

Juni	18.	Endr. i vedtak om avgifter på matproduksjon for budsjetterminen 2004 (Nr. 960).....	1447
Juni	18.	Endr. i vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2004 (Nr. 967).....	1459
Juni	18.	Endr. i vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2004 (Nr. 968).....	1460

Forskrifter

2004

Juni	15.	Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Bodø (Nr. 955).....	1433
Juni	15.	Forskrift om studier ved Høgskolen i Bodø (Nr. 956).....	1437
Juni	18.	Forskrift om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy og godkjenning av kjøretøyverksteder (Nr. 959).....	1442
Juni	21.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi (Nr. 961).....	1447
Juni	22.	Forskrift om sikkerhet og terrorberedskap om bord på skip og flyttbare boreinnretninger (Nr. 972).....	1468
Juni	25.	Forskrift om unntak fra konkurranseloven for samarbeid mv. mellom visse grupper privatpraktiserende leger, psykologer og fysioterapeuter (Nr. 987).....	1475
Juni	25.	Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften) (Nr. 988).....	1476
Mai	12.	Forskrift om opptak til lokalbasert psykisk helsearbeid – videreutdanning i nettverksintervensjon (30 studiepoeng) ved Høgskolen i Agder (Nr. 1010).....	1482
Juni	23.	Forskrift om sikkerhet og terrorberedskap i norske havner (Nr. 1017).....	1490
Juni	25.	Midlertidig forskrift om avskåret klagerett ved billighetserstatning til tidligere beboere ved barnehjem i Bergen kommune (Nr. 1019).....	1494
Juni	28.	Forskrift om radioamatørlisens (Nr. 1020).....	1494
April	26.	Forskrift for eksamen ved Høgskolen i Østfold (Nr. 1024).....	1499
Mai	28.	Forskrift om stopp i fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 (Nr. 1026).....	1503
Juni	18.	Forskrift om billigsalgaksjoner for epler i 2004 (Nr. 1028).....	1505
Juni	18.	Forskrift om tilskudd til reguleringslagring av epler i 2004 (Nr. 1029).....	1506
Juni	18.	Forskrift om tilskudd ved fabrikklevering av epler i 2004 (Nr. 1030).....	1507
Juni	22.	Forskrift om stopp i fisket etter sei med not nord for 62° N i 2004 (Nr. 1032).....	1510
Juni	24.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege	

	(Nr. 1035)	1512
Juni	25. Forskrift om stopp i fisket etter sild i Nordsjøen sør for 62° N og i Skagerrak i 2004 (Nr. 1039)	1537

Endringsforskrifter

2004

Juni	8. Endr. i forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) (Nr. 954)	1432
Juni	15. Endr. i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek (Nr. 957)	1441
Juni	18. Endr. i forskrift om adgang til å permittere utover begrensningen i lønnspliktloven samt adgang til å utvide dagpengeperioden for samme tidsrom (Nr. 958)	1442
Juni	21. Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 962)	1457
Mai	18. Endr. i forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet (forskrift om Energifondet) (Nr. 964)	1458
Juni	17. Endr. i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo (Nr. 965)	1458
Juni	17. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2004 (Nr. 966)	1458
Juni	21. Endr. i forskrift (Nr. 31) om avgiftsfri transport direkte til eller fra utlandet (Nr. 969)	1460
Juni	21. Endr. i forskrift (Nr. 49) om avgrensning av uttrykket «personkjøretøyer» (Nr. 970)	1460
Juni	22. Endr. i forskrift om anmeldelse av nybygg, besiktigelse og sertifisering m.v. av flyttbare innretninger (Nr. 973)	1471
Juni	23. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 (Nr. 975)	1472
Juni	24. Endr. i forskrift om transport med ferje (Nr. 976)	1472
Juni	25. Endr. i forskrift om kvoteordningen for melk (Nr. 978)	1473
Juni	15. Endr. i forskrift om fremskyndet innføring av krav om dobbeltskrogdesign eller tilsvarende design for oljetankskip med enkeltskrog (Nr. 1011)	1483
Juni	18. Endr. i forskrift for frivillig førtidsslaktning av høns i 2004 (Nr. 1012)	1486
Juni	21. Endr. i forskrift om anbud i lokal rutetransport (Nr. 1013)	1486
Juni	21. Endr. i forskrift (Nr. 69) om avgiftsplikt for bilforhandlere som registrerer kjøretøyer på egne navn i motorvognregisteret (Nr. 1014)	1489
Juni	21. Endr. i forskrift (Nr. 90) om beregning av merverdiavgift på personkjøretøyer som er anskaffet eller uttatt til bruk i yrkesmessig utleievirksomhet eller persontransportvirksomhet (Nr. 1015)	1489
Juni	21. Endr. i forskrift om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v. (Nr. 1016)	1489
Juni	23. Endr. i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2004 (Nr. 1018)	1494
Juni	28. Endr. i forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk (Nr. 1021)	1496
Feb.	19. Endr. i forskrift om opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder (Nr. 1022)	1497
Mars	25. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen innenfor grunnlinjene på kyststrekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2004 (Nr. 1023)	1498
Mai	12. Endr. i forskrift om opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder (Nr. 1025)	1503
Juni	16. Endr. i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket (Nr. 1027)	1503
Juni	22. Endr. i forskrift om kontroll med fremmede skip og flyttbare innretninger i norske havner mv. (Nr. 1031)	1507
Juni	24. Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist (Nr. 1036)	1536
Juni	25. Endr. i forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten (Nr. 1037)	1536
Juni	25. Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr (Nr. 1038)	1537
Juni	25. Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 1040)	1537
Juni	28. Endr. i forskrift om bygging av flyttbare innretninger (Nr. 1042)	1542
Juni	28. Endr. i forskrift om ankring-/posisjoneringssystemer på flyttbare innretninger (Nr. 1043)	1542
Juni	28. Endr. i forskrift for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner og utstyr (Nr. 1044)	1542
Juni	28. Endr. i forskrift om redningsredskaper og evakuering på flyttbare innretninger (Nr. 1045)	1543
Juni	28. Endr. i diverse forskrifter for flyttbare innretninger vedrørende henvisninger til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (Nr. 1046)	1543

Diverse

2004

Juni	22. Endr. i instruks for kjøttkontrollen (Nr. 971)	1461
------	--	------

Juni	23.	Ikrafttr. av kapittel III i forskrift 24. juni 2002 nr. 724 om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard (Nr. 974).....	1472
Juni	23.	Instruks til tilsynsveterinæren/Mattilsynet – distriktskontoret for kartlegging av og tiltak mot campylobacter i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfeslakterier (Nr. 1033)	1511
Juni	23.	Opph. av forskrift om stopp i fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 (Nr. 1034)	1512
Juni	28.	Opph. av instruks om overvåking av og tiltak mot enterohemorragisk E.coli (EHEC) i ferskt storfe- og småfekjøtt (Nr. 1041)	1542

Rettelser

Nr. 6/2004 s. 940 (i forskrift 14. mai 2004 nr. 747 om gjennomføringsregler for direktiv 92/75/EØF med hensyn til energimerking av elektriske stekeovner til husholdningsbruk).....	1544
--	------

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 6. august 2004

Nr. 10

---

25. juni. Lov nr. 42 2004

Lov om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv.

Ot.prp. nr. 68, Innst.O. nr. 98 og Besl.O. nr. 110 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 15. og 18. juni 2004. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt.
- 2 Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.
- 3 Lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
- 4 Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).
- 5 Lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.
- 6 Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 7 Lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

I

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjer ein desse endringane:

§ 23 nr. 3 skal lyde:

3. Restskatten forfaller til betaling 3 uker etter at det ferdige skatteoppgjøret eller utleggingen av skattelisten er kunngjort, likevel tidligst 20. august i ligningsåret. Er restskatten minst kr 1.000, forfaller den til betaling i to like store terminer. Første termin forfaller som i første punktum, mens annen termin forfaller 5 uker senere.

§ 48 nr. 5 skal lyde:

5. Søksmål fra en skattepliktig til prøving av ligningsavgjørelse må reises innen 6 måneder regnet fra utleggingen av skattelisten til ettersyn, eller fra melding ble sendt til skattyteren om vedtak i endringssak. Når den skattepliktige har levert forhåndutfylt selvangivelse og får tilsendt skatteoppgjør i juni, er søksmålsfristen 6 måneder fra det ferdige skatteoppgjøret ble kunngjort eller vedtak i endringssak ble sendt skattyteren. Etter utløpet av fristen kan ligningsavgjørelse heller ikke bringes inn til prøving ved tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring. Slik prøving skal likevel alltid kunne kreves inntil 3 måneder etter den forføyning som det klages over. Det kan gis oppreisning mot oversittelse av fristen på de vilkår som er fastsatt i lov om domstolene § 153 og § 154 første ledd.

II

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjer ein denne endringa:

§ 2 åttande ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Grunnlaget etter første punktum reduseres med skatt på avkastning som regnes som fordel vunnet ved kapital etter skatteloven § 5–20 annet ledd b.

III

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjer ein desse endringane:

§ 14 tredje ledd første punktum skal lyde:

Når fradragsrett ikke er avskåret etter § 22, skal det også svares avgift som ved uttak når personkjøretøyer brukes til annet enn som salgsvare, eller som utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet eller som middel til å transportere personer mot vederlag i persontransportvirksomhet.

§ 65 a første punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om at det skal betales avgift av tjenester som innføres fra utlandet, Svalbard eller Jan Mayen, og som er avgiftspliktige ved innenlands omsetning.

IV

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjer ein denne endringa:

§ 14 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Som personkjøretøy anses også campingtilhenger og motorvogn registrert som varebil klasse 1.

V

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjer ein desse endringane:

§ 6–13A skal lyde:

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det foreligger mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Skattedirektoratet, eller den direktoratet gir fullmakt, pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste å gi opplysninger om navn og adresse til en abonnent som ikke har offentlig telefonnummer, telefaksnummer eller personsøknnummer.

§ 8–9 nr. 1 skal lyde:

1. Når skatteoppgjøret er ferdig, skal det snarest mulig kunngjøres og sendes melding til skattyteren om dette. Melding om fastsetting etter § 8–6 nr. 5 sendes selskapets styre og daglig leder. Nr. 2 gjelder tilsvarende.

§ 8–10 nr. 1 skal lyde:

1. Forhåndslikning etter § 4–7 nr. 9 eller nr. 10 skal omfatte skattyterens inntekt i det løpende inntektsår og inntekt og formue i det foregående inntektsår hvis ligningen for dette år ikke er lagt ut etter § 8–8.

§ 9–2 nr. 4 skal lyde:

4. Klage over ligningen må leveres innen tre uker etter at utleggingen ble kunngjort. Når skattyter har levert forhåndsutfylt selvangivelse og får tilsendt skatteoppgjør i juni, skal klage over ligningen leveres innen 10. august eller innen seks uker etter at det ferdige skatteoppgjøret ble kunngjort. Er skattyterens oppgaver fraveket som angitt i § 8–3 nr. 1 jf. nr. 2 uten at påbudt varsel er sendt, kan klage over fraviket likevel leveres innen tre uker etter at skattyteren ble oppmerksom på fraviket, men ikke mer enn tre år etter inntektsåret.

§ 9–8 nr. 4 skal lyde:

4. Ligningskontoret avgjør endringsspørsmål, herunder vedtak om tilleggsskatt, i saker som tas opp etter § 9–5 nr. 1 a, dersom saken gjelder skattyter som skal levere selvangivelse etter § 4–7 nr. 1 og 8 og ny ligningsavgjørelse foreligger innen ett år etter utløpet av selvangivelsesfristen i § 4–7 nr. 1.

VI

I lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard gjer ein denne endringa:

§ 4–3 andre punktum skal lyde:

I ligningsloven unntas fra anvendelse kapittel 5 om regnskapsplikt, § 8–5 om særskilt avgjørelsesmyndighet samt § 8–6 om stedet for ligning.

VII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein desse endringane:

§ 2–11 første og andre ledd skal lyde:

Særskilt ligning av ektefellers inntekt

- (1) Har begge ektefeller inntekt, kan hver av dem kreve at inntekten lignes særskilt.
- (2) Særskilt ligning gjennomføres også uten at ektefellene har fremsatt krav om det, hvis det gir lavere eller samme samlede skatt som ligning under ett.

§ 2–11 fjerde ledd blir oppheva.

§ 2–13 første ledd skal lyde:

- (1) Ektefeller som helt eller delvis er lignet under ett, jf. §§ 2–10 og 2–12 bokstav a andre punktum, skal ha skatt av
  - a. alminnelig inntekt fordelt etter størrelsen av den alminnelige inntekt hver ektefelle har,
  - b. personinntekt fordelt etter størrelsen av den personinntekt hver ektefelle har,
  - c. formue fordelt etter størrelsen av den nettoformue hver ektefelle har.

Andre, tredje, fjerde, femte og sjette ledd blir oppheva. Sjuande ledd blir andre ledd.

§ 2–14 skal lyde:

§ 2–14. Ligning av barns formue og inntekt

(1) Når barn er 16 år eller yngre ved utløpet av inntektsåret, skal barnets inntekt og formue lignedes med en halvpart på hver av foreldrene hvis foreldrene lever sammen ved utgangen av året. Foreldrene kan kreve en annen fordeling.

(2) Lever ikke foreldrene sammen ved utgangen av året, lignedes barnet sammen med den av foreldrene som barnet er folkeregistrert sammen med på dette tidspunkt. Hvis denne av foreldrene ikke har hatt omsorgen for barnet det meste av året, kan vedkommende kreve at barnets formue og inntekt lignedes hos den annen hvis sistnevnte har hatt omsorgen for barnet det meste av året.

(3) Særkullsbarns formue og inntekt lignedes med en halvpart hos hver av ektefellene. Den av ektefellene som ikke er barnets biologiske mor eller far og som heller ikke har adoptert barnet, kan kreve at barnets formue og inntekt tas med hos den andre ektefellen.

(4) Barn som i inntektsåret er 13 år eller eldre, lignedes likevel særskilt for sin arbeidsinntekt.

Overskrifta til § 2–16 skal lyde:

Meldepliktige samboere

§ 2–16 første ledd skal lyde:

(1) Bestemmelsene i §§ 2–10 til 2–15 gjelder tilsvarende for samboere hvor den ene er pensjonist med meldeplikt i henhold til folketrygdloven § 25–4 første ledd første punktum.

§ 2–30 første ledd bokstav g nr. 2 blir oppheva.

§ 5–15 første ledd ny bokstav m skal lyde:

m. utbetalinger fra statens kompensasjons- og oppreisningsordning for pionerdykkere.

§ 5–20 andre ledd skal lyde:

(2) Som fordel vunnet ved kapital regnes

a. årlig avkastning på sparedelen av en livsforsikring (kapitalforsikring) med garantert avkastning, for forsikringstakeren,

b. avkastning på sparedelen av en livsforsikring (kapitalforsikring) med investeringsvalg uten garantert avkastning.

Departementet kan gi forskrift om beregning av avkastning. Dette ledd gjelder livsforsikring (kapitalforsikring) i forsikringsselskap hjemmehørende i en stat innenfor EØS-området.

§ 5–21 andre ledd ny bokstav c skal lyde:

c. hvor skattlegging skjer ved utbetaling etter § 5–20 annet ledd.

Overskrifta til § 6–47 skal lyde:

Trygdedes tilskudd m.v. til forsikrings- og pensjonsordninger

§ 6–47 nytt andre ledd skal lyde:

Det gis fradrag for tap på sparedelen ved utbetaling fra en individuell livrente etter § 5–41 første ledd og livsforsikring (kapitalforsikring) i forsikringsselskap hjemmehørende i en stat innenfor EØS-området. Departementet kan i forskrift gi regler til utfylling og gjennomføring av første punktum.

§ 6–48 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Fradrag gis med en halvpart hos hver av ektefellene eller samboerne, dersom de ikke er enige om en annen fordeling.

§ 8–1 sjettede ledd nytt andre punktum skal lyde:

I tillegg til jordbruksinntekten kan det i fradraggrunnlaget velges å ta med nettoinntekt fra produksjon av biomasse til energiformål, herunder vedproduksjon.

Tidlegare andre til åttende punktum blir nytt tredje til niande punktum.

§ 14–81 første ledd ny bokstav d skal lyde:

Ved fastsettelse av avkastning av skog regnes ikke med nettoinntekt fra produksjon av biomasse til energiformål, dersom bonden har valgt å føre slik nettoinntekt som jordbruksinntekt i henhold til skatteloven § 8–1 sjettede ledd andre punktum.

Noverande bokstav d blir ny bokstav e.

VIII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjer ein denne endringa:

§ 6–3 femte ledd skal lyde:

(5) Når det i skatteavtale med fremmed stat er bestemt at inntekt skal være unntatt fra skattlegging i Norge, kommer tilhørende kostnad eller tilsvarende tap ikke for noen del til fradrag ved ligning av inntekt her i landet.

IX

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. gjer ein desse endringane:

§ 3 nytt andre ledd skal lyde:

Det ytes også kompensasjon for merverdiavgift betalt ved innførsel av varer fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen og for merverdiavgift ved kjøp av tjenester fra utlandet.

§ 10 nytt andre ledd skal lyde:

For virksomheter som bruker årsoppgave er foreldelsefristen to år. Fristen regnes fra utgangen av det kalenderår som kompensasjonskravet oppsto.

Noverande andre ledd blir til tredje ledd.

§ 11 nytt andre ledd skal lyde:

Kravet på tilbakebetaling med tillegg av renter er tvangsgrunnlag for utlegg. Kravet er tvangskraftig selv om grunnlaget er påklaget eller innbrakt for domstolene.

X

Endringane under I, III, V, VI, VIII og IX tek til å gjelde straks.

Endringane under II og VII tek til å gjelde straks, med verknad frå og med inntektsåret 2004.

Endringane under IV blir sett i kraft frå 1. juli 2004.

25. juni. Lov nr. 43 2004

Lov om endringer i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag mv. (gjennomføring av forordning (EF) 2560/2001 om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) m.m.)

Ot.prp. nr. 52, Innst.O. nr. 69 og Besl.O. nr. 76 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 6. og 25. mai 2004. Fremmet av Finansdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (forordning (EF) nr. 2560/2001). Kunngjort 25. juni 2004.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker.
- 2 Lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker.

I

I lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag skal § 9 tredje ledd nye annet og tredje punktum lyde:

EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (forordning (EF) nr. 2560/2001) om grensekryssende betalinger i euro gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Departementet kan gi forskrift om at disse reglene også gjelder for annen valuta.

II

I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker gjøres følgende endringer:

§ 8 sjette ledd skal lyde:

Til medlemmer og varamedlemmer kan bare velges myndige personer.

§ 19 første ledd skal lyde:

Ledende ansatt i en sparebank kan ikke være ansatt i eller medlem av styret i foretak som har et kundeforhold til eller annet forretningsforhold til banken.

III

I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker skal § 10 første ledd lyde:

Ledende ansatt i en forretningsbank kan ikke være ansatt i eller medlem av styret i foretak som har et kundeforhold til eller annet forretningsforhold til banken.

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Kongen kan gi overgangsregler.

25. juni. Lov nr. 44 2004**Lov om endringer i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner.**

Ot.prp. nr. 66, Innst.O. nr. 78 og Besl.O. nr. 101 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 17. juni 2004. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. Medlemmer

(1) Sparebank og forretningsbank med hovedsete her i riket skal være medlem av Bankenes sikringsfond. Kongen kan bestemme at andre kredittinstitusjoner enn banker skal være medlem av Bankenes sikringsfond, jf. § 1-1 annet ledd.

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2. Filialer

(1) Kredittinstitusjon med hovedsete i annen EØS-stat som mottar innskudd fra allmennheten gjennom filial her i riket, har rett til å bli medlem av innskuddsgarantiordningen nevnt i § 2-10 dersom innskuddsgarantiordningen i filialens hjemland ikke kan anses å gi filialens innskytere like god dekning som følger av loven her. Kongen kan fastsette nærmere vilkår for slikt medlemskap.

(2) Kongen kan bestemme at filial av kredittinstitusjon med hovedsete i stat utenfor EØS-området, skal være medlem av innskuddsgarantiordningen nevnt i § 2-10.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om filialers medlemskap i sikringsfondet, herunder regler om at fondet kan granske filialenes regnskaper og revisjonforhold og vurdere deres forvaltning.

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. Formål, vedtekter m.v.

(1) Sikringsfondet skal gjennom innskuddsgarantiordningen nevnt i § 2-10 sikre innskuddsforpliktelsene til medlemmene. Fondet kan også yte støtte etter § 2-12 til medlemmer nevnt i § 2-1.

(2) Fondet er eget rettssubjekt. Ingen av medlemmene har eiendomsrett til noen del av fondet. Konkurs eller akkordforhandlinger kan ikke åpnes i fondet.

(3) Fondets øverste myndighet er generalforsamlingen, jf. § 2-14. Fondet ledes av et styre, jf. § 2-15. Fondet skal ha vedtekter godkjent av Kongen.

(4) Fondet kan granske medlemsbankenes regnskaper og revisjonsforhold og vurdere deres forvaltning. I den sammenheng kan fondet kreve at en medlemsbank skal legge frem dokumenter m.v. og opplysninger som fondet anser nødvendig.

(5) Kongen kan fastsette nærmere regler om fondet og dets virksomhet.

§ 2-5 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Med garantert innskudd menes samlet innskudd inntil 2 millioner kroner fra en innskyter i en medlemsinstitusjon.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 2-6 skal lyde:

§ 2-6. Sikringsfondets størrelse

(1) Sikringsfondets samlede ansvarlige kapital skal til enhver tid minst være lik summen av 1,5 prosent av samlede garanterte innskudd hos medlemmene og 0,5 prosent av summen av beregningsgrunnlagene for kapitaldekningskravene for de institusjoner som er medlemmer etter § 2-1.

§ 2-7 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Et medlems årsavgift skal settes til summen av 1 promille av samlet garantert innskudd og 0,5 promille av beregningsgrunnlaget for kapitaldekningskravet, dog slik at

- a) for et medlem som har en kjernekapitaldekning på mindre enn 8 prosent skal avgiftsbeløpet forholdes med et prosentvis tillegg på 4 ganger det antall prosentpoeng som kjernekapitaldekningen er mindre enn 8 prosent,
- b) for et medlem som har en kjernekapitaldekning som overstiger 8 prosent, skal avgiftsbeløpet reduseres med et prosentvis fradrag på 4 ganger det antall prosentpoeng som kjernekapitaldekningen overstiger 8 prosent, men ikke i noe tilfelle på mer enn 35 prosent.

§ 2-7 tredje ledd første punktum skal lyde:

(3) For filial som nevnt i § 2-2 første og annet ledd skal det hvert år betales en avgift til fondet tilsvarende 1 promille av samlet garantert innskudd i filialen.

§ 2-8 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Fondets styre foretar fordelingen av garantibeløpene og fastsetter hvordan garantiansvaret skal sikres.

§ 2-10 skal lyde:

§ 2-10. Innskuddsgaranti

(1) Sikringsfondet plikter å dekke tap som en innskyter har på innskudd i en medlemsinstitusjon, med mindre annet følger av reglene i paragrafen her. Som innskudd regnes i denne paragrafen også tilgodehavende etter oppdrag om betalingsoverføring eller andre vanlige banktjenester, samt ikke forfalte renter.

(2) Dersom en innskyter har innskudd som samlet overstiger 2 millioner kroner, plikter ikke fondet å dekke tap på den del av samlede innskudd som overstiger dette beløp. Samlede innskudd skal reduseres med den enkelte innskyters forfalte forpliktelser etter andre avtaleforhold dersom medlemmet har adgang til å motregne innskudd og forpliktelser. Kongen kan i forskrift bestemme at grensen for pliktig dekning kan settes høyere enn det som følger av første punktum for enkelte spesielle typer innskudd eller for innskudd fra særskilte innskytere.

(3) Fondet plikter ikke å dekke tap på:

- a) innskudd fra verdipapirfond og andre foretak for kollektiv investering,
- b) innskudd som har uvanlig høy rente eller andre økonomiske fordeler, når slike fordeler har bidratt til å forverre institusjonens økonomiske situasjon.

(4) Fondet har ikke adgang til å dekke tap på:

- a) innskudd fra selskaper i samme konsern som medlemsinstitusjonen,
- b) innskudd som består av utbytte av en straffbar handling det foreligger rettskraftig dom for i forbindelse med en straffbar handling.

(5) Vedtak om å dekke tap utover det sikringsfondet plikter å dekke etter annet og tredje ledd, krever tilslutning fra minst 5 styremedlemmer.

§ 2-11 annet, tredje, fjerde og femte ledd skal lyde:

(2) Ved utbetaling skal fondet sikre at hver innskyter først får dekket et tap på innskudd inntil et beløp i norske kroner som svarer til 20.000 euro. Utover dette kan det fastsettes terminer for forholdsmessige delutbetalinger inntil alle innskytere har fått full dekning.

(3) Utbetaling fra fondet til innskyter i filial som nevnt i § 2-2 første og annet ledd skal finne sted i den utstrekning innskyterens tap ikke er omfattet av innskuddsgarantiordningen i filialens hjemland.

(4) Utbetalinger fra fondet for å dekke tap på innskudd i et medlems filial i en annen EØS-stat, må ikke overstige den utbetaling som ville blitt foretatt av den nærmest sammenlignbare innskuddsgarantiordning i filialens vertsland eller omfatte andre innskytere enn de som er omfattet av denne.

(5) Tvist om fondets avgjørelser etter innskuddsgarantien kan påklages til Kredittilsynet etter forvaltningsloven kapittel VI. Tvist om et krav omfattes av innskuddsgarantien og om retten til dekning under denne, kan prøves av domstolene.

§ 2-12 første, tredje, femte og sjette ledd skal lyde:

(1) For å sikre at et medlem av fondet som nevnt i § 2-1, kan oppfylle sine forpliktelser eller videreføre virksomheten, eventuelt få overført virksomheten til annen institusjon, kan fondet yte støtte ved:

- a) å stille garanti eller gi annen støtte for å sikre innskudd eller dekke tap på innskudd som ikke blir dekket etter § 2-10,
- b) å gi støtteinnskudd, lån eller garanti for lån eller oppfyllelse av andre forpliktelser,
- c) å tilføre egenkapital eller stille egenkapitalgaranti for at virksomheten kan fortsette eller avvikles,
- d) å dekke tap som likviditets- og soliditetssvikt har påført kreditorer eller bestemte grupper av disse,
- e) andre tiltak i samsvar med vedtektene.

(3) Styret kan ikke treffe vedtak etter annet ledd, med mindre fondets gjenværende kapital etter støttetiltaket sammen med fremtidig innbetaling av årsavgift og garantikapital samt annen kapitaltilgang, antas å være tilstrekkelig til å sikre fondets forpliktelser etter innskuddsgarantiordningen. Vedtak om støtte krever tilslutning fra minst fem styremedlemmer og begrunnelsen skal fremgå av fondets styreprotokoll.

(5) Medlemsbank som har mottatt støtte eller garanti fra fondet, skal gjennomføre de bestemmelser som fondets styre fastsetter for å sikre mot tap. Banken skal gi regelmessige innberetninger til fondets styre om medlemmets stilling og virksomhet etter fondsstyrets nærmere bestemmelser. Styret har også ellers til enhver tid adgang til å innhente opplysninger om bankens forhold.

(6) Fondet kan ikke uten Kongens samtykke stille garanti eller påta seg andre forpliktelser i anledning innskuddsgaranti eller støttetiltak etter paragrafen her som til sammen utgjør mer enn to ganger fondets minstekapital etter § 2-6.

§ 2–13 skal lyde:

§ 2–13. Regress

(1) Når fondet har dekket et tap under garantien nevnt i § 2–10, trer fondet inn i innskyterens rett for et beløp som svarer til utbetalingen. Tilsvarende gjelder ved tap som innskyteren får dekket etter § 2–12.

§ 2–14 første ledd skal lyde:

(1) På generalforsamlingen har hvert medlem av fondet én representant og én stemme, med mindre Kongen bestemmer noe annet.

§ 2–15 første og fjerde ledd skal lyde:

(1) Fondet skal ha et styre på syv medlemmer. Fem medlemmer og fem varamedlemmer velges av generalforsamlingen. Ved sammensetningen skal det legges vekt på hensynet til en balansert representasjon fra banker av forskjellig størrelse og karakter. Norges Bank og Kredittilsynet oppnevner hver ett medlem med varamedlem.

(4) Det skal føres styreprotokoll. Kredittilsynet kan kreve fondets styreprotokoller fremlagt.

§ 4–1 annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene gjelder tilsvarende for morselskap i finanskonsern og for andre kredittinstitusjoner enn bank som er medlem av Bankenes sikringsfond.

§ 4–3 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Gjelder det en bank eller annen kredittinstitusjon, skal Kredittilsynet gi melding til Norges Bank og til sikringsfondet.

§ 5–3 annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

(2) Uten hinder av § 2–7 første ledd skal medlemmer som har betalt avgift til Sparebankenes sikringsfond ha avgiftsfrihet i en overgangsperiode på tre år fra og med det kalenderår de to banksikringsfondene slås sammen til ett fond. Medlemmer som har betalt avgift både til Sparebankenes sikringsfond og andre sikringsordninger skal innrømmes forholdsmessig avgiftsfrihet. Kongen avgjør i tvilstilfeller i hvilken utstrekning avgiftsfriheten skal gjøres gjeldende.

(3) Kongen kan treffe vedtak om at avgiftsfriheten i annet ledd helt eller delvis skal settes til side dersom det oppstår ekstraordinære forhold som i vesentlig grad svekker sikringsfondets evne til å ivareta sine lovbestemte oppgaver.

(4) Før slike vedtak som nevnt i annet og tredje ledd treffes skal det innhentes uttalelser fra sikringsfondets styre, Norges Bank og Kredittilsynet.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Kongen kan gi overgangsregler.

25. juni. Lov nr. 45 2004

Lov om endringer i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).

Dok.nr. 8:41, Innst.O. nr. 71 og Besl.O. nr. 78 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 25. mai 2004. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) gjøres følgende endringer:

§ 2–4 nytt andre ledd skal lyde:

Vilkår som nevnt i første ledd gjelder ikke i situasjoner som nevnt i § 2–14.

§ 2–14 nytt andre og tredje ledd skal lyde:

Dersom særlige hensyn taler for det, kan en dispensasjonsnemnd som omtalt i tredje ledd gi tillatelse til genetisk undersøkelse av befruktete egg. Slik tillatelse kan gis ved alvorlig arvelig sykdom uten behandlingsmuligheter. Befruktete egg som utvelges, må ikke genetisk modifiseres.

Dispensasjonsnemnda oppnevnes av departementet. Departementet oppnevner medlemmer og personlige varamedlemmer for to år av gangen. Nemndas vedtak kan ikke påklages. Departementet kan gi nærmere forskrift om nemndas organisasjon og saksbehandling.

Nåværende andre ledd blir fjerde ledd og skal lyde:

Før preimplantasjonsdiagnostikk foretas, skal kvinnen eller paret gis genetisk veiledning og informasjon.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

25. juni. Lov nr. 46 2004**Lov om endringer i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (sjuketransport m.m.).**

Ot.prp. nr. 69, Innst.O. nr. 84 og Besl.O. nr. 94 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 15. juni 2004. Fremja av Helsedepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (sjuketransport m.m.) blir det gjort slike endringer:

§ 2–1a første ledd skal lyde:

De regionale helseforetakene skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder

1. sykehustjenester,
2. medisinske laboratorietjenester og radiologiske tjenester,
3. akuttmedisinsk beredskap,
4. medisinsk nødmeldetjeneste, luftambulansetjeneste og ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt,
5. tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk, herunder institusjonsplasser som kan ta imot rusmiddelmissbrukere med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2 til 6–3,
6. transport til undersøkelse eller behandling i kommune- og spesialisthelsetjenesten og
7. transport av behandlingspersonell.

II

Lova trer i kraft straks.

25. juni. Lov nr. 47 2004**Lov om endring i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m.**

Ot.prp. nr. 49, Innst.O. nr. 85 og Besl.O. nr. 93 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 15. juni 2004. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. skal § 15 andre ledd lyde:

§ 6 a opphører å gjelde 1. januar 2007.

II

Loven trer i kraft straks.

25. juni. Lov nr. 48 2004**Lov om endringer i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer (delegering av myndighet til interkommunale organer).**

Ot.prp. nr. 72, Innst.O. nr. 96 og Besl.O. nr. 107 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 17. juni 2004. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene gjøres følgende endringer:

§ 4a–3 Overskriften skal lyde:
(*Delegering av myndighet*)

§ 4a–3 første og annet ledd skal lyde:

Myndighet og gjøremål innen miljørettet helsevern som i denne lov er lagt til kommunestyret, kan med unntak av den myndighet som er nevnt i § 4a–11 tredje ledd, delegeres etter reglene i kommuneloven, til et interkommunalt

organ eller til en annen kommune. Når kommunen har delegert myndighet til en annen kommune, skal vedtak fattet av denne stadfestes av kommunen der saken har sin opprinnelse.

Kommunestyrets myndighet eller myndighet delegert etter første ledd kan utøves av kommunelegen, dersom dette på grunn av tidsnød er nødvendig for at styrets oppgaver etter denne lov skal kunne utføres. Når kommunestyret har lagt oppgavene innen miljørettet helsevern etter denne lov til et interkommunalt organ, kan myndighet etter denne bestemmelse utøves av en eller flere leger ansatt i dette organet.

§ 4a–12 første ledd skal lyde:

Fylkesmannen avgjør klager over vedtak truffet av kommunestyret, kommunelegen eller interkommunalt organ etter dette kapittel.

II

I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjøres følgende endringer:

§ 7–1 nytt sjettede ledd skal lyde:

Kommunens myndighet etter denne lov kan delegeres etter reglene i kommuneloven, til et interkommunalt organ eller til en annen kommune. Når kommunen har delegert myndighet til en annen kommune, skal vedtak fattet av denne stadfestes av kommunen der saken har sin opprinnelse.

§ 7–2 nytt fjerde ledd skal lyde:

Når kommunen har lagt smittevernoppgavene til et interkommunalt organ, jf. § 7–1 sjettede ledd, kan kommunestyret delegerer kommunelegens myndighet etter denne lov til en eller flere leger ansatt i dette organet.

§ 8–3 første ledd skal lyde:

Fylkesmannen avgjør klage over kommunalt eller interkommunalt vedtak såfremt ikke noe annet er bestemt i loven.

III

Loven trer i kraft straks.

25. juni. Lov nr. 49 2004

Lov om endringer i tvistemålsloven (bevisopptak utenfor rettssak).

Ot.prp. nr. 33, Innst.O. nr. 66 og Besl.O. nr. 83 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 10. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål skal i kapittel 20 ny § 271 a lyde:

Dersom det er grunn til å frykte for at varsel til motparten vil kunne hindre at beviset sikres, kan retten treffe avgjørelse om at bevisopptak skal holdes før motparten varsles. Verken motparten eller allmennheten skal gjøres kjent med saken inntil bevisopptaket er holdt eller mer enn seks måneder har gått siden saken ble avsluttet. Den som har fremsatt begjæringen, bør ikke gis tilgang til beviset før avgjørelsen er endelig, dersom det kan være viktig for motparten å hindre det. Tvangsfullbyrdsloven § 15–10 gjelder tilsvarende. Fristen for å begjære muntlig forhandling er to uker fra avholdelsen er meddelt.

Dersom det viser seg at den som fremsatte begjæringen, ikke har et krav eller en rettighet som bevisopptaket kunne tjene til å sikre, plikter vedkommende å erstatte den skade motparten har lidt som følge av bevisopptaket. Det samme gjelder dersom det etter etterfølgende muntlig forhandling viser seg at begjæringen om bevisopptak etter paragrafen her for øvrig var ugrunnet som følge av at det under saken forsettlig eller uaktsomt ble gitt uriktige eller villedende opplysninger om hvorfor det var grunn til å foreta bevisopptaket.

Retten kan stille som vilkår for avholdelse av bevisopptaket at den som har fremsatt kravet dekker eller stiller sikkerhet for de omkostninger som påløper. Retten kan også stille som vilkår at det stilles slik sikkerhet som retten fastsetter for mulig erstatning til motparten.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

25. juni. Lov nr. 50 2004

Lov om endringer i straffeloven mv. (forbrytelser i gjeldsforhold).

Ot.prp. nr. 37, Innst.O. nr. 73 og Besl.O. nr. 87 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 10. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

Endring i følgende annen lov:

Lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven).

I

I straffeloven 22. mai 1902 nr. 10 gjøres følgende endringer:

Ny § 68 a skal lyde:

Foreldelsesfristen for overtredelse av §§ 281 til 287 løper ikke under konkurs eller gjeldsforhandling etter loven. Fristen kan likevel ikke forlenges med mer enn 5 år etter denne paragrafen.

§ 281 skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes en skyldner som forsettlig eller grovt uaktsomt påfører fordringshaverne betydelig tap ved

- a) pengespill eller annen risikopreget aktivitet,
- b) annen lettsindig atferd,
- c) overdrevent forbruk, eller
- d) grovt uordentlig forretningsførsel.

§ 282 skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes en skyldner som forsettlig eller grovt uaktsomt gir en fordringshaver oppgjør eller sikkerhet, dersom skyldneren er, blir eller står i påtakelig fare for å bli insolvent ved handlingen, og derved forringer fordringshavernes dekningsutsikt i betydelig grad.

§ 283 skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 3 år straffes en skyldner som foretar en handling som er egnet til å hindre at et formuesgode tjener til dekning for en eller flere av fordringshaverne, dersom

- a) det pågår tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring rettet mot skyldneren, eller
  - b) skyldneren er, blir, eller står i påtakelig fare for å bli insolvent ved handlingen, og handlingen er uforsvarlig.
- Det fritar ikke for straff at vilkåret om insolvens mv. ikke lar seg fastslå, dersom dette skyldes at skyldneren forsettlig eller grovt uaktsomt har overtrådt regnskapsbestemmelser i lov eller forskrift.

Grov overtredelse av første ledd bokstav b straffes med bøter eller fengsel inntil 6 år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov skal det særlig legges vekt på om handlingen innebærer en betydelig svekkelse av fordringshavernes utsikt til å få dekning, eller om det foreligger andre særlig skjerpene omstendigheter.

Grovt uaktsom overtredelse av første og annet ledd straffes med bøter eller fengsel inntil 3 år.

§ 283 a oppheves.

§ 284 skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes en skyldner som forsettlig eller grovt uaktsomt unnlater å begjære åpning av gjeldsforhandling etter konkursloven eller konkurs, dersom skyldneren er insolvent, og

- a) unnlatsen medfører at en disposisjon eller et utlegg ikke kan omstøtes, og dette forringer fordringshavernes dekningsutsikt betydelig, eller
- b) skyldnerens næringsvirksomhet klart går med tap og skyldneren må innse at han ikke vil kunne gi fordringshaverne oppgjør innen rimelig tid.

Unnlatsen av å begjære åpning av gjeldsforhandling eller konkurs er likevel straffri dersom skyldneren har opptrådt i forståelse med fordringshavere som representerer en vesentlig del av fordringsmassen med hensyn til både beløp og antall.

§ 285 skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 3 år straffes en skyldner som under konkurs eller gjeldsforhandling etter loven opptrer slik at det er egnet til å hindre at et formuesgode tjener til dekning eller utnyttelse for fordringshaverne, eller uriktig oppgir eller vedkjenner seg forpliktelser.

Grov overtredelse av første ledd straffes med bøter eller fengsel inntil 6 år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov skal det særlig legges vekt på om handlingen innebærer en betydelig svekkelse av fordringshavernes utsikt til å få dekning, eller om det foreligger andre særlig skjerpene omstendigheter.

Grovt uaktsom overtredelse av første og annet ledd straffes med bøter eller fengsel inntil 3 år.

§ 287 skal lyde:

Den som til fordel for eller på vegne av skyldneren foretar en handling som nevnt i §§ 281 til 285, straffes som der bestemt.

Medvirkning til at skyldneren eller noen som nevnt i første ledd, overtrer §§ 281 til 286, straffes på samme måte. En fordringshaver kan likevel ikke straffes for å ha mottatt eller krevd oppfyllelse eller sikkerhet, med mindre fordringshaveren har brukt utilbørlige trusler eller andre utilbørlige midler for å få skyldneren til å oppfylle eller stille sikkerhet.

§ 288 oppheves.

II

I regnskapsloven 17. juli 1998 nr. 56 gjøres følgende endring:

§ 8–5 fjerde ledd skal lyde:

Foreldelsesfristen for straffbare forhold som omfattes av første ledd, løper ikke under konkurs og gjeldsforhandling etter loven. Fristen kan likevel ikke forlenges med mer enn 5 år etter denne bestemmelsen.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

25. juni. Lov nr. 51 2004

Lov om endringar i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer og finansavtalelova m.m.

Ot.prp. nr. 38, Innst.O. nr. 74 og Besl.O. nr. 88 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 10. juni 2004. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

Endringar i følgjande andre lover:

- 1 Lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven).
- 2 Lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler.
- 3 Lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven).

I

Lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer blir endra slik:

Tittelen på lova skal lyde:

Lov om foreldelse av fordringer (foreldelsesloven)

§ 9 nr. 2 andre punktum bokstav a skal lyde:

- (a) skaden er voldt i ervervsvirksomhet eller dermed likestilt virksomhet, eller er voldt mens skadelidte er under 18 år.

§ 10 ny nr. 3 skal lyde:

3. Dersom skyldneren har forlatt landet etter at fordringen oppsto, og fordringshaveren bare kan avbryte foreldelse ved skritt etter § 23, inntreer foreldelse tidligst 1 år etter den dag da fordringshaveren fikk eller burde ha skaffet seg kunnskap om at skyldneren igjen har hjemting her i riket, eller om at foreldelsen kan avbrytes ved andre skritt enn etter § 23.

Noverande nr. 3 blir ny nr. 4.

§ 16 nr. 2 skal lyde:

2. Reglene i nr. 1 gjelder tilsvarende for:

- a) tvist om krav som bringes inn for en klage- eller reklamasjonsnemnd som er opprettet av skyldneren eller bransjeorganisasjon han er tilsluttet eller under deres medvirkning. Det samme gjelder hvis vedtektene for nemnda er offentlig godkjent etter særskilt lovbestemmelse eller hvis skyldneren godtar at tvist om kravet bringes inn for en opprettet klage- eller reklamasjonsnemnd.
- b) tvist om krav mot den offentlige forvaltning som bringes inn for Stortingets ombudsmann for forvaltningen.

§ 17 nr. 3 skal lyde:

3. For krav som skal inndrives i fremmed stat, avbrytes foreldelse ved at det settes fram begjæring om inndrivelse overfor vedkommende myndighet her i riket eller i den fremmede stat i samsvar med lov eller overenskomst mellom statene om inndrivelse i den fremmede staten.

§ 21 nr. 2 nytt tredje punktum skal lyde:

Det samme gjelder tvist om krav mot den offentlige forvaltning som bringes inn for Stortingets ombudsmann for forvaltningen, om ombudsmannen uttaler kritikk etter lov 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen § 10 annet ledd og ber forvaltningsorganet behandle saken på ny.

Noverande § 21 nr. 2 tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 21 nr. 3 tredje punktum skal lyde:

Nr. 2 fjerde punktum gjelder tilsvarende.

II

I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven) skal § 26 første punktum lyde:

Foreldelse avbrytes etter foreldelsesloven § 16 nr. 2 bokstav a når tvist om krav som nemnda har myndighet til å behandle (jf. § 22 første ledd), bringes inn til avgjørelse for nemnda.

III

Lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (forsikringsavtalelova) blir endra slik:

§ 8–5 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Foreldelsesloven 18. mai 1979 nr. 18 § 10 nr. 2 og 4 gjelder tilsvarende.

§ 18–5 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Foreldelsesloven 18. mai 1979 nr. 18 § 10 nr. 2 og 4 gjelder tilsvarende.

IV

Lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) blir endra slik:

§ 1 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) For lån der långiveren er en kommune eller en fylkeskommune, gjelder kapittel 3 i loven. Kapittel 4 i loven gjelder for kausjoner for slike lån.

Noverande fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 44 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Kapitlet gjelder også for avtaler om lån hvor kommuner eller fylkeskommuner er långiver.

§ 57 første ledd første punktum skal lyde:

Dette kapitlet gjelder når en finansinstitusjon, en lignende institusjon som nevnt i § 1 annet ledd, eller en kommune eller fylkeskommune er kreditor etter kausjon stilt for lån eller annen kreditt.

V

1. Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Dei ulike reglane kan setjast i verk frå ulik tid.
2. Endringane i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer gjeld også for fordringar som ikkje er forelda når lova tek til å gjelde.
3. Endringane i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag gjeld også for avtalar som er inngått før lova tek til å gjelde, med dei særreglane som er fastsett i andre ledd eller i forskrift i medhald av nummer 4. For eldre avtalar som er inngått med andre enn ein forbrukar, gjeld lova berre så langt ikkje anna følgjer av avtalen.

For eldre avtalar gjeld følgjande særreglar:

  - a) § 3 gjeld berre så langt ikkje anna uttrykkjeleg følgjer av avtalen.
  - b) § 5 gjeld ikkje.
  - c) § 45 første ledd, § 45 andre ledd andre punktum, § 49 første ledd og § 50 gjeld berre for avtalar med forbrukarar.
  - d) § 48, § 53 andre ledd tredje punktum, § 54 første ledd andre punktum og § 54 tredje ledd gjeld ikkje.
  - e) § 53 første ledd gjeld berre så langt ikkje noko anna følger av avtalen.
  - f) § 58 andre punktum gjeld berre når kausjonisten er forbrukar.
  - g) § 61, § 66 tredje ledd og § 67 fjerde ledd gjeld ikkje.
  - h) §§ 62 til 66 gjeld berre når kausjonisten er forbrukar.
  - i) § 67 andre ledd, jf. tredje ledd, gjeld berre når kausjonisten er forbrukar og berre i forhold til nedbetaling som etter låneavtalen skal skje etter at lova er sett i verk.
  - j) § 71 gjeld berre når kausjonisten er forbrukar. Føresegna gjeld ikkje dersom det er retta krav mot kausjonisten før lova er sett i verk.
  - k) §§ 72 og 73 gjeld berre når kausjonisten er forbrukar. Føresegnene gjeld ikkje for renter og kostnader som er påløyst før lova er sett i verk.
  - l) § 74 gjeld berre når kausjonisten er forbrukar.
4. Kongen kan gi ytterlegare overgangsreglar i forskrift.

25. juni. Lov nr. 52 2004

Lov om endringer i straffeloven, straffeprosessloven og sjøloven mv. (fast promillegrense og avholdspliktreger for større skip, et eget straffebud mot tortur, forklaringsplikt for ansatte i finansinstitusjoner mv.).

Ot.prp. nr. 59, Innst.O. nr. 87 og Besl.O. nr. 89 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 10. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 16. juli 1936 nr. 2 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel.
- 2 Lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v.
- 3 Lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten (kystvaktloven).
- 4 Lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter.

I

I straffeloven gjøres følgende endringer:

Ny § 117 a skal lyde:

Den som begår tortur, straffes med fengsel i inntil 15 år. Ved grov og alvorlig tortur med døden til følge, kan fengsel inntil 21 år anvendes. Medvirkning straffes på samme måte.

Med tortur menes at en offentlig tjenestemann påfører en annen person skade eller alvorlig fysisk eller psykisk smerte,

- a) med forsett om å oppnå opplysninger eller en tilståelse,
- b) med forsett om å avstraffe, true, eller tvinge noen, eller
- c) på grunn av personens trosbekjennelse, rase, hudfarge, kjønn, homofil legning, leveform eller orientering eller nasjonale eller etniske opprinnelse.

Med offentlig tjenestemann menes i denne bestemmelsen enhver som

- a) utøver offentlig myndighet på vegne av stat eller kommune, eller
- b) utfører tjeneste eller arbeid som stat eller kommune i medhold av lov eller forskrift skal oppnevne noen for å utføre eller helt eller delvis skal betale for.

Det regnes også som tortur at handlinger som nevnt i annet ledd, begås av en person som handler etter oppfordring eller med uttrykkelig eller underforstått samtykke fra en offentlig tjenestemann.

§ 152 b annet ledd nr. 2 skal lyde:

- (2) påfører betydelig skade på et område som er fredet ved vedtak med hjemmel i naturvernloven kapittel II, viltloven § 7, svalbardmiljøloven kapittel III, lov om Jan Mayen § 2 eller lov om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m. § 2, eller

§ 422 annet ledd oppheves.

§ 426 første ledd nr. 4 oppheves. Gjeldende første ledd nr. 5 til 9 blir nr. 4 til nr. 8.

II

I lov 16. juli 1936 nr. 2 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel oppheves § 9.

III

I lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v. gjøres følgende endring:

§ 16 nr. 2 tredje punktum skal lyde:

For innstevning av vitner gjelder likevel reglene i straffeprosessloven § 275 femte ledd tilsvarende.

IV

I straffeprosessloven gjøres følgende endringer:

§ 210 annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

Dersom det ved opphold er fare for at etterforskningen vil lide, kan ordre fra påtalemyndigheten tre istedenfor kjennelse av retten. Påtalemyndighetens beslutning skal snarest mulig forelegges retten for godkjennelse.

Påtalemyndigheten kan pålegge vitner som nevnt i § 230 annet ledd, å utlevere dokumenter eller andre ting som antas å ha betydning som bevis, og som omfattes av forklaringsplikten for politiet. Dersom sterke allmenne hensyn tilsier at utlevering skjer, kan pålegg om utlevering gis uten hensyn til om det er åpnet etterforskning i straffesak.

For beslutninger etter annet eller tredje ledd gjelder § 197 tredje ledd tilsvarende.

§ 230 nytt annet ledd skal lyde:

Vitner som har taushetsplikt etter sparebankloven § 21, forretningsbankloven § 18, forsikringsvirksomhetsloven § 1–3, finansieringsvirksomhetsloven § 3–14, verdipapirhandelloven § 9–8 eller verdipapirregisterloven § 8–1, plikter å gi forklaring til politiet om forhold som omfattes av taushetsplikten eller taushetsplikt etter avtale. Dersom sterke allmenne hensyn tilsier at forklaring gis, gjelder forklaringsplikten uten hensyn til om det er åpnet etterforskning i straffesak.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Selv om et vitne ikke har forklaringsplikt etter første eller annet ledd, plikter vitnet etter innkalling å møte på politistasjon eller lensmannskontor i det politidistrikt hvor han bor eller oppholder seg for å avklare om han er villig til å forklare seg for politiet. Det samme gjelder for mistenkte. §§ 110, 112, 113 og 114 gjelder tilsvarende så langt

de passer. Påtalemyndigheten kan beslutte at en mistenkt eller et vitne skal avhentes for straks å fremstilles dersom den mistenkte eller vitnet har fått innkallingen lovlig forkynt for seg eller på annen måte har fått kjennskap til innkallingen, og har uteblitt uten gyldig forfall.

Nåværende tredje, fjerde og femte ledd blir nye fjerde, femte og sjette ledd.

V

I sjøloven skal nytt kapittel 6 A lyde:

Kapittel 6 A. Alkoholpåvirkning, pliktmessig avhold m.m.

§ 143. Alkoholpåvirkning m.m.

Ingen må føre eller forsøke å føre skip som har en største lengde på 15 meter eller mer,

1. med en alkoholkonsentrasjon i blodet som er større enn 0,2 promille, eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon i blodet,
2. med en større alkoholkonsentrasjon i utåndingsluft enn 0,1 milligram per liter luft, eller
3. under påvirkning av et annet berusende eller bedøvende middel enn alkohol.

Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse fritar ikke for straff. Forbudet gjelder tilsvarende for den som utfører eller forsøker å utføre tjeneste som er av vesentlig betydning for sikkerheten til sjøs, herunder som los.

Den som forbudet i første ledd gjelder for, må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i de første seks timer etter at tjenesten er avsluttet, når vedkommende forstår eller må forstå at det kan bli politietforskning på grunn av utførelsen av tjenesten. Dette forbudet gjelder likevel ikke etter at blodprøve eller utåndingsprøve er tatt, eller politiet har avgjort at slik prøve ikke skal tas.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne bestemmelsen, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år. Overtredelse er forseelse.

§ 144. Pliktmessig avhold

Den som fører

1. skip som har en største lengde på 15 meter eller mer og som brukes i næring, eller
2. en småbåt som omfattes av forbudet i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 33 første ledd og som brukes til passasjertransport i næring,

må i tjenestetiden ikke nyte alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel. Forbudet gjelder tilsvarende for den som utfører eller forsøker å utføre tjeneste som er av vesentlig betydning for sikkerheten til sjøs, herunder los.

Forbudet gjelder også i et tidsrom av 8 timer før tjenesten begynner.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne bestemmelsen, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år. Overtredelse er forseelse.

§ 145. Alkotest, utåndingsprøve, blodprøve

Politiet kan ta alkotest (foreløpig blåseprøve) av en person

1. som det er grunn til å tro at har overtrådt bestemmelsene i §§ 143 og 144;
2. som med eller uten egen skyld er innblandet i en ulykke;
3. når det blir krevd som ledd i kontroll av skipstrafikken.

Dersom resultatet av alkotesten eller andre forhold gir grunn til å tro at bestemmelsene i §§ 143 eller 144 er overtrådt, kan politiet fremstille vedkommende for utåndingsprøve, blodprøve og klinisk legeundersøkelse for å søke å fastslå påvirkningen. Slik fremstilling skal i alminnelighet finne sted for den som nekter å medvirke til alkotest.

Utåndingsprøve tas av politiet. Blodprøve kan tas av lege, offentlig godkjent sykepleier eller bioingeniør. Klinisk legeundersøkelse foretas når det er mistanke om påvirkning av andre midler enn alkohol eller når andre særlige grunner taler for det.

Kongen gir nærmere bestemmelser om undersøkelser som nevnt i paragrafen her.

VI

I kystvaktloven skal § 12 første ledd bokstav i og ny bokstav j lyde:

- i) lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter kapittel 3, og
- j) lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten kapittel 6 A. Politiets kompetanse etter sjøloven § 145 og regler gitt i medhold av den, gjelder tilsvarende for Kystvakten.

VII

I lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter gjøres følgende endringer:

§ 33 skal lyde:

Under påvirkning av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel må ingen føre eller forsøke å føre en småbåt som har:

1. motor som fremdriftsmiddel,
2. seil som fremdriftsmiddel og en største lengde på 4,5 meter eller mer, eller
3. brukes til passasjertransport i næring.

Føreren av en småbåt som nevnt i første ledd regnes alltid som påvirket når han eller hun:

1. har en alkoholkonsentrasjon i blodet som er større enn 0,8 promille eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon i blodet, eller
2. har en større alkoholkonsentrasjon i utåndingsluft enn 0,4 milligram per liter luft.

Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse fritar ikke for straff.

En båtfører som forstår eller må forstå at det kan bli politietterforskning på grunn av føringen, må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i de første seks timene etter at føringen er avsluttet. Dette forbudet gjelder likevel ikke etter at blodprøve eller utåndingsprøve er tatt, eller politiet har avgjort at slik prøve ikke skal tas.

Om bord på småbåter som brukes til passasjertransport i næring, gjelder bestemmelsen her også for andre som utfører eller forsøker å utføre tjeneste som er av vesentlig betydning for sikkerheten til sjøs. Sjøloven § 144 har regler om pliktmessig avhold om bord på slike båter.

§ 36 skal lyde:

§ 36. Alkotest, utåndingsprøve, blodprøve

Politiet kan ta alkotest (foreløpig blåseprøve) av en båtfører når:

1. det er grunn til å tro at båtføreren har overtrådt bestemmelsene i § 33,
2. båtføreren med eller uten egen skyld er innblandet i en ulykke, eller
3. båtføreren er blitt stanset som ledd i kontroll av båttrafikken.

Dersom resultatet av alkotesten eller andre forhold gir grunn til å tro at båtføreren har overtrådt bestemmelsene i § 33, kan politiet fremstille båtføreren for utåndingsprøve, blodprøve og klinisk legeundersøkelse for å søke å fastslå påvirkningen. Slik fremstilling skal i alminnelighet finne sted når føreren nekter å medvirke til alkotest.

Utåndingsprøve tas av politiet. Blodprøve kan tas av lege, offentlig godkjent sykepleier eller bioingeniør. Klinisk legeundersøkelse foretas når det er mistanke om påvirkning av andre midler enn alkohol eller når andre særlige grunner taler for det.

Kongen gir nærmere bestemmelser om undersøkelser som nevnt i paragrafen her.

§ 37 tredje punktum oppheves.

VIII

1. Straffeloven ny § 117 a og endringene i straffeloven § 152 b, lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrutere m.v. § 16, straffeprosessloven §§ 210 og 230 og lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 36 trer i kraft straks.
2. Loven gjelder for øvrig fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

25. juni. Lov nr. 53 2004

Lov om endringer i rettergangsgivningen m.m. (organiseringen av den sivile rettspleie på grunnplanet).

Ot.prp. nr. 43, Innst.O. nr. 90 og Besl.O. nr. 97 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 15. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

Følgende lover oppheves:

1. Lov 19. mars 1937 nr. 2 om enkelte bestemmelser angående underfogder.
2. Lov 16. juni 1961 nr. 7 om lensmenn.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 20. juli 1893 nr. 2 om Stranding og Vrag.
2. Lov 21. juli 1894 nr. 5 om delvis Omordning af det civile Embedsværk.
3. Lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlæg av taugbaner og løpestrenger mv.
4. Lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven).
5. Lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål (tvistemålsloven).
6. Lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker
7. Lov 14. august 1918 nr. 3 om frivillige auksjoner.
8. Lov 9. juli 1923 nr. 1 om anbringelse av signaler og merker for målearbeider.
9. Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.
10. Lov 21. februar 1930 om skifte.
11. Lov 14. mars 1930 om landslott.
12. Lov 12. juni 1931 nr. 1 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929.
13. Lov 27. mai 1932 nr. 2 om veksler.
14. Lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerder under krig, krigsfare og liknende forhold.
15. Lov 29. juni 1951 nr. 19 om militære rekvisisjoner.
16. Lov 29. mai 1953 nr. 3 om hittegoods.
17. Lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt.
18. Lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet.

19. Lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eigedom
20. Lov 5. mai 1961 om grannegjerde.
21. Lov 16. juni 1961 nr. 12 om ymse beitespørsmål.
22. Veglov 21. juni 1963 nr. 23.
23. Lov 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern.
24. Lov 29. november 1968 um særlege råderettar over framand eigedom.
25. Lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk.
26. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.
27. Lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp.
28. Lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven).
29. Lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.
30. Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven).
31. I plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77.
32. Lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangfullbyrdelsesloven).
33. Lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven).
34. Lov 9. desember 1994 nr. 64 om løysingsrettar.
35. Lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven).
36. Lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste.
37. Lov 22. desember 1999 nr. 105 om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandellova).
38. Lov 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus.
39. Lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag. (burettslagslova).
40. Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).

I

1. I lov 20. juli 1893 nr. 2 om Stranding og Vrag gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser endres ordene «lensmanden» og «lensmannen» til «politiet»:

§ 1 (2 steder), § 2, § 3 (6 steder), § 6 (2 steder), § 7 (4 steder), § 8 (2 steder), § 9 og § 10 (2 steder).

I følgende bestemmelser endres ordene «lensmandens» og «lensmannens» til «politiets»:

§ 4 og § 10 (2 steder).

I følgende bestemmelser endres ordet «han» til «politiet»:

§ 3 tredje ledd, § 4 og § 7 første ledd (2 steder).

§ 11 første ledd skal lyde:

Godtgjørelse og erstatning etter §§ 1 og 5 fastsettes i lensmannsdistrikter av lensmannen. Over lensmannens avgjørelse kan det klages til politimesteren dersom tvisten gjelder en sum på 100 kroner eller mer eller klageren mener avgjørelsen ikke er lovmessig.

§ 13 første ledd oppheves. Nåværende annet ledd blir første ledd.

2. I lov 21. juli 1894 nr. 5 om delvis Omordning af det civile Embedsværk oppheves § 3.

3. I lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlæg av taugbaner og løipestrenger mv. skal § 16 lyde:

Skjønn som holdes med hjemmel i loven her, styres av lensmannen eller namsfogden.

4. I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 27 skal lyde:

I hver kommune skal det være et forliksråd.

Forliksrådet skal ha tre medlemmer og like mange varamedlemmer. Blant medlemmene og blant varamedlemmene skal det være både kvinner og menn. Varamedlemmene tilkalles i den rekkefølge oppnevningen viser.

Kommunestyret velger et av medlemmene til formann. Har denne forfall, trer den av de andre som er nevnt først i oppnevningen og som kan gjøre tjeneste, i dennes sted.

Med samtykke fra departementet kan kommunestyret fastsette at forliksrådet skal ha to eller flere avdelinger. Hver avdeling velges etter annet og tredje ledd. Den ene formannen velges som leder for domstolen. Den andre formannen, eller de andre formennene i den rekkefølge kommunen har fastsatt, er lederens stedfortreder som leder for domstolen.

Arbeids-, skyss- og kostgodtgjørelse til medlemmene og varamedlemmene fastsettes i samsvar med forskrift gitt av Kongen. For bestemte kommuner kan departementet fastsette at formannen og i tilfelle også de øvrige medlemmene skal ha et midlertidig tilsettingsforhold etter tjenestemannsloven.

I lensmannsdistrikter er lensmannen sekretariat for forliksrådet. I namsfogddistrikter er namsfogden sekretariat. Kongen kan ved forskrift gi regler om forholdet mellom forliksrådet og sekretariatet.

Kommuner som har samme sekretariat for forliksrådet og dessuten ligger i samme domssogn, kan med tilslutning av minst 2/3 av hver av kommunestyrenes medlemmer beslutte å ha felles forliksråd dersom kommunene samtidig er enige om hvor mange medlemmer og varamedlemmer hver kommune skal velge, og om hvordan det skal sikres at det blant både medlemmene og varamedlemmene er både kvinner og menn.

§ 28 skal lyde:

Forliksrådene skal holde møte en gang i måneden og oftere dersom saksmengden krever det. Forliksrådet kan unnlate å holde møte i juli. Forliksrådet kan også unnlate å holde møte en måned dersom det til møtet ikke foreligger saker til behandling. Møtene holdes på det sted i forliksrådskretsen som forliksrådet fastsetter.

§ 57 femte ledd oppheves.

§ 59 tredje ledd første punktum skal lyde:

Har noen forfall så forliksrådet ikke kan holde beslutningsdyktig møte, kan fylkesmannen oppnevne stedfortredere for den enkelte sak eller for inntil tre måneder.

§ 63 skal lyde:

I lensmannsdistrikter er lensmannen hovedstevnevitne. I namsfogddistrikter er namsfogden hovedstevnevitne.

Hjelpstevnevitner for hovedstevnevitnet må godkjennes av tingretten. Ligger avgjørelsen under flere retter, treffes den ved uenighet av domstoladministrasjonen.

Ved Høyesterett kan det ansettes et eller flere stevnevitner til å utføre forkynnelser i den kommunen der Høyesterett har sete.

Stevnevitner skal avgi forsikring til vedkommende rett om at de samvittighetsfullt vil oppfylle sine plikter som stevnevitne. Kongen fastsetter hvordan forsikringen skal lyde.

§ 163 a annet ledd skal lyde:

Følgende myndigheter foretar forkynning postalt etter reglene i denne bestemmelse: De alminnelige domstoler, jordskifterettene, forbrukertvistutvalget, påtalemyndigheten, namsmenn, lensmenn, namsfogder og fylkesmenn.

§ 218 annet ledd nr. 4 oppheves. Nåværende nr. 5 blir nr. 4.

§ 219 skal lyde:

Kongen kan bestemme at den som vil yte rettshjelp etter § 218 annet ledd nr. 1, 3 og 4 skal stille sikkerhet for erstatningsansvar vedkommende kan pådra seg under utøvelsen av rettshjelpvirksomheten. Kongen gir nærmere regler om sikkerhetsstillelsen og kan pålegge den som yter sikkerhet å gi Tilsynsrådet for advokatvirksomhet opplysninger om erstatningskrav som fremsettes. For rettshjelp etter § 218 annet ledd nr. 1 kan Kongen gi bestemmelser om meldeplikt og om plikt for rettshjelperen til på forhånd å godtgjøre at vilkårene for å yte rettshjelp er oppfylt, herunder å fremlegge politiattest. I tillatelser etter § 218 annet ledd nr. 3 og 4 kan det stilles vilkår og begrensninger.

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet fører tilsyn med rettshjelpvirksomhet som utøves i medhold av § 218 annet ledd nr. 1, 3 og 4, jf. § 225. Kongen kan gi forskrift om plikt for den som utøver slik rettshjelpvirksomhet, til å holde Tilsynsrådet orientert om virksomheten. Kongen kan videre bestemme at den som utøver slik virksomhet skal betale bidrag til Tilsynsrådet. Skyldig bidrag er tvangsgrunnlag for utlegg.

Advokatbevillingsnemnden kan nedlegge forbud mot at en person som har juridisk embetseksamen, yter rettshjelp etter § 218 annet ledd nr. 1, og kan tilbakekalle tillatelser gitt i medhold av § 218 annet ledd nr. 3 og 4, dersom vedkommende har gjort eller gjør seg skyldig i forhold som gjør vedkommende uskikket eller uverdigg til å yte rettshjelp eller vedkommende overtrer bestemmelser gitt i medhold av første eller annet ledd eller vilkår eller begrensninger som nevnt i første ledd fjerde punktum.

5. I lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål gjøres følgende endringer:

§ 44 tredje ledd første punktum skal lyde:

Som prosessfullmektig i andre tilfeller kan foruten advokater og personer som nevnt i annet ledd første punktum brukes enhver myndig person som ikke utfører arbeid eller verv for domstolen.

§ 44 fjerde ledd skal lyde:

Ved hvert forliksråd skal det være et utvalg av faste møtefullmektiger for forliksrådet. Medlemmene av utvalget oppnevnes av kommunen for inntil fire år av gangen. Kongen kan ved forskrift gi nærmere regler om antall medlemmer og deres kvalifikasjoner og godtgjørelse mv.

§ 44 nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 277 sjettede ledd skal lyde:

Når en sak skal behandles i forliksrådet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–7, behandles saken etter paragrafen her med saksøker som klager, utleggsbegjæringen som klage, saksøkte som innklaget og nedtegningen av saksøktes innvendinger som tilsvaret. Sakskostnadene i forbindelse med utleggsbegjæringen behandles etter reglene for sakskostnader i forliksrådet. Avsluttes saken for forliksrådet med et rettsforlik eller en dom eller kjennelse som pålegger innklagede en betalingsplikt overfor klageren, kan klageren innen en måned etter utløpet av dennes frist for å angripe forliket, dommen eller kjennelsen ved anke eller kjæremål uten oppreisning ved begjæring til namsmannen kreve at utleggsaken skal fortsette.

§ 277 nåværende sjette ledd blir nytt syvende ledd.

§ 279 første ledd nr. 2 skal lyde:

et medlem av det faste utvalget av møtefullmektiger, jf. § 44 fjerde ledd.

6. I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Bestemmelsene i dette kapittel kommer bare til anvendelse på skjønn som styres av en dommer eller av en lensmann eller namsfogd. Skjønn som styres av en dommer kalles rettslige skjønn.

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

Kongen gir nærmere regler om i hvilken utstrekning lensmennene og namsfogdene skal ha adgang til å overlate utførelsen av sine gjøremål etter loven til sine ansatte.

§ 6 første ledd skal lyde:

Skjønnsforretningen holdes i den rettskrets eller det lensmanns- eller namsfogddistrikt hvor gjenstanden for skjønnet befinner seg.

§ 7 skal lyde:

Når en skjønnsforretning skal styres av en lensmann eller en namsfogd og holdes i flere distrikter, kan fylkesmannen bemyndige den ene av dem til å styre hele forretningen.

§ 8 første ledd skal lyde:

Begjæring om en skjønnsforretning fremsettes ved prosesskrift eller muntlig for den rett eller den lensmann eller namsfogd som skal styre forretningen.

§ 9 annet ledd første punktum skal lyde:

Nekter en lensmann eller en namsfogd å ta begjæringen til følge, skal dette snarest mulig meddeles den som har begjært skjønnet.

§ 11 første ledd første punktum skal lyde:

Antall skjønsmenn skal være fire når skjønnet styres av en dommer, og to når det styres av en lensmann eller en namsfogd, dersom ikke annet er bestemt ved lov.

§ 12 første ledd annet punktum skal lyde:

Styres skjønnet av lensmannen eller namsfogden, foretar tingretten oppnevningen.

§ 13 første ledd annet punktum skal lyde:

Ved rettslig skjønn oppnevnes skjønsmenn i så fall av skjønnsstyreren og ved skjønn som styres av lensmannen eller namsfogden av den tingrett som vedkommende distrikt hører under.

§ 17 annet ledd første punktum skal lyde:

Når forretningen styres av en lensmann eller en namsfogd, gjelder domstolloven §§ 111 til 115, 117, 118, 120 og 121 tilsvarende så langt de passer.

§ 20 a annet punktum skal lyde:

Ved skjønn som styres av en lensmann eller en namsfogd, kan fastsettingen påklages til tingretten etter reglene § 31.

§ 24 annet ledd skal lyde:

Er et pålegg fra retten nødvendig i tilfeller hvor forretningen styres av en lensmann eller en namsfogd, kan vedkommende rette anmodning om det til stedets tingrett.

§ 25 første punktum skal lyde:

Under skjønnsforretninger som styres av lensmannen eller namsfogden, kan forklaringer fra parter, vitner og sakkyndige bare mottas når de avgis frivillig.

§ 31 første ledd skal lyde:

Hører skjønnsforretningen under en lensmann eller en namsfogd, kan partene klage til tingretten over avgjørelser som treffes av lensmannen eller namsfogden forut for forretningen, eller som treffes under forretningen og er av den art som er nevnt i § 30.

§ 31 tredje ledd skal lyde:

Klagen fremsettes for lensmannen eller namsfogden, som snarest mulig forelegger den for retten med de nødvendige dokumenter og opplysninger.

§ 33 annet ledd skal lyde:

Er underskjønnet styrt av en lensmann eller en namsfogd, kan tingretten gi oppreisning mot oversittelse av fristen under de samme vilkår som gjelder i rettergang, likevel slik at fristen etter domstolloven § 154 annet ledd forlenges til fem år.

§ 33 a første ledd annet punktum skal lyde:

Lensmannen eller namsfogden sender en slik begjæring sammen med sakens dokumenter snarest mulig til tingretten.

§ 34 første ledd skal lyde:

Overskjønn over skjønn som er styrt av en lensmann eller en namsfogd, hører under tingretten.

§ 38 annet ledd skal lyde:

Når et skjønn som er styrt av en lensmann eller en namsfogd, ikke kan være gjenstand for overskjønn, kan det påklages i samsvar med § 31 av grunner som nevnt i første ledd.

§ 45 første ledd skal lyde:

Domstolloven §§ 200 og 204 gjelder tilsvarende for skjønn som styres av lensmannen eller namsfogden.

§ 49 første ledd skal lyde:

Hvis det oppstår tvist som nevnt i § 48 første ledd under en skjønnsforretning som styres av en lensmann eller en namsfogd, skal avgjørelse som går ut på å nekte saken fremmet, treffes ved beslutning av bestyreren og skjønnsmennene.

§ 54 b annet ledd skal lyde:

Bestemmelsene i første ledd gjelder også ved klage til tingretten i forbindelse med skjønn som styres av lensmannen eller namsfogden.

§ 58 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Mot avgjørelser av en lensmann eller en namsfogd kan klage inngis i samsvar med § 31.

7. I lov 14. august 1918 nr. 3 om frivillige auksjoner skal § 5 første ledd lyde:

Om enhver frivillig auksjon skal styreren gi melding til politiet samtidig med bekjentgjørelsen av auksjonen eller snarest mulig etter det.

8. I lov 9. juli 1923 nr. 1 om anbringelse av signaler og merker for målearbeider skal § 10 lyde:

Skjønn etter loven her styres av lensmannen eller namsfogden.

9. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

På Svalbard er sysselmanen namsmann og hovedstevnevitne. Veksel- og sjekkprotester tas opp av sysselmanen.

§ 8 skal lyde:

Medlemmer og varamedlemmer av Svalbard forliksråd velges av Longyearbyen lokalstyre selv. Sysselmanen er sekretariat for forliksrådet.

§ 10 nytt tredje ledd skal lyde:

Skjønn og takster som i riket for øvrig styres av lensmannen eller namsfogden, styres på Svalbard av sysselmanen.

§ 11 fjerde ledd oppheves.

Ny § 12 skal lyde:

På Svalbard kan meldinger om dødsfall etter lov 21. februar 1930 om skifte § 12 a gis til sysselmanen.

10. I lov 21. februar 1930 om skifte gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Registrering og forsegling foretas av tingretten eller av lensmannen eller namsfogden eller av en annen skikket person oppnevnt av tingretten.

§ 12 a første ledd skal lyde:

Om dødsfall skal den dodes nærmeste slektninger, ektefellen eller andre som har vært til stede, straks gi melding til lensmannen eller namsfogden eller til tingretten.

§ 77 tredje punktum skal lyde:

Retten skal så vidt mulig søke opplysninger om deres oppholdssted og kan i den hensikt kreve bistand av politiet.

11. I lov 14. mars 1930 om landslott gjøres følgende endringer:

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Er ingen berettiget til stede for å motta landslottbeløpet, eller er det tvil angående dets betaling, kan det deponeres hos lensmannen eller namsfogden i det distrikt hvor fangsten er gjort.

§ 8 annet skal ledd lyde:

Skjønnets styres av lensmannen eller namsfogden på det sted der fangsten eller skaden er gjort.

12. I lov 12. juni 1931 nr. 1 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929 skal § 18 nr. 1 annet til fjerde punktum lyde:

Før fløting finner sted, må fullmektigen være anmeldt til og godkjent av tingretten i det distrikt hvor fløtingen skal påbegynnes. Skjer ikke slik anmeldelse, kan tingretten etter begjæring av en interessert oppnevne slik fullmektig med bindende virkning for den svenske fløtende. Tingretten skal bekjentgjøre fullmektigens navn og adresse på den måte den finner tjenlig.

13. I lov 27. mai 1932 nr. 2 om veksler gjøres følgende endringer:

§ 87 skal lyde:

Protest tas opp av lensmannen eller namsfogden.

Dersom det er nødvendig for at protesten skal kunne opptas i tide, kan lensmannen eller namsfogden ta opp protest utenfor sitt distrikt.

Tilkalling av vitne er ikke nødvendig.

§ 90 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Er protest i medhold av § 87 annet ledd opptatt av en tjenestemann utenfor sitt distrikt, skal det i protesten anføres at den tjenestemann som normalt skulle ha opptatt protesten, ikke kunne gjøre det i tide.

§ 91 skal lyde:

Protesten skal ordrett føres inn i tjenstemannens protokoll.

Utskrift av protokollen må ikke meddeles andre enn protestrekvirenten.

14. Lov 19. mars 1937 nr. 2 om enkelte bestemmelser angående underfogder oppheves.

15. I lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerd under krig, krigsfare og liknende forhold skal § 16 første ledd annet punktum lyde:

Blir ikke annet bestemt, holdes skjønnet etter skjønnslovens regler av lensmannen eller namsfogden.

16. I lov 29. juni 1951 nr. 19 om militære rekvisisjoner gjøres følgende endringer:

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Gjelder rekvisisjonen bestemt angitte ytelser, kan de også rettes til politiet på stedet.

§ 13 tredje ledd skal lyde:

Kongen kan gi nærmere regler om at erstatning som gjelder mindre beløp skal fastsettes ved skjønn som styres av lensmannen eller namsfogden etter bestemmelsene i skjønnsloven 1. juni 1917 nr. 1.

§ 15 første ledd skal lyde:

De lokale skjønnsnemnder fastsetter erstatning for ytelser og tap som ikke blir avgjort etter takster, ved skjønn styrt av lensmannen eller namsfogden eller av Sentralnemnda for rekvisisjonssaker.

17. I lov 29. mai 1953 nr. 3 om hittegods oppheves § 11 første ledd. Nåværende annet ledd blir nytt første ledd.

18. I lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt gjøres følgende endringer:

§ 24 skal lyde:

Innrulleringen skjer kommunevis. I den enkelte kommune utføres innrulleringen med bistand av en nemnd (innrulleringsnemnda). I lensmannsdistrikt er lensmannen formann for nemnda og ellers en annen polititjenestemann etter vedkommende politimesters bestemmelse. For øvrig består nemnda av den ansvarlige for føring av folkeregisteret i vedkommende kommune.

I kommuner hvor arbeidet med innrulleringen er uforholdsmessig stort, kan Kongen overdra vervet som formann til en særlig tjenestemann.

§ 39 annet ledd skal lyde:

Den som på grunn av opphold utenfor riket ikke er utskrevet, skal melde seg for politiet straks han kommer til riket.

§ 43 skal lyde:

Enhver plikter selv å påse at hans vernepliktsforhold i rett tid kommer under behandling. Den som ikke får slike meddelelser eller ordrer med hensyn til sine vernepliktsforhold som han etter sin alder og sine øvrige forutsetninger skal ha, plikter å melde fra til politiet eller til sin nærmeste militære foresatte.

§ 46 tredje ledd første punktum skal lyde:

Politiet, mønstringsmyndigheter og norske utenrikske stasjoner plikter på forespørsel å gi veiledning om utskrivnings- og vernepliktsforhold.

19. I lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet skal § 35 annet ledd tredje punktum lyde:

Skjønnen styres av lensmannen eller namsfogden.

20. I lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eigedom gjøres følgende endringer:

§ 17 første ledd annet punktum skal lyde:

Skjøn som skal fastsetja vederlag for inngrep etter § 2 nr. 1, 3, 9, 10, 11, 12, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 50 og 53 er det lensmannen eller namsfuten som styrer.

§ 19 første ledd annet punktum skal lyde:

I andre høve vert skadebota fastsett i skjøn som vert styrt av lensmannen eller namsfuten.

§ 26 annet ledd skal lyde:

Twist om omfanget av rydjingskyldnaden, om alt rydjingsarbeidet er gjort, eller om kva krav grunneigaren har når han lyt gjera arbeidet sjølv, vert avgjort med skjøn som vert styrt av lensmannen eller namsfuten.

§ 27 annet ledd skal lyde:

Skjøn etter fyrste leden vert styrt av lensmannen eller namsfuten.

21. I lov 5. mai 1961 om grannegjerde gjøres følgende endringer:

§ 16 første ledd skal lyde:

Skjøn etter lova her (gjerdeskjøn) vert styrt av lensmannen eller namsfuten.

§ 17 første ledd annet punktum skal lyde:

Klagen har ikkje utsetjande verknad om ikkje lensmannen eller namsfuten eller tingretten vedtek noko anna.

22. Lov 16. juni 1961 nr. 7 om lensmenn oppheves.

23. I lov 16. juni 1961 nr. 12 om ymse beitespørsmål gjøres følgende endringer:

§ 10 syvende ledd oppheves.

§ 11 første ledd skal lyde:

Vert det twist om krav etter § 7 eller § 9, kan kvar av partane krevja at spørsmålet vert avgjort ved skjøn. Skjøn etter lova her vert styrt av lensmannen eller namsfuten. Skjønnsstyraren skal gje partane varsel om skjønnet med ein frist på minst 5 dagar.

24. I veglov 21. juni 1963 nr. 23 skal § 60 første ledd annet punktum lyde:

Skjønnen kan styrast av lensmannen eller namsfuten dersom partane er samde om det.

25. I lov 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern skal § 32 fjerde ledd lyde:

Bekreftet avskrift av de til enhver tid gjeldende bestemmelser om vernskoggrenser skal ligge tilgjengelig på vedkommende lensmannskontor eller politistasjon og hos kommunen.

26. I lov 29. november 1968 um særlege råderettar over framand eigedom skal § 19 første ledd lyde:

Skjøn etter lova her styrast av lensmannen eller namsfogden.

27. I lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk skal § 55 første ledd lyde:

Skjønn etter § 5 annet ledd og § 6 annet ledd vert styrt av lensmannen eller namsfuten.

28. I lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner skal § 11 annet ledd annet punktum lyde:

Skjønnets styres av lensmannen eller namsfogden.

29. I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp skal § 12 annet punktum lyde:

Som saker utenfor rettergang anses i denne forbindelse også behandling for forliksrådet, offentlig skiftebehandling med unntak av skiftetvist i søksmåls former, skjønn som styres av en lensmann eller en namsfogd og voldgiftsaker som ikke går inn under § 16.

30. I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre skal § 38 tredje ledd lyde:

Fører dødsfall til at ingen lenger har foreldreansvaret for eit barn, skal lensmannen eller namsfuten eller tingretten få opplysning om det i dødsfallsmeldinga.

31. I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 5 a nr. 2 skal lyde:

Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 3 hos en lensmann eller en namsfogd kan påklages til tingretten etter reglene i skjønnsloven § 31.

§ 5 a nr. 3 første punktum skal lyde:

Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 4 og § 25 hos en lensmann eller en namsfogd eller hos en særskilt namsmann kan påklages til tingretten etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 5–16.

§ 5 a nr. 5 oppheves. Nåværende nr. 6 blir nytt nr. 5.

§ 7 skal lyde:

For behandling av en sak ved forliksrådet betales rettsgebyret selv om forliksklagen senere blir trukket tilbake eller avvist. For behandling av en sak i forliksrådet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–7 betales også rettsgebyret.

§ 11 første ledd første punktum skal lyde:

For behandling av skjønn og takster som styres av en dommer ved de alminnelige domstoler eller av en lensmann eller en namsfogd, betales 5 ganger rettsgebyret for hver dag eller del av dag som skjønnet varer.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

For klage over avgjørelser under skjønn som styres av en lensmann eller en namsfogd, jf. skjønnsloven § 31, betales rettsgebyret.

§ 14 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Det betales ikke gebyr etter første punktum for den første utleggsbegjæringen fra klageren for krav som er fastslått i dom, kjennelse eller rettsforlik etter behandling i forliksrådet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–7 med mindre den opprinnelige utleggssaken ble fortsatt etter tvistemålsloven § 277 sjette ledd.

§ 14 fjerde ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Ved begjæring om utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–2 bokstav f kan namsmannen i særlige tilfeller kreve at gebyret etter første ledd første punktum betales forskuddsvis.

§ 25 tredje ledd oppheves.

32. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs skal § 80 fjerde ledd lyde:

Registrerings- og forseglingsforretningene kan overlates til lensmannen eller namsfogden eller en annen skikket person oppnevnt av retten.

33. I plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 skal § 59 annet ledd lyde:

I saker som ikke gjelder § 32 eller kap. VIII, styres skjønnet av lensmannen eller namsfogden.

34. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring gjøres følgende endringer:

§ 2–2 første ledd skal lyde:

I lensmannsdistrikter er lensmannen namsmann. I namsfogddistrikter er namsfogden namsmann. Namsmann for Svalbard er sysselmannen. Kongen fastsetter hvilke namsmannsdistrikter norsk kontinentalsokkel og norsk økonomisk sone hører til.

§ 5–1 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Videre kan den som har rett til å drive rettshjelpsvirksomhet etter domstolloven § 218 annet ledd nr. 1 til 3, være prosessfullmektig under tvangsfullbyrdelse i rettshjelpsopdrag som vedkommende har for parten.

§ 6–2 tredje punktum skal lyde:

Videre kan den som har rett til å drive rettshjelpsvirksomhet etter domstoloven § 218 annet ledd nr. 1 til 3, være prosessfullmektig under tvangsfullbyrdelse i rettshjelpsoppdrag som vedkommende har for parten.

§ 7–2 ny bokstav f skal lyde:

- (f) Skriftstykket som fordringshaveren selv har sendt skyldneren og som viser kravets grunnlag og omfang. Skriftstykket er også tvangsgrunnlag for renter og utenrettslige inndrivingskostnader.

§ 7–3 annet ledd innledningen skal lyde:

Med unntak for begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f kan en begjæring om utlegg også settes frem for namsmannen i et annet distrikt hvor saksøkte har formuesgoder når:

§ 7–4 nytt annet ledd skal lyde:

I samme begjæring kan det ikke kreves utlegg etter tvangsgrunnlag som nevnt i § 7–2 bokstav f og etter et alminnelig tvangsgrunnlag.

§ 7–5 nytt annet ledd skal lyde:

En begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f skal i tillegg oppfylle kravene til forliksklager i tvistemålsloven § 277 første ledd. Begjæringen skal opplyse om saksøker ønsker behandling i forliksrådet dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet.

§ 7–6 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Ved begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f skal saksøkte dessuten oppfordres til å opplyse om sitt standpunkt til saksøkerens krav. Saksøkte skal også oppfordres til å opplyse om vedkommende ønsker at namsmannen anmoder saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte med sikte på å finne frem til en nedbetalingsordning eller en annen minnelig løsning. Saksøkte skal opplyses om at saken vil bli behandlet i forliksrådet eller hevet dersom det reises innvendinger mot kravet og saksøkte ikke har bedt namsmannen anmode saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte. Dersom saksøkte samtidig varsles om tid og sted for avholdelse av utleggsforretning, skal det opplyses at berømmelsen faller bort dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet eller ber namsmannen anmode saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte.

Vil tvangsfullbyrdelsen ellers bli vesentlig vanskeliggjort, kan meddelelse til saksøkte unnlates. Dette gjelder likevel ikke ved begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f.

§ 7–7 overskriften skal lyde:

Beslutning om å holde utleggsforretning. Behandling i forliksrådet m.m.

§ 7–7 nytt annet ledd skal lyde:

Ved begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f skal namsmannen anmode saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte dersom saksøkte har bedt om det innen fristen etter § 7–6. Samtidig skal saksøkeren gis de opplysninger namsmannen finner å kunne gi. Har saksøkte ikke bedt namsmannen om det, skal saken behandles i forliksrådet dersom saksøkte har reist innvendinger mot saksøkerens krav og saksøkeren i begjæringen har opplyst at behandling i forliksrådet i så fall ønskes. Dersom saksøkte har reist innvendinger mot kravet, og saksøkeren ikke har ønsket behandling i forliksrådet, skal namsmannen heve saken. Saksøktes innvendinger legges ved underretningen til saksøkeren. Saksøkeren kan ombestemme seg med hensyn til behandling i forliksrådet dersom melding om det kommer fram til namsmannen før innkalling til forliksrådet eller meddelelse om heving er sendt. Dersom saksøkeren ikke har bedt om annet innen en måned etter at namsmannen anmodet saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte, skal namsmannen behandle saken etter tredje og fjerde punktum i leddet her.

§ 7–10 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f kan varsel til saksøkte om forretningen bare unnlates dersom namsmannen finner saksøkte på stedet.

§ 7–11 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved begjæring om utlegg etter § 7–2 bokstav f gjelder § 7–7 annet ledd tredje til sjette punktum tilsvarende dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet før utlegg er tatt. Namsmannen kan beslutte at utleggsforretningen likevel skal gjennomføres dersom innvendingen er åpenbart grunnløs.

35. I lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader gjøres følgende endringer:

§ 7 første punktum skal lyde:

Det er et vilkår for å få erstatning at skaden er meldt til lensmannen eller namsfogden senest fire uker etter at den er inntrådt.

§ 8 første ledd skal lyde:

Skaden skal takseres så snart som mulig. Lensmannen eller namsfogden er takststyrer.

§ 9 første ledd annet punktum oppheves.

36. I lov 9. desember 1994 nr. 64 om løysingsrettar skal § 22 første ledd lyde:

Avgjerd i samsvar med §§ 19 til 21 høyrer under skjøn. Skjønnen vert styrt av lensmannen eller namsfuten.

37. I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 7 skal lyde:

7 utføre andre oppgaver som er fastsatt i lov eller som følger av sedvane, herunder oppgaver som i lov er lagt til lensmannen eller namsfogden.

§ 16 første ledd skal lyde:

Riket inndeles i politidistrikter med en politimester som sjef for hvert distrikt. Politidistriktene inndeles i lensmannsdistrikter eller politistasjonsdistrikter og namsfogddistrikter. I et lensmannsdistrikt eller politistasjonsdistrikt har lensmannen eller politistasjonssjefen ledelsen av politiet under politimesteren. I et namsfogddistrikt ligger de gjøremål som loven legger til lensmannen og namsfogden, til et namsfogdkontor som en egen driftsenhet ledet av en namsfogd. Lensmannsdistrikter og namsfogddistrikter skal omfatte en eller flere hele kommuner. Inndelingen fastsettes av Kongen. Kongen fastsetter også hvordan distriktsinndelingen skal være i forhold til den norske del av kontinentalsokkelen og områder utenfor sjøterritoriet som norsk rett får anvendelse på.

§ 16 annet ledd nr. 3 og nytt nr. 4 skal lyde:

3. at en politimester, som en varig ordning, helt eller delvis skal fritas for bestemte gjøremål, og at de legges til en annen politimester eller til et annet politiorgan,
4. at enkelte namsfogder skal ligge direkte under Politidirektoratet.

§ 17 oppheves.

§ 20 første ledd første punktum skal lyde:

Direktøren for Politidirektoratet, embetsmenn og tjenestemenn med politigrader har politimyndighet i hele riket i kraft av sin stilling.

§ 22 annet ledd sjette punktum oppheves.

38. I lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste skal § 43 første ledd lyde:

Skjønn etter lova her vert haldne som rettslege skjønn. Skjønnen kan styrast av lensmannen eller namsfuten dersom partane er samde om det.

39. I lov 22. desember 1999 nr. 105 om handelsverksemd med brukte og kasserte ting skal § 3 første ledd lyde:

Føresegnene i § 2 gjeld ikkje for auksjonsverksemd som vert driven av advokatar.

40. I lov 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus skal § 2 første ledd lyde:

Notarialforretningar er utføring av dei oppgåvene som er lagt til notarius publicus i lov eller forskrift, mellom anna å utføre vigslar og registrere partnerskap og gje notarialstadfestingar, som stadfesting av underskrift og rett kopi.

41. I lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag skal § 4–18 annet ledd annet punktum lyde:

Skjønet skal styrtast av lensmannen eller namsfuten.

42. I lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon skal § 12–3 tredje ledd fjerde punktum lyde:

Skjønnen styres av lensmannen eller namsfogden.

II

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelser kan settes i kraft til ulik tid.
2. Personer som ivaretar oppgaver som etter loven her overføres fra en kommune til staten, har krav på tilsetning i staten i den virksomheten som oppgaven overføres til, med samme stillingsandel som vedkommende hadde for å utføre oppgaven hos kommunen, eller i mangel av en fastsatt stillingsandel en stillingsandel som svarer til et normalt tidsforbruk for det arbeid vedkommende utfører. Første punktum gjelder ikke for den som allerede har full stilling i staten, den som ville ha krav på en stillingsandel som ikke svarer til minst 14 arbeidstimer pr. uke, og medlemmer av forlikrådet som har utført sekretariatsoppgaver for forlikrådet som en del av medlemsvervet. I den utstrekning bemanningen hos kommunen har økt som følge av vedtak truffet etter 26. mars 2004, er staten ikke forpliktet til å tilby tilsetning.

Personer som blir tilsatt i staten etter første ledd, har rett til å beholde den avlønning de hadde hos kommunen på overføringstidspunktet som en personlig ordning fastsatt til et bestemt kronebeløp. For den som

ikke har fast lønn, foretas en skjønnsmessig fastsetting. Ingen har krav på personlig ordning for økninger i avlønningen hos kommunen fastsatt etter 26. mars 2004 som ikke er en følge av sentrale lønnsoppgjør. I spørsmål hvor tjenesteansienitet har betydning, likestilles tidligere tjeneste i kommunal stilling med tjeneste i statlig stilling. Det samme gjelder tidligere utførelse av de oppgavene som overføres fra kommunen som privat praksis.

Den som etter første ledd blir tilsatt i deltidsstilling, plikter å innrette seg etter rimelige krav fra arbeidsgiver om arbeidstidens inndeling.

3. Personer som ivaretar oppgaver som etter loven her overføres fra en statlig virksomhet til en annen, har krav på tilsetting i den nye virksomheten. Er den nye stillingen lavere lønnet, beholder vedkommende sin tidligere lønn på overføringstidspunktet som en personlig ordning fastsatt til et bestemt kronebeløp.
4. For øvrig kan departementet gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av omorganiseringen, bl.a. om innen hvilket tidspunkt personer som etter nr. 2 og 3 har krav på tilsetting i en ny virksomhet, må si fra om de ønsker det, og om i hvilken utstrekning stillinger i denne virksomheten skal kunngjøres offentlig eller internt eller besettes ved enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstakerne og deres organisasjoner.
5. Departementet kan bestemme at namsmanns- og stevnevitneoppgavene skal utføres av lensmannen eller namsfogden selv om endringene i tvangsfullbyrdelsesloven § 2–2 og domstoloven § 63 ikke har trådt i kraft. Der det innebærer overføring av oppgaver fra en kommune til staten, må vedkommende kommune samtykke. For kommuner som samtykker kan departementet bestemme at lensmannen eller namsfogden skal være sekretariat for forlikrådet, og at staten skal overta det økonomiske og administrative ansvaret for forlikrådet, selv om endringene i domstoloven § 27 og rettsgebyrloven § 7 ikke har trådt i kraft.
6. Departementet kan bestemme at flere tjenesteeenheter skal organiseres som én driftsenhet selv om endringen i politiloven § 16 ikke har trådt i kraft.
7. For enkelte gjøremål innen den sivile rettspleien på grunnplanet gjelder følgende overgangsregler:
  - a) Endringene i tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 7 og tvistemålsloven § 277 om direkte tvangsinn drivelse av uimotsagte krav gjelder for saker der begjæring om utlegg inngis etter at endringene har trådt i kraft. Domstoloven § 146 annet ledd gjelder tilsvarende.
  - b) Endringene i lovgivningen om skjønn og takster som åpner for at skjønn og takster holdes på grunnplanet, gjelder for saker der begjæring om skjønn eller takst inngis etter at endringene har trådt i kraft. Domstoloven § 146 annet ledd gjelder tilsvarende.
8. For øvrig kan departementet gi nærmere overgangsregler.

25. juni. Lov nr. 54 2004

Lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.

Ot.prp. nr. 75, Innst.O. nr. 102 og Besl.O. nr. 105 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 17. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 1 andre ledd skal lyde:

Gebyret beregnes med utgangspunkt i et grunngebyr kalt rettsgebyret. Dette utgjør kr 845.

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

For begjæring om tvangsfullbyrdelse betales 2 ganger rettsgebyret, selv om begjæringen senere blir trukket tilbake eller avvist.

II

Loven trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni. Lov nr. 55 2004

Lov om endring i passloven (økt passgebyr).

Ot.prp. nr. 87, Innst.O. nr. 106 og Besl.O. nr. 112 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 15. og 18. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass (passloven) gjøres følgende endring:

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Ved utstedelse og fornyelse av pass betales et beløp tilsvarende 1,17 rettsgebyr, avrundet til nærmeste 10-krone, slik dette for tiden er fastsatt i lov av 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. For pass til barn under 16 år betales et halvt rettsgebyr.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni. Lov nr. 56 2004

Lov om endringer i lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. og lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer.

Ot.prp. nr. 54, Innst.O. nr. 75 og Besl.O. nr. 80 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 27. mai og 10. juni 2004. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Uten tillatelse av Kongen (konsesjon) kan ingen andre enn staten med full rettsvirkning erverve eiendomsrett eller bruksrett til vannfall (fall eller stryk) som ved regulering antas å kunne utbringes til mer enn 4 000 naturhestekrefter, enten alene, eller i forbindelse med andre vannfall som erververen eier eller bruker når fallene hensiktsmessig kan utbygges under ett. Konsesjonsplikten gjelder også avtaler om erverv av langsiktig disposisjonsrett til vannkraftressurser.

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Hvis ervervet gjelder vannfall som ved regulering antas å kunne utbringes til mer enn 20.000 naturhestekrefter, eller hvis betydelige interesser står mot hverandre, skal saken forelegges for Stortinget før konsesjon blir gitt, med mindre departementet finner det unødvendig.

§ 4 andre ledd skal lyde:

Hvis ervervet gjelder vannfall som ved regulering antas å kunne utbringes til mer enn 20.000 naturhestekrefter, eller hvis betydelige interesser står mot hverandre, skal saken forelegges for Stortinget før konsesjon blir gitt, med mindre departementet finner det unødvendig.

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Hvis bruksretten gjelder vannfall som ved regulering antas å kunne utbringes til mer enn 20.000 naturhestekrefter, eller hvis betydelige interesser står mot hverandre, skal saken forelegges for Stortinget før konsesjon blir gitt, med mindre departementet finner det unødvendig.

II

I lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer gjøres følgende endring:

§ 2 andre ledd skal lyde:

Vil en vassdragsregulering øke vannkraften i vassdraget med minst 20.000 naturhestekrefter, eller står betydelige interesser mot hverandre, skal saken forelegges for Stortinget før konsesjon blir gitt, med mindre departementet finner det unødvendig.

III

Loven trer i kraft straks.

25. juni. Lov nr. 57 2004

Lov om endringer i lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. og lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer.

Ot.prp. nr. 73, Innst.O. nr. 100 og Besl.O. nr. 103 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 17. juni 2004. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. skal § 2 fjerde ledd post 12 sjette ledd lyde:

Prisen på kraften fastsettes basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet. Skatter beregnet av kraftproduksjonens overskudd ut over normalavkastningen inngår ikke i selvkostberegningen. Departementet skal hvert år fastsette prisen på kraften levert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger. Bestemmelsene i første og tredje punktum gjelder ikke for konsesjoner gitt etter bestemmelser gjeldende før lov av 10. april 1959 nr. 2 trådte i kraft.

II

I lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer skal § 12 nr. 15 femte ledd lyde:

Prisen på kraften fastsettes basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet. Skatter beregnet av kraftproduksjonens overskudd ut over normalavkastningen inngår ikke i selvkostberegningen. Departementet skal hvert år fastsette prisen på kraften levert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger. Bestemmelsene i første og tredje punktum gjelder ikke for konsesjoner gitt etter bestemmelser gjeldende før lov av 10. april 1959 nr. 2 trådte i kraft.

III

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven trer i kraft straks.
2. Endringene får anvendelse på samtlige meddelte konsesjoner hvor det er fastsatt vilkår om konsesjonskraft.

2. juli. Lov nr. 58 2004

Lov om endringer i lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre.

Ot.prp. nr. 58, Innst.O. nr. 88 og Besl.O. nr. 92 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 15. juni 2004. Fremja av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre vert endra slik:

§ 2 første ledd skal lyde:

Kontantstøtte ytes for barn mellom 1 og 3 år som er bosatt i riket, og som ikke eller bare delvis gjør bruk av barnehageplass som det ytes offentlig driftstilskudd for, jf § 7 tredje ledd.

Ny § 3 a skal lyde:

§ 3 a. *Arbeidstakere på kontinentalsokkelen*

Bestemmelsene i EØS-avtalens vedlegg VI nr. 1 og 2 (forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 mv.) får tilsvarende anvendelse på en arbeidstaker mv. som arbeider med leting etter eller utvinning av olje, gass eller andre naturressurser på den norske delen av kontinentalsokkelen, som om vedkommende hadde arbeidet på norsk territorium.

§ 7 andre og tredje ledd skal lyde:

Det ytes full kontantstøtte dersom barnet ikke gjør bruk av barnehageplass som det ytes offentlig driftstilskudd for.

Dersom barnet gjør bruk av barnehageplass som det ytes offentlig driftstilskudd for, og det er skriftlig avtalt redusert oppholdstid, ytes delvis kontantstøtte som følger:

- a) Med 80 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid til og med 8 timer per uke.
- b) Med 60 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid fra og med 9 til og med 16 timer per uke.
- c) Med 40 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid fra og med 17 til og med 24 timer per uke.
- d) Med 20 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid fra og med 25 til og med 32 timer per uke.

II

Ikraftsetjing og overgangsreglar

1. Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Kongen kan setje i verk dei einskilde føresegnene til ulik tid.
2. Kontantstøttelova ny § 3 a blir gitt verknad frå 1. august 1998. Utan omsyn til kontantstøttelova § 8 andre ledd kan det ytast kontantstøtte frå den nemnde datoen dersom søknad er sett fram seinast 1. januar 2006 og vilkåra for kontantstøtte var oppfylte.
3. Retten til etterbetaling av kontantstøtte for tidsrom før lova tek til å gjelde, gjeld ikkje for person som i perioden det blir søkt om kontantstøtte for, var omfatta av trygdeordninga i eit anna land.

2. juli. Lov nr. 59 2004

Lov om personell i Forsvaret.

Ot.prp. nr. 60, Innst.O. nr. 94 og Besl.O. nr. 95 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 15. juni 2004. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 8. juni 1973 nr. 36 om aldersgrenser for yrkesbefal i Forsvaret.
- 2 Lov 10. juni 1977 nr. 66 om yrkesbefal m.m. i Forsvaret.
- 3 Lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 16. juli 1936 nr. 2 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel.
- 2 Lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v.
- 3 Lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med loven er å legge til rette for en hensiktsmessig anvendelse av Forsvarets personellressurser for å sikre gjennomføringen av Forsvarets oppgaver nasjonalt og internasjonalt.

§ 2. Virkeområde

Loven gjelder for tilsatt militært personell i Forsvarsdepartementet med underliggende etater, når ikke annet er fastsatt i eller i medhold av denne lov.

§ 3. Definisjoner

Med militært personell menes befal, vervede mannskaper og vernepliktige.

Med befal menes yrkesbefal, avdelingsbefal og kontraktsbefal.

Med yrkesbefal menes befal som er fast tilsatt i Forsvaret.

Med avdelingsbefal menes befal som er gitt tilsetning i Forsvaret frem til fylte 35 år.

Med kontraktsbefal menes midlertidig tilsatt befal i Forsvaret som ikke er avdelingsbefal.

Med vervede mannskaper menes tilsatt militært personell som ikke er befal.

Med internasjonale operasjoner menes enhver operasjon i utlandet som krever bruk av militære styrker, og som er godkjent av norske myndigheter.

Kapittel II. Forvaltningen av militært personell

§ 4. Tilsetningsvilkår for militært personell

Befal og vervede mannskaper tilsettes på de vilkår som er fastsatt i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. (tjenestemannsloven) med de avvik som følger i eller i medhold av denne lov.

Befal og vervede mannskaper er unntatt fra forbudet om forskjellsbehandling på grunn av alder etter lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidsvern og arbeidsmiljø mv. (arbeidsmiljøloven) § 54 B nr. 1.

Befal plikter å overholde de regler om utdanning, disponering og avansement mv. som er fastsatt i den til enhver tid gjeldende befalsordning. Befalsordningen fastsettes av Kongen med Stortingets samtykke.

Departementet gir regler om hvem som skal tilsette befal og vervede mannskaper, og om fremgangsmåten ved tilsetning. Reglene kan fravike tjenestemannsloven.

§ 5. Avdelingsbefal

Avdelingsbefal gis tilsetning til fylte 35 år. Stillingen skal fratres ved første månedsskifte etter fylte 35 år. Forsvaret kan ved behov forlenge tilsettingsperioden med inntil 3 år.

Avdelingsbefal gis under tilsetningsforholdet samme rettigheter og plikter som yrkesbefal, med de tilpasninger som følger av tjenesteforholdets egenart.

§ 6. Kontraktsbefal og vervede mannskaper

Kontraktsbefal og vervede mannskaper gis midlertidig tilsetning. Departementet gir nærmere regler om varighet og om adgangen til å fornye tilsetningsforholdet.

§ 7. Disponering

Yrkesbefal og avdelingsbefal plikter å la seg disponere til stilling i Norge og i utlandet. For tjenestegjøring i internasjonale operasjoner gjelder bestemmelsene i kapittel III i loven her.

Befal og vervede mannskaper plikter å rette seg etter de krav til endringer i tjenesten og forflytninger som måtte bli nødvendige på grunn av organisasjonsendringer i Forsvaret.

§ 8. Oppsigelse mv.

Befal med plikttjeneste i Forsvaret har ikke rett til selv å si opp sin stilling.

Avdelingsbefal, kontraktsbefal og vervede mannskaper kan etter endt tilsetningsforhold ikke gjøre gjeldende fortrinnsrett og rett til ventelønn etter tjenestemannslovens bestemmelser.

§ 9. Aldersgrense for yrkesbefal

Aldersgrensen for yrkesbefal er 60 år.

Stillingen skal fratres ved første månedsskifte etter at aldersgrensen er oppnådd.

For offiserer med generals- og admiralsgrad kan departementet gi dispensasjon fra aldersgrensebestemmelsene for inntil ett år om gangen når spesielle forhold gjør det utilrådelig at vedkommende fratrer ved oppnådd aldersgrense.

§ 10. Pliktmessig avhold

Tilsatt militært personell og vernepliktige skal i tjenestetiden ikke nyte alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel. Departementet kan gi forskrift om unntak fra første punktum. Forbudet gjelder ikke ved fravær under permisjon eller fritid, med mindre annet er bestemt av departementet.

Tilsatt militært personell og vernepliktige skal heller ikke møte til tjeneste påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel. Som påvirket av alkohol regnes en person som har alkoholkonsentrasjon i blodet som er større enn 0,2 promille, eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til en så stor alkoholkonsentrasjon i blodet.

Første og annet ledd gjelder ikke for legemidler som inntas i samsvar med resept fra lege, tannlege eller annen med rekvireringsrett. Den som inntar legemidler som kan virke berusende eller bedøvende, skal snarest orientere sin arbeidsgiver om dette.

Bestemmelsene i vegtrafikkloven 18. juni 1965 nr. 4 § 22 a om alkotest, utåndingsprøve og blodprøve gjelder tilsvarende.

Overtredelse av bestemmelsene om pliktmessig avhold kan refses disiplinært i henhold til lov 20. mai 1988 nr. 32 om militær disiplinærmyndighet.

Departementet kan bestemme at forbudet i første og annet ledd skal gjøres gjeldende for tilsatt sivilt personell i Forsvarsdepartementet med underliggende etater.

Departementet kan gi nærmere regler om pliktmessig avhold.

Kapittel III. Tjenestegjøring i internasjonale operasjoner**§ 11. Disponering til tjenestegjøring i internasjonale operasjoner**

Befal og vervede mannskaper kan disponeres til tjenestegjøring i internasjonale operasjoner.

Det samme gjelder tilsatt sivilt personell i Forsvarsdepartementet med underliggende etater, som tilhører bestemte kategorier fastsatt av Forsvarsdepartementet.

Denne disponeringsplikten går ikke foran beordringsplikten etter lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 4-1.

§ 12. Disponering i medhold av inngått kontrakt

En person som ikke har plikt til å gjøre tjeneste i medhold av § 11, kan ved skriftlig kontrakt forplikte seg på forhånd til å tjenestegjøre i en eller flere internasjonale operasjoner.

§ 13. Forholdet til andre lover

Under tjenestegjøring i internasjonale operasjoner gjelder ikke arbeidsmiljøloven.

Tjenestemannsloven §§ 2, 4, 5 og 11 kommer ikke til anvendelse under tjenestegjøring i internasjonale operasjoner.

§ 14. Krav om statsborgerskap

Den tjenestegjørende må være norsk statsborger.

Med de begrensninger som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat, kan departementet likevel tillate andre personer å gjøre tjeneste som medlem av en norsk styrke i en internasjonal operasjon.

§ 15. Hjemsendelse

Den som deltar i en internasjonal operasjon kan sendes hjem fra tjenesten etter bestemmelser fastsatt av departementet.

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker kapittel IV og VI gjelder ikke ved behandling av saker om hjemsendelse.

§ 16. Oppsigelse m.m.

Tilsatt personell som er disponert til å gjøre tjeneste i en internasjonal operasjon, kan si opp sin stilling med tre måneders varsel. Fratredelse fra stilling for personell med pliktjeneste skjer likevel ikke før eventuell resterende pliktjeneste er avtjent i Norge.

Personell som har inngått kontrakt som nevnt i ??? 12, kan si opp kontrakten med tre måneders varsel etter at vedkommende er blitt disponert til tjeneste.

Personell som er forpliktet til å gjøre tjeneste i en internasjonal operasjon, kan når som helst søke seg fritatt fra tjenesteplikten. Slik søknad skal innvilges dersom vektige helsemessige, velferdsmessige eller sosiale grunner tilsier det.

§ 17. Forskrifter

Kongen gir forskrifter om:

- a) maksimal tjenesteperiode som kan pålegges i medhold av § 11,
- b) hvordan utvelgelse til internasjonale operasjoner skal skje, herunder om kvalifikasjoner og øvrige vilkår for tjenestegjøring,
- c) innholdet i kontrakter som nevnt i § 12,
- d) behandling av søknader som nevnt i § 16 tredje ledd,
- e) klage over avgjørelse om hjemsendelse og om virkningene av slik klage,
- f) arbeidsmiljøet til norske styrker som deltar i operasjoner og
- g) disponering og vilkår for tjenestegjøring for bestemte kategorier tilsatt sivilt personell som nevnt i § 11 andre ledd.

Kapittel IV. Sluttbestemmelser**§ 18. Ikrafttredelse**

Denne lov gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte deler av loven kan settes i kraft til ulik tid.

§ 19. Overgangsbestemmelser

Kontraktbefal, vervede mannskaper og sivilt personell som nevnt i § 11 andre ledd kan bare disponeres til internasjonale operasjoner dersom vedkommende er tilsatt etter at kapittel III trådte i kraft, og for sivilt personell etter at angjeldende personellkategori er fastsatt av Forsvarsdepartementet, med mindre vedkommende skriftlig har akseptert å bli underlagt disponering som nevnt i § 11.

§ 20. Endringer i andre lover

Fra den tid Kongen bestemmer, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 8. juni 1973 nr. 36 om aldersgrenser for yrkesbefal i Forsvaret oppheves.
2. Lov 10. juni 1977 nr. 66 om yrkesbefal m.m. i Forsvaret oppheves.
3. Lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner oppheves.
4. Lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 46 a nr. 7 oppheves.
5. I lov 16. juli 1936 nr. 2 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav a oppheves.

§ 1 annet ledd oppheves.

Nåværende § 1 tredje ledd blir annet ledd og skal lyde:

For personer som nevnt i bokstav b og d gjelder forbudet også et tidsrom av 8 timer før tjenestetiden begynner, med mindre det blir nødvendig å benytte stedfortreder og det ikke kan gis denne så langt varsel.

§ 3 skal lyde:

Bestemmelsene i vegtrafikkloven om adgang for politiet til å fremstille motorvognførere til undersøkelse av lege og om dennes adgang til å ta blodprøve får tilsvarende anvendelse på den som i stilling som nevnt i § 1 bokstav b ikke må nyte alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel. Vedkommende departement gir nærmere regler om sådan legeundersøkelse og hva dermed står i forbindelse.

§ 4 bokstav a og §§ 5 og 6 oppheves.

§ 7 første ledd første punktum skal lyde:

Overtrer noen av de i § 1 bokstav b og d og § 2 nevnte personer forsettlig eller ved uaktsomhet forbudet i § 1, straffes han med bøter eller fengsel inntil 1 år.

§ 7 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene i vegtrafikkloven § 31 om straff for den som har kjørt motorvogn påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, får tilsvarende anvendelse på de i § 1 bokstav b nevnte personer.

I gjentakelsestilfelle kan den skyldige fradømmes retten til for en viss tid eller for bestandig å inneha sådan stilling som han hadde da forseelsen ble begått, eller annen stilling som omhandlet i § 1 bokstav b og d.

6. I lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger skal § 8 tredje ledd nytt nr. 7 lyde:

7. Forsvarets helseregister

2. juli. Lov nr. 60 2004**Lov om endringer i politiloven (vurdering av helsetilstanden ved innsetting i arrest, politimyndighet, Politihøgskolen mv.).**

Ot.prp. nr. 61, Innst.O. nr. 86 og Besl.O. nr. 90 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 10. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet gjøres følgende endringer:

§ 9 nytt fjerde, femte, sjette ledd og syvende ledd skal lyde:

Dersom den innbrakte på grunn av beruselsen er ute av stand til å ta vare på seg selv eller å gjøre rede for seg, skal politiet straks vurdere umiddelbart å overføre vedkommende til sykehus, legevakt eller avrusingsstasjon. Dersom slik overføring ikke finner sted, skal vedkommende ha legetilsyn ved innsettelsen i arresten.

Dersom det er grunn til å tro at den innbrakte har hodeskade, indre skade eller betydelig kroppsskade, eller helsetilstanden for øvrig er slik at helsetilsyn anses nødvendig, skal politiet straks tilkalle lege eller annet helsepersonell.

I påvente av overføring til sykehus mv. eller gjennomføring av lege- eller helsetilsyn etter fjerde eller femte ledd, skal den innbrakte ha skjerpet tilsyn av politiet.

Dersom den innbrakte ber om det, skal politiet formidle kontakt med lege eller annet helsepersonell.

Nåværende femte ledd blir nytt åttende ledd.

Nytt kapittel III A skal lyde:

Kapittel III A. Politiets sikkerhetstjeneste. Organisering og oppgaver

§ 17a, § 17b og § 17c samles i nytt kapittel III A.

§ 18 skal lyde:

§ 18. Politipersonalet

Den som skal tilsettes i politi- og lensmannsetaten, herunder i Politidirektoratet, må ha plettfriandel. Tilsatte med alminnelig politimyndighet må være norske statsborgere.

Departementet fastsetter krav for tilsetting i stillinger tillagt alminnelig politimyndighet.

§ 19 overskriften skal lyde:

§ 19. Tilsetting mv.

§ 19 annet til sjette ledd skal lyde:

Assisterende politidirektører i Politidirektoratet beskikkes av Kongen på åremål for inntil 6 år og politimestere i politidistrikter utnevnes som embetsmenn på åremål for inntil 6 år. Etter utlysning kan en åremålstilsetting gjentas med ytterligere en periode på 6 år. Visepolitimestrene i politidistriktene utnevnes som embetsmenn.

Sjefene for politiets særorganer beskikkes av Kongen på åremål for inntil 6 år. Etter utlysning kan en åremålstilsetting gjentas med ytterligere en periode på 6 år. Sjefen for ØKOKRIM utnevnes likevel som embetsmann.

Den som beskikkes som sjef for Politiets sikkerhetstjeneste, kan uten oppsigelsesfrist sies opp av Kongen og har i så fall krav på lønn i inntil 6 måneder. Dette lønnskravet faller bort i den utstrekning vedkommende får utbetalt lønn i annen statsstilling.

Kongen kan fastsette nærmere bestemmelser om varighet, fornyelse og opphør for åremål etter paragrafen her.

Departementet kan bestemme at tilsetting i andre stillinger i Politidirektoratet skal skje ved beskikkelse og at andre stillinger i Politiets sikkerhetstjeneste skal være åremålstillinger.

I § 20 slik den lyder etter endring ved lov 15. juni 2001 nr. 52 gjøres følgende endringer:

§ 20. Politimyndighet, legitimasjon og grader

§ 20 første og annet ledd skal lyde:

Direktøren for Politidirektoratet, embetsmenn og tjenestemenn med politigrader og lensmenn har politimyndighet i hele riket i kraft av sin stilling. Departementet kan gjøre unntak for bestemte stillinger.

Departementet bestemmer hvilke andre ledere og tilsatte i Politidirektoratet og sjefer for politiets særorganer som har politimyndighet, og gir bestemmelse om tildeling av politimyndighet til studenter ved Politihøgskolen og personell i politireserven. Det samme gjelder for tildeling av politimyndighet til leder og tilsatte i spesialenheten for politisaker og påtalemyndigheten.

§ 20 femte og sjette ledd skal lyde:

Den som har politimyndighet, skal under utøvelse av myndigheten ha politilegitimasjon med seg. Begrensninger i politimyndigheten skal fremgå av legitimasjonen. Tjenestemannen plikter, så langt tjenesteforholdene på stedet tillater, å oppgi navn eller tjenestenummer og grad eller stilling når dette forlanges av den som tjenestehandlingen direkte angår. Den som ikke er i politiuniform, skal på forlangende fremvise politilegitimasjon såfremt han ikke er kjent av den som forlanger det.

Departementet bestemmer hvilke grader det skal være i politiet og kan gi nærmere regler om uniform og politilegitimasjon.

§ 24a oppheves.

Nytt kapittel IV A skal lyde:

Kapittel IV A. Politihøgskolen. Organisasjon, oppgaver, opptak, utvisning mv.

§ 24a. Organisasjon og oppgaver

Politihøgskolen er den sentrale utdanningsinstitusjon for politiet. Politihøgskolen er underlagt Justisdepartementet og har et styre som øverste organ. Departementet oppnevner medlemmer til styret. Sjefen for Politihøgskolen har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av høgskolens virksomhet. Departementet gir nærmere regler om styrets oppnevning, sammensetning og oppgaver, og om høgskolens oppgaver, organisering og virksomhet.

§ 24b. Opptak

Opptak av studenter til Politihøgskolens grunnutdanning foretas av en opptaksnemnd oppnevnt av styret. Opptak forutsetter at søkeren har plettfri vandel, oppfyller fastsatte formelle krav og fremstår som skikket for tjeneste i politi- og lensmannsetaten. Søkerne må fremlegge uttømmende politiattest. Det kan også innhentes opplysninger om henlagte straffesaker eller andre forhold som kan ha betydning for søkerens skikkethet. Departementet gir nærmere regler om opptaksnemndas sammensetning, saksbehandling, spesielle opptakskrav, opptaksprøve og nærmere kriterier for opptak og rangering av søkere.

Opptak til videreutdanning og høyere grads studier foretas av Politihøgskolen. Departementet gir nærmere regler om saksbehandling og opptakskrav, herunder dokumentasjon av kompetanse.

Vedtak om avslag på søknad om opptak kan påklages til Politihøgskolens styre eller til en klagenemnd oppnevnt av styret. Klagen behandles etter reglene i forvaltningsloven. Tildeling av studiested er ikke gjenstand for klage.

§ 24c. Utvisning, bortvisning og utestengning

Gjennom studiet skal Politihøgskolen vurdere om den enkelte student i grunnutdanningen er skikket for tjeneste i politiet. Styret oppnevner en egen skikkethetsnemnd og kan etter innstilling fra denne nemnda vedta å utvise en student som er funnet uskikket. I særlig alvorlige tilfelle kan sjefen for Politihøgskolen treffe vedtak om midlertidig utvisning. Slikt midlertidig vedtak skal uten unødige opphold forelegges for styret. Etter særlig vurdering kan styret gi en student som er vurdert som uskikket, anledning til å fullføre siste studieår. Departementet gir nærmere regler om skikkethetsnemndas sammensetning og saksbehandling, og om skikkethetsvurderingen.

Studenter i videreutdanning eller i høyere grads studier, som tross skriftlig advarsel fra styret igjen opptrer grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av styret bortvises fra studiet for inntil ett år. En student kan etter vedtak av styret utestenges for inntil tre år ved grov klanderverdig adferd som skaper fare for liv eller helse for personer som studenten kommer i kontakt med i undervisningen, eller ved grove brudd på taushetsplikt.

Studenter som gjør seg skyldig i fusk eller forsøk på fusk, kan utvises eller bortvises for inntil ett år.

Studentene plikter å avlegge dopingprøve etter nærmere regler gitt av departementet. Bruk av ulovlige dopingmidler eller nektelse av å medvirke til dopingkontroll kan føre til utvisning eller utestegning for inntil tre år.

Vedtak om utvisning, bortvisning eller utestegning kan påklages til departementet etter reglene i forvaltningsloven. Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen medhjelper fra skikkethets sak eller sak om bortvisning eller utestegning er reist, eventuelt etter at advarsel etter annet ledd er gitt.

§ 24d. Alminnelige tjenesteregler, edruelighet, bierverv og taushetsplikt

Bestemmelsene i alminnelig tjenesteinstruks for politiet gitt i medhold av § 29 gjelder for studenter ved Politihøgskolen så langt de passer. Tilsvarende gjelder denne lovs bestemmelser om edruelighet og taushetsplikt. Når politimyndighet er tildelt av stedlig politimester, kan politimesteren nekte studenten bierverv som åpenbart er uforenlig med utøvelsen av politimyndighet.

§ 25 skal lyde:

§ 25. Særlig politioppsyn ved allment tilgjengelige arrangementer

Når det av ordensmessige grunner er påkrevd med særlig polititilsyn ved allment tilgjengelige sammenkomster eller tilstelninger, for eksempel offentlig dans, fester, konserter, festivaler, forestillinger, idrettsstevner og lignende,

kan arrangøren pålegges helt eller delvis å dekke utgiftene til dette oppsynet. Det kan kun kreves dekning for utgifter til særskilt politioppsyn som utføres i umiddelbar tilknytning til arrangementet og som tidsmessig står i direkte forbindelse med avviklingen av arrangementet.

II

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

2. juli. Lov nr. 61 2004

Lov om endringer i lov 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v. og i straffeprosesslova.

Ot.prp. nr. 45, Innst.O. nr. 91 og Besl.O. nr. 96 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 15. juni 2004. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I lov 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v. gjerast følgjande endring:

§ 1 nytt andre ledd skal lyde:

I straffesaker hvor noen under 18 år er død som følge av en straffbar handling, har den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede og som følger hovedforhandlingen, krav på godtgjørelse som for vitner. Det samme gjelder dersom fornærmede hadde fylt 18 år på handlingstidspunktet og særlige forhold foreligger. Den som hadde foreldreansvaret eller var verge kan i stedet peke ut en annen person som kan fremme krav. Hvis bare én hadde foreldreansvaret eller var verge, kan vedkommende peke ut en annen person som også kan fremme krav.

II

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosesslova) gjerast følgjande endringar:

§ 28 første ledd skal lyde:

Utskrift av rettsbøker og andre dokumenter i en straffesak som retten har avsluttet behandlingen av, kan kreves av

- a) den fornærmede,
- b) den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede i saker som nevnt i § 107 a annet ledd første og annet punktum, og
- c) enhver annen som det har rettslig interesse for.

Kapittel 9 a skal lyde:

Kap 9 a. Rett til advokat for den fornærmede mv.

§ 107 a nytt andre ledd skal lyde:

I saker hvor noen under 18 år er død som følge av en straffbar handling, har den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede, rett til hjelp fra advokat dersom han eller hun ønsker det. Det samme gjelder dersom fornærmede hadde fylt 18 år på handlingstidspunktet og særlige forhold foreligger. I andre tilfeller hvor den fornærmede er død eller av andre grunner ikke er i stand til å begjære advokat oppnevnt, kan retten i særlige tilfelle oppnevne advokat til å vareta hensynet til fornærmede og fornærmedes nærmeste. Er advokat oppnevnt og fornærmede dør før saken er avgjort, avgjør retten om oppnevningen skal stå ved lag. Reglene i kapitlet her gjelder tilsvarende så langt de passer.

Gjeldande andre, tredje og fjerde ledd blir nye tredje, fjerde og femte ledd.

§ 107 b fjerde ledd blir oppheva.

§ 242 første ledd første punktum skal lyde:

Mistenkte, hans forsvarer, fornærmede og den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede i saker som nevnt i § 107 a annet ledd første og annet punktum skal på begjæring gis adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter såfremt det kan skje uten skade eller fare for etterforskingens øyemed eller for tredjemann.

§ 245 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

Det samme gjelder ved avhør av den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede i saker som nevnt i § 107 a annet ledd første og annet punktum.

Gjeldande femte punktum blir nytt sjette punktum.

§ 264 a nytt fjerde ledd skal lyde:

Reglene i paragrafen her gjelder tilsvarende for den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede i saker som nevnt i § 107 a annet ledd første og annet punktum.

§ 284 første ledd nytt sjettemte punktum skal lyde:

Det samme gjelder ved avhør av den som hadde foreldreansvar eller var verge for fornærmede i saker som nevnt i § 107 a annet ledd første og annet punktum.

Gjeldende sjettemte punktum blir nytt sjuende punktum.

III

1. Lova trer i kraft frå den tid Kongen fastset. Dei einskilde føresegnene i lova kan tre i kraft til ulik tid.
2. Føresegna om bistandsadvokat gjeld ikkje i saker som er brakt inn for retten når føresegna trer i kraft.

2. juli. Lov nr. 62 2004

Lov om endring i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).

Dok.nr. 8:77, Innst.O. nr. 101 og Besl.O. nr. 106 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 17. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) gjøres følgende endring:

§ 107 a skal lyde:

I saker om overtredelse av straffeloven §§ 192 – 197, 199, 200 tredje ledd, § 222 annet ledd og § 342 første ledd bokstav c, jf. Straffeprosessloven § 222a, har fornærmede rett til hjelp fra advokat dersom fornærmede ønsker det. I andre saker kan retten på begjæring oppnevne advokat for fornærmede hvis det er grunn til å tro at fornærmede som følge av handlingen får betydelig skade på legeme eller helbred og det anses å være behov for advokat.

Når en sak om besøksforbud i eget hjem, jf. § 222a annet ledd annet punktum, bringes inn for retten, har den som forbudet skal beskytte, rett til advokat. Reglene i kapitlet her gjelder tilsvarende så langt de passer.

Fornærmedes advokat skal ha godtgjørelse av staten etter reglene i § 107d.

Politiet skal gjøre fornærmede kjent med retten til advokat ved anmeldelsen av forholdet.

II

Denne lov trer i kraft straks.

2. juli. Lov nr. 63 2004

Lov om endringer i lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste mv.

Ot.prp. nr. 41, Innst.O. nr. 105 og Besl.O. nr. 111 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 15. og 18. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

Endringer i følgende annen lov:

- 1 Lov 6. juni 1975 nr. 31 om utnyttning av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova).

I

I lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd skal lyde:

For nye festeavtaler og avtaler som er lenga etter § 33 gjeld feste av tomt til bustadhus og fritidshus til festet vert sagt opp av festaren eller tomta vert innløyst.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Regulering av festeavgift

Ved feste av tomt til bustadhus og fritidshus kan kvar av partane krevje at festeavgifta blir regulert i samsvar med endringa i pengeverdien sidan festeavtala vart inngått. Har festeavgifta vorte regulert, er det den avgifta som lovleg vart innkrevd etter forrige regulering, som kan bli regulert i samsvar med endringa i pengeverdien sidan det tidspunktet. Har partane tvillaust avtalt at festeavgifta skal stå uendra, eller har dei avtalt ei lågare regulering enn det som følgjer av endringa i pengeverdien, gjeld denne avtala istaden.

Er ei avtale om feste av tomt til bustadhus eller fritidshus gjort før 1. januar 2002, gjeld desse reglane for den første reguleringa etter 1. januar 2002:

1. Når regulering skal skje i samsvar med endringa i pengeverdien, kan bortfestaren krevje regulering i samsvar med endringa sidan festeavtala vart inngått, sjølv om festeavgifta har vore regulert før.
2. Bortfestaren kan krevje avgifta regulert i samsvar med det som tvillaust er avtalt. Men er avtala inngått 26. mai 1983 eller før, kan bortfestaren likevel ikkje krevje avgifta regulert meir enn til eit høgstebeløp om året for kvar dekar tomt eller til det beløpet som regulering i samsvar med pengeverdien ville gje. Høgstebeløpet etter fyrste punktum er kr 9 000 justert ved kvart årsskifte etter 1. januar 2002 i samsvar med endringa i pengeverdien. Dette høgstebeløpet gjeld òg der tomta er mindre enn eitt dekar.
3. Gjer avtala at verdien av tomt utan hus er ein del av reknegrundlaget for ny festeavgift, skal verdien ikkje bli sett høgare enn det tomta kan seljast for om det berre er tillate å setje opp det eller dei husa som er på tomta.
4. Har festeavgifta vorte regulert 1. januar 2002 eller seinare, kan festaren krevje ny regulering i samsvar med nr. 3 innan 1. januar 2006.

For andre festehøve enn tomt til bustadhus og fritidshus kan kvar av partane krevje den avtalte festeavgifta regulert i samsvar med endringa i pengeverdien i tida sidan festeavtala vart inngått, om dei ikkje tvillaust har avtalt at festeavgifta skal stå uendra eller dei har avtalt regulering på anna måte.

Vert partane ikkje samde om ny festeavgift og dei ikkje har avtalt eller vert samde om annan avgjerds måte, høyrer avgjerda under skjønn.

Avgiftsregulering kan skje kvart tiande år, om ikkje anna er avtalt. Avtala kan likevel ikkje fastsetje at reguleringa skal skje oftare enn kvart år.

Når avgiftsregulering er avhengig av at ein av partane krev det, kan kravet berre gjelde framtidige terminar.

Når ei festeavgift – eller høgstebeløpet – etter lov eller avtale skal bli regulert i samsvar med endringa i pengeverdien, skal reguleringa skje i samsvar med utviklinga i (den berekna) konsumprisindeksen frå Statistisk sentralbyrå. Ved regulering sidan festeavtala vart inngått i festehøve frå før 1865, skal ein regulere festeavgifta ut frå utviklinga i konsumprisindeksen frå 1865.

§§ 32 til 34 skal lyde:

§ 32. Rett til innløyising av festetomt til bustadhus og fritidshus

Festaren kan krevje å få innløyse ei festetomt til bustadhus eller fritidshus når det er gått 30 år av festetida – om ikkje kortare tid er avtalt – og seinare kvar gong det er gått 10 nye år, eller når festetida er ute.

Når festetida er ute for ei slik tomt som er festa bort for festaren si livstid, kan desse krevje innløyising:

- a) festarens ektemake,
- b) livsarving til festaren,
- c) fosterbarn som står i same stilling som livsarving,
- d) nokon som dei siste to åra har høyrte til same husstand som festaren.

Til innløyising av festetomter med hus som skjer etter paragrafen her eller med heimel i festeavtala, trengst det ikkje samtykke frå offentleg styresmakt dersom samtykke til bortfeste vart gjeve på bortfestingstida, eller ikkje trengst etter reglane på den tida.

§ 33. Lenging i staden for innløyising av festetomt til bustadhus og fritidshus

I staden for å krevje innløyising av festetomt til bustadhus eller fritidshus etter § 32 når festetida er ute, kan festaren eller dei som er omfatta av § 32 andre ledd krevje lenging av festet på same vilkår som før. For feste som er lenga etter fyrste punktum gjeld § 7 fyrste ledd om festetid.

§ 34. Unntak frå festarens rett til innløyising

Retten til innløyising gjeld berre så langt denne kan sameinast med bortfestarens rettsgrunnlag etter lov eller avtale. Ein tredjeperson med rett til bortfestareigedom kan ikkje setje seg i mot at tomta seinare vert innløyst, dersom han eller ho må reknast å ha gjeve samtykke til bortfestinga utan atterhald mot innløyising.

Ved krav om innløyising av tomt som høyrer til ein bygdeallmenning, kan bortfestaren i staden tilby festaren lenging på same vilkår som før etter § 33.

Kongen kan fastsetje i forskrift at det same som i andre leddet skal gjelde så lenge tomt festa bort til fritidshus høyrer til ein landbrukseigedom og inntekta frå festetomtene utgjer ein monaleg del av den totale næringsinntekta som vert henta frå drift av landbrukseigedom.

Unntaka i paragrafen her gjeld berre så langt innløysingsretten følgjer av § 32.

§§ 36 og 37 skal lyde:

§ 36. Framsetjing av krav om innløyising eller lenging

Krav på innløyising etter § 32 eller lenging etter § 33 må festaren setje fram skriftleg seinast eitt år før innløyisingstida er inne. I dei høve som er nemnde i § 32 andre ledd, er fristen eitt år etter at festaren døydde.

Er kravet sett fram seinare, kan Kongen gje oppreisning om oversitjinga er orsakande. Når innløysingsvilkåra vert fastsett ved skjønn etter § 37 andre ledd, høyrer også spørsmål om oppreisning under skjønnet.

Retten til innløyising eller lenging når festetida er ute, fell ikkje bort utan når bortfestaren seinast to år før festetida er ute, har sendt skriftleg oppseiing til festaren med varsel om kva tidspunkt festetida går ut, om retten til innløyising og lenging og om fristen for å krevje det. Dette gjeld ikkje når festetida går ut for tomt festa bort for festaren si livstid.

§ 37. Innløysingsvilkår

Ved innløysing av tomt som er festa bort til bustadhus eller fritidshus, skal innløysingssummen vere 30 gonger årleg festeavgift etter regulering på innløysingstida, om ikkje ein mindre innløysingssum er avtalt. Om ikkje anna er avtalt, kan kvar av partane likvel krevje at innløysingssummen for andre tomter enn dei som er festa bort på uavgrensa tid utan oppseiingsrett for bortfestaren, skal vere 40 pst. av tomteverdet på innløysingstida, med frådrag for verdauke som festaren har tilført tomta med eigne tiltak eller tilskott til tiltak som er gjort av andre. Tomteverdet må ikkje setjast høgare enn det tomta kan seljast for om det berre er tillate å setje opp det eller dei husa som er på tomta.

Med mindre partane er samde om innløysingsvilkåra, eller har avtalt vilkåra fastsette på annan måte, høyrer krav om innløysing under skjønn, som fastset innløysingssummen og innløysingsvilkåra elles. Krav om skjønn må vere sett fram seinast seks månader før innløysingstida er inne. Andre punktum gjeld ikkje når festetida går ut for tomt festa bort for festaren si livstid.

Kongen kan gje forskrift om kva som skal fylgje med ved innløysing og på kva måte innløysingsrett kan gjerast gjeldande

- a) i område der det er festa bort tomter til fritidshus etter ein samla plan, og
- b) ved punktfeste (§ 16 fyrste ledd tredje punktum).

Nåværende § 37 blir § 38.

§ 40 første ledd annet punktum skal lyde:

Bortfestaren kan likevel ikkje påleggjast slik overtaking dersom festaren kan krevje tomta innløyst, eller dersom bortfestaren tilbyr festaren å løyse inn tomta mot vederlag fastsett etter føresegnene i § 37.

§ 42 fjerde ledd skal lyde:

Ved feste av tomt til bustadhus eller fritidshus kan festaren gjere krav om innløysing og lenging gjeldande også mot grunneigaren etter reglane i kapittel VI.

Nåværende § 42 fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 43 skal lyde:

§ 43. Skjønn

Skjønn etter kapittel VII vert haldne som rettslege skjønn. I lensmannsdistrikt kan skjønnet styrast av lensmannen, dersom partane er samde om det.

Ved skjønn etter §§ 15 og 37 skal skjønnet i lensmannsdistrikt styrast av lensmannen. Antall skjønnsmenn skal alltid vere to, både ved lensmannsskjønn, rettsleg skjønn og overskjønn. For spørsmålet om dekning av sakskostnader i slike saker gjeld lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 43.

II

I lov 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) blir det gjort følgende endring:

§ 13 tredje ledd nytt andre punktum skal lyde:

Føresegna i første stykket er ikkje til hinder for at tomt som er festa bort til bustadhus eller fritidshus vert innløyst etter lov om tomtefeste kapittel VI.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

2. juli. Lov nr. 64 2004**Midlertidig lov om prøveordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsordning)**

Ot.prp. nr. 56, Innst.O. nr. 104 og Besl.O. nr. 104 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 17. juni 2004. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. Kongen kan som en prøveordning bestemme at det kan etableres lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsordning).

§ 2. Den som med lovlig adgang til sprøyterommet

- a) injiserer narkotika i et godkjent sprøyterom, eller
- b) besitter en brukerdose narkotika til eget bruk i et godkjent sprøyterom eller tilstøtende venterom eller samtalerom, kan ikke straffes for dette etter legemiddeloven § 31, jf. § 24 første ledd.

§ 3. En kommune som etablerer en godkjent sprøyteromsordning, kan føre register og behandle personopplysninger som nevnt i personopplysningsloven § 2 nr. 1 og 8 i den grad det er nødvendig for å oppfylle reglene gitt i eller i medhold av loven her.

§ 4. En avgjørelse om adgang til bruk av sprøyteromslokalene er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Har politiet mistanke om straffbar besittelse eller bruk av narkotika i sprøyteromslokalene, skal personalet uten hinder av taushetsplikten i forvaltningsloven §§ 13 til 13 e og på begjæring gi politiet opplysning om hvorvidt en identifisert person er registrert bruker av sprøyterommet eller ikke.

§ 5. Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunens virksomhet etter denne loven og påse at virksomheten drives i samsvar med reglene gitt i eller i medhold av loven her.

§ 6. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av ordningen med sprøyterom, og kan blant annet bestemme

- a) hvem ordningen skal gjelde for,
- b) ordninger for adgangsregulering,
- c) type og mengde narkotika som straffriheten skal omfatte,
- d) ordninger for kontroll av type og mengde narkotika en person har med seg inn i sprøyteromslokalene,
- e) hvilken adgang politiet skal ha til sprøyteromslokalene,
- f) krav til personalet som har ansvar for sprøyteromslokalene,
- g) hvordan personopplysninger i registeret kan behandles,
- h) krav for å bli godkjent kommune for ordningen,
- i) krav til internkontroll med ordningen,
- j) plikt for kommunen til å avgi opplysninger av betydning for evalueringen av ordningen.

§ 7. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, og gjelder i tre år fra ikrafttreddelsen.

2. juli. Lov nr. 65 2004

Lov om endringer i introduksjonsloven og utlendingsloven.

Ot.prp. nr. 30, Innst.O. nr. 83 og Besl.O. nr. 98 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 15. juni 2004. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2 nytt annet ledd skal lyde:

Retten og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram gjelder bare for personer som er bosatt i kommunen i henhold til særskilt avtale mellom utlendingsmyndighetene og kommunen. Kravet om særskilt avtale gjelder likevel ikke for personer som nevnt i § 2 første ledd bokstav d.

§ 2 nåværende annet og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

§ 3 første ledd skal lyde:

Kommunen sørger for tjenester etter denne loven til nyankomne innvandrere som er bosatt i kommunen, jf. § 2 annet ledd.

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Kommunen kan tilby introduksjonsprogram til nyankommet utlending med oppholds- eller arbeidstillatelse i henhold til utlendingsloven §§ 9 og 8 annet ledd som er familiemedlemmer til andre enn personer nevnt i § 2, til nyankommet utlending over 55 år med oppholdsgrunnlag som nevnt i § 2 første ledd, og til nyankommet utlending som nevnt i § 2 som er bosatt i kommunen uten særskilt avtale mellom utlendingsmyndighetene og kommunen.

II

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) skal § 34a første ledd første punktum lyde:

I den utstrekning Norge er forpliktet til det som deltaker i Schengensamarbeidet og samarbeidet i henhold til avtale mellom Norge, Island og Det europeiske fellesskap om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i Norge, Island eller en medlemsstat, kan utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt oversende opplysninger om enkeltpersoner til myndighetene i land som deltar i slikt samarbeid, som ledd i eller til bruk ved behandling av sak om visum, asyl, bortvisning, utvisning eller oppholdstillatelse.

III

Endringene i introduksjonsloven trer i kraft 1. september 2004. Endringen i utlendingsloven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

2. juli. Lov nr. 66 2004

Lov om endringer i arbeidsmiljøloven, ligningsloven, utlendingsloven og allmenngjøringsloven.

Ot.prp. nr. 77, Innst.O. nr. 103 og Besl.O. nr. 108 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 17. juni 2004. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. skal ny § 15 a lyde:

§ 15 a. Identitetskort og oversiktslister

Departementet kan gi forskrift som pålegger bruk av identitetskort for arbeidstakere innenfor bransjer der det er nødvendig eller hensiktsmessig for å ivareta arbeidstakernes helse, miljø og sikkerhet. Det samme gjelder oversiktslister over ansatte som til enhver tid har rett til å oppholde seg på arbeidsplassen.

II

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 6–10 overskriften skal lyde:

Om rapportering av oppdrag, arbeidstakere og sjøfolk m.m.

§ 6–10 nr. 1 skal lyde:

Næringsdrivende og offentlig organ som har gitt noen et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, skal ukrevet gi ligningsmyndighetene følgende opplysninger om oppdraget og om enhver oppdragstaker som i tilknytning til hovedoppdraget eller underoppdrag utfører oppdrag innen riket eller på kontinentalsokkelen:

- oppdragstakernes navn, adresse, eventuelt arbeidsgivernummer, tidspunkt da oppdragene forutsettes påbegynt og avsluttet, stedet der oppdraget skal utføres, samt kontraktsbeløpet i kontrakter oppdragsgiveren har inngått,
- arbeidstakere tilknyttet oppdraget, deres navn, fødselsdata og eventuelt personnummer, adresse, nasjonalitet, sivilstand, tidspunkt for arbeidets begynnelse og antatte avslutning samt arbeidsgiverens navn og arbeidsgivernummer.

III

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

Ny § 11 a skal lyde:

§ 11 a. Tilsyn med at vilkår for tillatelser følges

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at vilkårene for arbeidstillatelse når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår og stillingens omfang, følges i virksomhetene. Likeledes føres tilsyn med at vilkårene for oppholdstillatelse for arbeidstaker som nevnt i § 51 første ledd bokstav a og § 58 a følges. Enhver som er underlagt tilsyn etter bestemmelsen skal, når Arbeidstilsynet krever det og uten hinder av taushetsplikt, fremlegge opplysninger som anses nødvendige for utøvelsen av tilsynet. Ved mistanke om overtredelse av vilkårene, eller at utlendingen ikke har nødvendig arbeids- eller oppholdstillatelse, skal Arbeidstilsynet varsle utlendingsmyndighetene.

Petroleumstilsynet har tilsvarende tilsynsansvar innenfor sitt myndighetsområde.

§ 47 nytt sjuende ledd skal lyde:

Utlendingsdirektoratet skal, når allmenne hensyn krever det, anmelde forholdet når det er grunn til å tro at det er skjedd en overtredelse av

- første ledd bokstav a som gjelder bruk av arbeidskraften til en utlending som ikke har nødvendig tillatelse etter loven, eller
- annet ledd bokstav a.

Någjeldende sjuende ledd blir nytt åttende ledd.

IV

I lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. gjøres følgende endringer:

§ 8 skal lyde:

§ 8. Tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at lønns- og arbeidsvilkår som følger av vedtak om allmenngjøring etter § 3, blir overholdt. Enhver som er underlagt tilsyn etter bestemmelsen skal, når Arbeidstilsynet krever det og uten hinder av

taushetsplikt, fremlegge opplysninger som anses nødvendige for utøvelsen av tilsynet. Arbeidstilsynet kan anmelde overtredelser til politiet. Petroleumstilsynet har tilsvarende tilsynsansvar innenfor sitt myndighetsområde.

Någjeldende §§ 8 og 9 blir §§ 9 og 10.

V

1. Endringene i ligningsloven trer i kraft 1. oktober 2004.
2. For øvrig gjelder endringene fra den tid Kongen fastsetter. De enkelte endringer kan settes i kraft til forskjellig tid.

2. juli. Lov nr. 67 2004

Lov om endringer i utlendingsloven m.m. (senking av nedre strafferamme for utvisning og fritt rettsråd i asylsaker).

Ot.prp. nr. 51, Innst.O. nr. 93 og Besl.O. nr. 99 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 15. juni 2004. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

Endring i følgende annen lov:

Lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp.

I

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven), gjøres følgende endringer:

§ 29 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Utvisning etter første ledd bokstav a, b, c, e og f besluttes ikke dersom det i betraktning av forholdets alvor og utlendingens tilknytning til riket vil være et uforholdsmessig tiltak overfor utlendingen selv eller de nærmeste familiemedlemmene.

Utlending som har arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse kan bare utvises dersom det straffbare forholdet kan føre til fengselsstraff i mer enn ett år, eller dersom straffeloven §§ 228 første ledd, 237, 342 første ledd bokstav b eller c, 352 a, 384 eller 385 er overtrådt.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 30 annet ledd bokstav b skal lyde:

- b) når utlendingen har sonet eller er ilagt straff for forhold som etter norsk lov kan føre til fengselsstraff i to år eller mer, og dette er skjedd for mindre enn fem år siden i utlandet eller for mindre enn ett år siden her i riket. Tilsvarende gjelder ved ilagt særreaksjon som følge av straffbare forhold som nevnt,

§ 42 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Utlending som har søkt asyl har rett til fritt rettsråd uten behovsprøving ved negativt vedtak fattet av Utlendingsdirektoratet. Dette gjelder likevel ikke der utlendingen klager over bare å ha fått tillatelse etter § 8 annet ledd. Kongen kan i forskrift fastsette ytterligere unntak og gi nærmere regler til utfylling av første punktum, herunder også regler om rett til fritt rettsråd uten behovsprøving i første instans.

I saker om bortvisning, utvisning og tilbakekall av tillatelse, har utlending rett til fritt rettsråd uten behovsprøving. Dette gjelder likevel ikke i utvisningssaker i henhold til § 29 første ledd bokstav b og c, § 30 annet ledd bokstav b og § 58 annet ledd når det foreligger forhold som nevnt i femte punktum. I andre saker etter loven har utlending rett til ytelser etter lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp når de alminnelige vilkårene er oppfylt. Dersom retten tar til følge begjæring om å holde rettslig avhør etter § 36 i sak hvor utlending har krav på fritt rettsråd, skal også utgiftene til juridisk bistand under bevisopptaket dekkes etter lov om fri rettshjelp.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

II

I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp skal § 13 første ledd lyde:

I saker etter utlendingsloven har utlending rett til fritt rettsråd uten behovsprøving som bestemt i utlendingsloven § 42 tredje og fjerde ledd. I saker om erstatning etter straffefølgning etter straffeprosessloven kapittel 31 har siktede rett til fritt rettsråd uten behovsprøving.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelsene i loven trer i kraft til forskjellig tid.

2. juli. Lov nr. 68 2004**Lov om endringer i enkelte lover som følge av etableringa av Medietilsynet.**

Ot.prp. nr. 40, Innst.O. nr. 70 og Besl.O. nr. 77 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 25. mai 2004. Fremja av Kultur- og kyrkjedepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

Endringer i følgjande lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram.
- 3 Lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting.
- 4 Lov 13. juni 1997 nr. 53 om tilsyn med erverv i dagspresse og kringkasting.

I

I Almindelig borgerlig straffelov 22. mai 1902 nr. 10 skal «Statens filmtilsyn» endrast til «Medietilsynet» i § 204 fjerde ledd og § 382 fjerde ledd.

II

I lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram skal «Statens filmtilsyn» endrast til «Medietilsynet» i § 2 tredje ledd, § 4 første, andre og tredje ledd, § 5 tredje ledd, § 6 første ledd, § 7 første, andre og tredje ledd og § 12.

III

I lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting blir det gjort følgjande endringer:

«Statens medieforvaltning» skal endrast til «Medietilsynet» i § 2–1 fjerde ledd første punktum og sjette ledd, § 4–3 første ledd, § 4–5 første ledd, § 4–6 første og andre ledd, § 10–2, § 10–3 første og andre ledd og § 10–4 første og andre ledd.

«Statens medieforvaltnings» skal endrast til «Medietilsynets» i § 2–1 fjerde ledd andre punktum.

IV

I lov 13. juni 1997 nr. 53 om tilsyn med erverv i dagspresse og kringkasting blir det gjort følgjande endringer:

«Eierskapstilsynet» skal endrast til «Medietilsynet» i § 5, § 6 første punktum, § 7, § 8 femte ledd, § 9 første og femte ledd, § 10, § 11 første og andre ledd, § 12 første og fjerde ledd, § 13 og § 14.

«Eierskapstilsynets» skal endrast til «Medietilsynets» i § 6 andre punktum.

V

Lova trer i kraft frå den tid Kongen fastset.

2. juli. Lov nr. 69 2004**Lov om endringer i opplæringslova og friskolelova.**

Ot.prp. nr. 55, Innst.O. nr. 92 og Besl.O. nr. 100 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 10. og 15. juni 2004. Fremja av Utdannings- og forskingsdepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa blir det gjort følgjande endringer:

§ 2–8 skal lyde:

§ 2–8. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar

Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar.

Morsmålsopplæringa kan leggjast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

§ 12–1 skal lyde:

§ 12–1. Organ for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa

Departementet nemner opp eit organ for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa. Organet skal hjelpe departementet med råd og ta initiativ for å fremje fag- og yrkesopplæringa. Organet skal ha representantar for partane i arbeidslivet og for departementet. Departementet fastset samansetjinga av og oppgåvene til organet.

§ 12–2 skal lyde:

§ 12-2. Faglege råd

Departementet nemner opp faglege råd for fag- og yrkesopplæringa. Kwart fag eller fagområde som kan ha læretid i bedrift, skal vere knytt til eit fagleg råd. Departementet avgjer etter framlegg frå organet for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa kva for faglege råd som skal skipast, storleiken på råda, kva for fagleg felt det enkelte rådet skal dekkje og reglement for oppgåvene til råda.

§ 12-4 sjette ledd skal lyde:

Nemnda gir rapport til fylkeskommunen og departementet om verksemda si og om tiltak som er viktige for fagopplæringa.

§ 12-5 andre ledd skal lyde:

Departementet skal syte for at både arbeidslivet og skolesida får ta del i arbeidet med nye læreplanar.

§ 12-6 andre ledd skal lyde:

Når det skal oppnemnst klagenemnder for fag- og sveineprøver, skal det faglege rådet for faget gi innstilling.

§ 12-7 skal lyde:

§ 12-7. Medlemmer av organ, råd og nemnder

Den som blir oppnemnd eller vald som medlem av organet for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa, av faglege råd, av prøvenemnder eller klagenemnder, er pliktig til å ta imot vervet. Medlemmer kan likevel krevje seg fritekne for ny oppnemning i like lang tid som dei har gjort samanhengande teneste. Den som har fylt seksti år, kan krevje seg friteken.

§ 13-10 nytt andre ledd skal lyde:

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar blir det gjort følgjande endringar:

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar

Elevar ved grunnskolar godkjende etter denne lova som har eit anna morsmål enn norsk og samisk, har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar. Heimkommunen til eleven gjer vedtak og dekkjer utgiftene til slik opplæring. Departementet er klageinstans.

Morsmålsopplæringa kan leggjast til ein annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

§ 5-2 nytt tredje ledd skal lyde:

Styret skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i gjeldande lover og forskrifter, og føresetnadene for godkjenninga blir oppfylte. Styret skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 7-2 femte ledd.

Tidlegare tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

III

Lova gjeld frå det tidspunkt Kongen fastset. Dei enkelte føresegnene i lova kan setjast i verk til ulik tid.

9. des. Nr. 1912 2003**Vedtak om avgifter på matproduksjon for budsjetterminen 2004.**

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 9. desember 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 25. juni 2004.

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2004 kan oppkreve følgende avgifter:

1. Avgift på norskprodusert kjøtt med en sats på kr 0,50 pr. kg.
2. Avgift på andre norskproduserte animalia med en sats på 1,96%.
3. Avgift på norskproduserte vegetabilier med en sats på 0,88%.
4. Avgift på fisk landet fra EØS-fartøy med en sats på kr 15,50 pr. mottatt tonn råstoff.
5. Avgift på fisk landet fra tredjelandsfartøy med en sats på kr 29,70 pr. mottatt tonn.

6. Avgift på fisk tatt om bord på norsk fabrikkfartøy eller omlastet til utenlandsk fartøy med en sats på kr 15,50 pr. mottatt tonn.
7. Avgift på produksjon av oppdrettsfisk med en sats på kr 15,90 pr. mottatt tonn fisk til slakting.
8. Avgift på innfrysing av fisk med en sats på kr 1,40 pr. mottatt tonn.
9. Avgift på fisk som skal benyttes til mel og olje med en sats på kr 2,10 pr. mottatt tonn.
10. Avgift på importerte råvarer med en sats på 1,43%.
11. Avgift på importerte ferdigvarer og halvfabrikata med en sats på 0,88%.

20. juni Nr. 1913 2003

Delegering av myndighet til Sjøfartsdirektoratet etter lov om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 3a.

Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 20. juni 2003 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 3a, jf. delegeringsvedtak 20. juni 2003 nr. 717. Kunngjort 29. juni 2004.

Sjøfartsdirektoratet bemyndiges herved til å utøve de funksjoner som i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 3a, jf. delegeringsvedtak 20. juni 2003 nr. 717, er tillagt departementet.

8. juni Nr. 954 2004

Forskrift om endring i forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).

Fastsatt av Styret ved NTNU 8. juni 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 7. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I forskrift 11. februar 2003 nr. 185 om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) gjøres følgende endringer:

§ 13 nr. 4 skal lyde:

4. Alle studieprogram som fører til lavere grad og integrerte studieprogram som fører til høgre grad eller profesjonsgrad, skal inneholde tre fellesemner:
  - Ex.phil. på 7,5 studiepoeng som skal være likt for alle studenter. Ex.phil. bør primært legges til 1. semester, men dette kan fravikes dersom faglige hensyn tilsier det.
  - Ex.fac. på 7,5 studiepoeng som er fakultetsspesifikt. Emnet kan inngå som en del av hovedprofilen og skal legges til første studieår.
  - Perspektivemne på 7,5 studiepoeng som skal være et emne som representerer en annen studiekultur enn det studieprogrammet studenten er tatt opp til.

§ 14 nr. 1 syvende strekpunkt skal lyde:

- oppbyggingen av studieprogrammet, om studieprogrammet er inndelt i årskurs/kull, studieretninger, hva som er fellesemner, hva som er obligatorisk og valgfritt, og rekkefølgen på emnene

§ 21 og § 22 skal lyde:

§ 21. *Candidata/candidatus medicinae*

I studieprogram som fører fram til graden *candidata/candidatus medicinae*, inngår fellesemner slik det er fastsatt i § 13 nr. 4. Graden bygger på et sammenhengende studieløp normert til 360 studiepoeng. Det medisinske fakultet fastsetter selv innholdet i studieprogrammet og øvrige krav for å tildele graden.

§ 22. *Candidata/candidatus psychologiae*

I studieprogram som fører fram til graden *candidata/candidatus psychologiae*, inngår fellesemner slik det er fastsatt i § 13 nr. 4. Graden bygger på et studium på 60 studiepoeng og en etterfølgende sammenhengende profesjonsdel normert til 300 studiepoeng. Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse fastsetter selv innholdet i studieprogrammet og øvrige krav for å tildele graden.

II

Endringene trer i kraft fra og med studieåret 2005/2006.

15. juni Nr. 955 2004**Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Bodø.**

Fastsatt av styret for Høgskolen i Bodø 15. juni 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50. Kunngjort 25. juni 2004.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for studenter og privatister som går opp til eksamen ved Høgskolen i Bodø. For studier som er regulert av rammeplaner, har rammeplanen forrang framfor denne forskriften i tilfeller der det ikke er samsvar mellom bestemmelsene.

§ 2. Definisjoner

Se § 2 Definisjoner i forskrift om studier for Høgskolen i Bodø.

§ 3. Vilkår for å gå opp til eksamen

1. I henhold til lovens § 40 har den som oppfyller de generelle og eventuelt spesielle opptakskrav og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende studium, rett til å gå opp til eksamen.
2. For å få adgang til eksamen må studenter være registrert som student og oppmeldt til eksamen innenfor de frister som er fastsatt av høgskolen.
3. Det skal framgå klart av studieplanen hvilke eksamener og vurderinger underveis i studieløpet som skal inngå på vitnemålet eller regnes inn i karakteren for endelig studium.
4. Studenter har normalt adgang til de eksamener som er avtalt gjennom utdanningsplanen for den enkelte student.
5. Der hvor gjeldende studieplan fastsetter spesielle krav til forkunnskaper, obligatorisk undervisning, utført laboratoriearbeid, praksis eller andre krav for å gå opp til eksamen, må slike være gjennomført og/eller bestått for å kunne gå opp til eksamen (jf. lovens § 40, punkt 2 og § 46, punkt 5).
6. En student kan framstille seg til eksamen i samme emne inntil 3 ganger. Ved søknad om 4. gangs forsøk til eksamen skal studenten innkalles til samtale/veiledning med studieansvarlig for studiet om studieprogresjonen. Dersom studenten etter dette fortsatt opprettholder søknad om et 4. forsøk, skal slik søknad normalt innvilges. Studenten må kunne dokumentere at slik veiledning har funnet sted. En student kan ikke kreve at eksamen arrangeres dersom det er gått mer enn ett studieår siden studenten skulle ha avlagt ordinær eksamen i henhold til utdanningsplanen.
7. Oppgavebesvarelser som tidligere har fått en endelig sensur, kan ikke innleveres til bedømmelse på nytt. Tar studenten eksamen i flere emner der det kan være faglig innbyrdes likhet eller overlapping, skal det leveres separate besvarelser.
8. Ved ikke bestått praksis kan studenten ta praksis opp igjen. Ved andre gangs ikke bestått på samme praksisperiode vil studenten ikke kunne fortsette i studiet. I særskilte tilfeller kan avdelingsstyret/kollegiet etter søknad og med innstilling fra praksisansvarlig gjøre unntak fra disse bestemmelsene.
9. En student opptatt til et studium kan kreve å få framstille seg til eksamen i inntil ett år etter at studiet skulle vært avsluttet. Retten til å fortsette ved et studium kan være regulert ved særskilte krav for hvert enkelt studium. Slike krav fastsettes etter faglig begrunnelse av avdelingsstyret, eventuelt med bakgrunn i nasjonalt gjeldende rammeplan, og skal framgå av aktuell studieplan.
10. For å kunne gå opp til eksamen må studenten dersom ikke annet er bestemt av høgskolen ha betalt semesteravgift etter lov 28. juni 1996 nr. 54 om studentsamskipnader og forskrift 12. februar 2001 nr. 153 om studentsamskipnader

§ 4. Privatister

1. Privatistenes rettigheter ved høgskolen er begrenset til adgang til å delta i offentlige forelesninger og adgang til å gå opp til eksamen. Adgang til å få oppgaver mv. rettet kan normalt ikke påregnes. Med forelesning menes formidling av kunnskap som tilbys til den samlede studentgruppe på emnet og hvor deltakernes egenaktivitet er begrenset til enkeltspørsmål og kommentarer. Avdelingen som har ansvaret for emnet, kan gi privatister adgang til undervisning som ikke er offentlig.
2. Privatister skal i tillegg til semesteravgift til Studentsamskipnad i Bodø betale eksamensvederlag i samsvar med styrets bestemmelser om dette.
3. Privatister må søke om rett til å følge aktuelle emneavviklinger innen fastsatte frister. Dokumentasjon av generell og eventuell spesiell studiekompetanse må vedlegges oppmeldingen. Høgskolen kan i særlige tilfeller dispensere fra oppmeldingsfristen.
4. Forskrift om eksamen gjelder også for privatister så lenge bestemmelsene ikke strider mot innholdet i denne paragraf.

§ 5. Oppmelding

1. For ordinære eksamener skal eksamensplan (tidspunkt for eksamen eller innlevering av oppgave) normalt være kunngjort ved studiestart, og senest ved oppstart av det semester eksamen er planlagt i. Ny eksamen skal være kunngjort senest 2 uker før tidspunkt for eksamen eller innlevering av oppgave.
2. Sted for avvikling av eksamen fastsettes av avdelingen og skal framgå av studieplan og eksamensplan.

Studenter kan søke om å få avlegge eksamen et annet sted enn det som er fastsatt. Studenten kan da pålegges å betale et gebyr for å få avlegge eksamen på andre steder enn det som framgår av studieplan og eksamensplan.

3. Fastlagte eksamensdatoer endres kun etter vedtak i avdelingsstyret/kollegiet ved den avdelingen som har ansvaret for studiet. Studentene har selv ansvar for at de ikke melder seg til eksamener som avvikles samtidig.
4. Oppmelding til ordinær eksamen skjer automatisk i forhold til den utdanningsplan som er avtalt med den enkelte student. Studenter uten utdanningsplan melder seg opp til den enkelte emneavvikling innen fastsatte frister. Påmelding til emneavvikling gir påmelding til alle eksamener i emnet. Studenter som ønsker å framstille seg til eksamen i studium eller fag de ikke har i sin utdanningsplan eller til ny eksamen, må selv melde seg opp innenfor de frister som fastsettes for det enkelte studieår.
5. Studenter som ønsker å avlegge ny eksamen som arrangeres utenom godkjent utdanningsplan må selv melde seg opp innen fristen for oppmelding.
6. Det er studentens eget ansvar å kontrollere i «Arena» at utdanningsplanen er i tråd med planlagt studieløp, og at oppmeldinger til emneavviklinger og eksamener er korrekte.
7. Trekk fra eksamen kan skje inntil 2 uker (14 dager) før aktuell eksamensdato.
8. Den som trekker seg etter fastsatt frist, eventuelt i eksamenslokalet, og som ikke har gyldig grunn til det, regnes for å ha framstilt seg til eksamen. Med gyldig grunn menes grunn som gir rett til ny eksamen. Det kreves dokumentasjon fra lege etc. i slike tilfelle. (jf. forskriftens § 3.)
9. Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 6. *Ordinær eksamen*

1. Avdelingsstyret/kollegiet fastsetter tidsperiode for arrangering av ordinær eksamen.
2. Innenfor samme semester skal det normalt kun arrangeres én eksamen i samme emne eller kurs.
3. Avdelingsstyret/kollegiet kan vedta særskilt evalueringsform for privatister og studenter som ikke har emnet/studiet i sin utdanningsplan.

§ 7. *Ny eksamen*

1. Det arrangeres ny eksamen i alle emner hvor det er registrert stryk, sykmelding eller annet godkjent fravær ved ordinær eksamen i faget
2. Dersom det i gjeldende studieplan er forutsatt at aktuell eksamen er bestått før videre studieprogresjon kan påberopes, vil det bli arrangert ny eksamen før eller i forbindelse med oppstart av påfølgende semester for den eller de studentene som ikke har bestått ordinær eksamen, og som krever slik eksamen avholdt. Krav må være framstilt innen en uke etter at sensur har falt. Dersom ny eksamen ikke er bestått, kan ikke studenten kreve ny eksamen før ved første ordinære eksamen.
3. Dersom en student framstiller seg til ny eksamen, gjelder det pensum og den eksamensform som er fastsatt for eksamen ved siste ordinære eksamen. Avdelingsstyret kan vedta unntak med hensyn til eksamensform. For studenter som deltar på ny eksamen i samme emne som ved ordinær eksamen, gjelder det pensum og den eksamensform som er fastsatt for eksamen ved den ordinære eksamen.
4. Det kan arrangeres ny eksamen i forbindelse med at emner opphører eller at det går mer enn ett år mellom to ordinære eksamener. Respektive avdelingsstyre/kollegium avgjør om og eventuelt når slik eksamen arrangeres.
5. Dersom det arrangeres ny eksamen har også studenter som ønsker å forbedre karakteren adgang til eksamen.
6. Dersom en kandidat har bestått samme eksamen mer enn én gang, vil beste karakter gjelde. Dersom det er benyttet ulike karakteruttrykk, skal bokstavkarakter gjelde, dersom studenten ikke gir beskjed om noe annet.
7. Oppmelding til ny eksamen må skje i henhold til § 5.

§ 8. *Reduksjon i studiepoeng*

Dersom en student avlegger eksamen i forskjellige emner hvis innhold helt eller delvis dekker hverandre, skal dette normalt føre til reduksjon i studiepoeng på vitnemål eller karakterutskrift. Slik faglig overlapping skal normalt være opplyst i aktuell studieplan. Reduksjonen skal komme til uttrykk i det emne eller kurs som studenten sist har avlagt eksamen i.

§ 9. *Eksamensformer*

1. Høgskolen skal sikre at de vurderingsformer som velges, fremmer læring, sikrer kvalitet og ivaretar studentenes rettssikkerhet. Studenten skal ha løpende tilbakemeldinger og vurderinger underveis i studiet. Det skal framgå av studieplanen hvilke eksamener som inngår i studentenes læringsforløp, hvilke av disse som inngår på vitnemålet eller i endelig karakter og hvordan disse regnes sammen til endelig karakter.
2. Omfang av eksamen i form av studiepoeng, andel den utgjør av en eventuell sammenslått karakter, eksamensform og lengde spesifiseres i studieplan.
3. Innenfor et studieprogram skal individuell eksamen utgjøre minst halvparten av vurderingsgrunnlaget i studiet.

§ 10. *Vurderingsuttrykk*

Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være Bestått/Ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A–E for bestått og F for ikke bestått. Vurderingsuttrykket framgår av studieplan.

§ 11. Særordninger

1. Kandidater som har behov for spesielle ordninger i forbindelse med eksamen, må innen fristen for eksamensoppmelding søke om dette. Søknaden stiles til høgskolen v/studiedirektør. Bekreftet dokumentasjon som begrunner søknaden må vedlegges. (se egne retningslinjer og søknadsskjema.)
2. Særordning kan gis til kandidater som har norsk som fremmedspråk eller dokumenterer spesielle funksjonshemninger (for eksempel bevegelses-, hørsels- eller synshemming, dysleksi eller skjulte funksjonshemninger), gravide, mødre som ammer etc.
3. Studenter med dysleksi eller andre lese-/skriveproblemer kan etter eget ønske få vedlagt sine besvarelser en attest (anonymisert) som bekrefter dette. Kandidater kan etter søknad til avdelingsstyret/kollegiet få vurdert alternativ eksamensform. Bekreftet dokumentasjon som begrunner søknaden må vedlegges.
4. Studenter som på bakgrunn av religion/religiøse grunner ikke kan avlegge eksamen på fastsatt eksamensdag kan etter søknad få lagt eksamen på andre dager. Tilgang til slik eksamen vil normalt bare bli gitt til vedkommende student.
5. Kandidaten kan besvare oppgaven på engelsk. I særskilte tilfeller kan en kandidat etter søknad få oppgavetekst på engelsk. Slik søknad avgjøres i respektive avdelingsstyre/kollegium, og må være fremmet innen frist for påmelding til emneavvikling.
6. Særordninger kan for øvrig (jf. punkt 3) gis i form av spesiell fysisk tilrettelegging, hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen. Kandidater med norsk som fremmedspråk kan få innvilget ekstra tid til eksamen.
7. Kandidater som får godkjent ekstra tid på skriftlig skoleeksamen vil normalt få inntil:
  - 30 minutter ekstra tid for skoleeksamen som varer til og med 4 timer.
  - 45 minutter ekstra tid for skoleeksamen som varer til og med 6 timer.
  - 60 minutter ekstra tid for skoleeksamen som varer mer enn 6 timer.Kandidater som får godkjent ekstra tid på hjemmeeksamen dersom det leveres individuell oppgave vil normalt få inntil:
  - 1 dag hjemmeeksamen, 2 timer utvidet tid.
  - 2 dager hjemmeeksamen, 4 timer utvidet tid.
  - 3–5 dager hjemmeeksamen, 6 timer utvidet tid.
  - Fra 6 dager hjemmeeksamen, 1 dag ekstra tid.I samråd med aktuell avdeling, kan det innvilges ytterligere ekstra tid i spesielle tilfeller.

§ 12. Bruk av hjelpemidler ved skoleeksamener

1. Oversikt over tillatte hjelpemidler ved eksamener skal være angitt for det enkelte emne eller kurs i aktuell studieplan, samt skal tydelig framgå av eksamensoppgaven.
2. Enkel kalkulator (se egne retningslinjer), blyant, penn, linjal og tospråklige ordbøker betraktes som generelle hjelpemidler, og kan benyttes ved alle eksamener dersom ikke annet er angitt.
3. Bruk eller besittelse av ulovlige hjelpemidler på eksamen betraktes som fusk.

§ 13. Fravær fra eksamen

1. Studenter som uteblir fra eksamen og som påberoper seg gyldig grunn, må uten opphold gi studieadministrasjonen skriftlig melding.
2. Skriftlig dokumentasjon på det forhold som påberopes må leveres samtidig eller så snart som slik dokumentasjon er mulig å fremskaffe. Ved egen sykdom eller sykdom i nærmeste familie, skal det foreligge legeerklæring. Studiedirektør avgjør om fravær fra eksamen kan godkjennes som gyldig fravær.
4. Fravær som skyldes studentens egne disposisjoner skal normalt ikke godkjennes.
5. Godkjent fravær teller ikke som eksamensforsøk i relasjon til forskriftens § 3 punkt 6. Fravær som ikke blir godkjent teller som eksamensforsøk og gis karakteren «ikke møtt».

§ 14. Sensur

1. Sensurordningen som benyttes skal framgå av studieplan.
2. Sensurfristen er 3 uker fra innleveringsdatoen for besvarelsene hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid (jf. lovens § 50, pkt. 4). For de emner hvor eksamen er sammensatt av en skriftlig prøve med muntlig etterprøving/justering av karakteren, skal sensur av skriftlig prøve foreligge senest 48 timer før muntlig prøve. En student som ikke har bestått skriftlig prøve, kan ikke fremstille seg til muntlig prøve.
3. Når to sensorer i fellesskap skal fastsette karakteren, og det ikke er mulig å oppnå enighet om et felles sensurvedtak, utvides kommisjonen med en tredje, ekstern sensor. Ved fortsatt uenighet, avgjør den sist oppnevnte eksterne sensor karakteren.
4. Sensur kunngjøres via SMS og på «Arena».
5. Obligatoriske arbeider som inngår i emner eller emnegruppe må være godkjent før endelig karakter kan gis og sensuren for vedkommende student kan kunngjøres.
6. Ved mappevurdering skal det ikke foreligge sensur i form av en karakter før mappen i henhold til studieplan er komplett. Tilbakemelding underveis i arbeidet med en mappe regnes som tilbakemelding/veiledning og kan ikke påklages.

§ 15. Vitnemål – Karakterutskrift

1. Det skrives ut vitnemål og diploma supplement for alle studier som i henhold til godkjenning gir vitnemål fra Høgskolen i Bodø. Det gis ut karakterutskrift på anmodning fra studenten.
2. For studieprogrammer som ikke gir vitnemål utstedes det normalt karakterutskrift ved fullført studium.
3. Studenter som har fått fritak etter forskrift om studier ved Høgskolen i Bodø § 6, og som tilfredsstillter kravene til fullført studium, kan få vitnemål dersom minimum halvparten av studiet regnet i studiepoeng er gjennomført ved Høgskolen i Bodø. Dersom en mindre del av studiet er tatt ved høgskolen, vurderes det i hvert enkelt tilfelle hvilken institusjon som skal utstede vitnemål.
4. Det utstedes normalt kun ett vitnemål pr. kandidat. Dersom kandidaten forbedrer karakterer som inngår på vitnemålet, kan kandidaten kreve å få utstedt nytt vitnemål. I slike tilfeller må tidligere utstedte vitnemål tilbakeleveres.
5. I særlige tilfeller hvor det kan sannsynliggjøres/dokumenteres at vitnemål er forsvunnet/destruert, kan det utstedes nytt vitnemål.
6. Vitnemålet skal som et minimum gi opplysninger om:
  - a. hvilken utdanning som er gjennomført
  - b. hvilken tittel/grad som ev. er oppnådd
  - c. navn, vektall eller studiepoeng og karakter for emner/emnegrupper som er gitt avsluttende vurdering, og som inngår i studiet
  - d. tidspunkt for avlagt eksamen for de enkelte emner/emnegrupper som inngår i studiet
  - e. tidspunkt for fullført utdanning
  - f. hvilke emner/emnegrupper kandidaten eventuelt har fått fritak/godkjenning for på grunnlag av tidligere utdanning, og hvilken utdanning som er grunnlag for fritaket/godkjenningen
  - g. tittel på selvstendig arbeid som inngår i høyere grad
  - h. karaktersystemet som er benyttet.
7. Deleksamener som inngår i en større, sammensatt evaluering i et emne/emnegruppe, skal normalt ikke spesifiseres på vitnemålet.
8. Karakterutskrifter skal uavkortet konstatere alle eksamener en student har avlagt og bestått ved høgskolen. Dette gjelder også deleksamener som skal inngå i en større, sammensatt evaluering på vitnemålet.

§ 16. Annullering av eksamen, fusk, bortvisning

1. Forsettlig eller grovt uaktsomt fusk eller forsøk på fusk ved eksamen medfører at eksamen for vedkommende kandidat kan bli annullert. Kandidaten kan også bli utestengt fra høgskolen og fratatt retten til å gå opp til eksamen ved landets høgskoler og universitet i inntil ett år. Jf. lovens § 54 og § 42, 3. ledd.
2. Kandidater som blir grepet i forsettlig eller grovt uaktsomt fusk eller forsøk på fusk ved eksamen kan utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen i inntil ett år. Jf. lovens § 54 og § 42, 3. ledd.
3. Kandidater som unnlater å følge høgskolens instruks for eksamenskandidater, herunder forstyrrer medstudenter i eksamenssituasjonen, kan bortvises fra eksamenslokalet.
4. Studenter som er skyld i grovt forstyrrende eller grovt klanderverdig opptreden kan bli bortvist fra bestemte områder ved institusjonen eller bortvises fra institusjonen i inntil ett år. Jf. lovens § 42, 1. og 2. ledd.

§ 17. Begrunnelse og klage

1. Når det gjelder adgangen til å klage på formelle feil eller karakterfastsettelsen ved eksamen, gjelder bestemmelsene i § 50, § 51 og § 52 i loven.
2. Klage på formelle feil må framsettes innen 3 uker etter at studenten er eller burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen. Klage over formelle feil skal behandles i klagenemnda ved høgskolen.
3. Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sine eksamensprestasjoner. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse framsettes umiddelbart etter at karakteren er gjort kjent. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse framsettes innen 1 uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, dog aldri mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort. Begrunnelse skal normalt gis innen 2 uker etter at kandidaten har bedt om det. Begrunnelsen kan gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Der flere sensorer har vurdert samme besvarelse, avgjør sensorene seg imellom hvem som skal gi begrunnelse.
4. Dersom det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse gjøres tilgjengelig for studentene ved gjennomsyn etter at karakter er fastsatt.
5. En student kan klage skriftlig over karakterfastsettingen innen 3 uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Er krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller klage over formelle feil ved oppgave, eksamensavvikling eller gjennomføring av vurderingen framsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger. Dersom studenten har bedt om begrunnelse for karakterfastsettingen, kan studenten klage skriftlig på karakterfastsettingen innen tre uker fra begrunnelsen er gitt.
6. Klage over karakterfastsettingen skal forelegges ny eksamenskommissjon for ny sensurering. Resultatet etter ny sensurering er endelig. Svar på klage skal være gitt innen 3 uker etter forespørsel fra kandidaten.

7. Bedømmelse av muntlig prestasjon eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Forprøver kan bare påklages når eksamen ikke er bestått.

§ 18. Utfyllende regler

Styret kan gi utfyllende regler innenfor rammen av denne forskrift.

§ 19. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. juli 2004. Fra samme dato oppheves forskrift 14. mai 1996 nr. 710 om eksamen ved Høgskolen i Bodø.

15. juni Nr. 956 2004

Forskrift om studier ved Høgskolen i Bodø.

Fastsatt av styret for Høgskolen i Bodø 15. juni 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 5, § 44a, § 46, § 47, § 48 og § 49. Kunngjort 25. juni 2004.

Kapittel I. Alminnelige bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for studier ved Høgskolen i Bodø.

§ 2. Definisjoner

Loven

Med loven forstås lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler med endringer.

Student

Med student menes i denne forskrift en person som er tatt opp til studium ved Høgskolen i Bodø i samsvar med gjeldende opptakskrav og bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler § 37, § 38 og § 39.

Privatist

Med privatist menes en person som oppfyller kravene til opptak og går opp til eksamen ved Høgskolen i Bodø uten å være tatt opp til studiet, jf. lov om universiteter og høyskoler § 40.

Studierett

Rettighet knyttet til det å være tatt opp som student ved et studium og inneha studentstatus. Dette innebærer rett til deltakelse i all organisert undervisning, eksamen, veiledning (individuell og i mindre grupper), øvelser og oppgaveløsning, laboratoriekurs, praksisstudier, feltarbeid mv. på studier studenten er tatt opp til.

Studieprogram

Ett- eller flerårig studieløp med et definert innhold i henhold til studieplan, som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad.

Studiepoeng

Mål på omfanget av et studium, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Rammeplan

En plan for et studium der departementet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet.

Studieplan

Plan for det faglige innholdet i studier. Omfatter både de studier som er regulert av nasjonal rammeplan og de studier som ikke er regulert av nasjonal rammeplan.

Emne

Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i en emnegruppe, et studieprogram eller en grad.

Emnegruppe

Kombinasjon av emner fra ett eller flere fagområder som gjennom en studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.

Selvstendig arbeid

Arbeid av et nærmere angitt omfang og/eller type som inngår i studiet, og som skal vise forståelse, refleksjon og modning. Arbeidet kan eksempelvis være av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art, og kan være utført individuelt eller i grupper.

Eksamen

Betegnelse på en prøve eller vurdering når resultatet skal inngå på vitnemålet/karakterutskriften.

Deleksamen

Dersom flere eksamener med karakterer til sammen gir grunnlag for karakteren som settes på vitnemålet/karakterutskriften, kalles disse for deleksamener. Det er kun sammenslått karakter som fremkommer på vitnemålet.

Mappevurdering

Dersom karakteren fastsettes på grunnlag av flere innleveringer, kalles eksamensformen mappe.

Ordinær eksamen

Ordinær eksamen er første gang en student blir vurdert i et emne eller emnegruppe og er betegnelsen på eksamen i henhold til normert studieprogresjon.

Ny eksamen

Ny eksamen er den eksamen som gjennomføres for studenter som ikke har gjennomført eller bestått ordinær eksamen, eller som vil forbedre en karakter.

Obligatoriske arbeidskrav

Obligatoriske arbeidskrav er teoretiske eller praktiske arbeider hvor resultatet ikke kommer på vitnemålet, men som må være godkjent for at studenten skal få godkjent et emne/en emnegruppe, gå ut i praksisstudier, fortsette normal studieprogresjon eller gjennomføre en eksamen.

Utdanningsplan

Plan for gjennomføring av et studium/studieprogram inngått mellom høgskolens og den enkelte student. Planen inneholder bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolens og medstudenter.

Emneavvikling

Emneavvikling er en gjennomføring av et emne/emnegruppe inklusive undervisning og alle eksamener.

Utdanningsplan

Utdanningsplan er en gjensidig forpliktende avtale som inngås mellom Høgskolen i Bodø og den enkelte student som følger studier av et omfang på minst 60 studiepoeng. Det skal fremgå av planen bl.a. hvor mange poeng studenten tar sikte på å oppnå i perioden. Utdanningsplanen godtas av studenten hvert semester innen angitt frist.

Diploma supplement

Diploma supplement er et vitnemålstillegg som skal informere og legge til rette for internasjonal forståelse om høgscolesystemet og den enkelte students utdanning. Diploma supplement skal følge det originale vitnemålet og er bare gyldig sammen med dette.

Arena

Arena er høgskolens nettportal der alle aktive studenter kan se og godkjenne sin utdanningsplan, melde seg opp til emneavvikling, få opplyst sensur med mer. Studentene kan legge inn egne personopplysninger og melde seg opp til eksamen her.

Kapittel II. Studierett, utdanningsplan og permisjoner

§ 3. Studierett

1. Den som har akseptert tilbud om studieplass, beholder studieretten i inntil to år utover normert studietid i hel- eller deltidsstudier, såfremt avdelingsstyret ikke har fastsatt at studieretten kan beholdes for flere år utover normert tid for det aktuelle studiet. I denne tidsberegningen inngår ikke utsatt studiestart og midlertidig utestengelse fra høgskolens.
2. Avdelingsstyret kan i særskilte tilfeller gi forlenget studierett, eksempelvis ved permisjon i forbindelse med fødsel/adopsjon, førstegangstjeneste, sykdom eller andre særskilte grunner.
3. Studenten kan miste studieretten i følgende tilfeller:
  - a. Studenten har overskredet den fastsatte grensen utover normert tid.
  - b. Studenten har brukt opp sine forsøk til eksamen og/eller praksisperioder i henhold til forskrift om eksamen ved Høgskolen i Bodø.
  - c. Studenten har ikke avlagt eksamen i løpet av de to siste studieår, og har ikke permisjon.
4. Studenten må fylle ut utdanningsplan og/eller registrere seg hvert semester innen gjeldende frister for å beholde studieretten. Studieretten opphører når studiet er fullført.
5. Avdelingsstyret fatter vedtak om tap av studierett. Vedtaket kan påklages.
6. Den som har mistet studieretten kan søke nytt opptak til studiet, og må da forholde seg til studieplanen på nytt studium.

§ 4. Utdanningsplan

1. Institusjonen skal i løpet av første semester inngå en utdanningsplan med den enkelte student som blir tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter.
2. Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre studium eller studiet på planlagt tid som heltids- eller deltidsstudent.
3. Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom institusjonen og student.
4. I utdanningsplaner inneholdende et selvstendig arbeid på 30 studiepoeng eller mer skal det inngås særskilt veiledningsavtale om det selvstendige arbeidet.

§ 5. Permisjoner

1. Normalt innvilges ikke permisjon før studenten har gjennomført 30 studiepoeng eller mer.
2. Normalt gis det permisjon for inntil ett år. Avdelingsstyret avgjør søknad om permisjon.
3. Avdelingsstyret kan innvilge søknad om permisjon ut over ett år ved for eksempel fødsel/adopsjon, førstegangstjeneste, sykdom og andre særskilte grunner.

§ 6. Fritak/godkjenning

1. Avdelingsstyret eller det organ det delegerer det til, skal etter søknad fritak en student for eksamen, prøve eller obligatorisk undervisning når det kan dokumenteres at vedkommende har bestått tilsvarende eksamen/prøve eller gjennomført obligatorisk undervisning ved samme eller annen institusjon. Det kan også innvilges fritak på grunnlag av annen relevant eksamen/prøve på tilsvarende nivå. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. (se egen forskrift.)
2. Søknad om fritak for eksamen eller prøve må være framsatt senest innen 3 uker etter at studiet eller kurset er påbegynt.
3. Fritak for eksamen eller prøve skal framgå på vitnemål og karakterutskrift, med angivelse av på hvilket grunnlag fritak er gitt.

Kapittel III. Studienes organisering – grader**§ 7. Studieåret**

Studieåret fastsettes av Styret ved Høgskolen i Bodø (Styret).

§ 8. Grader og yrkesutdanninger

Høgskolen i Bodø kan tildele følgende grader som gir rett til tilsvarende tittel, og yrkesutdanning, begge med normert studietid som angitt:

(Forskrift 11. oktober 2002 nr. 1124 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høgskoler, fastsatt ved kongelig resolusjon, med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgskoler § 45.)

Grader:

1. Høgskolekandidat, normert studietid 2 år.
2. Bachelor, normert studietid 3 år.
3. Master, normert studietid 2 år.
4. Philosophiae doctor (ph.d.), normert studietid 3 år.

Yrkesutdanning:

1. Allmennlærerutdanning, normert studietid 4 år.

De generelle kravene til gradene bachelor og master er fastsatt i egne forskrifter. For øvrig framgår kravene til den enkelte grad eller yrkesutdanning av studieplan for det/den aktuelle studiet/utdanningen.

Videreutdanninger/påbyggingsstudier

Høgskolen i Bodø kan gi videreutdanninger/påbyggingsstudier som bygger på avsluttet 2-årig, 3-årig eller 4-årig grunnutdanning.

§ 9. Godskrivning/godkjenning av grad, yrkesutdanning, emne eller emnegruppe. Fritak for eksamen eller prøve

1. Grad, yrkesutdanning, emne eller emnegruppe fra annen institusjon under loven godskrives studenten med samme antall studiepoeng ved Høgskolen i Bodø.
2. Overlapping i faglig innhold gir tilsvarende reduksjon i studiepoeng totalt, jf. loven § 47. Avdelingsstyret avgjør slike søknader.
3. Grad eller utdanning fra utenlandsk institusjon eller norsk institusjon som ikke ligger under lov om universiteter og høgskoler kan gis generell godkjenning som jevngrad med grad, del av grad eller utdanning som gis ved institusjoner under loven. Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) avgjør slike søknader, jf. lov om universiteter og høgskoler § 48 nr. 1.
4. Grad eller utdanning fra norsk eller utenlandsk institusjon som ikke ligger under lov om universiteter og

høgskoler kan gis godkjenning som faglig jevn god med grad, del av grad eller utdanning som gis ved Høgskolen i Bodø. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir også rett til tilsvarende tittel, jf. lov om universiteter og høgskoler § 48 nr. 2. Ved kombinasjon av ekstern utdanning og utdanning fra Høgskolen i Bodø i grad, del av grad eller yrkesutdanning fra høgskolen, vil overlapping i faginnhold gi tilsvarende reduksjon i studiepoeng totalt. Høgskoledirektøren avgjør søknader etter disse bestemmelsene.

5. Fritak for nærmere angitt eksamen eller prøve i et bestemt studieløp ved Høgskolen i Bodø kan gis når det er godtgjort at tilsvarende eller annen velegnet eksamen eller prøve er avlagt ved Høgskolen i Bodø eller annen institusjon. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak, jf. lov om universiteter og høgskoler § 49. Avdelingsstyret avgjør søknader om fritak for eksamen eller prøve.
6. Styret for Høgskolen i Bodø kan fastsette utfyllende bestemmelser om saksbehandlingen og krav til dokumentasjon ved søknader om godskrivning/godkjenning av norsk og utenlandsk utdanning og søknader om fritak for eksamen eller prøve, herunder bestemmelser om slikt fritak på grunnlag av realkompetanse.

Kapittel IV. Studieplaner

§ 10. Etablering/nedlegging av studieprogram

Hvilke studier Høgskolen selv kan etablere er fastsatt i loven §46.

Styret vedtar etablering/nedlegging av studieprogram på mer enn 30 studiepoeng.

Avdelingsstyret vedtar etablering/nedlegging av studieprogram på 30 studiepoeng eller mindre. Nye studier må tilfredsstillende krav til studier fastsatt i forskrift 5. mai 2003 nr. 651 om kriterier for akkreditering av institusjoner og standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud i norsk høgre utdanning. Styret kan fastsette krav utover dette.

§ 11. Fastsetting av studieplan

1. Det skal fastsettes studieplan for alle studier/studieprogram som tilbys ved Høgskolen i Bodø og godskrives studenten i form av studiepoeng.
2. Avdelingsstyret fastsetter studieplan for studier/studieprogram der det eksisterer nasjonale rammeplaner.
3. Styret fastsetter studieplan for øvrige emner/emnegrupper/studieprogram. Mindre endringer i godkjente studieplaner foretas av avdelingsstyret. Ved samarbeidstiltak der to eller flere avdelinger deltar, fastsetter styret hvilken avdeling som skal ha det faglige og administrative ansvaret for tilbudet.

§ 12. Emner/emnegrupper

Emner som inngår i et studium bør ikke ha mindre omfang enn 10 studiepoeng. Alle emner/emnegrupper som inngår i et studium bør ha et omfang som er delelig med 5.

§ 13. Studieplanens form og innhold

1. En studieplan beskriver mål, innhold og organisering av studieprogrammet/emner/emnegruppe. Herunder beskrivelse av eksamen og sensur/sensurordning for alle emner/emnegrupper.
2. Dersom mappe benyttes som evalueringsform, må det foreligge en beskrivelse av prosedyrer for innhold i mappene og gjennomføring av evalueringene.
3. Studieplanen skal følge malen og kravspesifikasjonen som foreligger i høgskolens internettbaserte studiehandbok.
4. Alle studieprogram/emnegrupper/emner som tilbys ved Høgskolen i Bodø og godskrives studenten i form av studiepoeng, skal beskrives i høgskolens internettbaserte studiehandbok.
5. I studieplan for et masterstudium skal det fastsettes nærmere regler om det selvstendige arbeidet, inklusiv omfang, vurderingsformer og om arbeidet kan/skal utføres individuelt eller i gruppe.
6. Dersom det stilles krav om at studenten skal ha eksamen i bestemte emner eller emnegrupper for å bli tatt opp til et masterstudium, skal dette fastsettes i studieplanen for studiet. Det samme gjelder dersom det stilles særlige faglige minstekrav.
7. Rutiner for evaluering av studier er fastsatt i Kvalitetssikringssystem for Høgskolen i Bodø.

§ 14. Endringer i studieplan og pensum

Endringer i studieplan skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår. Mindre endringer i pensum kan foretas underveis i studiet. Studenter som berøres av endringer i studieplan eller pensum skal sikres rimelige overgangsordninger mellom gammel og ny ordning. Endringer i studieplaner skal beskrives som endring i høgskolens internettbaserte studiehandbok.

Kapittel V. Sensur

§ 15. Sensurordninger

En ekstern sensor skal godkjenne eksamensoppgaver, inkludert sensorveiledning og vurdere og evaluere alle eller et utvalg av eksamensbesvarelsene.

Følgende sensurordninger gjelder for eksamener ved Høgskolen i Bodø:

1. Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern, i følgende tilfeller:
  - a. Ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i høgre grad

- b. Ved ny sensurering etter lov om universiteter og høyskoler § 51 nr. 2, klage over formelle feil ved eksamen og lov om universiteter og høyskoler § 52 nr. 4, og klage over karakterfastsettelse.
2. Det skal som hovedregel benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern ved alle eksamener på høgre grads studier (mastergradsnivå).
3. Det skal benyttes to sensorer i følgende tilfeller:
  - a. Ved bedømmelse av muntlig eksamen og vurdering av praktiske prøver eller lignende som inngår i vurderingsgrunnlaget, og som etter sin art ikke lar seg etterprøve og derfor ikke kan påklages.
4. I alle tilfeller der det ikke benyttes ekstern sensor, skal det benyttes minst én intern sensor kombinert med eksamenskomité.

Vurdering av praksisopplæring og lignende beskrives i de enkelte studieplaner.

§ 16. *Oppnevning av sensorer*

1. Avdelingene oppnevner sensorer. Klagekommisjon bør oppnevnes samtidig med ordinær kommisjon.
2. Den som påtar seg sensoroppdrag, påtar seg samtidig å være sensor ved eventuell ny og utsatt eksamen i samme emne.
3. En ekstern sensor må ha minst én av følgende kvalifikasjoner:
  - a. Inneha vitenskapelig kompetanse som kvalifiserer for ansettelse som minimum høgskolelektor/amanuensis ved universitet/høgskole eller annen forskningsinstitusjon.
  - b. I særlige tilfeller gjennom relevant yrkespraksis være særlig kvalifisert for å foreta sensur innenfor et bestemt område.

§ 17. *Ekstern sensur*

1. Sensur er den vurdering og evaluering som sensor utfører.
2. Ekstern sensur kan være en av følgende:
  - a. ekstern sensor deltar ved vurdering av eksamensbesvarelsene fra alle kandidatene
  - b. ekstern sensor deltar ved utforming av eksamensoppgaver og sensorveiledning
  - c. ekstern sensor foretar kontroll av intern sensors vurdering av et tilfeldig utvalg kandidater.
3. Styret må gi godkjenning når alternativ a benyttes.
4. Avdelingsstyret oppnevner eksamenskomiteen. Krav til ekstern sensor i § 16 Oppnevning av sensorer, gjelder her.

§ 18. *Eksamenskomité*

1. Eksamenskomiteen skal kontrollere at eksamen og karaktersetning er i tråd med studiets/emnets beskrivelse og akademisk aksepterte faglige krav.
2. Eksamenskomiteen skal ha eksternt flertall.
3. De emner som ikke benytter minst ett av alternativ a, b, eller c i § 17 skal kontrolleres av eksamenskomiteen.
4. Eksamenskomiteen skal foreta en samlet vurdering av alle vurderingsordningene som inngår i et eller en gruppe studieprogrammer.
5. Ved tverravelingsvise studieprogrammer gjelder retningslinjene for den avdelingen som har ansvaret for studieprogrammet.
6. Avdelingene selv fastsetter retningslinjer.
7. Avdelingsstyret oppnevner eksamenskomiteen.
8. Avdelingsstyret har ansvar for at bruken av vurderingsformer koordineres.
9. I den eksterne komiteen må minimum én person tilfredsstillende følgende kompetansekrav:
  - Må inneha vitenskapelig kompetanse som kvalifiserer for tilsetting som minimum førstelektor/førsteamanuensis ved universitet/høgskole eller annen forskningsinstitusjon.

Kapittel VI. Ikrafttredelse

§ 19. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft fra og med 1. juli 2004.

15. juni Nr. 957 2004

Forskrift om endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek.

Fastsatt av Statens legemiddelverk 15. juni 2004 med hjemmel i forskrift 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek § 8–7 første ledd annet punktum. Kunngjort 25. juni 2004.

I forskrift 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek er det foretatt endringer i vedlegg II, generikallisten. Endringene gjengis ikke her, men en oppdatert liste finnes på Legemiddelverkets hjemmeside <http://www.legemiddelverket.no/nyheter/bytteliste/bytteliste.htm>.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

18. juni Nr. 958 2004

Forskrift om endring i forskrift om adgang til å permittere utover begrensningen i lønnspliktløven samt adgang til å utvide dagpengeperioden for samme tidsrom.

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 18. juni 2004 med hjemmel i lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering § 3 nr. 2 første ledd og lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4–7 annet ledd. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1753 om adgang til å permittere utover begrensningen i lønnspliktløven samt adgang til å utvide dagpengeperioden i samme tidsrom, gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Forskriften trer i kraft 1. januar 2004 og gjelder frem til 1. januar 2005.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

18. juni Nr. 959 2004

Forskrift om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy og godkjenning av kjøretøyverksteder.

Fastsatt av Vegdirektoratet 18. juni 2004 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 19 annet ledd og § 19a, jf. forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy § 2, § 4, § 5 og § 14 og delegeringsvedtak 18. juni 2004 nr. 907. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 16a (direktiv 96/96/EF) og vedlegg VII (direktiv 1999/42/EF). Kunngjort 25. juni 2004.

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder alle kontrollorgan som skal utføre periodisk kontroll av kjøretøy og kjøretøyverksteder som skal utføre reparasjons-, vedlikeholds-, ombyggings-, oppbyggings- og påbyggingsarbeid på kjøretøy som angitt i § 4 nr. 1.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

- Kontrollorgan:* Organ som etter denne forskrift og forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy kan foreta periodisk kontroll av kjøretøy.
- Godkjent kontrollorgan:* Organ som tilfredsstiller krav i denne forskrift og forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy og som har fått godkjenning av regionvegkontoret.
- Godkjent kjøretøyverksted:* Virksomhet som har fått godkjenning av regionvegkontoret til å utføre arbeid som beskrevet i § 4 nr. 1, og som for øvrig tilfredsstiller forskriftens krav.
- Godkjenningspliktig arbeid:* Arbeid på kjøretøy som fastsatt i § 4 nr. 1.

Kapittel 2 – Godkjenning

§ 3. Godkjenning av kontrollorgan

Bare kontrollorgan som oppfyller vilkårene i denne forskrift og forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy kan utføre periodisk kontroll av kjøretøy.

§ 4. Godkjenning av kjøretøyverksted

1. Bare kjøretøyverksted som er godkjent av regionvegkontoret kan utføre reparasjons- og vedlikeholdsarbeid samt ombyggings-, oppbyggings- og påbyggingsarbeid på kjøretøys bremseanlegg, styreinretning, bærende konstruksjon, drivverk, hjuloppheng, hjulutrustning, drivstoffanlegg og elektrisk anlegg medregnet lysutstyr. Dette gjelder arbeid på:

- Bil,
- To- og trehjuls motorvogn, unntatt moped,
- Traktor og motorredskap som er konstruert for en hastighet på 50 km/h eller mer,
- Tilhenger med brems til kjøretøy som nevnt over.

Montering og demontering av komponenter i kjøretøy i forbindelse med arbeid som her nevnt, må bare utføres av godkjent kjøretøyverksted. De forskjellige verkstedkategorier kan likevel i den grad det er nødvendig for det aktuelle arbeid, utføre montering og demontering av komponenter som ikke omfattes av det arbeidsområde kjøretøyverkstedet er godkjent for.

2. Regionvegkontoret kan, for virksomhet som ikke er godkjent etter denne forskrift, utstede særlig arbeidstillatelse for bestemte typer arbeid på kjøretøy hvis virksomheten kan dokumentere å ha forutsetning for å utføre slikt arbeid. Slik forutsetning kan være egnet sted, verktøy, utstyr og kompetanse. Særlig arbeidstillatelse kan gis for følgende typer arbeid på kjøretøy:

- a) Arbeid på lysutstyr: Bytte av lykteinnsatser og lykteglass, samt utføre kontroll og justering av lys. Det kreves kunnskap om kjøretøyforskriftens krav til lykter.
- b) Arbeid på hjul: Omlegging av dekk og slanger, lapping av slanger, plugging av slangeløse dekk når ferdig bearbeidet hull ikke er større enn 6 millimeter, pigging av dekk og avbalansering av hjul. For arbeid på hjul (felg og dekk) skal det dokumenteres spesiell kunnskap innenfor området, inkludert kunnskap om kjøretøyforskriftens krav. Slik arbeidstillatelse gis kun til bestemt(e) person(er) som er ansvarlig for virksomheten, og ikke til virksomheten generelt.
- c) Arbeid på campingtilhengere og annen tilhengere påløpsbremseanlegg som kan trekkes av kjøretøy med tillatt totalvekt ikke over 3500 kg. Den som skal utføre arbeidet må ha gjennomgått nødvendig opplæring hos fabrikant, importør eller tilsvarende.
- d) Arbeid på eksosanlegg: Bytte av eksosrør, lydempere og katalysatorer. Det kreves kunnskap om kjøretøyforskriftens krav til støy og avgass-/røkutslipp.

3. Følgende arbeid er unntatt fra krav til godkjenning:

- a) Reparasjons- og vedlikeholdsarbeid som utføres av skole som en del av opplæringen.
- b) Mindre justeringsarbeid utført av teststasjoner i naturlig sammenheng med de tester som utføres.
- c) Arbeid på kjøretøy som nødvendig del av redningstjeneste.
- d) Arbeid som blir utført av fabrikant på egenproduserte kjøretøy eller på egenproduserte deler og utstyr til kjøretøy.
- e) Reparasjons- og vedlikeholdsarbeid på avmonterte komponenter av kjøretøy. Regionvegkontoret kan tillate at av- og påmontering av delene blir gjort av virksomheten når særlige grunner taler for det og virksomheten anses kvalifisert.
- f) Enkle reparasjoner/utskiftninger som ikke omfatter bærende konstruksjoner og vitale deler på kjøretøyet.
- g) Reparasjons- og vedlikeholdsarbeid som blir utført av eier eller medlemmer av eierens husstand på kjøretøy som er eller har vært registrert i eierens navn. Unntaket gjelder likevel ikke firma eller lignende foretak som har eget verksted med egne ansatte for reparasjon av egne kjøretøyer. Unntaket gjelder heller ikke når eieren reparerer kjøretøy som blir omsatt i næringsøyemed.

§ 5. Kategorier av kjøretøyverksteder

Godkjenning av kjøretøyverksted blir gitt av regionvegkontoret for følgende kategorier:

- a) *Bilverksted* – kjøretøyverksted som kan utføre alle typer arbeid på alle typer kjøretøy.
- b) *Bilverksted 01* – kjøretøyverksted som kan utføre alle typer arbeid på alle kjøretøy med tillatt totalvekt ikke over 3500 kg. Bilverksted 01 kan også godkjennes spesielt for arbeid på kjøretøy med tillatt totalvekt ikke over 7500 kg og som er utstyrt med hydraulisk bremseanlegg.
- c) *Motorsykelverksted* – verksted som kan utføre arbeid på motorsykler, herunder tre- og firehjuls motorsykler.
- d) *Bilskadeverksted* – verksted som kan utbedre skader på kjøretøys karosseri og/eller ramme.
- e) *Bilelektro-/drivstoffanleggverksted* – verksted som kan utføre arbeid på kjøretøys elektriske anlegg og drivstoffanlegg.
- f) *Bilbremseverksted* – verksted som kan utføre arbeid på kjøretøys bremseanlegg.
- g) *Bildieselverksted* – verksted som kan utføre arbeid på kjøretøys drivstoffanlegg for dieseldrevet kjøretøy.
- h) *Hjulustrutningsverksted* – verksted som kan utføre arbeid på kjøretøys dekk, slange, hjul, hjuloppheng, drivverk, hjulbrems og styring.
- i) *Påbyggerverksted* – verksted som kan utføre påbyggings-, oppbyggings- og ombyggingsarbeid på kjøretøy i samsvar med kjøretøyfabrikantens anvisninger.

Kapittel 3 – Krav til utstyr

§ 6. Krav til lokaler og teknisk utstyr for kontrollorgan

Lokaler som skal benyttes av godkjent kontrollorgan etter denne forskrift skal være egnet til formålet og være tillatt til slik bruk av andre tilsynsmyndigheter.

Kontrollorgan må ha følgende utstyr, avhengig av hvilke kjøretøytyper som skal kontrolleres:

- a) Tilgang til bremseprøver som er tilpasset de kjøretøyer som kontrollorganet har anledning til å kontrollere.
- b) Billøfter eller arbeidsgrav.
- c) Retardasjonsmåler som viser aktuell retardasjon. Skriver er ikke nødvendig.
- d) Lyskontrollapparat.
- e) Pedaljekk for kontroll av biler med trykkluftbremseanlegg.

- f) Manometre og mellomstykke for måling av styre-/matetrykk for kontroll av biler med trykkluftbremseanlegg.
- g) Tilgang til avgassmåleinstrument som viser CO-konsentrasjon og lambdaverdi for kontroll av biler som har motor med elektrisk tenning. Instrumentet skal være i samsvar med ISO 3930 (International Organization for Standardization) type B eller OIML R 99 (Organisation Internationale de Métrologie Légale) klasse 1; i tillegg skal lambdavisningen ha en toleranse på maksimalt $\pm 0,02$ under de betingelser som er angitt i aktuell standard.
- h) Tilgang til lydmåler i samsvar med Precision Sound Level Meter, Type 1, som beskrevet i Publication 6065/651 (1979) fra IEC (International Electrotechnical Commission). Lydmålerens mikrofon skal kunne brukes ned til -15 °C.
- i) Tilgang til røkmåler av type opacimeter, i samsvar med Rådsdirektiv 72/306/EØF vedlegg VII. Røkmålerens røkkammer med tilførselsslanger skal kunne brukes ned til -15 °C uten at eksosen kondenseres før eller inne i røkkammeret.
- j) Tilgang til datautstyr og programvare for elektronisk rapportering av resultatet på utførte kjøretøykontroller til regionvegkontoret.

Med tilgang i bokstavene a og g – j ovenfor, menes at kontrollorgan som ikke selv innehar nødvendig utstyr skal ha inngått skriftlig avtale om lån eller leie av utstyr og/eller kontrolltjeneste. Avtalen skal spesifisere hvilke kontrollører som kan utføre målingene og hvordan dette attesteres. I tillegg skal avtalen bekrefte at det benyttes utstyr som oppfyller kravene i denne forskriften.

Måleinstrumentene skal brukes, kalibreres og vedlikeholdes etter fabrikantens anvisninger. Hvis anvisningene angir kalibrering med spesielt utstyr, skal kontrollorganet ha slikt utstyr, eller det skal ha kalibreringsavtale for apparatene med kompetent kalibreringsorgan.

§ 7. *Krav til lokaler og teknisk utstyr for kjøretøyverksted*

Lokaler som skal benyttes til godkjent kjøretøyverkstedsdrift etter denne forskrift skal være egnet til formålet og være tillatt til slik bruk av andre tilsynsmyndigheter.

Det kreves minimum følgende utstyr ved de forskjellige kjøretøyverkstedkategoriene i tillegg til egnet oppstillingsplass for kjøretøyene:

- a) Bilverksted må ha billøfter eller arbeidsgrav.
- b) Motorsykelverksted må ha løftebenk/løftebord.
- c) Bilskadeverksted må ha rettejigg.
- d) Bilelektro-/drivstoffanleggverksted må ha avgassmåler og røkmåler, beregnet for aktuelle drivstoffer (bensin, LPG, naturgass osv.).
- e) Bilbremseverksted må ha egnet bremseprøver.
- f) Bildieselveverksted må ha prøvebenk for innsprøytningpumper.
- g) Hjulustrustningsverksted må ha utstyr for reparasjon av dekk og utstyr for kontroll av forstilling.
- h) Påbyggverksted må ha utstyr for mekaniske arbeider på kjøretøyenes ramme og påbygg.

I tillegg skal de forskjellige verkstedkategoriene ha nødvendig utstyr og verktøy for den type arbeid som utføres. Verksted må ikke utføre arbeid som det ikke har utstyr og verktøy til å utføre på faglig tilfredsstillende måte.

§ 8. *Regelverk m.m.*

Kontrollorgan og kjøretøyverksted skal til enhver tid ha oppdatert regelverk for henholdsvis kontroll og reparasjonsvirksomhet samt nødvendige tekniske data for de kjøretøyer som skal kontrolleres eller repareres tilgjengelig.

Kapittel 4 – Personale

§ 9. *Teknisk leder*

Kontrollorgan og/eller kjøretøyverksted som godkjennes av regionvegkontoret skal ha en teknisk leder som er ansvarlig for virksomheten utad.

Teknisk leder skal til enhver tid være til stede på kontrollstedet og/eller på kjøretøyverkstedet og delta aktivt i arbeidet ved å veilede personalet og påse at kontrollene og/eller arbeidet utføres forskriftsmessig.

Teknisk leder kan for kortere tidsrom representeres ved kompetent stedfortreder.

§ 10. *Krav til teknisk leder*

1. Teknisk leder ved godkjent kontrollorgan og/eller godkjent kjøretøyverksted skal ha fagbrev og relevant praksis som nærmere fastsatt. Praksis skal være opparbeidet ved godkjent kontrollorgan og/eller godkjent kjøretøyverksted.

Teknisk leder må ikke ha vært ute av faget mer enn 2 av de siste 5 år.

2. Teknisk leder for kontroll av kjøretøy med totalvekt over 7500 kg skal ha fagbrev for «reparatør av tunge kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.

Teknisk leder for kontroll av kjøretøy med totalvekt 7500 kg eller mindre skal ha fagbrev for «reparatør av tunge kjøretøy» eller for «reparatør av lette kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.

3. Teknisk leder ved kjøretøyverksted skal oppfylle følgende krav:

- a) *Bilverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - b) *Bilverksted-01*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» eller som «reparatør av lette kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 år praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - c) *Motorsykkkelverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» eller som «reparatør av lette kjøretøy» eller for «motorsykkkelreparatør» samt 3 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 7 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - d) *Bilskadeverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» eller som «reparatør av lette kjøretøy» eller «bilskadereparatør», samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - e) *Bilelektro-/drivstoffanleggverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» eller som «reparatør av lette kjøretøy» eller for «bilelektriker», samt 3 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 7 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - f) *Bilbremseverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 år praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - g) *Bildieselverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 år praksis i tillegg til bestått fagprøve.
  - h) *Hjulustrustningsverksted*: Fagbrev i hjulustrustningsfaget, eller fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» eller som «reparatør av lette kjøretøy» samt 4 års praksis etter bestått fagprøve, alternativt 10 års praksis i tillegg til bestått fagprøve. I tillegg kreves kvalifikasjoner som for teknisk leder av bilgummiverksted med unntak for teknisk leder som har fagbrev i hjulustrustningsfaget.
  - i) *Påbyggerverksted*: Fagbrev som «reparatør av tunge kjøretøy» eller som «reparatør av lette kjøretøy» samt 4 års praksis etter avlagt fagprøve, alternativt 10 års praksis i tillegg til bestått fagprøve.
4. Teknisk leder skal ha førerkort som gir adgang til å kjøre slike kjøretøy som kontrollorganet og/eller kjøretøyverkstedet har godkjenning for.
5. Teknisk leder kan også godkjennes på grunnlag av annen relevant utdanning eller praksis dersom regionvegkontoret finner denne likeverdig med forannevnte, eller på grunnlag av tilsvarende kvalifikasjoner ervervet i annen EØS-stat i samsvar med direktiv 1999/42/EF. Det kan stilles krav om prøveperiode eller egnethetsprøve i samsvar med direktivets artikkel 3.

§ 11. *Krav til personale*

Personale som utfører kjøretøykontroll eller utfører arbeid som nevnt i § 4 nr. 1 skal ha nødvendig kompetanse og ha førerkort som gir adgang til å kjøre de kjøretøy som kontrolleres jf. likevel forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. § 12–2 første ledd.

§ 12. *Unntak*

Paragrafene 10 og 11 gjelder ikke personale som driver kjøretøykontroll i Statens vegvesen.

Kapittel 5 – Kvalitetssikringssystem

§ 13. *Plikt til å opprette kvalitetssikringssystem*

Den som er ansvarlig for virksomhet som foretar periodisk kontroll av kjøretøy og/eller arbeid som spesifisert i § 4 nr. 1 skal etablere og ajourholde et kvalitetssikringssystem for virksomhetens aktiviteter knyttet til kontrollen eller arbeidet og føre tilsyn med at dette gjennomføres.

Med kvalitetssikringssystem menes systematiske tiltak som dokumenterer at kontrollen og/eller arbeidet utøves i samsvar med krav fastsatt i lov og forskrift.

Systemet skal utarbeides og ajourholdes i samarbeid med teknisk leder av kontrollorganet og/eller kjøretøyverkstedet og personale som gjennomfører pliktig periodisk kontroll av kjøretøy og/eller arbeid som spesifisert i § 4 nr. 1.

Bestemmelsene i denne paragraf får ikke anvendelse for kontrollorgan og/eller kjøretøyverksted som har godkjent kvalitetssikringssystemer i henhold til NS-EN ISO 9000 for virksomheten.

§ 14. *Utforming og innhold av kvalitetssikringssystemet*

Kvalitetssikringssystemet skal fastlegge og beskrive pliktig periodisk kontroll av kjøretøy og/eller kjøretøyverksteds arbeid på følgende områder:

- a) Organiseringen av virksomheten der det framgår hvem som har ansvar for at kontrollvirksomheten og arbeidet som beskrevet i § 4 nr. 1 skjer i henhold til gjeldende lover og forskrifter på området.
- b) De ansattes kompetanse, herunder prosedyrer for opplæring og kompetansevedlikehold.
- c) Prosedyrer for kalibrering og periodisk tilsyn av pliktig utstyr.
- d) Prosedyrer for gjennomføring av periodisk kontroll av kjøretøy eller arbeide som beskrevet i § 4 nr. 1.
- e) Prosedyrer for ajourhold av kjøretøytekniske data og forskriftssamling som er nødvendig for å kunne gjennomføre kontrollen og/eller arbeidet.
- f) Tilgjengelighet til forskrifter og kjøretøytekniske data for personalet.

- g) Samarbeidsavtaler vedrørende utstyr eller kjøp av tjenester knyttet til virksomheten (underleverandører).
- h) Prosedyrer for behandling av eventuelle klager på kontrollen eller arbeidet.

Kontrollorgan skal i tillegg ha prosedyrer for behandling og oversendelse av kontrollrapporter.

§ 15. Dokumentasjon

Den som er ansvarlig for kontrollorganets og/eller kjøretøyverkstedets virksomhet har ansvar for at kvalitetssikringssystemet er skriftlig dokumentert og at dette til enhver tid er tilgjengelig for tilsynsmyndigheten og personalet.

Dokumentasjonen skal også inneholde nødvendige sertifikater/godkjenningsattester for teknisk utstyr.

Kapittel 6 – Plikter, tilsyn og inndragning

§ 16. Plikter som kjøretøyverksteddriften medfører

Ved opphør eller flytting av kjøretøyverksted, bytte av teknisk leder, endring av firmanavn eller andre forhold som har hatt betydning for godkjenningen, skal det straks sendes skriftlig melding til regionvegkontoret.

Kjøretøyverkstedet skal gi årlig statusrapport om arbeidsstyrken til regionvegkontoret innen frist fastsatt av regionvegkontoret.

Når arbeid på kjøretøy vil medføre at det innpregede understellsnummeret blir skadet eller fjernet, skal regionvegkontoret ha melding før slikt arbeid blir satt i gang. Det samme gjelder dersom det viser seg at understellsnummer allerede er skadet eller fjernet før reparasjon av kjøretøyet blir påbegynt ved kjøretøyverkstedet, eller når kjøretøyet er så sterkt skadet at det skal kontrolleres av regionvegkontoret før det blir tatt i bruk, jf. bestemmelser i forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

§ 17. Tilsyn

Regionvegkontoret skal føre tilsyn med at kjøretøyverksted og virksomhet med arbeidstillatelse etter § 4 nr. 2:

- a) Utfører arbeid av god kvalitet.
- b) Utfører arbeidet i henhold til vegtrafikklovgivningen.
- c) Kun utfører arbeid som det er utstedt godkjenning for eller gitt arbeidstillatelse til.

Virksomhet nevnt i første ledd plikter å gi regionvegkontoret adgang til lokaler og bistå slik det ellers er nødvendig for at regionvegkontoret skal kunne gjennomføre tilsyn i overensstemmelse med § 9 i forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy.

§ 18. Inndragning av godkjenning

Regionvegkontoret kan midlertidig eller for alltid inndra kjøretøyverkstedets godkjenning eller virksomhets arbeidstillatelse dersom:

- a) Vilkår for godkjenning eller arbeidstillatelse ikke lenger foreligger.
- b) Det utføres arbeide som virksomheten ikke er godkjent for eller har arbeidstillatelse til.
- c) Plikter pålagt etter denne forskrift ikke oppfylles.
- d) Det til tross for skriftlig advarsel fra regionvegkontoret fremdeles utføres arbeide av dårlig kvalitet og/eller i strid med vegtrafikklovgivningen.

Ved inndragning av godkjenning skal regionvegkontoret inndra både godkjenningsdokument og skilt nevnt i § 19 annet ledd.

Regionvegkontoret kan inndra godkjenning for teknisk leder for en viss tid eller for alltid dersom pålagte plikter blir forsømt.

Regionvegkontoret kan i særlige tilfelle la kjøretøyverksted som er i drift, men som på grunn av uventet hendelse ikke lenger fyller kravene til godkjenning, få fortsette driften i en begrenset periode.

Inndragning av retten til å drive periodisk kontroll av kjøretøy reguleres av § 9 i forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy.

Kapittel 7 – Avsluttende bestemmelser

§ 19. Administrative forhold

Spørsmål som gjelder godkjenning av kjøretøyverksted, kontrollorgan, teknisk leder, arbeidstillatelse mv. kan rettes til regionvegkontoret i den region virksomheten er etablert eller ønskes etablert. Virksomhet som oppfyller kravene i denne forskrift har krav på godkjenning og krav på å få utstedt godkjenningsdokument.

Kjøretøyverksted skal ha skilt som dokumentasjon på at det er godkjent. Skiltet skal være plassert godt synlig for publikum. Godkjenningsdokument og godkjenningsskilt skal være påført hvilke verkstedkategorier kjøretøyverkstedet er godkjent for. Tilføyelsen «01» blir brukt i godkjenningen der denne er avgrenset til arbeid på lette kjøretøy.

Regionvegkontoret skal føre register over godkjente kjøretøyverksteder i sin region.

§ 20. Klage

Enkeltvedtak fattet av regionvegkontoret etter denne forskrift kan påklages til Vegdirektoratet.

§ 21. Unntak

Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskrift. Regionvegkontoret kan i enkelttilfelle gjøre unntak fra denne forskrift.

§ 22. Overgangsordninger

Godkjenning av kjøretøyverksted og kontrollorgan som tidligere er gitt etter forskrift 15. november 1973 nr. 9191 om kjøretøyverksteder og forskrift 15. desember 1997 nr. 1489 om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy gjelder også etter denne forskrifts ikrafttredelse, med mindre annet er fastsatt i denne forskrift.

Kjøretøyverksteder godkjent etter forskrifter nevnt i første ledd skal likevel innen 1. juli 2005 ha opprettet kvalitetssikringssystem i samsvar med § 13 – § 15 i denne forskrift.

Bilgummiverksteder som innehar godkjenning etter forskrifter nevnt i første ledd, vil inntil videre opprettholde denne status, selv om verkstedkategorien i denne forskrift er erstattet med «hjulustrustningsverksted».

§ 23. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 18. juni 2004. Samtidig oppheves forskrift 15. desember 1997 nr. 1489 om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy og forskrift 15. november 1973 nr. 9191 om kjøretøyverksteder.

18. juni Nr. 960 2004**Vedtak om endring i vedtak om avgifter på matproduksjon for budsjetterminen 2004.**

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 18. juni 2004 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 25. juni 2004.

Fra 1. juli 2004 gjøres følgende endring i vedtak 9. desember 2003 nr. 1912 om avgifter på matproduksjon for budsjetterminen 2004:

Nr. 10, 11 og nytt nr. 12 skal lyde:

10. Avgift på importerte råvarer, unntatt fisk, med en sats på 1,43%.
11. Avgift på importerte ferdigvarer og halvfabrikata, unntatt fiskevarer, med en sats på 0,88%.
12. Avgift på importert fisk og fiskevarer med en sats på kr 15,90 pr. tonn.

21. juni Nr. 961 2004**Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi.**

Fastsatt av Helsedepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–8 femte ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 25. juni 2004.

Kapittel I. Regler

§ 1. Det ytes stønad til fysioterapi ved sykdom, skade eller lyte. Det må foreligge henvisning fra lege og behandlingen må være av vesentlig betydning for medlemmets sykdom og funksjonsevne.

Ved henvisning til fysioterapi må legen oppgi nøyaktig diagnose og resultatet av foretatte undersøkelser. Behandlingens hensikt bør angis klart i legens henvisning.

En henvisning gjelder for inntil 24 behandlinger. Dersom det er behov for ytterligere behandling, skal det foreligge ny henvisning fra lege.

Manuell terapi og psykomotorisk behandling kan bare iverksettes etter spesiell henvisning fra legen.

Behandlingen må påbegynnes innen 6 måneder etter at legen har skrevet henvisningen, og det kan ikke være opphold på mer enn 6 måneder i behandlingen. Hvis ikke fristene overholdes, må medlemmet ha ny henvisning fra lege.

Etter samtykke fra medlemmet skal fysioterapeuten oversende epikrise til henvisende lege etter avsluttet behandling.

§ 2. Utgifter til fysioterapi dekkes bare hvis den som gir behandlingen har autorisasjon som fysioterapeut etter lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. § 48, eller godkjenning etter tidligere regelverk, jf. helsepersonelloven § 76 annet ledd.

Stønad til fysioterapi etter denne forskriften omfatter følgende behandlingsformer:

1. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje
2. Pulsatorbehandling
3. Kortbølge/mikrobølge/laser
4. Elektroterapi
5. Ultralyd
6. Traksjonsbehandling
7. Manuell terapi
8. Psykomotorisk fysioterapi

9. Medisinske bad og pakninger
10. Aktiv oppvarming
11. Øvelsesbehandling i grupper
12. Gruppebehandling i basseng.

§ 3. Trygden yter stønad til fysioterapi etter takstene i kapittel II.

Det ytes stønad etter honorartakstene ved behandling for sykdommer som er nevnt i listen i fjerde ledd i denne paragrafen, ved skader og sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13, se loven § 5–25, og ved behandling av barn under 7 år.

Dersom fysioterapeuten er i tvil om vilkårene for dekning etter honorartakst er oppfylt, kan trygdekontoets tilsagn innhentes før behandlingen starter. Ved yrkesskade må trygdekontoets tilsagn innhentes før behandlingen starter.

Ved følgende sykdommer ytes det stønad etter honorartakstene:

<i>Sykdomsgruppe</i>	<i>A. Indremedisin</i> <i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Kroniske lungelidelser med nedsatt respirasjonskapasitet	<ol style="list-style-type: none"> a) Astma b) Cystisk fibrose c) Emfysem d) Kronisk obstruktiv bronkitt e) Alvorlig thoraxdeformitet f) Annen kronisk lungelidelse med nedsatt respirasjons-kapasitet 	Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med sekretstagnasjon kommer i tillegg.
2. Nyrelidelse	<ol style="list-style-type: none"> a) Uremi med langvarig dialyse b) Annen lidelse med langvarig dialyse 	
3. Blødersykdom med leddaffeksjon	<ol style="list-style-type: none"> a) Hemofili b) Von Willebrands sykdom 	
4. Hjertelidelse	<ol style="list-style-type: none"> a) Akutt hjerteinfarkt 	Opptrening etter henvisning fra spesialist i indremedisin begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
5. Karlidelse i sentralnervesystemet med neurologisk utfall	<ol style="list-style-type: none"> a) Hemiplegi og annen motorisk funksjonsforstyrrelse 	
6. Lymfødem	<ol style="list-style-type: none"> a) Alvorlig primært lymfødem b) Sekundært lymfødem 	
	<i>B. Kirurgi</i> <i>Sykdom</i>	
1. Etter skader	<ol style="list-style-type: none"> a) Ved brudd 	<i>Merknad</i> <i>Til punkt 1–3:</i> Ved behov for behandling i mer enn en måned. Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
2. Inngrep på ledd	<ol style="list-style-type: none"> b) Ved betydelig skade på muskulatur, ligament eller sene Operasjon på <ol style="list-style-type: none"> a) Ekstremitetsledd b) Ryggvirvelsøylen 	
3. Større inngrep for feilfunksjon i bevegelsesapparatet	<ol style="list-style-type: none"> a) Operasjon på sene 	

	b) Operasjon på muskulatur	
	c) Ligamentrekonstruksjon	
	d) Knokkelreseksjon	
4. Store operasjoner på indre organer	a) Hjerteroperasjon	<i>Til punkt 4:</i> Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
	b) Lungeoperasjon	
	c) Stor karoperasjon	
	d) Organtransplantasjon	
	e) Cancer-glandeltoilett som har ført til funksjonssvikt	
5. Operasjon på sentralnervesystemet	a) Alle tilstander med nevrologiske utfall	
6. Preoperativ behandling	a) Thoraxoperasjon	Begrenset til 4 uker før operasjonen.
	b) Stor karoperasjon	
	c) Organtransplantasjon	
	d) Ortopediske operasjoner	
7. Belastningsplager på grunn av	a) Amputasjon høyere enn fingre og tær	Behandling for arm/skulder/nakkeplager dekkes også fullt ut.
	b) Varige lammelser	
	c) Balanse- eller koordinasjonssvikt med varig bruk av krykke eller rullestol	
8. Urologi	a) Alvorlige former for blæreekstrofi/epispati	Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, urologi eller fra tilsvarende spesialavdeling. Både opererte og ikke opererte gis fri behandling.
9. Brystrekonstruksjon	a) Cancer mamma	
10. Immobilisering i sykehus utover 8 uker uten gangfunksjon	a) Betydelig muskelatrofi og kraftnedsettelse	Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, indremedisin, lungemedisin eller tilsvarende spesialavdeling. Begrenset til 3 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
	<i>C. Nevrologi</i>	
	<i>Sykdom</i>	
1. <i>Sykdomsgruppe</i> Alvorlig organisk sykdom eller skade i sentralnervesystemet med spastiske eller slappe pareser, tremor eller koordinasjonssvikt	a) Hemiplegi	<i>Merknad</i> Alle alvorlige øvre nevronlidelser med sentral affeksjon får fri behandling. Nedre nevronlesjoner med slappe pareser får fri fysioterapi bare ved multiple affeksjoner.
	b) Paraplegi	
	c) Kvadriplegi	
	d) Cerebral parese	
	e) Multippel sclerose	

- f) Parkinsonisme
 g) Amyotrofisk lateralsclerose
 h) Bulbær paralyse
 i) Myelomeningocele
 j) Poliomyelittseqvele
 k) Annen lidelse med tilsvarende nevrologisk utfall
2. Alvorlig organisk sykdom eller skade med affeksjon av flere spinalnerver a) *Multiple* lesjoner av røtter, plexus eller perifere nerver. *Til punkt 2:*
 Rotaffeksjon ved nucleus-prolaps gir bare rett til stønad etter honorartakstene ved operasjon.
3. Alvorlig generalisert polyneuropati b) Guillain-Barrè
4. Alvorlig nevro-muskulær sykdom med muskulær svikt a) Dystrophia myotonica
 b) Myotonia congenita
 c) Myastenia gravis
 d) Progressiv muskeldystrofi
 e) Annen nevro-muskulær lidelse med muskelsvikt
- Til punkt 1–4:*
 Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med nedsatt respirasjonskapasitet og/eller sekretstagnasjon kommer i tillegg.

Sykdomsgruppe

1. Livstruende leukemi, stamcellebehandlet

*D. Onkologi
 Sykdom**Merknad*

Til punkt 1:
 Etter henvisning fra spesialavdeling. Begrenset til 4 uker før og 6 måneder etter behandlingen. Behandlingen kan gis intensivt.

Til punkt 2:
 Legen må attestere på henvisningen at pasienten er for syk til å gjennomføre effektiv egenaktivitet.

2. Kreft i langtkommen, uhelbredelig fase

Sykdomsgruppe

1. Alle typer lidelser
-
2. Funksjonsforstyrrelse i bevegelsesapparatet

*E. Pediatri
 Sykdom*

Medfødt eller ervervet:

Merknad

Barn under 7 år
Til punkt 2 og 3:
 Barn under 18 år.

Til punkt 2: Ved medfødt misdannelse av ekstremitet av en slik grad at protesebruk er nødvendig, også utover 18 år

	a) Aplasi	
	b) Kontraktur/feilstilling i ledd	
	c) Calve-Legg-Perthes sykdom	
	d) Skade i sentralnervesystemet med motorisk funksjonsforstyrrelse	
	e) Alvorlig bevegelsesforstyrrelse av annen årsak	
3. Hørselsdefekt	a) Døvhhet	<i>Til punkt 3:</i> Barn under 18 år.
	b) Tunghørthet	For første behandlingsserie må det foreligge henvisning fra spesialist i øre-nese-hals-sykdommer.

	<i>F. Psykiatri</i>	
	<i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Psykisk lidelse	a) Psykogen parese med bevegelsesforstyrrelse	
	b) Etter opphold i psykiatrisk avdeling eller ved henvisning fra poliklinikk i psykisk helsevern	<i>Til bokstav b:</i> Begrenset til 6 måneder fra det tidspunktet behandlingen ble påbegynt.
	c) Medikament-indusert bevegelsesforstyrrelse	

	<i>G. Psykisk utviklingshemming</i>	
	<i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Psykisk utviklingshemming	a) Motorisk funksjonsforstyrrelse	

	<i>H. Revmatiske og andre lidelser i ledd og knokler</i>	
	<i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Kronisk artritt i flere ledd	a) Rheumatoid artritt	
	b) Bekhterews sykdom	<i>Til bokstav b:</i> Lidelsen må være påvist ved røntgen eller være entydig klinisk påvist av spesialist.
	c) Reiters sykdom	
	d) Psoriasisartritt	
	e) Yersinaartritt	
	f) Annen kronisk inflammatorisk/infektøs eller immunologisk artritt	
2. Degenerative leddlidelser	a) Artrose i større vekt bærende ledd (hoft, kne, ankel)	Artrose skal være klinisk og røntgenologisk påvist.
	b) Artrose i skulderledd	
3. Leddplager i forbindelse med svangerskap	a) Bekkenløsning med gangvansker under svangerskap	
	b) Bekkenløsning med gangvansker etter fødsel	<i>Til bokstav b:</i> Begrenset til 6 måneder fra behandlingen ble påbegynt etter fødsel.
	c) Kronisk bekkenleddsyndrom	<i>Til bokstav c:</i> Etter henvisning fra spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, ortopedi eller revmatologi.

4. Bindevevslidelser	<ul style="list-style-type: none"> a) LED (SLE) b) Sclerodermi c) Polymyositt/Dermatomyositt d) Polyarteritis nodosa og andre utbredte nekrotiserende vaskulitter e) Marfans syndrom f) Ehlers-Danlos syndrom g) Silver-Russels syndrom h) Klippel-Feil syndrom 	
5. Kontraktur i hud eller bløtdeler med affeksjon av ledd	<ul style="list-style-type: none"> a) Følgetilstand etter brannskade/Etseskade b) Følgetilstand etter stråleskade c) Følgetilstand etter infeksjon 	Også ved risiko for leddkontraktur.
6. Ryggglidelse med korsettbruk	<ul style="list-style-type: none"> a) Scoliose 	Ved bruk av ramme- og kroppskorsett (ikke spilekorsett) og i 6 måneder etter avvikling.
7. Blødersykdom med leddaffeksjon	<ul style="list-style-type: none"> a) Hemofili b) von Willebrands sykdom 	
8. Sykdommer i knokler	<ul style="list-style-type: none"> a) Osteogenesis imperfecta b) Osteitis deformans c) Hypofosfatemisk rakitt eller osteomalaci, vitamin D-resistent d) Osteomyelitt, sequele 	
9. Medfødte sjeldne tilstander med skjelettaffeksjon		<i>Til punkt 9:</i> Med sjeldne medisinske tilstander menes enkelttilstander som forekommer i antall opp til 1:10.000, dvs. ca. 500 personer i Norge. Ved tvilstilfeller skal rådgivende lege kontaktes.
	<i>I. Øyesykdommer</i>	
	<i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Øyenlidelse	<ul style="list-style-type: none"> a) Blindhet b) Svaksynthet 	<i>Til bokstav b:</i> Omfatter tilfeller der visusfunksjonen er redusert til 6/18 eller mer med beste korreksjon, eventuelt tilfeller med meget sterkt innskrenket sidesyn (synsfelt).

§ 4. Hvis et medlem ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for fysioterapeuten etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5–1 tredje og fjerde ledd.

Trygden yter reisetillegg etter reglene og takstene i kapittel II, avsnitt F.

§ 5. Det vil i alminnelighet ikke bli ytt stønad til fysioterapi som foregår i henvisende leges eget institutt, eller i et institutt som legen har økonomiske interesser i.

§ 6. Trygden kan inngå avtale med en fysioterapeut om direkte oppgjør med trygden, jf. folketrygdloven § 22–2 andre ledd. Fysioterapeuten har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av honoraret som trygden dekker. Rikstrygdeverket fastsetter nærmere regler for direkte oppgjør.

§ 7. Ved krav om stønad til fysioterapi skal medlemmet legge fram spesifisert og kvittert regning fra fysioterapeuten.

Fysioterapeuten skal utstede regning på blankett fastsatt av Rikstrygdeverket. Regningen må, foruten diagnose, takstkode og dato for utførte behandlinger, inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å avgjøre stønadskravet.

Kapittel II. Takster

A. Undersøkelse, individuell øvelsesbehandling, elektroterapi m.m.

		Honorar- takster Kr	Refusjons- takster Kr	Egenandel Kr
1a	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg	315,–	195,–	120,–
1b	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg hos fysioterapeut med godkjent videreutdanning i manuell terapi eller psykomotorisk fysioterapi og ved undersøkelse av barn under 12 år	425,–	305,–	120,–
1c	Undersøkelse når legen ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut	315,–	315,–	0,–
1d	Undersøkelse når legen ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut med godkjent videreutdanning i manuell terapi eller psykomotorisk fysioterapi og ved undersøkelse av barn under 12 år	425,–	425,–	0,–
1e	Tillegg ved undersøkelse i samband med utforming av individuell plan eller tverrfaglig utredning av rehabiliteringspasient	30,–	30,–	0,–

Merknad:

Takst 1a og 1b inngår i det antall behandlinger henvisningen gjelder for.

Takstene kan benyttes inntil én gang i løpet av behandlingsserien, og kan ikke benyttes ved henvisning til ytterligere behandlinger dersom pasienten allerede er tilstrekkelig utredet.

Takst 1c og 1d kan benyttes når legen ber om en separat vurdering/undersøkelse av en pasient eller når legen ber om en skriftlig tilbakemelding i løpet av behandlingsserien, og dette medfører at fysioterapeuten må foreta en nærmere vurdering/undersøkelse av pasienten.

		Honorar- takster Kr	Refusjons- takster Kr	Egenandel Kr
2.	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i			
a)	20 minutter	80,–	20,–	60,–
b)	30 minutter	125,–	35,–	90,–
c)	40 minutter	159,–	39,–	120,–
e)	60 minutter	272,–	112,–	160,–
f)	90 minutter	400,–	190,–	210,–
g)	Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk treningsterapi eller slyngeterapi	13,–	13,–	0,–

Merknader:

Pasienten skal ha fysioterapeutens oppmerksomhet i hele behandlingstiden.

Råd og praktisk veiledning i tilknytning til behandlingsopplegget er inkludert i taksten.

Takst 2 f kan benyttes ved behandling av

- barn med motoriske utviklings- eller funksjonsforstyrrelser når det i forbindelse med behandlingen skal gis veiledning til foreldre, barnehagepersonell eller skolepersonell,
- pasienter med lymfødem når det i forbindelse med lymfedrenasje er nødvendig med bandasjering eller tilpassing av strømper.

For å utløse takst 2 g må treningsrommet inneha spesialkonstruert utstyr både for medisinsk treningsterapi og slyngeterapi.

		<i>Honorar- takster Kr</i>	<i>Refusjons- takster Kr</i>	<i>Egenandel Kr</i>
3a	Pulsatorbehandling, en ekstremitet	55,-	15,-	40,-
3b	Tillegg for ytterligere ekstremitet	28,-	8,-	20,-
4.	Kortbølge, mikrobølge, laser	52,-	22,-	30,-
5a	Elektroterapi, ett område	48,-	8,-	40,-
5b	Tillegg for ytterligere område	24,-	4,-	20,-

Merknad:

Taksten kan benyttes ved behandling med strøm uavhengig av bølgelengde og svingetall: Galvanisk, faradisk og diadynamisk strøm, transcutan nervestimulering, interferensstrøm og iontoforese.

Ved utprøving av transcutan nervestimulering for kronisk smertetilstand kan det ytes stønad for inntil seks behandlinger etter henvisning fra spesialavdeling for den sykdom som er årsak til smerten eller fra sykehusavdeling/spesialist innen nevrofysiologi, nevrologi, nevrokirurgi eller fysikalsk medisin.

		<i>Honorar- takster Kr</i>	<i>Refusjons- takster Kr</i>	<i>Egenandel Kr</i>
6a	Ultral lyd, ett område	45,-	5,-	40,-
6b	Tillegg for ytterligere område	22,-	2,-	20,-

Merknad til takst 3b, 5b, 6b:

Takstene kan bare benyttes én gang, det vil si at de ikke kan repeteres på flere områder/ekstremiteter samme behandlingsdag.

		<i>Honorar- takster Kr</i>	<i>Refusjons- takster Kr</i>	<i>Egenandel Kr</i>
7.	Traksjonsbehandling i benk eller slynge			
a)	for ryggen	62,-	7,-	55,-
b)	for nakken	58,-	8,-	50,-
8.	Manuell terapi	202,-	52,-	150,-

Merknad:

Manuell terapi kan bare kombineres med behandlingsformene under takstene 2 og 30–33.

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i manuell terapi.

En henvisning gjelder for inntil 12 behandlinger.

		<i>Honorar- takster Kr</i>	<i>Refusjons- takster Kr</i>	<i>Egenandel Kr</i>
9.	Psykomotorisk fysioterapi, i inntil 60 minutter	410,-	240,-	170,-

Merknad:

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i psykomotorisk fysioterapi.

	<i>Honorar- takster</i>	<i>Refusjons- takster</i>	<i>Egenandel</i>
	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
10. Veiledet trening, minst 1/2 time	33,-	33,-	0,-

Merknad:

Taksten kan benyttes når pasienten, mellom de individuelle behandlingene og i løpet av behandlingsperioden, trener på instituttet etter et individuelt tilpasset treningsprogram. Det forutsettes at fysioterapeuten er tilgjengelig for råd og veiledning. Det er et vilkår for rett til stønad at pasienten har dekning etter honorartakst, jf. § 3. Treningen regnes ikke som en behandling og kommer i tillegg til de 24 behandlingene henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil 5 ganger mellom to behandlinger.

B. Medisinske bad, pakninger, aktiv oppvarming

	<i>Honorar- takster</i>	<i>Refusjons- takster</i>	<i>Egenandel</i>
	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
20. Medisinske bad	48,-	8,-	40,-
21. Varme-/kuldepakninger	12,-	2,-	10,-
22. Aktiv oppvarming ved bruk av ergometersykel, tredemølle mv.	20,-	2,-	18,-

C. Øvelsesbehandling i grupper

	<i>Honorar- takster</i>	<i>Refusjons- takster</i>	<i>Egenandel</i>
	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
30. Øvelsesbehandling i grupper på inntil 10 personer			
a) For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	97,-	27,-	70,-
b) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	70,-	0,-	70,-
c) For de første fem personer i 90 minutter, pr. pasient	147,-	42,-	105,-
d) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	105,-	0,-	105,-
31. Gruppebehandling i basseng med inntil 10 personer			
a) For de første fem personer i 30 minutter, pr. pasient	48,-	13,-	35,-
b) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	35,-	0,-	35,-
c) For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	97,-	27,-	70,-
d) For de neste fem (6–10) personer pr. pasient	70,-	0,-	70,-
32. Medisinsk treningsterapi i grupper på inntil fem personer i minst 60 minutter, pr. pasient	104,-	34,-	70,-
33. Øvelsesbehandling i gruppe på inntil 4 barn under 12 år i 60 minutter, pr. pasient	165,-	165,-	0,-

Merknad til punkt C

Utgifter til øvelsesbehandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling.
2. Pasientgruppen må ikke overstige ti personer.
3. Fysioterapeuten må være til stede i hele behandlingstiden.

Merknad til punkt A, B, C:

Det ytes ikke stønad for mer enn inntil tre individuelle behandlingsformer og en gruppebehandling samme dag, eventuelt for to gruppebehandlinger, herav en i basseng.

D. Behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker

	<i>Honorar- takster</i>	<i>Refusjons- takster</i>	<i>Egenandel</i>
	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>	<i>Kr</i>
40. Tillegg for undersøkelse og/eller behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker	18,-	18,-	0,-

E. Samarbeidsmøte

		Honorar- takster Kr	Refusjons- takster Kr	Egenandel Kr
50a	Møtegodtgjørelse med reisetid når fysioterapeuten deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende	155,-	155,-	0,-
50b	Senere per påbegynt halvtime	155,-	155,-	0,-

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon. Møtet må være planlagt.

		Honorar- takster Kr	Refusjons- takster Kr	Egenandel Kr
51	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i andrelinjetjenesten, kommunal helse- og sosialtjeneste (pleie- og omsorgstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste og sosialkontor) og bedriftshelsetjeneste	32,-	32,-	0,-

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende lege ved oppstart av behandlingsserien.

F. Behandling i pasientens hjem m.m.

1. Ved behandling i pasientens hjem ytes det et tillegg til behandlingstakstene på 80 kroner.

Tillegget gis også ved behandling av barn, eldre, funksjonshemmede og kronisk syke i barnehage, skole og dagsenter. Det er et vilkår at pasienten ikke kan møte i fysioterapeutens institutt uten spesielt transportmiddel og/eller ledsager.

2. I tillegg til dette ytes det reisetillegg etter følgende satser:

1. Reise pr. kilometer med bil, motorsykel, tog	kr	7,-
2. Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) for hver påbegynte halvtime	kr	60,-

3. I byer og bymessig bebygde strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i punkt 2.1, jf. § 5 i forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Merknad:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste hele antall kilometer.

Veglengden regnes fra fysioterapeutens kontor (bolig), men skjer utreisen fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere.

Ved hjemmebehandling under fast kontordagsreise regnes reisetillegg bare for det antall kilometer som fysioterapeuten reiser ekstra i anledning av hjemmebehandlingen.

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid.

Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak.

Tillegget settes til 75 prosent av summen av behandlingstaksten og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Med ubekvem arbeidstid menes tidsrommet mellom klokken 1800 og klokken 0800, eller mellom klokken 0000 lørdag og klokken 2400 søndag og mellom klokken 0000 og 2400 på helge- og høytidsdager, samt mellom klokken 1200 og 2400 på jul- og nyttårsaften.

Dersom fysioterapeuten har henlagt sin vanlige arbeidstid til disse tidspunktene, ytes ikke tillegget.

Kapittel III. Tilskott til fellesformål for fysioterapeuter

Til fondet for videre- og etterutdanning av fysioterapeuter yter trygden et tilskott svarende til 1,5 prosent av de utgifter trygden har til fysioterapi.

Tilskottet betales av Rikstrygdeverket til Norsk Fysioterapeutforbund med et passende beløp hvert kvartal og med endelig avregning ved årets utgang.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2004. Fra samme dato oppheves forskrift 17. desember 2003 nr. 1724 om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi med hjemmel i folketrygdloven § 5–8 femte ledd og § 22–2 andre ledd.

21. juni Nr. 962 2004

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 25 og § 59, jf. delegeringsvedtak 21. desember 1990 nr. 1017 og overføringsvedtak 15. desember 2000 nr. 1263. Kunngjort 25. juni 2004.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 110 siste ledd skal lyde:

Senest samtidig med innlevering av søknad om visum, skal det betales et behandlingsgebyr som fastsatt i forskrift 9. mars 2001 nr. 371 om gebyrtariff for Norges utenriksstasjoner.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 963 2004

Provisorisk anordning om lønnsnemndbehandling av arbeidstvistene mellom Oljeindustriens Landsforening på den ene side og Oljearbeidernes Fellessammenslutning og Lederne på den annen side i forbindelse med tariffrevisjonen 2004.

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 17. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 25. juni 2004.

Med hjemmel i Grunnloven § 17 blir det fastsatt:

§ 1. Tvisten mellom Oljearbeidernes Fellessammenslutning og Oljeindustriens Landsforening i forbindelse med tariffrevisjonen 2004 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

§ 2. Tvisten mellom Lederne og Oljeindustriens Landsforening i forbindelse med tariffrevisjonen 2004 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

§ 3. Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av tvistene.

Reglene i lov av 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 4. Anordningen her trer i kraft straks.

18. mai Nr. 964 2004

Forskrift om endring i forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet (forskrift om Energifondet).

Fastsatt av Olje- og energidepartementet 18. mai 2004 med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 4–4 og § 7–6. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 10. desember 2001 nr. 1377 om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet (forskrift om Energifondet) gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Omsetningskonsesjonær som tarifferer for uttak av elektrisk energi fra distribusjonsnett skal i forbindelse med fakturering legge et påslag på tariffen på 1 øre/kWh på alt uttak.

Bidraget som omsetningskonsesjonær skal betale til Energifondet er 1 øre/kWh multiplisert med den energimengden som er fakturert slutt kunder i distribusjonsnett.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

17. juni Nr. 965 2004

Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo.

Fastsatt av Styret ved Universitetet i Oslo 17. juni 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 6. mai 2003 nr. 1077 om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo gjøres følgende endringer:

§ 7 pkt. 7.9 nytt annet ledd skal lyde:

Eksamensgebyrets størrelse og ordningens omfang fastsettes i Utfyllende regler.

§ 7 pkt. 7.9 nåværende annet til fjerde ledd blir tredje til femte ledd.

§ 10 første ledd skal lyde:

Universitetsstyret fastsetter i Utfyllende regler bestemmelser i tilknytning til punktene 2.3, 3.3.5, 3.5, 3.7.4, 6.5, 7.4.1, 7.4.3 og 7.9.

II

Endringene trer i kraft fra og med høstsemesteret 2004.

17. juni Nr. 966 2004

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2004.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 17. juni 2004 med hjemmel i forskrift 19. desember 2003 nr. 1734 om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2004 § 23, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 13 og § 45 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1734 om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2004 gjøres følgende endringer:

§ 12 andre ledd oppheves.

§ 18 nytt annet ledd skal lyde:

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke fartøy som er regulert med samlekvote.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. juni Nr. 967 2004**Vedtak om endring i vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2004.**

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 18. juni 2004 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundloven 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I vedtak 26. november 2003 nr. 1443 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2004 gjøres følgende endringer:

II

Avgift på motorvogner mv.

II. Årsavgift

Fra 1. juli 2004 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak 26. november 2003 om årsavgift for budsjetterminen 2004:

§ 4 skal lyde:

§ 4. Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250. For kjøretøy som nevnt i § 1 annet ledd, forhøyes avgiften med kr 50. Departementet kan gi forskrifter om innkrevingen av tilleggsavgiften.

III

Forbruksavgift på elektrisk kraft

Fra 1. juli 2004 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 26. november 2003 om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2004:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2004 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 9,67 øre pr. kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

En redusert sats på 0,45 øre pr. kWh benyttes for levering av kraft:

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen, og
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

Avgift skal også betales ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrifter om nærmere avgrensning av avgiftsplikten.

§ 2 første ledd bokstav a og b skal lyde:

- a) er produsert ved energigjennvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,

§ 2 første ledd nye bokstaver f-l skal lyde:

- f) brukes til kjemisk reduksjon eller i elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- g) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kraft etter § 1 annet ledd bokstav a,
- h) leveres veksthusnæringen,
- i) leveres til bruk i driften av verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren,
- j) er produsert i mottrykksanlegg,
- k) leveres husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- l) leveres til andre husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord, såfremt fordelene av fritaket sammen med bagatellmessig støtte gitt i vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2004 ikke overstiger 270.000 kroner i 2004.

IV

Avgift på sluttbehandling av avfall

II. Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Fra 1. juli 2004 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak 26. november 2003 om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) for budsjetterminen 2004:

§ 3 bokstav g skal lyde:

g) Gjenvinnes.

V

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

18. juni Nr. 968 2004

Vedtak om endring i vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 18. juni 2004 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 litra a og lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23–5 annet ledd. Kunngjort 29. juni 2004.

Fra 1. juli 2004 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak 26. november 2003 nr. 1439 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2004:

Del II første punktum skal lyde:

Produktavgiften skal være 4,2 pst. for annet halvår 2004.

21. juni Nr. 969 2004

Forskrift om endring i forskrift (Nr. 31) om avgiftsfri transport direkte til eller fra utlandet.

Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 16. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift (Nr. 31) 26. mai 1970 nr. 3 om avgiftsfri transport direkte til eller fra utlandet gjøres følgende endring:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

Når det gjelder tilknytningstransport (transport av transitt- og transferpassasjerer) til eller fra utlandet, gjelder avgiftsfritaket bare hvis

- a. det på forhånd er inngått avtale om gjennomgående transport,
- b. billett er utstedt fra første avreisested her i landet til endelig bestemmelsessted i utlandet, eller omvendt,
- c. påfølgende transport skjer med samme type transportmiddel, og
- d. påfølgende transport påbegynnes innen 24 timer og står i direkte forbindelse med den første.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

21. juni Nr. 970 2004

Forskrift om endring i forskrift (Nr. 49) om avgrensning av uttrykket «personkjøretøyer».

Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 14. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift (Nr. 49) 25. oktober 1971 nr. 2 om avgrensning av uttrykket «personkjøretøyer» gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Som personkjøretøy etter merverdiavgiftsloven § 14 tredje ledd anses:

1. Personkjøretøy som ikke har motor til framdrift.
2. Motorvogn registrert som moped, lett motorsykkel, tung motorsykkel eller beltemotorsykkel. Dersom slik motorvogn hovedsakelig er innrettet for transport av gods, anses den ikke som personkjøretøy.
3. Motorvogn registrert som personbil, herunder bil som hovedsakelig er innrettet for transport av gods, har tillatt totalvekt mindre enn 3500 kg og som bak førerretet er utstyrt med fast setearrangement eller fester, beslag, brønn mv. for slikt.

Som personbil anses også

- a) Motorvogn som det er utstedt bevilling for drosje, selskapsvogn eller hotellvogn.

- b) Motorvogn som er godkjent som ambulanse.
- 4. Beltebil som er registrert for mer enn 2 personer inklusive fører.
- 5. Motorvogn registrert som buss under 6 meter med inntil 17 seteplasser.
- 6. Registrert campingtilhenger.
- 7. Campingbiler.
- 8. Motorvogn registrert som varebil klasse 1.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

22. juni Nr. 971 2004

Vedtak om endring i instruks for kjøttkontrollen.

Fastsatt av Mattilsynet 22. juni 2004 med hjemmel i forskrift 25. april 1994 nr. 320 om kjøttkontroll og omsetning mv. av ferskt kjøtt § 14. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I instruks 25. mai 1994 nr. 369 for kjøttkontrollen gjøres følgende endring:

Instruksens vedlegg skal lyde:

Veileder til instruks for kjøttkontrollen – bedømmelsestabell med koder for kjøttkontroll.

Innledning

Bedømmelsestabellen er en faglig utdyping av instruks for kjøttkontrollen, og er ment som et verktøy i utøvelsen av faglig skjønn. Bedømmelseskriteriene av skrott og organer, må i noen tilfeller oppfattes som kun å være veiledende. Den endelige bedømmelsen skal foretas som en avveining av øvrige patologiske forandringer. Det skal tas i betraktning, at bedømmelsen blir strengere i de tilfellene et pm – funn er kombinert med kliniske tegn observert ved ante mortem undersøkelsen, herunder tegn på sykdom eller nedsatt allmenntilstand.

Ikke alle diagnoser og anmerkninger kan henvises til tabellen. Pkt. 15.1 i kjøttkontrollinstruksen kan brukes når det foreligger andre grunner. Påkjent allmenntilstand (am-diagnose) som fører til kassasjon, må hjemles i § 7 i kjøttkontrollforskriften. Bakteriologiske funn som medfører kassasjon, begrunnes med å henvise til instruks for bakt. kjøttkontroll pkt. 8–9.4.2 i vurderingen.

Alle vedtak skal ha en begrunnelse. Begrunnelsen skal vise at tilsynsveterinæren har rett til å kassere, og si noe om hvorfor slaktet blir kassert. Tilsynsveterinæren må altså forklare hvilke(t) krav lovverket stiller, samt beskrive de fakta han/hun legger til grunn (am/pm- funn, analyser, mv.). det stilles større krav til begrunnelse i et vedtak når dette er hjemlet i en bestemmelse som krever en skjønsmessig vurdering.

Instrukser kan aldri gi hjemmel for vedtak, men kan gi retningslinjer for hvordan enkelte bestemmelser skal tolkes. I kjøttkontrollforskriftens § 14 står det at alt kjøtt som er funnet «uegnet til folkemat» skal kasseres. Tolkningen av begrepet «uegnet til folkemat» finner vi i punkt 13 i instruks for kjøttkontrollen. Vedtak om kassasjon må vise både til kjøttkontrollforskriftens § 14 (som er hjemmelen), og til instruksen (som er Mattilsynets tolkning), som tilsynsveterinæren også er forpliktet til å følge.

Alle vedtak om kassasjon i kjøttkontrollen, skal hjemles i kjøttkontrollforskriften og fattes i eget skriv.

Det understrekes at det i alle tilfeller skal foretas en konkret bedømmelse med vurdering av alle funn for den enkelte slakteskrott.

Definisjoner:

Allmenninfeksjon: Infeksjon som påvirker hele organismen, og som forårsakes av et et eller annet infeksjøs agens som eks. bakterier. En allmenninfeksjon medfører ofte påkjent allmenntilstand hos dyret.

Allmenntilstand: Ved bedømmelse av et slakt, skal en alltid ta hensyn til allmenntilstanden dyret hadde på avlivningstidspunktet. Påkjent allmenntilstand vil virke skjerpene, så fremt en lidelse er komplisert med generelle funn. Viktige elementer i vurderingen er unormal kroppstemperatur, nedsatt matlyst, nedstemthet med mer.

Avmagring: Alle fettdepoter nesten eller helt borte. Fortsatt fett langs koronarkarene. Se kacheksi (en mer uttalt avmagring).

Akutte eller subakutte spredninger: Ses som hemorragiske infarkter eller grålige prosesser omgitt av en hemorragisk sone.

Generalisert: Sykdomstegnet finnes i minst to organsystemer (f.eks. inngangsport (primærfokus) og et annet organ (sekundærfokus)).

Kacheksi: Uttalt avmagring med serøs atrofi av fettdepotene langs koronarkarene.

Multiple: To eller flere (for eksempel abscesser eller svulster.)

Pyemi: Spredning av pyogene bakterier i blodet. Det vi avdekker på slaktet, er at det har vært en pyemisk tilstand.

Slakt/slakteskrott: Hele kroppen av et kontrollpliktig dyr etter avblødning, uttak av organer, avskjæring av lemmene under framkneledd og haseledd og avskjæring av hode, hale og jur.

Velavgrensede abscesser: Abscesser med tydelig bindevevskapsel.

Tabellens oppbygning

PM-kode	Diagnose	K-kode	Anmerkning	Henvi­sing
---------	----------	--------	------------	------------

PM-kode (post mortem koden) finner vi igjen i skjema for ÅRSRAPPORT FRA KJØTTKONTROLLEN.

SEDOK sorterer kassasjoner etter disse kodene.

Diagnosen følger PM-koden med uthevet skrift. Under PM-koden og diagnosen listes det opp forskjellige patologiske funn som kan rubriseres inn under samme diagnose (angis som strek (–) punkter). **Se for eksempel under PM-kode 20.**

K-kode: Konsekvenskode for slaktet. Se bunntekst.

Anmerkning: Her kommer det en del forklaringer, råd og noen henvisninger.

Henvi­sing: Det henvises først og fremst til Instruks for kjøttkontroll, men også til kjøttkontrollforskriften. Kolonnen er ny og tatt inn for å tydeliggjøre hvor i regelverket diagnosen(e) hører hjemme.

PM-kode	Diagnose	*K-kode	Anmerkning	Henvi­sing til instruks for kjøttkontroll
01	Allmenninfeksjon	5	Diagnosen bygger på am- og pm-observasjoner, ev. bakt. undersøkelse, og omfatter septikemi, og andre akutte hematogent eller lymfogent spredde prosesser	13.1.13
03	Unormal lukt eller smak			
	– Lukt/smak som ikke er borte etter 24 timer	5	Om råner (hermafroditisme/kryptorchisme m.m.; se k.k.forskr.§ 11	13.4.5
05	Unormal farge			
	– Ikterus	5		13.4.5
	– Lettere grader av ikterus (vanligst hos spekalv).	0	Fargen borte etter 24 timer	
	– Melanose som kan skjæres bort	4		13.4.5
	– Melanose med diffus utbredelse	5	I periost flere steder, muskelhinner, perifere nervebaner	13.4.5
	– Ufullstendig avblødning som gir unormal farge	5		13.4.5
	– Annen avvikende farge	5	Tydelig anemi/blekhet m.m.	13.4.5
06	Avmagring			
	– Avmagring med påkjent allmenntilstand	5	Sykelig avmagring	13.4.2
	– Avmagring uten påkjent allmenntils.	0		
	– Kacheksi	5		13.4.2
07	Generell sirkulasjonsforstyrrelse med ascites og/eller generelle ødemer	5		13.4.5
08	Umodenhet hos spedyr			
	– Ødematøs muskulatur	5	Blek farge, ødemer.	13.4.1
09	Forandring/sjukdom pga. stoffskifteforstyrrelser			
	– Melkefeber eller graskrampe med dårlig avblødning, og/eller utbredte decubitus- forandringer eller acetonlukt	5		13.4.3
	– Ukompliserte tilfeller med avgrensede decubitusforandringer	4		13.4.5
10	Svulster			

<i>PM-kode</i>	<i>Diagnose</i>	<i>*K-kode</i>	<i>Anmerkning</i>	<i>Henvi­ning til instruks for kjøttkontroll</i>
	– Svulstdannelser med spredning	5	Infiltrerende, multiple og med ødeleggende vekst med nekroser.	13.4.3
	– Lokal svulst med god allmenntilstand	4	Typisk vev, velavgrenset vekst, oftest enkeltvise.	15.1
11	Forgiftning	5	Vurdere allmenntilstand, luktprøver av kjøttet. Gjød­selgass, røyk m.m	17.1.5
12	Andre kroppsfremmede stoffer			
	– over grenseverdi	5		16.1.1/17.1.4 og 17.1.5
	– tungmetaller over grenseverdi	4/5	Organer fra dyr over 2 år i områder der det avsløres tilstedeværelse av tungmetaller, jf. kjøttkontrollforskriften § 9 skal kasseres. Restkontrollinstruksen pkt. 5.6	17.2
13	Legemiddelrester		Se også rundskriv bruk av legemidler til matproduserende dyr nr. 4065	
	– Legemiddel med tilgjengelig analysemetode når det påvises restmengder over MRL-verdien	5	Restkontrollinstruksen pkt. 5.6	17.1.1 17.1.2 17.1.3
	– Legemiddel uten tilgjengelig analysemetode når det foretas slakting før tilbakeholdelsesfristen er utløpt	5	Restkontrollinstruksen pkt. 5.6	17.1.1 17.1.2 17.1.3
	– Legemiddel som ikke trenger MRL (vedlegg II), men slakting foretas før tilbakeholdelsesfristen er utløpt.	5	Restkontrollinstruksen pkt. 5.6 Vedlegg II er en liste over virksomme stoffer der det etter en toksikologisk vurdering ikke anses nødvendig å fastsette MRL-verdier for å beskytte folkehelsen	17.1.1 17.1.2 17.1.3
	–Legemiddel brukt etter kaskaderegelen, hvor slakting foretas før minimum tilbakeholdelsesfrist er utløpt.	5	Restkontrollinstruksen pkt. 5.6	17.1.1 17.1.2 17.1.3
14	Radioaktivitet over grenseverdier	5	Se instruks 04.09.97 om k.k. undersøkelse av radioaktive stoffer Pkt. 5.1 og 5.2	16.1.2 17.1.5
20	Flegmone/abscess/pyemi		Pyemiundersøkelse skal foretas uansett dyreart.	jf. pkt. 6.3
	– Multiple abscesser i ulike deler av slaktet	5	Ved funn av abscesser i to organer, for eksempel i lever og lunger på storfe, lunger og ribbebue hos gris, skal det utføres kassasjon. Vi har funnet multiple abscesser forårsaket av en systemisk spredning. Selv om abscessene vurderes som kroniske, skal det likevel foretas kassasjon.	13.4.3
	– Flegmone og//eller abscesser i hud eller underhud.	4		14.1

<i>PM-kode</i>	<i>Diagnose</i>	<i>*K-kode</i>	<i>Anmerkning</i>	<i>Henvi­sing til instruks for kjøttkontroll</i>
	– Slakt med kroniske velavgrensede abscesser i skro­tt eller organer og uten allmennpåkjenning.	4	Ved funn av multiple byller i <u>ett organ</u> (lokal spredning), for eksempel lunger hos gris, må vi aldersbestemme disse. OBS. Det skilles ikke mellom osteomyelitter eller bløtvevsabscesser	14.1
	– Slakt med akutte/subakutte pyogene spredn. i skro­tt og/eller organer	5		13.4.3
22	Bløtvevskade (traumer)			
	– Omfattende skader på forskjellige deler av slaktet	5		13.4.3
	– Deler av slakt med omfattende ødemer eller blodansamlinger	4		14.1
23	Forandringer/sjukdom i hud			
	– Haglutslett hos svin	4		15.1/14.1
	– Eksem og dermatitt hos svin	4		15.1
	– Nekroser, brannskade og infiserte skader med betydelig utbredelse	5		13.4.3
24	Forandringer/sjukdom i hjerne/hjerne­hinner/ryggmarg			
	– Akutt betennelse	5		13.2.1
	– Kroniske betennelser m/normal ernæringstilstand	4		14.1
25	Hjertesekkbetennelse			
	– Akutt og subakutt betennelse	5		13.2.1
	– Kronisk betennelse uten sirkulasjonsforstyrrelser eller organdegenerasjoner	4		14.2
	– Traumatisk pericarditt med store eksudatansamlinger og sirkulasjonsforstyrrelser, eller med organforandringer eller abnorm lukt	5		13.2.1 13.1.13 13.4.5 15.1
26	Forandringer/sjukdom i hjerte/kar			
	– Tromboserende (verrucøs) endokarditt	5		13.2.1
	– Kronisk endokarditt uten sirkulasjonsforstyrrelser	4	«Avhelete» prosesser med helt glatt overflate, etter bakt. undersøkelse	14.2
	– Myokarditt uten allmennpåvirkning	4		14.2/15.1
	– Misdannelser uten sirkulasjonsforstyrrelser	0		
	– Tromboserende arteritt/flebitt, trombose i V.cava hos storfe	5		13.2.1
27	Brysthinnebetennelse			
	– Akutt utbredt og eksudativ eller fibrinøs eller purulent	5	Utbredt: Mer enn en halv brystvegg	13.2.1
	– Kronisk med bindevevsdannelse	4		14.1/14.2
28	Lungebetennelse			
	Pleuropneumoni hos svin			
	– Perakutt tilfelle uansett utbredelse og akutte tilfeller med stor utbredelse eller komplikasjoner	5	Når fibrinøs pleuritt er kombinert med hemorragisk nekrotiserende pneumoni som gi forandringer over mer enn en halv lunge (25% av alt lungevev) eller over en halv brystvegg, foretas totalkassasjon.	13.2.1

<i>PM-kode</i>	<i>Diagnose</i>	<i>*K-kode</i>	<i>Anmerkning</i>	<i>Henvising til instruks for kjøttkontroll</i>
	– Kroniske tilfeller	4	Ved kronisk purulente pleuropneumonier fjernes brystveggen med ribben og hinner under de affiserte partier	14.1/14.2
	Katarrhalsk pneumoni hos svin			
	– Med komplikasjoner(abscedering/samme nvoksninger og/eller allmennpåkjenning)	5	Mycoplasmalungebetennelse	13.2.1
	– Katarrhalsk-/purulent betennelse uten komplikasjoner	4		14.2
	Andre dyr			
	– Akutt betennelse med stor utbredelse (over 25% av alt lungevev, en halv lunge) eller med påkjent allmenntilstand	5		13.2.1
	– Akutt betennelse som angår mindre enn en halv lunge og ikke påkjent allmenntilstand.	4		14.2
	– Kronisk betennelse uten påkjent allmenntilstand	4	Ved purulent pleuritt fjernes brystvegg med ribben under de affiserte partier.	14.1/14.2
30	Andre forandringer/sjukdom i lunge/luftveier			
	– Sinusitt, bronkitt, atelektase	4	Uten påkjent allmenntilstand	14.2
31	Bukhinnebetennelse			
	– Akutt, utbredt eller med påkjent allmenntilstand	5		13.2.1
	– Avgrenset fibrinøs, lokale abscesser eller adheranser og fibrøs peritonitt	4	Uten påkjent allmenntilstand	14.1
33	Forandringer/sjukdom i mage/tarm			
	– Akutt gastroenteritt hos spede dyr	5		13.2.1
	Gastroenteritt hos voksne dyr			
	– ikke påkjent allmenntilstand	4		14.2
	Løpedislokasjon			
	Kolikk, ileus,			
	– omfattende ileus, unormal lukt, eller med sirkulasjonsforstyrrelser	5	Lab. unders. mht. bakterier og lukt Lukt vurderes på ny etter ett døgn	13.2.1 og 13.4.5
	– for øvrig ved neg. lba. funn	4	Uten påkjent allmenntilstand	14.2
	Trommesjuke, vomoverfylling, vindkolikk:			
	– Unormal lukt eller påkjent allmenntilstand	5		13.4.5 og 15.1
	– forøvrig ved neg. lab. funn	4		14.2
34	Forandringer/sjukdom i lever			
	– Kapillærektasier, cystedannelser og gallesten	4	Kassasjon av lever	15.1
	– Fysiologiske fettinfiltrasjon, lokal eller utbredt	4	Kvalitetsvurdering for virksomheten	15.1
	– Leverdegenerasjon	4	Vurderes sammen med primærlidelsen v/infeksjoner og forgiftning	15.1
	Hepatit:			
	– akutt og subakutt	5		15.1

<i>PM-kode</i>	<i>Diagnose</i>	<i>*K-kode</i>	<i>Anmerkning</i>	<i>Henvising til instruks for kjøttkontroll</i>
	– kronisk (levercirrhose) uten sirkulasjonsforstyrrelser	4	Kassasjon av lever	14.2/15.1
	– ved ikterus, avmagring	5		13.4.5
	Eller			13.4.2
	– ved sirkulasjonsforstyrrelser			
	– Leverabscesser (miliærabscesser) i forbindelse med navleinfeksjoner hos spedyr eller traumatisk splenitt	5	Multifokale levernekroser hos kalv	13.1.13 13.4.3
	– Leverabscesser for øvrig	4	Kassasjon av lever	14.2
35	Forandring/sjukdom i urinveier			
	– Nyrekonkrementer, Cystedannelse, hydronefrose og Pigmentering	4		15.1
	Nefritt/nefrose			
	– Akutt nefritt med påkjent allmenntilstand	5		13.2.1
	– kroniske tilfeller med avmagring eller tegn på insuffisiens (urinøs lukt, ødemer)	5		13.4.2 13.4.5
	– uten slike komplikasjoner	4		13.1.13 14.2
	Pyelonefritt/cystitt			
	– akutt med påkjent allmenntilstand eller urinøs lukt	5		13.2.1 13.4.5
	– for øvrig	4		14.2
36	Forandringer/sjukdom i kjønnsorganer			
	Børbetennelse			
	– akutte former (metritt)	5		13.2.1
	– kronisk form, pyometra, mumifiserte eller masererte foster uten påkjent allmenntilstand og unormal lukt	4		14.2
	– fødselskomplikasjoner, prolaps, torsjon eller ruptur av uterus, tilbakeholdt etterbyrd,	4	Kokeprøve anbefales, spes. på purker	14.2
	– med komplikasjoner (metritt, peritonitt eller påkjent allmenntilstand)	5		13.2.1
	– for øvrig ved negativ bakt. und. og norm. lukt	4		14.2
39	Sjukdom i jur og spener			
	Jurbetennelse			
	– septisk eller gangrenøs med påkjent allmenntilstand	5		13.1.13 13.4.5
	– for øvrig	4		14.2
	– pigmentering av melkekjertel hos svin	4		15.1
40	Muskelruptur/nekrose/degenerasjon			
	– Aseptiske muskelnekroser og rupturer	4/5	Bedømmelse etter utbredelse	14.1 13.4.5
	– Muskeldegenerasjon	4/5	Bedømmelse etter utbredelse	13.4.5/15.1 eller 13.4.3
42	Forandringer/sjukdommer i muskulatur	0/4/5	Bedømmes etter grad og utbredelse	ev. 15.1 13.4.5

<i>PM-kode</i>	<i>Diagnose</i>	<i>*K-kode</i>	<i>Anmerkning</i>	<i>Henvising til instruks for kjøttkontroll</i>
43	Beinbrudd			
	– ukompliserte	4		14.1
	– kompliserte m/påkjent allmenntilst. (åpne brudd)	4/5	Bedømmelse etter grad og art	14.1 eller 13.4.3
44	Forandring/sjukdom i ledd og seneskjeder			
	Fibrinøse og/eller purulente			
	– i mer enn ett ledd og/eller seneskjeder ved mer enn ett ledd eller hos spede dyr	5	Gjelder også rødsjukearthritter	13.4.3
	– i bare ett ledd eller seneskjeder rundt ett ledd hos voksne	4		14.1
	– Traumatiske leddbetennelser, osteochondroser og arthroser.	4		14.1/15.1
50	Trikinose	5		13.3.1.3
51	Cysticerkose		Finnes tinter i ett eller flere av de obligatoriske snitt undersøkes tyggemuskulatur hjerte og mellomgulv etter snitting i tynne skiver. Det legges håndflate store snitt i lår-, bog- og overarmsmuskul.	
	– generalisert	5	Finnes tinter i et flertall foretas totalkassasjon.	13.3.1.2
	– ikke generalisert	3	Forøvrig gis betinget godkjenning etter kuldebehandling.	jf. Kjøttkontrollforskriften. § 10
52	Leverparasitter/parasittær leverskade	4		
	– «Whitespots"/svin og eosint granulom/storfe – moderat forekomst		Godkjenning av lever	
	– rikelig forekomst og ferske skader	4	Kassasjon av lever	
53	Lungeparasitter	4		14.2
54	Andre parasitter	4		14.2/15.1
55	Sarkosporidiose	4/5	Vurderes etter utbredelsen. Ved generalisert makroskopisk synlig sarkosporidiose foretas totalkassasjon	14.2/15.1 eller 13.3.1.1
56	Akutt rødsjuke	5	Tydelige og typiske forandringer i svoren	13.1.11
57	Listeriose	5		13.2.1
58	Akutt salmonellose	5		13.1.9
59	Tuberkulose		Diagnosen skal verifiseres ved innsendelse av materiale til Veterinærinstituttet	
	– generalisert tuberkulose,(miliær tub., ved tuberkuløse prosesser i flere organer eller på flere steder i slakteskrotten).	5	Må verifiseres.	13.1.4/13.5.1
	– ved isolert tuberkulose i ett og samme organ, eller en enkelt del av skrotten	4	Hos gris forekommer en del atypiske mykobakterier. Prøver tas når det er forandringer andre steder enn i lymfeknutene i hode, krøs og/eller lever	13.5.2
	– portogen tuberkulose hos svin			

Konsekvenskoder: 0=godkjenning, 3=godkjenning med særskilte bestemmelser, jf. kjøttkontrollforskriften § 10 og § 11, 4=lokal kassasjon og 5=total kassasjon

II

Endringen trer i kraft straks.

22. juni Nr. 972 2004**Forskrift om sikkerhet og terrorberedskap om bord på skip og flyttbare boreinnretninger.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 22. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 3a, § 9a, § 41a, § 42, § 104 og § 106, jf. delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 25. mai 1984 nr. 1156, delegeringsvedtak 6. juni 1984 nr. 4278, delegeringsvedtak 2. august 1991 nr. 528, delegeringsvedtak 14. august 1991 nr. 4279, delegeringsvedtak 20. juni 2003 nr. 717 og delegeringsvedtak 20. juni 2003 nr. 1913. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII (forordning (EF) nr. 725/2004). Kunngjort 29. juni 2004.

§ 1. Virkeområde

(1) Denne forskrift gjelder for følgende fartøy:

- a) Passasjerskip, herunder hurtiggående passasjerfartøy, som er sertifisert for internasjonal fart som definert i SOLAS kap. I, regel 2(d), samt passasjerskip som er sertifisert for passasjerskipsklasse A som definert i den til enhver tid gjeldende forskrift om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriksfart;
- b) lasteskip, herunder hurtiggående lastefartøy, med bruttotonnasje på 500 og derover, som er sertifisert for internasjonal fart som definert i SOLAS kap. I, regel 2(d);
- c) flyttbare boreinnretninger. Flyttbare boreinnretninger omfattes likevel ikke av kravene i denne forskrift når de er på lokasjon eller hvis de ikke forflytter seg utenfor norske jurisdiksjonsområder.

(2) Forskriften gjelder ikke fartøy som benyttes til ikke-kommersielle formål, med unntak av kravene i § 13.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

- a) *Beredskapsnivå 1*: Det nivået hvor et minimum av relevante sikkerhets- og terrorberedskapstiltak skal opprettholdes til enhver tid.
- b) *Beredskapsnivå 2*: Det nivået hvor tilleggstiltak for sikkerhets- og terrorberedskap skal opprettholdes for en viss tidsperiode på grunn av en midlertidig økt risiko for hendelser som kan true sikkerheten.
- c) *Beredskapsnivå 3*: Det nivået hvor ytterligere spesifikke sikkerhets- og terrorberedskapstiltak skal opprettholdes for en begrenset tidsperiode når en hendelse som kan true sikkerheten er umiddelbart forestående eller sannsynlig.
- d) *Fartøy*: Med fartøy menes i denne forskrift skip og flyttbare boreinnretninger som faller inn under forskriftens virkeområde.
- e) *Fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (Ship security officer, SSO)*: Person som er oppnevnt av fartøyets selskap til å inneha ansvaret for sikkerheten om bord, herunder sørge for at SSP er implementert, fulgt og oppdatert. SSO er også kontaktperson til CSO og PFSO. SSO rapporterer til føreren, dersom ikke føreren selv er oppnevnt som SSO.
- f) *Fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsplan (Ship security plan, SSP)*: Sikkerhets- og terrorberedskapsplan for fartøy. Plan som skal etablere relevante rutiner til beskyttelse av mannskap, passasjerer, last og fartøy mot ulovlige handlinger. Planen skal etablere rutiner for å beskytte mannskapet, passasjerene, lasten m.m. og fartøyet mot risiko for ulovlige handlinger.
- g) *Flyttbar boreinnretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, med eget fremdriftsmaskineri og som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumforekomster.
- h) *Fører*: Den person som har den høyeste myndighet om bord på fartøyet.
- i) *Havneterminalens sikkerhets- og terrorberedskapssjef (Port facility security officer, PFSO)*: Person utpekt som ansvarlig for utvikling, iverksettelse, revisjon og vedlikehold av sikkerhets- og terrorberedskapsplanen for havneterminalen.
- j) *Havneterminalens sikkerhets- og terrorberedskapsplan (Port facility security Plan, PFSP)*: Plan utviklet for å sikre bruk av relevante sikkerhets- og terrorberedskapstiltak til beskyttelse av havneterminalen, fartøy, last, personer og forsyninger til fartøy.
- k) *Hurtiggående passasjerfartøy*: Fartøy som definert i regel X/1 i SOLAS-konvensjonen med senere endringer og som kan føre mer enn 12 passasjerer.
- l) *Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat (International ship security certificate, ISSC)*: Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat som viser at fartøyet oppfyller kravene i ISPS-koden.
- m) *ISPS-koden (International Ship and Port Facility Security Code)*: IMOs internasjonale kode for sikkerhet og terrorberedskap på skip og i havneterminaler, med senere endringer.
- n) *ISPS-kodens del A*: Forordet og de obligatoriske bestemmelser, som utgjør ISPS-kodens del A, vedrørende bestemmelser i kapittel XI-2 i vedlegget til SOLAS-konvensjonen med senere endringer.
- o) *ISPS-kodens del B*: Veiledningen som utgjør ISPS-kodens del B, vedrørende bestemmelser i kapittel XI-2 i vedlegget til SOLAS-konvensjonen og ISPS-koden, med senere endringer.
- p) *Lasteskip*: Ethvert skip som ikke er passasjerskip, fiske- og fangstfartøy, lekter, fritidsfartøy eller flyttbar innretning.
- q) *Norske jurisdiksjonsområder*: Indre norske farvann, norsk sjøterritorium og norsk kontinentalsokkel.

- r) *Passasjerskip*: Skip som skal ha sertifikat i henhold til bestemmelsene i åttende kapittel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
- s) *RSO (Recognized security organization)*: Anerkjent klasseinstitusjon som er delegert myndighet av Sjøfartsdirektoratet til å foreta godkjenninger og sertifiseringer m.m. på norske fartøy i henhold til SOLAS kap. XI-2 og ISPS-koden.
- t) *Selskap*: Fartøyets eier eller enhver annen organisasjon eller person, for eksempel driftsansvarlig eller *bare boat*-befrakter, som har påtatt seg ansvaret for driften av fartøyet for eieren og som har samtykket i å overta alle plikter som følger av ISM-koden, fastsatt av IMO ved resolusjon A.741(18) med senere endringer.
- u) *Selskapets sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (Company security officer, CSO)*: Person som er oppnevnt av fartøyets selskap til å sørge for at sårbarhetsvurdering er utført, at SSP er utarbeidet, innsendt for godkjenning og deretter implementert, fulgt og vedlikeholdt. CSO er også kontaktperson til PFSO og SSO.
- v) *Sikkerhets- og terrorberedskapsavtale (Declaration of security, DoS)*: Avtale, som beskriver fordelingen av ansvar for iverksettelse av nødvendige sikkerhetstiltak, mellom fartøy og havneterminal, eller mellom fartøy og fartøy, eller fartøy og annen enhet som ikke har krav til internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskaps sertifikat (ISSC).
- w) *SOLAS*: Den internasjonale konvensjon av 1974 om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, med senere endringer.
- x) *SOLAS kap. XI-2*: SOLAS-konvensjonens særlige tiltak til fremme av sikkerhet og terrorberedskap, med senere endringer.
- y) *Sårbarhetsvurdering (Ship security assessment, SSA)*: Vurdering med hensyn til sårbarhet for terroranslag mot fartøy.
- z) *Terroralarmsystem (Ship security alert system, SSAS)*: System som igangsetter og sender varsel til kompetent myndighet, når alarmen aktiveres.

§ 3. Selskapets og førers plikter

Selskapet og fører skal sørge for at alle oppgaver og forpliktelser som følger av denne forskriften overholdes.

§ 4. Fravik

(1) I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

(2) Sjøfartsdirektoratet kan tillate fartøy eller grupper av fartøy å implementere andre sikkerhetstiltak ekvivalente til de tiltak som er beskrevet i SOLAS kap. XI-2 eller ISPS-koden, forutsatt at slike ekvivalente sikkerhetstiltak er minst like effektive som de beskrevet i SOLAS kap. XI-2 eller ISPS-koden.

§ 5. Forholdet til internasjonal konvensjon

Fartøy som omfattes av denne forskrift skal følge de relevante kravene i SOLAS kap. XI-1, regel 3 og 5, kap. XI-2 samt ISPS-kodens del A. ISPS-kodens del B er veiledende retningslinjer som det skal tas hensyn til i det omfang del A bestemmer det, med unntak av følgende deler av del B som er bindende; 1.12, 1.16, 4.1, 4.4, 4.5, 4.8, 4.14, 4.15, 4.16, 4.18, 4.24, 4.28, 4.41, 4.45, 6.1, 8.3 til 8.10, 9.2, 9.4, 13.6 og 13.7.

§ 6. Forholdet til EU-regelverk

[Paragrafteksten vil bli utarbeidet når forordningen har vært behandlet i EØS-komiteen.]

§ 7. Terroralarmsystem (Ship security alert system)

(1) Fartøy som omfattes av denne forskrift skal ha et terroralarmsystem om bord i henhold til bestemmelsene i SOLAS kap. XI-2, regel 6.¹

(2) Dersom Hovedredningssentralen mottar terroralarm fra et norsk fartøy, skal fartøyets selskap snarest mulig bli varslet om dette. Hvert selskap skal ha etablert prosedyrer for å kunne få avklart om det dreier seg om tilsiktet utsendelse av terroralarm eller ikke, og hvis mulig fremskaffe opplysninger om situasjonen om bord. Eventuell kontakt med fartøyet skal skje på en slik måte at ingen uvedkommende vil kunne forstå at det er mottatt terroralarm fra fartøyet.

(3) Når selskapet blir varslet om at det er mottatt terroralarm fra et fartøy, skal selskapet omgående iverksette ovennevnte prosedyre. Selskapet skal melde tilbake til Hovedredningssentralen så snart omstendighetene rundt utsendelsen av terroralarm er avklart.

¹ Jf. Resolusjon MSC.147(77) – adopted 29.05.2003; og MSC/Circ.1072.

§ 8. Sårbarhetsvurdering (SSA)

(1) Det skal utarbeides en sårbarhetsvurdering som beskrevet i ISPS-kodens del A, seksjon 8.

(2) Sårbarhetsvurderingen skal danne grunnlag for å utarbeide og oppdatere sikkerhets- og terrorberedskapsplanen.

§ 9. Sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP)

(1) Det skal utarbeides en sikkerhets- og terrorberedskapsplan på grunnlag av sårbarhetsvurderingen (SSA), jf. § 8. Fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP) skal utformes, oppbevares og endres i henhold til ISPS-kodens del A, seksjon 9.

- (2) For fartøy som;
- anløper havneterminaler som ikke har utarbeidet og implementert godkjent sikkerhets- og terrorberedskapsplan;
  - foretar skip-til-skip aktiviteter med skip som ikke har ISSC;
  - overfører eller mottar last eller personer til eller fra faste plattformer, flytende plattformer eller flyttbare innretninger som ikke har ISSC;

skal fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP) også innholde prosedyrer og tiltak for slike operasjoner.

(3) Innholdet i fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP) skal godkjennes av Sjøfartsdirektoratet eller anerkjent klasseinstitusjon (RSO).

(4) Selskapet kan gjøre endringer til planen og sikkerhetsutstyret såfremt endringene ikke medfører mindre effektive sikkerhets- og terrorberedskapstiltak enn den godkjente planen, og selskapet kan dokumentere dette. Slike endringer verifiseres om bord enten ved fornyelse eller mellomliggende verifikasjon. Det kan ikke foretas endringer av terroralarmsystemet eller endringer til fartøyets eller selskapets rapporteringsrutiner uten forhåndsgodkjennelse av Sjøfartsdirektoratet eller anerkjent klasseinstitusjon (RSO).

(5) Opplysninger vedrørende fartøyets terroralarmsystem som nevnt i ISPS-kodens del A, seksjon 9.4 underpunkt .17 og .18, kan være beskrevet annet sted enn i sikkerhetsplanen, i et dokument som kun er kjent for skipets fører, sikkerhets- og terrorberedskapsoffiseren (SSO) og andre besetningsmedlemmer som fastsatt av selskapet.

(6) De deler av planen som relaterer seg til ISPS – kodens del A, seksjon 9.4 underpunkt .2, .4, .5, .7, .15, .17 og .18 kan ikke forevises annet lands myndighet uten Sjøfartsdirektoratets godkjennelse.

(7) Selskapet skal periodisk gjennomgå sikkerhets- og terrorberedskapsplanen (SSP).

(8) Selskapet skal utarbeide prosedyrer for gjennomføring av intern revisjon for sikkerhets- og terrorberedskapstiltak.

§ 10. Verifikasjon og sertifisering

(1) Når det er verifisert at fartøyet oppfyller kravene i denne forskrift og i den godkjente sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP), utsteder Sjøfartsdirektoratet eller anerkjent klasseinstitusjon (RSO) internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat (ISSC).

(2) Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikatet (ISSC) er gyldig i 5 år, forutsatt at det blir foretatt minst en mellomliggende verifikasjon. Slik mellomliggende verifikasjon skal foretas i perioden mellom sertifikatets andre og tredje årsdato som definert i SOLAS kap. 1, regel 2, bokstav n. Den mellomliggende verifikasjonen skal inkludere inspeksjon av fartøyets system for sikkerhet og terrorberedskap, herunder tilhørende utstyr, for å påse at dette fungerer tilfredsstillende.

(3) Sjøfartsdirektoratet eller anerkjent klasseinstitusjon (RSO) kan i særlige tilfeller kreve at ytterligere verifikasjon blir foretatt hvis dette finnes påkrevd.

§ 11. Midlertidig sertifisering

Sjøfartsdirektoratet eller anerkjent klasseinstitusjon (RSO), kan utstede midlertidig internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat (ISSC) med inntil 6 måneders gyldighet når fartøyet oppfyller de forutsetninger og krav som er gitt i ISPS-kodens del A, seksjon 19.4. Varigheten av et midlertidig internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat kan ikke forlenges.

§ 12. Dokumentasjon

(1) Dokumentasjon som nevnt i ISPS-kodens del A, seksjon 10.1 (records) skal oppbevares om bord for de siste 3 år og minst for de siste 10 havneanløp. Det kreves ikke dokumentasjon for perioden frem til denne forskrift trådte i kraft.

(2) All dokumentasjon, inkludert fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsplan (SSP), skal være skrevet på arbeidsspråket om bord. Hvis dette ikke er engelsk, skal det i tillegg finnes en oversettelse til engelsk om bord.

§ 13. Dokument over fartøyshistorikk (CSR)

(1) Fartøy som omfattes av denne forskrift skal ha dokumentasjon over fartøyets historikk (CSR) om bord i henhold til bestemmelsene i SOLAS kap. XI-1, regel 5. Skjemaer og retningslinjer for CSR fremgår av resolusjon A.959(23) «Format and guidelines for the maintenance of the Continuous Synopsis Record (CSR)». Prosedyrene i resolusjonen for vedlikehold av CSR skal følges. CSR-dokumenter med oppdateringer vil bli utstedt av Skipsregisterene.

(2) Fartøyets CSR skal være tilgjengelig for inspeksjon til enhver tid.

§ 14. Sikkerhets- og terrorberedskapsoffiserer (CSO og SSO)

(1) Ethvert selskap skal utpeke en sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (CSO) som er pålagt de oppgaver som ISPS-kodens del A, seksjon 11 krever som et minimum.

(2) Ethvert fartøy skal ha en sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (SSO) om bord som har særlig ansvar for sikkerheten og terrorberedskapen. Ansvarer omfatter som et minimum de oppgaver som beskrives i ISPS-kodens del A, seksjon 12.

(3) Opplæring av fartøyets og selskapets sikkerhets- og terrorberedskapsoffiserer skal være i henhold til

kravene gitt i ISPS-kodens del A, seksjon 13 og hensyn tatt til del B, seksjon 13, samt IMOs modellkurs for disse. Det må kunne dokumenteres at personen har gjennomført opplæring, med relevante henvisninger til ISPS-koden og IMOs modellkurs. Dokumentasjon for opplæring som fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (SSO) skal oppbevares om bord.

§ 15. Beredskapsnivå

- (1) Fartøy skal minst operere i henhold til det beredskapsnivå som fastsettes av norske myndigheter, med mindre høyere beredskapsnivå kreves av havnestater i henhold til SOLAS kap. XI-2, regel 4.3.
- (2) Fartøy skal uten forsinkelser respondere på melding om endring til høyere beredskapsnivå.
- (3) Når norske myndigheter beslutter å iverksette beredskapsnivå 2 eller 3 for visse eller alle norske fartøy, skal dette skje ved at fartøyenes selskaper informeres av norske myndigheter. Selskapene skal omgående informere alle berørte fartøy om at beredskapsnivå 2 eller 3 er fastsatt, og fartøyet skal omgående sende en kvittering til selskapet hvor det bekreftes at melding om endret beredskapsnivå er mottatt om bord. Dersom slik kvittering ikke er mottatt innen 12 timer etter utsendelse av informasjon til selskapet, skal selskapet varsle Hovedredningssentralen om dette.

§ 16. Sikkerhetsdeklarasjon (DoS)

- (1) Fartøyets fører eller sikkerhets- og beredskapsoffiseren (SSO) skal anmode relevant havnemyndighet, ved havnens sikkerhets- og terrorberedskapssjef (PFSO) eller annen autorisert person, om at sikkerhetsdeklarasjon blir fylt ut når:
  - a) Fartøyet opererer på et høyere beredskapsnivå enn det nivå som havnen, eller et annet fartøy det samhandler med, opererer på;
  - b) det har vært en relevant trussel eller en hendelse som har angått sikkerheten til fartøyet eller havneanlegget;
  - c) fartøyet er ved en havneterminal som ikke har utarbeidet og implementert godkjent sikkerhets- og terrorberedskapsplan.
- (2) Fartøyets fører eller fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (SSO) skal dessuten anmode om at sikkerhetsdeklarasjon blir fylt ut når fartøyet foretar aktiviteter med et skip, faste plattformer, flytende plattformer eller flyttbare innretninger som ikke har ISSC-sertifikat.
- (3) Sikkerhetsdeklarasjoner skal minimum oppbevares om bord for en tidsperiode som spesifisert i § 12.

§ 17. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift straffes med bøter i henhold til Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10 § 339 nr. 2 jf. § 48a og § 48b, hvis ikke strengere straff kommer til anvendelse etter annen lovbestemmelse.

§ 18. Ikrafttredelse

- (1) Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2004.
- (2) For passasjerskip i klasse A, trer forskriften i kraft 1. juli 2005.

22. juni Nr. 973 2004

Forskrift om endring i forskrift om anmeldelse av nybygg, besiktigelse og sertifisering m.v. av flyttbare innretninger.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 22. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 9a, § 35, § 41 og § 41a, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 25. mai 1984 nr. 1156, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 6. juni 1984 nr. 4278. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 4. september 1987 nr. 855 om anmeldelse av nybygg, besiktigelse og sertifisering m.v. av flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 6 nytt nr. 1.9 skal lyde:

- 1.9 Flyttbare boreinnretninger med eget fremdriftsmaskineri som skal forflytte seg utenfor norske jurisdiksjonsområder, skal i tillegg inneha Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat (ISSC) i henhold til forskrift om sikkerhet og terrorberedskap om bord på skip og flyttbare boreinnretninger²

§ 6 nr. 2 skal lyde:

2. Farts- og driftssertifikatets gyldighet er avhengig av at sertifikatene nevnt i nr. 1.2–1.9 ovenfor også er gyldige.

§ 6 nr. 5 skal lyde:

5. Sertifikatene utstedes av Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger etter utført kontroll og besiktelse som omhandlet i § 5, § 7, § 8 og eventuelt § 8a.

§ 6 nr. 6 nytt tredje punktum skal lyde:

- Sertifikat som nevnt i nr. 1.9 utstedes i henhold til bestemmelser fastsatt i forskrift om sikkerhet og terrorberedskap om bord på skip og flyttbare boreinnretninger.²

2 Forskrift 22. juni 2004 nr. 972 om sikkerhet og terrorberedskap om bord på skip og flyttbare boreinnretninger.

§ 6 nr. 6 nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

Ny § 8a skal lyde:

§ 8a. Sikkerhets- og terrorberedskapstiltak

Krav til sikkerhets- og terrorberedskapstiltak, samt regler for verifikasjon, kontroll, sertifisering mv. av dette er gitt i forskrift 22. juni 2004 nr. 972 om sikkerhet og terrorberedskap om bord på skip og flyttbare boreinnretninger.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

23. juni Nr. 974 2004

Vedtak om ikrafttredelse av kapittel III i forskrift 24. juni 2002 nr. 724 om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard.

Fastsatt av Sysselmannen på Svalbard 23. juni 2004 med hjemmel i forskrift 24. juni 2002 nr. 724 om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard § 22. Kunngjort 29. juni 2004.

I medhold av forskrift 24. juni 2002 nr. 724 om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard § 22 vedtar Sysselmannen at forskriften kapittel III skal settes i verk fra 1. juli 2004.

23. juni Nr. 975 2004

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 23. juni 2004 med hjemmel i forskrift 19. desember 2003 nr. 1733 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 § 17, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1733 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 gjøres følgende endring:

§ 8 skal lyde:

For fartøy som ikke reguleres med samlekvote avsettes 4.979 tonn rund vekt til fiske i perioden fra 1. januar til 30. april. Fra 1. mai til 31. august avsettes det 4.979 tonn rund vekt og fra 1. september til 31. desember 4.978 tonn rund vekt. Av sistnevnte kvantum kan Fiskeridirektoratet bestemme at inntil 1.978 tonn kan fiskes fra og med 12. juli.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. juni Nr. 976 2004

Forskrift om endring i forskrift om transport med ferje.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 24. juni 2004 med hjemmel i forskrift 26. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport innenlands med motorvogn eller fartøy § 31, jf. lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy (yrkestransportlova) § 3, § 33 og § 35. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 26. mars 2003 nr. 403 om transport med ferje gjøres følgende endring:

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Regionvegkontoret kan gi fortrinnsrett til andre i særlige tilfeller.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 977 2004**Ikrafttredelse av lov 25. juni 2004 nr. 50 om endringer i straffeloven mv. (forbrytelser i gjeldsforhold).**

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 25. juni 2004 nr. 50 om endringer i straffeloven mv. (forbrytelser i gjeldsforhold) del III. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Lov 25. juni 2004 nr. 50 om endringer i straffeloven mv. (forbrytelser i gjeldsforhold) trer i kraft 1. oktober 2004.

25. juni Nr. 978 2004**Forskrift om endring i forskrift om kvoteordningen for melk.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 25. juni 2004 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5a og § 19, lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a og delegeringsvedtak 6. desember 1996 nr. 1125. Kunngjort 29. juni 2004.

I

I forskrift 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk gjøres følgende endringer:

§ 5 skal lyde:

Såfremt ikke annet følger av forskriften ellers, skal landbrukseiendommens kvote utgjøre kvote foregående år multiplisert med forholdstallet 1,00 for kumelk og 1,02 for geitmelk, og deretter tillagt kvote kjøpt foregående år. Tillegget for kjøpt kvote kan likevel ikke føre til at landbrukseiendommens kvote overstiger 375.000 liter kumelkkvote eller 187.500 liter geitmelkkvote, med mindre eiendommens basiskvote 1983 eller senere tildelt basiskvote etter unntaksbestemmelser i toprisordningen er over disse grensene. I slike tilfeller kan kjøpt kvote tillegges i den grad denne basiskvoten ikke overstiges. For beregning av kvote for 2004 er begrensningene etter kjøp av kvote i 2003 på 250.000 liter kumelk eller 125.000 liter geitmelk, med mindre eiendommens basiskvote 1983 eller senere tildelt basiskvote etter unntaksbestemmelser i toprisordningen er over disse grensene.

Dersom forholdstallet er høyere enn 1,00, legges kjøpt kvote til i sin helhet såfremt landbrukseiendommens kvote i innmeldingsåret for kjøp tillagt kjøpt kvote ikke overstiger grensene i første ledd.

Tildelt kvote etter § 21 og § 22 i denne forskriften, kapittel VI i forskrift 17. desember 1997 nr. 1450, kapittel VI i forskrift 16. desember 1996 nr. 1316 og i «Topprisordningen for melk – Utfyllende bestemmelser om fordeling av kvote avsatt til økologisk kumelkproduksjon for 1996», underlegges forholdstallsberegning etter første ledd fra og med det året kvoten tas i bruk.

§ 9 skal lyde:

Statens landbruksforvaltning kan etter søknad gi tillatelse til å få beregnet egen kvote for felles melkeproduksjon på helårsbasis (samdrift), dersom det har vært sammenhengende leveranse fra landbrukseiendommene i de siste 24 måneder før etableringen av samdriften.

Følgende vilkår må til enhver tid være oppfylt for at samdriftskvote skal kunne beregnes etter § 11:

1. Landbrukseiendommene som inngår i samdriften må ha kvote.
2. Landbrukseiendommene som inngår i samdriften må ha forskjellige eiere. Landbrukseiendommer som eies eller forpaktet av personer som er gift eller samboende med hverandre kan ikke inngå i samdrift med hverandre.
3. Foretak som inngår i samdrift må helt eller delvis eies av eieren eller forpakteren av landbrukseiendommen som kvoten tilligger.
4. Partene må ha en skriftlig avtale som regulerer forholdet mellom partene i samdriften. Eierne av landbrukseiendommene må være medunderskrivere av avtalen.
5. Avstanden mellom landbrukseiendommer som inngår i samdriften og samdriftens driftssenter skal ikke overstige 12 km målt langs vei.

§ 11 skal lyde:

Der vilkårene for beregning av kvote etter § 9 eller § 10 er oppfylt, skal kvoteberegningen skje ved at kvotene på de enkelte landbrukseiendommer slås sammen. Samdriftskvote kan likevel maksimalt settes til 750.000 liter, med mindre samdriften har fått fastsatt større kvote i medhold av tidligere regelverk for kvote- eller toprisordningen for melk. I slike tilfeller kan kvoten ikke overstige det høyeste fastsatte kvantum.

For samdrifter godkjent etter 1. juli 2004 kan samdriftskvote maksimalt utgjøre summen av 5 enkeltkvoter innenfor de begrensninger som går fram av første ledd.

Dersom forholdstallet etter § 5 første ledd er høyere enn 1,00, legges kjøpt kvote til i sin helhet såfremt samdriftens kvote i innmeldingsåret for kjøp tillagt kjøpt kvote ikke overstiger grensene i første ledd.

§ 17 skal lyde:

Med unntak av kjøpere som oppfyller vilkårene i § 20, kan bare eier av landbrukseiendom med kvote i henhold til denne forskriften kjøpe kvote.

Kjøpt kvote gis virkning fra påfølgende kalenderår i samsvar med erklæring gitt i innmeldingsskjemaet for kvotesalg eller -kjøp, og med eventuelle begrensninger som måtte følge av § 5 og § 11.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 979 2004

Ikrafttredelse av lov 25. juni 2004 nr. 49 om endringer i tvistemålsloven (bevisopptak utenfor rettssak).

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 25. juni 2004 nr. 49 om endringer i tvistemålsloven (bevisopptak utenfor rettssak) del II. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Lov 25. juni 2004 nr. 49 om endringer i tvistemålsloven (bevisopptak utenfor rettssak) gjelder fra 1. juli 2004.

25. juni Nr. 980 2004

Ikraftsetjing av lov 25. juni 2004 nr. 51 om endringer i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer og finansavtalelova m.m.

Fastsett ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 25. juni 2004 nr. 51 om endringer i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer og finansavtalelova m.m. del V nr. 1. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Lov 25. juni 2004 nr. 51 om endringer i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer og finansavtalelova m.m., endringane i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer, lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav og lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler trer i kraft 1. juli 2004.

Endringane i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag trer i kraft 1. januar 2005.

25. juni Nr. 981 2004

Ikrafttredelse av lov 25. juni 2004 nr. 43 om endringer i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag mv. (gjennomføring av forordning (EF) 2560/2001 om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) m.m.).

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 25. juni 2004 nr. 43 om endringer i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag mv. (gjennomføring av forordning (EF) 2560/2001 om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) m.m.) del IV. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Lov 25. juni 2004 nr. 43 om endringer i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag mv. (gjennomføring av forordning (EF) 2560/2001 om betalinger på tvers av landegrensene i euro (euroforordningen) m.m.) del I gjelder fra 1. januar 2005.

Loven del II og III gjelder fra 1. juli 2004.

25. juni Nr. 982 2004

Ikrafttredelse av lov 25. juni 2004 nr. 44 om endringer i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner.

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 25. juni 2004 nr. 44 om endringer i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner del II. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Lov 25. juni 2004 nr. 44 om endringer i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 983 2004

Delegering av myndighet til Finansdepartementet etter lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 5– 3 annet og tredje ledd.

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 5– 3 annet og tredje ledd. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Kongens myndighet etter lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 5–3 annet og tredje ledd delegeres til Finansdepartementet. Eksisterende delegering i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner, kgl.res. 6. desember 1996 nr. 1138, videreføres.

25. juni Nr. 984 2004

Delegering av myndighet til Finansdepartementet etter lover på finansmarkedsområdet.

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) § 2 første og annet ledd og § 7 tredje ledd, lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker § 3 fjerde og femte ledd, lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 8 første, annet og tredje ledd, lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 1–3 annet ledd og § 4–1 annet ledd, lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet (finansieringsvirksomhetsloven) § 2a–11 første ledd, § 3–10 femte ledd, og lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v. § 5–4. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Kongens myndighet etter

- lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) § 2 første ledd, § 2 annet ledd, § 7 tredje ledd
- lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker § 3 fjerde ledd, § 3 femte ledd
- lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 8 første ledd, § 8 annet ledd, § 8 tredje ledd
- lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 1–3 annet ledd, § 4–1 annet ledd
- lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet (finansieringsvirksomhetsloven) § 2a–11 første ledd, § 3–10 femte ledd, og
- lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v. § 5–4 delegeres til Finansdepartementet.

25. juni Nr. 985 2004

Ikrafttredelse av lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) § 7–6. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

1. Bestemmelsene i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) § 2–8, § 2–9, § 2–11 og § 2–12 gjelder fra 1. september 2004.
2. Bestemmelsene i bioteknologiloven § 2–7 og § 2–10 gjelder fra 1. januar 2005.
3. Bioteknologiloven kapittel 4 gjelder fra 1. januar 2005.
4. Bestemmelsen § 7–7 nr. 1 om opphevelse av lov 5. august 1994 nr. 56 om medisinsk bruk av bioteknologi gjelder fra 1. januar 2005. Opphevelsen av § 2–7 i lov om medisinsk bruk av bioteknologi gjelder imidlertid fra 1. september 2004.

25. juni Nr. 986 2004

Ikrafttredelse av lov 25. juni 2004 nr. 45 om endringer i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 25. juni 2004 nr. 45 om endringer i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) del II. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Lov 25. juni 2004 nr. 45 om endringer i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) skal gjelde fra 1. september 2004.

25. juni Nr. 987 2004

Forskrift om unntak fra konkurranseloven for samarbeid mv. mellom visse grupper privatpraktiserende leger, psykologer og fysioterapeuter.

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) § 3 annet ledd. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å avgrense anvendelsen av konkurranseloven mot avtaler om basisgodtgjørelse/driftstilskudd og takster som inngås mellom staten, ved Arbeids- og administrasjonsdepartementet og de regionale helseforetakene, og Kommunenes Sentralforbund på den ene siden og Den norske lægeförening, Norsk Psykologforening og Norsk Fysioterapeutforbund på den andre siden.

§ 2. Unntak for samarbeid innen grupper av helsepersonell som har avtale med helseforetak eller kommune om drift av privat praksis

Konkurranseloven § 10 og § 11 kommer ikke til anvendelse på avtaler, beslutninger, samordnet opptreden mellom, eller ensidige handlinger foretatt av, leger, psykologer, fysioterapeuter eller deres organisasjoner som er nødvendige for å kunne fremforhandle og gjennomføre avtaler mellom disse, staten og kommunene om basisgodtgjørelse/driftstilskudd og takster.

§ 3. Plikt til å påvise hjemmel

På forespørsel fra konkurransemyndighetene plikter enhver som vil påberope seg unntaket i § 2 å redegjøre for hvilken avtale som nevnt i § 2, som regulerer forholdet.

§ 4. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og gjelder i fem år.

25. juni Nr. 988 2004

Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften).

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 15a og lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 5. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens formål og anvendelsesområde

(1) Forskriftens formål er å legge til rette for sikker og effektiv bruk av elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen. Den skal fremme forutsigbarhet og fleksibilitet og legge til rette for samordning av sikre og hensiktsmessige tekniske løsninger. Forskriften skal legge til rette for at enhver på en enkel måte kan utøve sine rettigheter og oppfylle sine plikter i forhold til det offentlige.

(2) Forskriften gjelder for elektronisk kommunikasjon med forvaltningen og for elektronisk saksbehandling og kommunikasjon i forvaltningen når ikke annet er bestemt i lov eller i medhold av lov.

(3) Denne forskrift gir ikke grunnlag for å gjøre unntak fra de alminnelige reglene om forsvarlig saksbehandling i forvaltningsloven.¹

¹ Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

§ 2. Begreper

(1) De begreper som er definert i lov om elektronisk signatur¹ § 3 og forvaltningsloven² § 2 benyttes på samme måte i forskriften her.

¹ Lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur.

² Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Kapittel 2. Alminnelige krav ved bruk av elektronisk kommunikasjon med forvaltningen

§ 3. Bruk av elektronisk kommunikasjon ved henvendelser til et forvaltningsorgan

(1) Enhver som henvender seg til et forvaltningsorgan kan benytte elektronisk kommunikasjon, når det skjer i henhold til den form og fremgangsmåte og ved bruk av den elektroniske adressen, som forvaltningsorganet har anvist for den aktuelle type henvendelse.

(a) Med *form* eller *fremgangsmåte* menes for eksempel bruk av spesielle skjema, bruk av en bestemt prosedyre eller lignende.

(b) Med *elektronisk adresse* menes for eksempel en adresse til et nettsted, en e-postadresse, et nummer til en SMS-tjeneste eller lignende.

(c) Med *elektronisk kommunikasjon* menes bruk av for eksempel Internett, eller liknende kommunikasjonssystem, og bruk av talestyrte eller andre automatiske telefontjenester, men ikke bruk av taletelefon eller annen muntlig kommunikasjon.

(2) Hvis det ikke er anvist noen egen elektronisk adresse, og det heller ikke er stilt noen særskilte krav til form eller fremgangsmåte, for den type henvendelse som er aktuell, kan den som vil henvende seg til forvaltningsorganet, bruke forvaltningsorganets generelle elektroniske adresse.

(3) Når det benyttes elektronisk kommunikasjon ved henvendelse til et forvaltningsorgan, skal henvendelsen ikke rettes direkte til en enkeltperson, med mindre forvaltningsorganet har lagt til rette for det, eller det er avtalt i det enkelte tilfelle.

(4) Forvaltningsorganet kan bestemme at henvendelser fra andre forvaltningsorganer kan sendes direkte til enkeltpersoner i forvaltningsorganet.

(5) Forvaltningsorganet bør legge til rette for at elektronisk kommunikasjon med forvaltningsorganet er brukervennlig og tilgjengelig for alle.

§ 4. *Krav til bruk av sikkerhetstjenester og -produkter mv. ved henvendelser til et forvaltningsorgan*

(1) Enhver som henvender seg til et forvaltningsorgan ved bruk av elektronisk kommunikasjon i henhold til § 3, kan gjøre det uten bruk av sikkerhetstjenester eller -produkter, med mindre bruk av slike sikkerhetstjenester og -produkter er nødvendig for å oppfylle krav fastsatt i henhold til nr. (2)–(3) nedenfor eller følger av § 5, eller av krav fastsatt i annen lov eller i medhold av lov.

- (a) Med *sikkerhetstjenester og -produkter* menes løsninger for å oppnå bl.a. bekreftelse av partenes identitet eller fullmakter (autentisering), at data ikke utilsiktet eller urettmessig endres (integritet), beskyttelse av informasjon mot innsyn fra uvedkommende (konfidensialitet), og at det er mulig å dokumentere henvendelser og aktiviteter og hvem som har sendt eller utført dem (ikke-benekting), og andre løsninger, i henhold til forvaltningsorganets sikkerhetsstrategi, jf. § 13. Slike løsninger kan for eksempel være basert på bruk av elektronisk signatur og kryptering.
- (b) Med *elektronisk signatur* menes løsninger som definert i lov om elektronisk signatur¹ § 3. Med *kryptering* menes omforming av data slik at de ikke er rekonstruerbare for uvedkommende. Krypterte data skal kunne rekonstrueres ved *dekryptering*.
- (c) Med *krypteringsnøkkel* og *dekrypteringsnøkkel* menes data som benyttes for henholdsvis kryptering og dekryptering.

(2) Forvaltningsorganet kan i det enkelte tilfelle be om opplysninger som bekrefter avsenders identitet eller fullmakter, eller stille krav om at bestemte sikkerhetstjenester og -produkter skal tas i bruk, dersom dette er av betydning for håndtering av henvendelsen.

(3) Forvaltningsorganet kan bestemme at krav som nevnt i nr. (2) ovenfor skal gjelde generelt for nærmere angitte typer av henvendelser. Kravene skal være basert på forvaltningsorganets sikkerhetsstrategi, jf. § 13.

(4) Forvaltningsorganet skal gjøre tilgjengelig sikkerhetstjenester og -produkter som oppfyller de krav forvaltningsorganet har stilt i henhold til nr. (2)–(3) ovenfor eller anviser hvilke løsninger som ellers kan benyttes. Det samme gjelder for sikkerhetstjenester og -produkter som er nødvendig for å oppfylle kravene i § 5.

¹ Lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur.

§ 5. *Formidling av taushetsbelagte opplysninger og personopplysninger til forvaltningen*

(1) Når et forvaltningsorgan legger til rette for bruk av elektronisk kommunikasjon for mottak av opplysninger som på forvaltningens hånd kan være underlagt taushetsplikt, eller som kan være underlagt krav til sikring etter reglene om behandling av personopplysninger eller tilsvarende regler, skal risiko for uberettiget innsyn i opplysningene være forebygget på tilfredsstillende måte.

(2) Forvaltningsorganet som legger til rette for å motta opplysninger som nevnt i nr. (1), skal på hensiktsmessig måte informere om eventuelle risikoer ved elektronisk overføring av slike opplysninger og om hva som er rette elektroniske adresse.

(3) Forvaltningsorganet skal opplyse generelt om hvordan taushetsbelagte opplysninger og personopplysninger sikres under behandling i forvaltningsorganet.

(4) Ved kryptering av melding til forvaltningen skal forvaltningsorganets krypteringsnøkkel eller krypteringsnøkkel til en nærmere angitt enhet ved forvaltningsorganet benyttes. Hvis forvaltningsorganet benytter ekstern databehandler i henhold til personopplysningsloven § 15, kan databehandlerens krypteringsnøkkel benyttes hvis det godtgjøres, eller er alminnelig kjent, at databehandleren opptrer på vegne av forvaltningsorganet.

(5) Kryptering med en enkeltpersons krypteringsnøkkel kan bare benyttes dersom forvaltningsorganet har lagt spesielt til rette for det.

§ 6. *Bekreftelse på at en henvendelse er mottatt*

(1) Et forvaltningsorgan som mottar henvendelser i elektronisk form skal gi bekreftelse til avsender om at en henvendelse er mottatt.

(2) Bekreftelse bør gis straks henvendelsen er mottatt. Den bør inneholde et referansenummer eller lignende og angi på hvilket tidspunkt henvendelsen ble mottatt.

(3) Forvaltningsorganet kan unnlate å sende bekreftelse, hvis henvendelsen er av en slik art at den ikke utløser saksbehandling, eller mottaket fremgår på annen betryggende måte, og ved bruk av automatiserte systemer der henvendelsen straks blir besvart. Forvaltningsorganet kan også inngå avtale med næringsdrivende og med andre forvaltningsorganer om ikke å sende egen bekreftelse etter denne bestemmelsen i forbindelse med rutinemessig eller periodisk rapportering.

§ 7. *Henvendelser som ikke tilfredsstillende aktuelle krav*

(1) Henvender noen seg til urette myndighet eller benytter uriktig elektronisk adresse ved en henvendelse til et forvaltningsorgan, skal det forvaltningsorgan som mottar henvendelsen, gi avsender beskjed om feilen og om mulig vise vedkommende til rett organ og rett elektronisk adresse, jf. forvaltningslovens § 11.

(2) Er en henvendelse avgitt i en annen form eller på en annen måte enn det som er angitt i eller i medhold av forskriften her, skal organet gi avsenderen beskjed om dette dersom feilen har betydning for behandling av saken eller det av andre grunner finnes nødvendig. Organet bør samtidig gi frist til å rette opp feilen og gi veiledning om hvordan dette kan gjøres.

(3) Forvaltningsorganet skal registrere tidspunkt for når det er sendt varsel etter nr. (1) og (2) ovenfor, og til hvem varselet ble sendt. Dersom feilen er av en slik art at det ikke er mulig å identifisere avsender, og varsel ikke kan sendes, skal det registreres opplysning om dette.

§ 8. Underretning om enkeltvedtak og enkelte andre meddelelser fra forvaltningsorgan

(1) Underretning om enkeltvedtak¹ kan skje ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom parten² uttrykkelig har godtatt dette og oppgitt den elektroniske adresse forvaltningsorganet skal benytte for å sende varsel etter nr. (2) nedenfor.

(2) Forvaltningsorganet skal sende parten varsel om at enkeltvedtak er fattet, om hvor og hvordan vedkommende kan skaffe seg kunnskap om innholdet, samt en frist for når dette senest må skje.

(3) Innholdet i enkeltvedtaket skal gjøres tilgjengelig fra egnet informasjonssystem, jf. blant annet kravene i nr. (2), (4) og (5).

(4) Forvaltningsorganet skal forebygge risiko for uberettiget innsyn i enkeltvedtak på en tilfredsstillende måte.

(5) Informasjonssystemet skal registrere tidspunktet for når parten har skaffet seg tilgang til enkeltvedtaket og data som bekrefter at vedkommende har rett til å gjøre seg kjent med vedtaket.

(6) Underretning om enkeltvedtak anses å ha kommet frem på det tidspunktet parten skaffet seg tilgang til vedtaket fra forvaltningsorganets informasjonssystem.

(7) Har parten ikke skaffet seg tilgang til enkeltvedtaket innen én uke fra det tidspunkt det ble sendt varsel om det, eller vedtaket ble gjort tilgjengelig, skal underretning skje i henhold til de reglene som gjelder når det ikke er gitt samtykke til elektronisk kommunikasjon, jf. forvaltningslovens § 27.

(8) Hvis det etter vedtakets art ikke er tid til å gjennomføre ny underretning som beskrevet i nr. (7), bør forvaltningsorganet om mulig sende nytt varsel etter nr. (2). Når det sendes nytt varsel etter denne bestemmelse, begynner en eventuell klagefrist³ å løpe fra den dag det nye varselet ble sendt.

(9) Hvis vedtaket er av en slik art at det kan være aktuelt å benytte unntaksregelen i nr. (8), bør forvaltningsorganet etablere ordninger for å få bekreftet den elektroniske adressen parten oppgir, før underretning skal finne sted. Forvaltningsorganet bør også vurdere å registrere en alternativ elektronisk adresse som kan benyttes i forbindelse med nytt varsel etter nr. (8).

(10) Det som er sagt om underretning om enkeltvedtak i nr. (1)–(5) ovenfor, gjelder tilsvarende ved forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16 og for andre meldinger som har betydning for mottakerens rettsstilling, for behandlingen av saken eller for meldinger som det av andre grunner er av særlig betydning å sikre at vedkommende mottar.

(11) I forbindelse med underretning om enkeltvedtaket skal det informeres om forvaltningsorganet har lagt til rette for mottak av klage i elektronisk form og hva som er rette elektroniske adresse. Det skal også informeres om at parten bør kontrollere at han mottar bekreftelse når klage leveres i elektronisk form, jf. § 9 (2).

¹ Se forvaltningsloven § 2 første ledd, bokstav b).

² Se forvaltningsloven § 2 første ledd, bokstav c).

³ Se forvaltningsloven § 29.

§ 9. Klage

(1) Klage over enkeltvedtak kan fremsettes ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom det forvaltningsorganet som skal motta klagen har lagt til rette for det, jf. § 3 og § 4.

(2) Hvis klager ikke mottar bekreftelse etter § 6, skal klagen sendes på nytt.

§ 10. Innsyn i opplysninger og dokumenter ved bruk av elektronisk kommunikasjon

(1) Krav om innsyn i opplysninger eller dokumenter i en sak kan sendes forvaltningsorganet ved bruk av elektronisk kommunikasjon, jf. § 3 og § 4.

(2) Fører forvaltningsorganet elektronisk arkiv, kan det gis tilgang til opplysninger og dokumenter i elektronisk form dersom den som krever innsyn samtykker eller ber om dette.

(3) Innsyn etter § 10 (2) gis bare når det kan oppnås:

a) tilfredsstillende bekreftelse på at vedkommende har krav på innsyn, og

b) at risiko for uberettiget innsyn i opplysningene eller dokumentene er forebygget på en tilfredsstillende måte, eller når innsyn kan kreves etter offentlighetsloven eller annen lovbestemt allmenn innsynsrett.

(4) Hvis den som krever innsyn i dokumenter som er signert med avansert elektronisk signatur¹ ber om det, skal relevante sertifikater, og øvrige opplysninger som er nødvendige for å få bekreftet signaturen, utleveres sammen med dokumentet. Alternativt kan forvaltningsorganet legge til rette for at verifisering kan skje i forbindelse med at det gis tilgang til dokumentet.

(5) Forvaltningsorganet skal også legge til rette for at den enkelte kan få tilgang til dokumentene i en form som gjør det mulig å dokumentere innholdet overfor tredjepart. Dette kan om nødvendig skje i form av en papirutskrift av dokumentet som er bekreftet av forvaltningsorganet.

¹ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 2.

§ 11. Høring

(1) Høringsbrev til institusjoner og organer som har egen elektronisk adresse kan sendes i elektronisk form. I stedet for utsending av alle sakens dokumenter kan det sendes melding om hvor høringsdokumentene er gjort tilgjengelige.

(2) Uttalelser til høringen kan avgis i elektronisk form, jf. § 3 og § 4.

§ 12. Forvaltningsorganets adgang til å nekte bruk av elektronisk kommunikasjon

(1) Hvis det er grunn til å anta at noen misbruker adgangen til elektronisk kommunikasjon med forvaltningsorganet, kan vedkommende helt eller delvis nektes videre bruk av slik kommunikasjon med forvaltningsorganet.

(2) Før adgangen til å nekte bruk av elektronisk kommunikasjon med forvaltningsorganet iverksettes, skal forvaltningsorganet sende vedkommende varsel om at det vurderer å nekte videre bruk av slik kommunikasjon og begrunnelsen for dette. Vedkommende skal oppfordres til å uttale seg om grunnlaget for avgjørelsen. Forvaltningsorganet skal sette en frist for slik uttalelse. Hvis det finnes nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker kan forvaltningsorganet iverksette avgjørelsen straks.

(3) Den som blir nektet bruk av elektronisk kommunikasjon etter nr. (1) kan påklage avgjørelsen. Reglene i forvaltningsloven¹ kap. VI gjelder tilsvarende så langt de passer.

¹ Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Kapittel 3. Forvaltningsorganets strategi for informasjonssikkerhet**§ 13. Sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi**

(1) Forvaltningsorgan som benytter elektronisk kommunikasjon skal ha beskrevet mål og strategi for informasjonssikkerhet i virksomheten (*sikkerhetsmål* og *sikkerhetsstrategi*). Sikkerhetsstrategien skal danne grunnlaget for forvaltningsorganets beslutninger om innføring og bruk av sikkerhetstjenester og -produkter på en helhetlig, planlagt, systematisk og dokumentert måte. Sikkerhetsstrategien skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks.

(2) Sikkerhetsstrategien skal være utarbeidet i henhold til anerkjente prinsipper for informasjonssystemers sikkerhet.

(3) I den utstrekning det er relevant skal sikkerhetsstrategien også adressere, og om nødvendig stille krav til, bl.a.:

- a) prosedyrer for anskaffelse, bruk, oppbevaring og sikring av signaturfremstillingsdata,¹ passord/PIN-koder og dekrypteringsnøkkel knyttet til personlige sertifikat² eller sertifikat for ansatt i forvaltningen, jf. § 15, § 17 og § 20;
- b) prosedyrer for anskaffelse, bruk, oppbevaring og sikring av signaturfremstillingsdata, passord/PIN-koder og dekrypteringsnøkkel knyttet til virksomhetssertifikat, jf. § 14 og § 21;
- c) prosedyrer for å etablere og opprettholde et sikkert brukermiljø der det benyttes elektroniske signaturer,³ kryptering eller andre sikkerhetstjenester, jf. § 18;
- d) prosedyrer for varsling og tilbaketrekking⁴ av sertifikat og passord/PIN-koder ved mistanke om tap eller misbruk, jf. § 23;
- e) prosedyrer for kontroll av sertifikater og tilbaketrekkingsslister ved mottak av melding utstyrt med elektronisk signatur, herunder krav til hvor oppdatert informasjon om sertifikaters status bør være for de ulike formål sertifikatene benyttes for, jf. § 25;
- f) prosedyrer for å nekte bruk av sertifikat mv. ved misbruk av elektronisk kommunikasjon med forvaltningen, jf. § 12;
- g) prosedyrer for behandling av personopplysninger og taushetsbelagt informasjon, jf. § 5 og § 24, se også personopplysningsloven⁵ § 13 og personopplysningsforskriften⁶ kap. 2;
- h) prosedyrer for sikkerhetskopiering, oppbevaring og deponering av dekrypteringsnøkkel for opplysninger som angår forvaltningsorganet, jf. § 22.

¹ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

² Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 9.

³ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3.

⁴ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 12.

⁵ Lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven).

⁶ Forskrift 15. desember 2000 nr. 1265 om behandling av personopplysninger (personopplysningsforskriften).

Kapittel 4. Anskaffelse og bruk av sikkerhetstjenester mv.**§ 14. Sertifikat for forvaltningsorgan (virksomhetssertifikat)**

(1) Forvaltningsorgan som benytter elektronisk signatur¹ kan benytte sertifikat som identifiserer forvaltningsorganet (*virksomhetssertifikat*).

(2) Hvis det skal benyttes sertifikat ved underretning om enkeltvedtak og varsling etter § 8 og ved høringer etter § 11, bør det benyttes virksomhetssertifikat.

¹ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 1.

§ 15. Informasjon om bruk av sikkerhetstjenester mv.

(1) Et forvaltningsorgan skal gi sine ansatte anvisning på hvilke sikkerhetstjenester og -produkter de skal benytte under tjeneste for organet, og hvorledes de skal gå frem for å anskaffe nødvendig utstyr og data, herunder signaturfremstillingsdata¹ og dekrypteringsnøkkel med tilhørende sertifikat² samt passord og PIN-koder mv.

(2) Ved anskaffelse av utstyr og data som nevnt i nr. (1), plikter forvaltningsorganet å sørge for at den ansatte får informasjon om:

- a) vedkommendes ansvar og plikter i forbindelse med oppbevaring og bruk av signaturfremstillingsdata og dekrypteringsnøkkel med tilhørende sertifikat samt passord og PIN-koder mv., jf. § 20 og § 23,
- b) restriksjoner på bruk av data som nevnt i bokstav a),
- c) egen og andres mulighet for å trekke tilbake eller suspendere sertifikat,
- d) sertifikatets ikrafttredelses- og utløpsdato og virkningen av at sertifikatet løper ut eller blir trukket tilbake,
- e) hvilke opplysninger om den enkelte som vil fremgå av sertifikatet og sertifikatutsteders³ behandling av personopplysninger, jf. personopplysningsloven⁴ § 19, og
- f) forvaltningsorganets sikkerhetsstrategi for øvrig, jf. § 13.

1 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

2 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 9.

3 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 10.

4 Lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven).

§ 16. Innhentning av samtykke ved bruk av elektronisk signatur

Når det benyttes elektroniske signaturer, skal forvaltningsorganet ha innhentet samtykke fra de ansatte i henhold til lov om elektronisk signatur¹ § 7 og § 14 annet ledd bokstav b om utstedelse og utlevering av sertifikat.

1 Lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur.

§ 17. Restriksjoner på bruk av sertifikat mv.

(1) Signaturfremstillingsdata,¹ sertifikat² eller passord/PIN-koder som er ment for bruk i tjeneste for forvaltningen, skal ikke benyttes for andre formål.

(2) Personlige sertifikat skal ikke benyttes i tjeneste for forvaltningen med mindre det er utstedt eller godkjent for slik bruk.

(3) Et forvaltningsorgan kan bestemme at et sertifikat som er utstedt spesielt for kommunikasjon med forvaltningen, eller med et bestemt forvaltningsorgan, ikke skal benyttes for andre formål. Slike begrensninger må fremgå av sertifikatet, og brukeren skal opplyses om begrensningene.

1 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

2 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 9.

§ 18. Forvaltningsansattes bruk av forvaltningsorganets informasjonssystem

Forvaltningsansatte skal følge instruksene arbeidsgiver har fastsatt om bruk og sikring av virksomhetens informasjonssystemer, herunder om kontroll med materiale som skal lastes ned eller installeres på den ansattes arbeidsstasjon, og forvaltningsorganets sikkerhetsstrategi for øvrig, jf. § 13.

§ 19. Informasjon

(1) Forvaltningsorganet skal sørge for at enhver, i den utstrekning det er nødvendig, får tilsvarende informasjon som nevnt i § 15 og § 17 (3) i forbindelse med anskaffelse av sertifikat eller, hvis det ikke er mulig, ved første gangs bruk av slike tjenester ved kommunikasjon med et forvaltningsorgan. Forvaltningsorganet skal på samme måte informere publikum om at håndtering av signaturfremstillingsdata,¹ passord/PIN-koder og dekrypteringsnøkkel skal skje i henhold til § 20 og § 23.

1 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

Kapittel 5. Beskyttelse av signaturfremstillingsdata og dekrypteringsnøkkel mv.**§ 20. Krav til oppbevaring og bruk av signaturfremstillingsdata, passord/PIN-koder og dekrypteringsnøkkel**

(1) Innehaver av signaturfremstillingsdata¹ skal oppbevare og benytte disse på en slik måte at de ikke gjøres tilgjengelige for andre.

(2) Innehaver skal aldri forlate arbeidsstasjon og lignende uten å sikre at signaturfremstillingsdata ikke er tilgjengelige for andre. Innehaver skal sikre:

- a) at signaturfremstillingsdata fjernes fra arbeidsstasjonen dersom dataene er lagret i smartkort eller i en annen enhet som lett kan fjernes, og
- b) at den aktuelle arbeidsoperasjonen er avsluttet og eventuelle lagrede eller behandlede signaturfremstillingsdata er deaktivert, eller
- c) at signaturfremstillingsdata på annen måte er sikret mot misbruk.

(3) Innehaver av signaturfremstillingsdata skal ikke overlate disse til andre eller gi andre tilgang til dem. Skal noen handle på vegne av en annen skal dette skje med fullmektigens egne signaturfremstillingsdata.

(4) Bestemmelsene om oppbevaring og bruk av signaturfremstillingsdata gjelder tilsvarende for bruk av passord/PIN-koder o.l. og dekrypteringsnøkkel.

1 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

§ 21. Sikring av signaturfremstillingsdata og dekrypteringsnøkkel ved bruk av virksomhetssertifikat

(1) Ved bruk av virksomhetssertifikat skal forvaltningsorganet sikre at ikke uvedkommende får tilgang til eller kan benytte tilhørende signaturfremstillingsdata.¹ Organet skal også sikre tilfredsstillende kontroll med og registrering av personell og aktiviteter som benytter slike signaturfremstillingsdata. Sikringstiltakene skal skje i henhold til organets sikkerhetsstrategi.

(2) Når flere personer hver for seg skal disponere virksomhetssertifikat, bør hver enkelt disponere eget virksomhetssertifikat med tilhørende signaturfremstillingsdata.

(3) Ved bruk av virksomhetssertifikat skal det være lagt opp rutiner som sikrer at systemet raskt kan settes i drift med nye signaturfremstillingsdata og nytt sertifikat dersom det sertifikatet som er i bruk, blir trukket tilbake eller signaturfremstillingsdata går tapt.

(4) Det skal vurderes om forvaltningsorganet bør være utstyrt med signaturfremstillingsdata og virksomhetssertifikat fra mer enn én sertifikatutsteder.²

(5) Signaturfremstillingsdata og dekrypteringsnøkkel skal være sikret mot misbruk i henhold til forvaltningsorganets sikkerhetsstrategi, jf. § 13.

¹ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

² Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 10.

§ 22. Sikkerhetskopiering av dekrypteringsnøkkel mv.

(1) Forvaltningsorganet skal sikre at opplysninger og annet materiale som oppbevares av forvaltningsorganet i kryptert form, ikke blir utilgjengelige som følge av at dekrypteringsnøkler går tapt. Forvaltningsorganet plikter å oppbevare kopi av dekrypteringsnøkler for slikt materiale.

(2) Prosedyrer for sikkerhetskopiering, oppbevaring, deponering og utlevering av dekrypteringsnøkkel skal følge anerkjente prinsipper og skal fremgå av forvaltningsorganets sikkerhetsstrategi, jf. § 13.

§ 23. Varslingsplikt ved tap eller mistanke om misbruk av signaturfremstillingsdata, passord/PIN-koder og dekrypteringsnøkkel

(1) Innehaver av signaturfremstillingsdata¹ skal straks varsle sertifikatutsteder² eller den som ellers er utpekt til å motta varsel, dersom det oppstår mistanke om at signaturfremstillingsdata er tapt, kommet på avveie eller på annen måte blir eller kan bli misbrukt. Det samme gjelder for bruk av passord/PIN-koder o.l. og dekrypteringsnøkkel.

¹ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 5.

² Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 10.

Kapittel 6. Forvaltningsorganets behandling av meldinger som er kryptert eller signert**§ 24. Mottak av kryptert melding**

(1) Melding som mottas av forvaltningsorganet i kryptert form, skal straks dekrypteres.

(2) Hvis meldingen ikke lar seg dekryptere ved mottak, skal det straks sendes melding til avsender med beskjed om at forvaltningsorganet ikke får tilgang til meldingens innhold. § 7 gjelder tilsvarende.

(3) Forvaltningsorganet skal sikre opplysningene under den videre behandling i organet i henhold til de regler som gjelder for de aktuelle opplysningene.

§ 25. Krav til kontroll av sertifikater og tilbaketrekkingslister

(1) Ved mottak av melding som er underlagt krav om bruk av avansert elektronisk signatur,¹ skal forvaltningsorganet kontrollere, i henhold til kravene fastsatt i organets sikkerhetsstrategi, jf. § 13:

a) at signaturen lar seg verifisere, herunder at meldingen ikke er endret,

b) at tilknyttet sertifikat² fortsatt er gyldig og ikke suspendert eller trukket tilbake, eller det dokumenteres at sertifikatet var gyldig på signeringstidspunktet,

c) at sertifikatet er egnet for den aktuelle anvendelse, herunder sertifikatets sikkerhetsnivå og eventuelle begrensninger i sertifikatets anvendelsesområde,

d) at sertifikatet er utstedt av en sertifikatutsteder som anbefales eller er anerkjent av koordineringsorganet, jf. § 27, eller som forvaltningsorganet kan akseptere i henhold til sin sikkerhetsstrategi.

(2) Hvis en melding som er signert med avansert elektronisk signatur ikke tilfredsstillende kontrolleres i første ledd, og dette har betydning for behandling av meldingen i forvaltningsorganet, skal det sendes melding til avsender i henhold til reglene i § 7.

¹ Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 2.

² Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 9.

§ 26. Arkivering av avansert elektronisk signatur mv.

(1) Melding som er signert med en avansert elektronisk signatur,¹ og som blir arkivert, skal arkiveres sammen med de opplysninger som er nødvendige for å bekrefte signaturen.

(2) For meldinger som skal konverteres til annet format, skal arkivet ved mottak verifisere signaturen, og deretter på hensiktsmessig måte bekrefte tilknytningen mellom meldingen, meldingens signatur og relevante opplysninger fra sertifikatet² sammen med opplysning om tidspunktet for bekreftelsen. Arkivet skal sikre at ikke meldingene, eller dataene som bekrefter de nevnte forholdene, utilsiktet eller urettmessig endres i oppbevaringsperioden. Tilsvarende gjelder meldinger der tilhørende sertifikaters gyldighetsperiode er kortere enn den tiden det kan være behov for å bekrefte meldingens innhold, med mindre det benyttes tidsstempel eller annen

tjeneste som sikrer at signaturen ikke endres og at den også i ettertid kan verifiseres. Det enkelte forvaltningsorgan kan bestemme at denne fremgangsmåten skal benyttes også for andre meldinger.

(3) Dersom arkivet ikke lykkes i å verifisere signaturen, skal opplysning om dette lagres, om mulig sammen med opplysninger om årsaken til at verifisering ikke lyktes.

(4) Melding eller resultat av en automatisert databehandling som er bekreftet på annen måte enn ved avansert elektronisk signatur, bør lagres sammen med opplysninger om at korrekt bekreftelse har funnet sted, og om mulig hvilken teknikk som er blitt benyttet.

1 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 2.

2 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 9.

Kapittel 7. Diverse bestemmelser

§ 27. Koordinerende organ

(1) Kongen kan utpeke et organ som har koordineringsansvar for forvaltningens bruk av sikkerhetstjenester og -produkter ved elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen.

(2) Koordineringsorganet skal utarbeide krav til sikkerhetstjenester og -produkter som anbefales brukt ved elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen. Koordineringsorganet skal også vurdere om tilgjengelige sikkerhetstjenester eller -produkter tilfredsstiller kravene.

(3) Koordineringsorganet kan bestemme at det under tjeneste for forvaltningsorganer kun skal benyttes sertifikater¹ fra sertifikatutstedere² som har inngått rammeavtale om levering av slike tjenester til forvaltningen eller som er anerkjent av koordineringsorganet.

1 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 9.

2 Se lov 15. juni 2001 nr. 81 om elektronisk signatur § 3 nr. 10.

§ 28. Ikrafttredelse

(1) Forskriften trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 989 2004

Delegering av myndighet til Samferdselsdepartementet etter luftfartsloven § 10–38a tredje ledd og § 11–2.

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 10–38a tredje ledd og § 11–2. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 29. juni 2004.

Myndigheten etter lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 10–38a tredje ledd og § 11–2 legges til Samferdselsdepartementet.

12. mai Nr. 1010 2004

Forskrift om opptak til lokalbasert psykisk helsearbeid – videreutdanning i nettverksintervensjon (30 studiepoeng) ved Høgskolen i Agder.

Fastsatt av Styret for Høgskolen i Agder 12. mai 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 37 og § 39. Kunngjort 1. juli 2004.

§ 1. Opptaksgrunnlag

Det kreves 3-årig utdanning/180 studiepoeng i helse- eller sosialfag, og minst to års yrkespraksis fra arbeid med psykisk helse/psykososiale problemer og/eller sosiale nettverk etter fullført utdanning. Søkere med annen høgskole- eller universitetsbakgrunn på tilsvarende utdannings- og praksisnivå kan etter særskilt vurdering bli tatt opp som student.

§ 2. Rangering av søkere

Styringsgruppen – jf. § 3, fastsetter kriterier for rangering av søkere etter forslag fra oppdragsgiver. Oppdragsgiver prioriterer sine søkere i henhold til fastsatte kriterier etter at høgskolen har godkjent søkerens kompetanse.

§ 3. Styringsgruppe

Det oppnevnes en styringsgruppe som består av 2 representanter fra oppdragsgiver, 2 studenter, studiekoordinator og studieleder fra Høgskolen i Agder. Studentene velger selv sine representanter til styringsgruppen. Dersom det ikke er valgt studentrepresentanter fra studiet, er studentrepresentantene i studieråd for tverrfaglige videreutdanninger medlemmer av styringsgruppa. Styringsgruppa er opptakskomité for studiet.

§ 4. Opptakshyppighet og søknadsfrist

Opptakshyppighet, søknadsfrist og opptaksprosedyrer fastsettes av styringsgruppen.

§ 5. Klage

Eventuell klage behandles av styrets klagemnd.

§ 6. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder f.o.m. opptak til studieåret 2004/2005.

15. juni Nr. 1011 2004**Forskrift om endring i forskrift om fremskyndet innføring av krav om dobbeltskrogdesign eller tilsvarende design for oljetankskip med enkeltskrog.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 15. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 114, § 117, § 118 og § 119, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 8. januar 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56m (forordning (EF) nr. 1726/2003). Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift 20. februar 2003 nr. 254 om fremskyndet innføring av krav om dobbeltskrogdesign eller tilsvarende design for oljetankskip med enkeltskrog gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Innfasing av krav om dobbeltskrogdesign eller tilsvarende design

Forordning (EF) nr. 417/2002 om fremskyndet innføring av krav om dobbeltskrogs- eller tilsvarende design for oljetankskip med enkeltskrog og oppheving av forordning (EF) nr. 2978/94, som endret ved EØS-avtalens vedlegg XIII nr. 53 (forordning (EF) nr. 2099/2002 om nedsettelse av en komité for sikkerhet til sjøs og hindring av forurensning fra skip (COSS) og om endring av forordningene om sjøsikkerhet og hindring av forurensning fra skip), samt forordning (EF) nr. 1726/2003 som endrer forordning (EF) nr. 417/2002, gjelder som forskrift.

Denne forskrift gjelder for norske oljetankskip og alle oljetankskip som anløper norsk havn, slik disse er definert i artikkel 3 i forordningen.

Forskriftens vedlegg får overskriften Vedlegg I.

Nytt vedlegg II skal lyde:

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1726/2003*
av 22. juli 2003

om endring av rådsforordning (EF) nr. 417/2002 om framskunda innføring av krav om dobbelt skrog eller tilsvarende konstruksjon for oljetankskip med enkelt skrog

* Oversettelsen er uoffisiell.

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNIONEN HAR –

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet, særleg artikkel 80 nr. 2,

med tilvising til framlegget frå Kommisjonen,¹

med tilvising til fråsegna frå Økonomi- og sosialutvalet,²

etter å ha rådspurt Regionutvalet,

etter den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 251 i traktaten,³ og

ut frå desse synsmåtene:

- 1) I forordning (EF) nr. 417/2002⁴ er det fastsett ei ordning for framskunda innføring av krav om dobbelt skrog eller tilsvarende konstruksjon i MARPOL 73/78-konvensjonen for oljetankskip med enkelt skrog, for å redusere risikoane for utilsikta oljeureining i europeiske farvatn.
- 2) Kommisjonen og medlemsstatane bør gjere alt dei kan for å sikre at liknande reglar som dei som er omfatta av denne forordninga om endring av forordning (EF) nr. 417/2002, kan fastsetjast på verdsplan i 2003 gjennom ei endring av MARPOL-konvensjonen. Både Rådet og Kommisjonen helsar velkommen den viljen som Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen (IMO) har til å halde eit tilleggsmøte i Utvalet for vern av havmiljøet (MEPC) i desember 2003 for å gjere det lettare å finne ei internasjonal løysing med omsyn til framskunda utfasing av oljetankskip med enkelt skrog og innføring av eit forbod på kort sikt mot oljetankskip med enkelt skrog som fraktar tunge oljer.
- 3) Fellesskapet ser med stor uro på at aldersgrensene for drift av oljetankskip med enkelt skrog i forordning (EF) nr. 417/2002 ikkje er tilstrekkeleg strenge. Desse aldersgrensene bør gjerast lågare, særleg på bakgrunn av forliset til «Prestige», eit oljetankskip med enkelt skrog i kategori 1, som var like gammalt som «Erika» (26 år).
- 4) I kommisjonsmeldinga til Europaparlamentet og Rådet om tryggleiken ved oljetransport til sjøs vart det gjort framlegg om aldersgrenser på høvesvis 23, 28 og 25–30 år for tre kategoriar oljetankskip med enkelt skrog, og endelege fristar til høvesvis 2005, 2010 og 2015 for slike tanskip. I det opphavlege framlegget frå Kommisjonen er det fastsett at forordninga skal nyttast på oljetankskip på 600 tonn daudvekt eller meir. Dei grensene som til slutt vart fastsette i forordning (EF) nr. 417/2002 på grunnlag av forhandlingar, var mindre strenge på alle område.
- 5) I kommisjonsmeldinga til Europaparlamentet og Rådet om betring av sjøtryggleiken etter forliset til

oljetankskipet «Prestige» vart det slått fast at Kommisjonen aktar å gjere framlegg om ei forordning om forbod mot transport av tunge oljer i oljetankskip med enkelt skrog som har kurs for eller som seglar frå medlemsstatshamner.

- 6) I konklusjonane til Rådet av 6. desember 2002 vart Kommisjonen oppmoda til snarast mogleg å gjere framlegg om framskunda utfasing av oljetankskip med enkelt skrog og om innføring av tilstandsvurderingsordninga for alle typar tankskip som er over 15 år gamle. Rådet var òg samd i at tunge oljer berre bør fraktast i oljetankskip med dobbelt skrog.
- 7) Framskunda utfasing av skip med enkelt skrog vil føre til ein monaleg auke i talet på skip til opphogging, og det bør difor gjerast ein innsats for å sikre at skip til opphogging vert handsama på ein måte som er sikker for menneske og miljø.
- 8) Tilstandsvurderingsordninga er utforma for å oppdage veikskapar i strukturen til gamle tankskip, og frå 2005 bør ho difor nyttast på alle oljetankskip som er meir enn 15 år gamle.
- 9) I resolusjonen sin av 21. november 2002 om katastrofen med oljetankskipet «Prestige» utanfor kysten av Galicia oppmoda Europaparlamentet til meir verksame tiltak som kan setjast i verk snøggare, og slo fast at denne nye katastrofen nok ein gong har streka under kor viktig det er med effektive tiltak på internasjonalt plan og EU-plan for ei monaleg betring av tryggleiken til sjøs.
- 10) Rådet og medlemsstatane bør gje Kommisjonen eit mandat til å forhandle innanfor IMO om gjennomføring av føresegnene i denne forordninga.
- 11) Ettersom den snøgt aukande mengda av olje som vert frakta over Austersjøen, utgjer ein risiko for havmiljøet, særleg om vinteren, bør dei oljetankskipa som legg til ved eller seglar frå ei hamn eller ein offshoreterminal, eller som ankrar opp i eit område som er underlagt jurisdiksjonen til ein medlemsstat i den regionen, vere utstyrde med forsterking mot is og framdriftsmaskineri som stettar dei krava som forvaltinga i medlemsstaten stiller, når istilhøva krev bruk av fartøy som har forsterking mot is.
- 12) Det er sær s viktig å få tredjestatar, særleg søkjarstatar og nabostatar til EU, til å plikte seg til å slutte å nytte oljetankskip med enkelt skrog.
- 13) Laste- eller containerskip har ofte lagra tung brennolje som drivstoff i mengder som i stor grad kan overstige lasta til mindre oljetankskip. Kommisjonen bør gjere framlegg til Europaparlamentet og Rådet så snøgt som råd, for å sikre at olje som vert nytta til drivstoff, vert lagra i sikre tankar med doble vegger på nye skip.
- 14) Europeiske skipsverft har den fagkunnskapen som er naudsynt for å byggje tankskip med dobbelt skrog. Kommisjonen og medlemsstatane bør difor ved hjelp av høvelege rettsakter og program freiste å sikre at den auka etterspurnaden etter sikre oljetankskip med dobbelt skrog som følgjer av denne forordninga, har ein positiv innverknad på skipsbyggingsindustrien i Fellesskapet.
- 15) Forordning (EF) nr. 417/2002 bør difor endrast –
  - 1 Enno ikkje offentleggjort i TEU.
  - 2 TEU C 133 av 6.6.2003, s. 97.
  - 3 Fråsegn frå Europaparlamentet av 4. juni 2003 (enno ikkje offentleggjort i TEU) og rådsavgjerd av 22. juli 2003.
  - 4 TEF L 64 av 7.3.2002, s. 1. Forordninga endra ved forordning (EF) nr. 2099/2002 (TEF L 324 av 29.11.2002, s. 1).

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

I forordning (EF) nr. 417/2002 vert det gjort følgjande endringar:

1. I artikkel 1 skal følgjande leggast til:

«, og å forby transport av tunge oljer til eller frå medlemsstatshamner i oljetankskip med enkelt skrog.»
2. I artikkel 2 skal nr. 1 lyde:

«1. Denne forordninga skal nyttast på oljetankskip på 5 000 tonn daudvekt eller meir, som legg til ved eller seglar frå hamner eller offshoreterminalar, eller som ankrar opp i eit område som er underlagt jurisdiksjonen til ein medlemsstat, utan omsyn til kva flagg dei seglar under, eller som seglar under flagget til ein medlemsstat.
For føremålet med artikkel 4 nr. 3 skal denne forordninga nyttast på oljetankskip på 600 tonn daudvekt eller meir.»
3. I artikkel 3 vert det gjort følgjande endringar:
  - a) Nr. 10 skal lyde:

«10. «oljetankskip med dobbelt skrog» eit oljetankskip som stettar krava om dobbelt skrog eller tilsvarande konstruksjon i regel 13F i vedlegg I til MARPOL 73/78. Eit oljetankskip som stettar føresegnene i nr. 1 bokstav c) i den reviderte regel 13G i vedlegg I til MARPOL 73/78, vert òg rekna som oljetankskip med dobbelt skrog.»
  - b) Nytt nr. 14 skal lyde:

«14. «tunge oljer»

    - a) råoljer med ein densitet ved 15 °C på over 900 kg/m³, *
    - b) brennoljer med ein densitet ved 15 °C på over 900 kg/m³ eller ein kinematisk viskositet ved 50 °C på over 180 mm²/s, **
    - c) bitumen og tjøre og emulsjonar av desse.

* Tilsvarer ein API-grad på under 25,7.

** Tilsvarer ein kinematisk viskositet på over 180 cSt.»

4. I artikkel 4 vert det gjort følgjande endringar:

a) I nr. 1 skal bokstav a) og b) lyde:

«a) for oljetankskip i kategori 1:
2003 for skip som er leverte i 1980 eller tidlegare,
2004 for skip som er leverte i 1981,
2005 for skip som er leverte i 1982 eller seinare,

b) for oljetankskip i kategori 2 og 3:
2003 for skip som er leverte i 1975 eller tidlegare,
2004 for skip som er leverte i 1976,
2005 for skip som er leverte i 1977,
2006 for skip som er leverte i 1978 og 1979,
2007 for skip som er leverte i 1980 og 1981,
2008 for skip som er leverte i 1982,
2009 for skip som er leverte i 1983,
2010 for skip som er leverte i 1984 eller seinare.»

b) Bokstav c) vert oppheva.

c) Nytt nr. 2 skal lyde:

«2. Utan omsyn til føresegnene i nr. 1 kan oljetankskip i kategori 2 eller 3 – som berre har dobbel botn eller doble sider som ikkje vert nytta til transport av olje, og som strekkjer seg langs heile lengda av lastetanken, eller oljetankskip med dobbeltbotnrom som ikkje vert nytta til transport av olje, og som strekkjer seg langs heile lengda av lastetanken, men som ikkje stettar krava for å få unntak frå føresegnene i nr. 1 bokstav c) i den reviderte regel 13G i vedlegg I til MARPOL 73/78 – framleis nyttast etter den datoen som er nemnd i nr. 1, men ikkje etter årsdagen for leveringsdatoen til skipet i 2015 eller etter 25-årsdagen for leveringsdatoen til skipet, alt etter kva årssdag som kjem først.»

d) Noverande nr. 2 skal lyde:

«3. Det er ikkje tillate for oljetankskip som fraktar tunge oljer, utan omsyn til kva flagg dei seglar under, å leggje til ved eller segle frå hamner eller offshoreterminalar, eller ankre opp i eit område som er underlagt jurisdiksjonen til ein medlemsstat, med mindre tankskipet har dobbelt skrog.»

e) Nye nr. 4, 5 og 6 skal lyde:

«4. Oljetankskip som berre vert nytta i hamner og til fart på innlandsvassvegar, kan få unntak frå den plikta som er nemnd i nr. 3, dersom dei har tilbørleg løyve i medhald av regelverket for innlandsvassvegar.

5. Oljetankskip med ei dauvvekt på mindre enn 5 000 tonn må vere i samsvar med føresegnene i nr. 3 seinast på årssdagen for leveringsdatoen til skipet i 2008.

6. Fram til 21. oktober 2005 kan ein medlemsstat, når istilhøva krev bruk av fartøy som har forsterking mot is, tillate oljetankskip med forsterking mot is og med enkelt skrog med dobbel botn som ikkje vert nytta til transport av olje, og som strekkjer seg langs heile lengda av lastetankane, å leggje til ved eller segle frå ei hamn eller ein offshoreterminal eller å ankre opp med tunge oljer i lasta i eit område som er underlagt jurisdiksjonen til ein medlemsstat, dersom den tunge olja vert frakta berre i tankane midt i skipet.»

5. Artikkel 5 skal lyde:

«Artikkel 5

Stetting av tilstandsvurderinga for oljetankskip i kategori 2 og 3

Det er ikkje tillate for oljetankskip med enkelt skrog som er eldre enn 15 år, utan omsyn til kva flagg dei seglar under, å leggje til ved eller segle frå hamner eller offshoreterminalar eller å ankre opp eit i område som er underlagt jurisdiksjonen til ein medlemsstat, etter årssdagen for leveringsdatoen til skipet i 2005 for skip i kategori 2 og 3, med mindre skipet stettar krava i den tilstandsvurderingsordninga som er nemnd i artikkel 6.»

6. Artikkel 6 skal lyde:

«Artikkel 6

Tilstandsvurderingsordning for skip

I medhald av artikkel 5 skal tilstandsvurderingsordninga for skip, som er vedteken ved resolusjon MEPC.94(46) av 27. april 2001, med seinare endringar, nyttast.»

7. I artikkel 8 skal den innleiande delen i nr. 1 lyde:

«1. Som eit unntak frå artikkel 4, 5 og 7 kan den rette styresmakta i medlemsstaten, med atterhald for nasjonale føresegner, i særskilte høve tillate eit skip å leggje til ved eller segle frå ei hamn eller ein offshoreterminal eller å ankre opp i eit område som er underlagt jurisdiksjonen til denne medlemsstaten, når».

Formannskapet i Rådet, som handlar på vegner av medlemsstatane, skal saman med Kommisjonen informere IMO om at denne forordninga er vedteken, og samstundes vise til artikkel 211 nr. 3 i Havrettskonvensjonen til Dei sameinte nasjonane.

Artikkel 3

Denne forordninga tek til å gjelde tjuande dagen etter at ho er kunngjord i *Tidend for Den europeiske unionen*. Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utferda i Brussel, 22. juli 2003.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

G. ALEMANNIO

Formann

II

Endringene trer i kraft straks.

18. juni Nr. 1012 2004

Forskrift om endring i forskrift for frivillig førtidsslakting av høns i 2004.

Fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 18. juni 2004 med hjemmel i forskrift 30. november 1993 nr. 1440 om markedsregulering av norskprodusert egg og fjørfekjøtt § 4, jf. lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11. Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift 18. november 2003 nr. 1880 for frivillig førtidsslakting av høns i 2004 gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd første strekpunkt skal lyde:

- Produsentene må i perioden for førtidsslakting ha dyr i alderen 64–76 uker.

§ 5 første ledd skal lyde:

Prior Norge som markedsregulator administrerer førtidsslaktingen i henhold til denne forskriften og beslutter hvilke produsenter som skal delta i ordningen, og når hønene skal slaktes. Maksimal førtidsslakting begrenses til 12 uker.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. juni Nr. 1013 2004

Forskrift om endring i forskrift om anbud i lokal rutetransport.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy (yrkestransportlova) § 8 og § 35. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 53a (forordning (EØF) nr. 3577/92). Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift 26. mars 2003 nr. 400 om anbud i lokal rutetransport gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav b og c skal lyde:

- b) leverandør, leverandør av tjenester som deltar i eller ønsker å delta i en anbudskonkurranse,
- c) åpen anbudskonkurranse, anskaffelsesprosedyre som tillater alle interesserte leverandører å gi tilbud.

§ 4 andre ledd skal lyde:

Oppdragsgiver kan i anbudsinnbydelsen fastsette ytterligere krav til leverandør.

§ 4 femte ledd skal lyde:

Oppdragsgiver kan i anbudsinnbydelsen fastsette at oppdraget skal utføres med materiell av en bestemt standard. Herunder kan det fastsettes krav til alder, miljø og vedlikehold. Leverandør som blir tildelt kontrakt skal legge frem nødvendig dokumentasjon for at krav til materiell er oppfylt. Er det ikke fastsatt krav etter bestemmelsene foran, skal det dokumenteres at materialet oppfyller lovens krav. For motorvogner kan dokumentasjonen etter denne bestemmelsen skje ved fremleggelse av utskrift fra motorvognregisteret. Dersom det stilles strengere krav, skal oppdragsgiver angi hvilken form for dokumentasjon som kreves.

§ 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10 og § 11 skal lyde:

§ 5. Anskaffelsesprosedyre

Oppdragsgiver skal benytte åpen anbudskonkurranse ved tildeling av kontrakt. Unntak kan gjøres såfremt vilkårene i andre ledd er oppfylt.

Åpen anbudskonkurranse med etterfølgende forhandlinger kan benyttes dersom det etter anbudsfristens utløp viser seg kun å være én leverandør som har levert tilbud, eller det på annen måte ikke foreligger tilstrekkelig konkurranse.

At oppdragsgiver forbeholder seg retten til å benytte etterfølgende forhandlinger må fremgå av anbudsinnbydelsen i tillegg til en angivelse av at det ikke kan foretas vesentlige endringer i de opprinnelige anbudsvilkårene.

Oppdragsgiver skal på hensiktsmessig måte underrette leverandør(er) som deltok i den åpne anbudskonkurransen om at man går over til etterfølgende forhandlinger. Dette gjelder likevel ikke dersom oppdragsgiver ved den etterfølgende forhandlingen tar med alle leverandører som ga tilbud i samsvar med anskaffelsesprosedyrens formelle krav i den forutgående åpne anbudskonkurransen.

§ 6. Kunngjøring

Oppdragsgiver som ønsker å tildele en kontrakt ved åpen anbudskonkurranse, skal gjøre dette kjent i en kunngjøring.

Oppdragsgiver som har tildelt en kontrakt, skal kunngjøre resultatet senest 48 dager etter at den kontrakt det gjelder er tildelt. Kontraktstildeling skal kunngjøres på en slik måte at leverandørene blir kjent med resultatet av konkurransen uten at det offentlige eller private foretaks rettmessige interesser eller konkurransen mellom leverandørene blir skadelidende. Hvis offentliggjøringen av opplysningene er til skade for offentlig eller private foretaks økonomiske interesser eller konkurranse mellom leverandørene, kan opplysningene unntas offentlighet.

Kunngjøring som nevnt i de foregående ledd skal offentliggjøres i Norsk Lysingsblad. Ved tildeling av løyve for persontransport med fartøy i rute skal offentliggjøring også skje i et internasjonalt anerkjent tidsskrift for skipsfart, som er allment tilgjengelig for redere innen Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS).

§ 7. Frister

Fristen for mottak av tilbud skal være minst to måneder regnet fra den dag kunngjøringen ble sendt oppdragsgiver.

Oppdragsgiver skal sende anbudsgrunnlaget og supplerende dokumenter til leverandørene senest seks dager etter at anmodning om dette er mottatt.

Dersom anbudsgrunnlaget, tilleggsdokumentene eller tilleggsopplysningene er for omfattende til at de kan fremskaffes innen fristene fastlagt i annet ledd, eller dersom tilbud bare kan gis etter befaring eller etter vurdering av tilleggsdokumentene på stedet, skal den frist som nevnt i første ledd forlenges tilsvarende.

§ 8. Modell for kunngjøring av anbudskonkurranse

Kunngjøringen skal inneholde:

- a) Oppdragsgivers navn, adresse, telefonnummer og faksnummer.
- b) Kontrakttidens lengde, herunder tidspunkt for oppstart.
- c) Opplysninger om
  1. område eller strekning hvor kontrakten skal oppfylles,
  2. ønsket frekvens eller annen hensiktsmessig definisjon av rutestandard,
  3. takst- og rabattbestemmelser dersom slike opplysninger er nødvendige for å kunne gi tilbud,
  4. hvordan tilbudet skal oppgis, herunder eventuelt krav til dokumentasjon av inntekter, kostnader og trafikk tall samt angivelse av beregningsmetoder og analysegrunnlag og ev. bruk av spesielle skjema,
  5. hvordan ev. krav om tilskudd skal gis,
  6. materiellstandard, jf. § 4, femte ledd,
  7. kriterier som vil bli lagt til grunn for tildeling, om mulig i prioritert rekkefølge, jf. § 13 og § 19.
- d) Navn og adresse til det organ som forespørsel om utlevering av relevante dokumenter kan rettes til.
- e) Siste frist for fremleggelse av slik forespørsel.
- f) Størrelsen av og ev. betalingsvilkår for det beløp som ev. skal betales for utlevering av dokumenter.
- g) Endelig frist for mottak av tilbud og den adresse tilbud skal sendes til.
- h) Personer som har tillatelse til å være til stede ved åpning av tilbudene.
- i) Dato, klokkeslett og sted for åpning av tilbudene.
- j) Deposita og andre garantier dersom dette forlanges.
- k) Den foretaksform som ev. må etableres av den gruppe leverandører som får kontrakten.
- l) Opplysninger og formaliteter som er nødvendige for en vurdering av leverandørens leveringsdyktighet, jf. § 17 og § 18.
- m) Den periode leverandøren er forpliktet til å opprettholde sitt tilbud.
- n) Dersom andre kriterier enn laveste pris benyttes, skal kriteriene oppgis dersom de ikke er nevnt i anbudsgrunnlaget.
- o) Den dato kunngjøringen ble sendt.

- p) Opplysninger som nevnt i bokstav c, nr. 2–7 og bokstav h til n kan utelates fra kunngjøringen dersom tilsvarende opplysninger gis i anbudgrunnlaget.

§ 9. Særlig om for sent innkomne tilbud

Tilbud som kommer inn etter tilbudsfristens utløp, jf. § 7, skal avvises som for sent innkommet og returneres.

Dette gjelder likevel ikke tilbud som kommer inn etter fristen, men før tilbudsåpningen, dersom det tydelig fremgår av postsendingen at tilbudet er postlagt så tidlig at det ved normal postgang burde vært kommet frem før fristen, eller om vedkommende leverandør – før tilbudsåpningen er foretatt – på grunnlag av kvitteringer fra statens postselskap har godtgjort dette.

Avvisningsvedtaket med begrunnelse skal innføres i anbudsprotokollen.

§ 10. Prosedyrer i forbindelse med tilbudsåpningen

Rettidig mottatte tilbud skal åpnes på det stedet og til det tidspunktet som er oppgitt i anbudgrunnlaget. Ved tilbudsåpningen skal en på forhånd utnevnt representant for oppdragsgiver foreta tilbudsåpningen og undertegne anbudsprotokollen. Hver leverandør har rett til å være til stede med en representant.

Under tilbudsåpningen skal behovet for tilskudd leses opp, men ikke leverandørens navn.

I anbudsprotokollen skal følgende inntas:

- a) dag og klokkeslett for åpningen,
- b) tilbudets merking,
- c) hvilke ruter/ruteområder anbudsinnbydelsen omfatter,
- d) tilstedeværende,
- e) krav om tilskudd i tilbudet samt tilbudsgivers navn,
- f) ev. avvisninger av leverandører/tilbud, jf. § 11.

§ 11. Avvisning

Et tilbud skal avvises dersom tilbudet slik det fremstår ved anbudfristens utløp ikke oppfyller kravene for å delta i konkurransen, jf. § 4.

Et tilbud kan etter nærmere vurdering avvises dersom:

- a) tilbudet ikke inneholder alle opplysninger og oppgaver som er forlangt, eller
- b) tilbudet ikke oppgir behovet for tilskudd slik som forutsatt i anbudsinnbydelsen, jf. § 8, bokstav c nr. 5, eller
- c) leverandøren ikke kan starte opp innen den i anbudsinnbydelsen fastsatte frist, jf. § 8 bokstav b, eller
- d) tilbudet oppgir behov for kompensasjon som er urimelig i forhold til den tjenesten som skal leveres og leverandøren ikke kan oppgi fyllestgjørende grunn til dette.

Av anbudsprotokollen skal de fremgå hvilke tilbud som er avvist og grunnen til dette, jf. § 10, tredje ledd, bokstav f.

§ 14 og § 15 skal lyde:

§ 14. Bruk av underleverandører

Oppdragsgiver kan i anbudgrunnlaget be leverandøren angi i tilbudet hvor stor del av kontrakten som eventuelt vil bli overdratt til underleverandører.

Opplysninger som nevnt i første ledd får ikke virkning for hovedleverandørens kontraktsansvar.

§ 15. Leverandørgrupper

Leverandørgrupper har rett til å gi tilbud. Det kan bare stilles krav om at slike grupper etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakt er tildelt, i den utstrekning dette er nødvendig for å sikre en tilfredsstillende oppfyllelse av kontrakten.

§ 16 overskriften skal lyde:

§ 16. Kriterier for å utelukke leverandører

§ 17 andre ledd skal lyde:

Oppdragsgiver skal i kunngjøringen til å innlevere tilbud, angi hvilken eller hvilke referanser de har valgt, og hvilke andre referanser enn de som er nevnt i første ledd som skal fremlegges.

§ 19 skal lyde:

§ 19. Valg av leverandør

Oppdragsgiver skal enten basere tildelingen av kontrakter utelukkende på laveste pris, eller på det økonomisk mest fordelaktige tilbud. Ved tildeling av kontrakt basert på det økonomisk mest fordelaktige tilbud, kan det blant annet legges vekt på pris, kvalitet, miljøfaktorer og leveringsdyktighet.

Dersom oppdragsgiver baserer tildelingen av kontrakter på det økonomisk mest fordelaktige bud, skal alle kriterier som vil bli lagt til grunn for tildelingen, om mulig i prioritert rekkefølge, oppgis i anbudgrunnlaget eller i kontraktskunngjøringen.

Dersom det foreligger bud som er unormalt lave i forhold til ytelsen, skal oppdragsgiver undersøke de enkelte poster i budene før det gjøres vedtak om tildeling. For dette formål skal oppdragsgiver be leverandøren fremskaffe de nødvendige forklaringer, og eventuelt angi hvilke deler av budet oppdragsgiver anser som uakseptable.

Ved tildeling av kontrakt skal det tas hensyn til resultatet av undersøkelsen som nevnt i tredje ledd.

Dersom kontrakt skal tildeles på grunnlag av laveste pris, skal oppdragsgiver overfor leverandørene som blir ekskludert etter denne bestemmelsen, begrunne hvorfor tilbud som anses for å være lave avvises.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. juni Nr. 1014 2004

Forskrift om endring i forskrift (Nr. 69) om avgiftsplikt for bilforhandlere som registrerer kjøretøyer på egne navn i motorvognregisteret.

Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 75. Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift (Nr. 69) 10. juni 1976 nr. 1 om avgiftsplikt for bilforhandlere som registrerer kjøretøyer på egne navn i motorvognregisteret gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd første punktum skal lyde:

Ved registrering av personkjøretøy i motorvognregisteret skal det ikke svares merverdiavgift når kjøretøyet tas ut til bruk som utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet eller som middel til å transportere personer mot vederlag i persontransportvirksomhet.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

21. juni Nr. 1015 2004

Forskrift om endring i forskrift (Nr. 90) om beregning av merverdiavgift på personkjøretøyer som er anskaffet eller uttatt til bruk i yrkesmessig utleievirksomhet eller persontransportvirksomhet.

Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 14. Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift (Nr. 90) 24. januar 1989 nr. 58 om beregning av merverdiavgift på personkjøretøyer som er anskaffet eller uttatt til bruk i yrkesmessig utleievirksomhet eller persontransportvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Registrert næringsdrivende har rett til fradrag for merverdiavgift på anskaffelse av personkjøretøyer til bruk som utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet, herunder leasing, eller som middel til å transportere personer mot vederlag i persontransportvirksomhet. Det skal ikke beregnes merverdiavgift ved uttak av personkjøretøyer til bruk som utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet eller som middel til å transportere personer mot vederlag i persontransportvirksomhet.

Med uttrykket «personkjøretøy» i denne forskrift menes kjøretøy som faller inn under forskrift (Nr. 49) 25. oktober 1971 nr. 2 om avgrensning av uttrykket «personkjøretøyer».

§ 6 oppheves.

Nåværende § 7 blir § 6.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

21. juni Nr. 1016 2004

Forskrift om endring i forskrift om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v.

Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2004 med hjemmel i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 23 nr. 2, § 27 nr. 7 og § 31 nr. 2 og forskrift 12. februar 1999 nr. 72 om opphevelse av forskrifter gitt i medhold av lov av 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt (skattebetalingsloven). Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift 26. februar 1999 nr. 272 om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Skattepliktige som får tilbakebetalt forskudd på skatt etter § 24 eller forhåndsskatt etter § 27 i skattebetalingsloven, har krav på rentegodtgjørelse etter følgende regler:

- a. Ved tilbakebetaling av forskuddstrekk, og av utskrevet forskuddsskatt som er innbetalt innen utgangen av inntektsåret (kalenderåret), godtgjøres renter med 3,1 prosent av beløpet. For skattepliktige som leverer forhåndsutfylt selvangivelse og får tilsendt skatteoppgjør i juni, skal tilbakebetaling av skatt som nevnt godtgjøres renter med 2,5 prosent av beløpet.
- b. Ved tilbakebetaling av tilleggsforskudd og utskrevet forskuddsskatt som er innbetalt senest 30. april i året etter inntektsåret, godtgjøres renter med 0,9 prosent av beløpet. For skattepliktige som leverer forhåndsutfylt selvangivelse og får tilsendt skatteoppgjør i juni, skal tilbakebetaling som nevnt godtgjøres renter med 0,3 prosent av beløpet.
- c. Ved tilbakebetaling av utskrevet forhåndsskatt som er innbetalt senest 30. april i året etter inntektsåret, og av tillegg til forhåndsskatt som er innbetalt innen samme tidspunkt, godtgjøres renter med 1,3 prosent av beløpet.
- d. Ved anvendelsen av reglene under a og b regnes forskudd på skatt som nevnt under b som tilbakebetalt før innbetalinger som nevnt under a. Beløp som er innbetalt senere enn 30. april i året etter inntektsåret, anses tilbakebetalt først. Forhåndsskatt og tillegg til forhåndsskatt som er innbetalt etter 30. april i året etter inntektsåret, regnes som tilbakebetalt før krav som nevnt under c.
- e. Når tilbakebetaling av forskudd på skatt og forhåndsskatt finner sted senere enn 6 uker etter at det ferdige skatteoppgjøret eller utleggingen av skattemisten er kunngjort, godtgjøres renter av tilbakebetalt skattebeløp med 0,3 prosent for hver måned eller del av måned som løper fra kunngjøringen inntil tilbakebetaling skjer.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Restskatten tillegges 2,8 prosent rente for skattytere som leverer forhåndsutfylt selvangivelse og får tilsendt skatteoppgjør i juni. For andre skattytere tillegges restskatten 3,1 prosent rente.

II

Endringene trer i kraft straks.

23. juni Nr. 1017 2004

Forskrift om sikkerhet og terrorberedskap i norske havner.

Fastsatt av Kystdirektoratet 23. juni 2004 med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann § 8 første ledd. Kunngjort 1. juli 2004.

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å forebygge og hindre terroranslag mot fartøy i internasjonal fart og mot havneterminaler som betjener slike fartøy. Den stiller krav til etablering, iverksettelse og oppfølging av sikkerhets- og terrorberedskapstiltak for norske havneterminaler.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for havneterminaler som betjener følgende fartøy i internasjonal fart:

- a) Passasjerskip, herunder hurtiggående passasjerfartøy,
- b) lasteskip, herunder hurtiggående lastefartøy med bruttotonnasje 500 og derover,
- c) flyttbare boreinnretninger som forflyttes ved hjelp av eget fremdriftsmaskineri.

Forskriften gjelder også for havneterminaler som betjener passasjerskip i passasjerskipsklasse A.

Forskriften gjelder ikke for havneterminaler som kun betjener fartøy som tilhører eller brukes av den norske stat og som benyttes til ikke-kommersielle formål.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften betyr:

- a) *Beredskapsnivå 1*: Det nivået hvor et minimum av relevante sikkerhets- og terrorberedskapstiltak skal opprettholdes til enhver tid.
- b) *Beredskapsnivå 2*: Det nivået hvor relevante tilleggstiltak for sikkerhets- og terrorberedskap skal opprettholdes for en viss tidsperiode på grunn av en midlertidig økt risiko for hendelser som kan true sikkerheten.
- c) *Beredskapsnivå 3*: Det nivået hvor ytterligere spesifikke sikkerhets- og terrorberedskapstiltak skal opprettholdes for en begrenset tidsperiode når en hendelse som kan true sikkerheten er umiddelbart forestående eller sannsynlig.
- d) *Fartøyets internasjonale sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat (International Ship Security Certificate – ISSC)*: Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat som viser at fartøyet oppfyller kravene i ISPS-koden.
- e) *Fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsplan (Ship Security Plan – SSP)*: Sikkerhets- og

terrorberedskapsplan for fartøy. Plan som skal etablere relevante rutiner til beskyttelse av mannskap, passasjerer, last og fartøy mot ulovlige handlinger.

- f) *Fartøyets sikkerhets- og terrorberedskapsoffiser (Ship Security Officer – SSO)*: Person som er oppnevnt av fartøyets selskap til å inneha ansvaret for sikkerheten om bord, herunder sørge for at SSP er implementert, fulgt og oppdatert.
- g) *Flyttbar boreinnretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, med eget fremdriftsmaskineri, og som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumforekomster.
- h) *Godkjenningsbevis (Statement of Compliance)*: Bevis utstedt av Kystdirektoratet som stadfester at sikkerhets- og terrorberedskapsplan er utarbeidet og godkjent, og at fysiske tiltak er gjennomført i henhold til ISPS-koden.
- i) *Havneterminal (Port Facility)*: Havneterminaler som faller inn under § 2 i denne forskriften. Havneterminalen omfatter det arealet hvor det foregår interaksjon mellom fartøy og havn. I tillegg omfattes ankringsplasser, venteplasser og lignende steder fra hvor det foretas anløp til havn.
- j) *Havneterminalens sikkerhets- og terrorberedskapsplan (Port Facility Security Plan – PFSP)*: Plan utviklet for å sikre bruk av relevante sikkerhets- og terrorberedskapstiltak til beskyttelse av havneterminalen, fartøy, last, personer og forsyninger til fartøy.
- k) *Havneterminalens sikkerhets- og terrorberedskapssjef (Port Facility Security Officer – PFSO)*: Person oppnevnt som ansvarlig for utvikling, iverksettelse, revisjon og vedlikehold av sikkerhets- og terrorberedskapsplanen for havneterminalen.
- l) *Hurtiggående passasjerfartøy*: Fartøy som definert i regel X/1 i SOLAS 1974 med senere endringer, og som kan føre mer enn 12 passasjerer.
- m) *IMO (International Maritime Organization)*: FNs sjøfartsorganisasjon.
- n) *Internasjonal fart*: Sjøreise fra et land tilsluttet SOLAS-konvensjonen til havneterminal i et annet land, eller omvendt.
- o) *ISPS-koden (International Ship and Port Facility Security Code)*: IMOs internasjonale kode for sikkerhet og terrorberedskap på skip og i havneterminaler, med senere endringer.
- p) *Lasteskip*: Ethvert skip som ikke er et passasjerskip, fiske- og fangstfartøy, lekter, fritidsfartøy eller flyttbar innretning.
- q) *Passasjerskip*: Fartøy som kan føre mer enn 12 passasjerer, som definert i SOLAS regel I/2 bokstav (f).
- r) *Passasjerskip i passasjerskipsklasse A*: Fartøy klassifisert i henhold til forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktigelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriksfart.
- s) *RSO (Recognized Security Organization)*: Virksomhet som er godkjent av Kystdirektoratet til å utføre sårbarhetsvurderinger og utarbeide sikkerhets- og terrorberedskapsplaner i henhold til ISPS-koden.
- t) *Sikkerhets- og terrorberedskapsavtale (Declaration of Security – DOS)*: Avtale som beskriver fordeling av ansvar for iverksettelse av nødvendige sikkerhets- og terrorberedskapstiltak mellom fartøy og havneterminal, mellom fartøy og fartøy, eller mellom fartøy og annen enhet som ikke har krav til ISSC-sertifikat.
- u) *SOLAS (Safety of Life at Sea Convention)*: Den internasjonale konvensjon av 1974 om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, med senere endringer.
- v) *Sårbarhetsvurdering (Port Facility Security Assessment – PFSA)*: Vurdering med hensyn til sårbarhet for terroranslag mot en havneterminal.

§ 4. Forhold til internasjonalt regelverk

Havneterminaler som omfattes av forskriften skal følge de relevante kravene i SOLAS kap. XI-2, ISPS-koden del A, samt følgende bestemmelser i ISPS-koden del B; 1.16, 4.1, 4.4, 4.5, 4.7, 4.8, 4.14, 4.15, 4.16, 4.18, 4.41, 4.45, 15.3, 15.4, 16.3, 16.8, 18.5 og 18.6. ISPS-koden del B for øvrig er veiledende retningslinjer, når ikke annet er bestemt i del A.

§ 5. Forholdet til EU-regelverk

[Paragrafteksten vil bli utarbeidet når forordningen er gjort gjeldende i norsk rett.]

§ 6. Terminaleiers plikter

Terminaleier er ansvarlig for at alle oppgaver og forpliktelser som følger av denne forskriften overholdes.

§ 7. Sårbarhetsvurdering, sikkerhets- og terrorberedskapsplan og internrevidering

Terminaleier er ansvarlig for at det blir utarbeidet sårbarhetsvurdering (PFSA) og sikkerhets- og terrorberedskapsplan (PFSP) som beskrevet i ISPS-koden del A seksjon 14, 15 og 16 for hver havneterminal. Sårbarhetsvurderingen skal utarbeides av Kystdirektoratet eller godkjent virksomhet (RSO) etter oppdrag fra terminaleier. Sikkerhets- og terrorberedskapsplanen kan utarbeides av den enkelte terminaleier eller godkjent virksomhet (RSO). Sårbarhetsvurderinger utarbeidet av andre enn Kystdirektoratet og sikkerhets- og terrorberedskapsplaner skal godkjennes av Kystdirektoratet.

Sårbarhetsvurderingen og sikkerhets- og terrorberedskapsplanen skal internrevideres hvert år.

Det skal utarbeides ny sårbarhetsvurdering og sikkerhets- og terrorberedskapsplan ved endringer av betydning i grunnlaget for disse.

Sårbarhetsvurderinger og sikkerhets- og terrorberedningsplaner skal utarbeides og oppbevares i samsvar med ISPS-koden del A seksjon 16, og skal for øvrig behandles i samsvar med sikkerhetslovens bestemmelser, i den grad loven kommer til anvendelse for slike dokumenter.

§ 8. Godkjenningsbevis

Når sårbarhetsvurderingen og sikkerhets- og terrorberedningsplanen er godkjent, og Kystdirektoratet har verifisert at havneterminalen oppfyller kravene i ISPS-koden del A, SOLAS kapittel XI-2 og de retningslinjer som følger av denne forskriften, utsteder Kystdirektoratet et godkjenningsbevis (Statement of Compliance). Godkjenningsbeviset er bevis for at havneterminalen er godkjent i henhold til ISPS-kodens bestemmelser. Godkjente havneterminaler vil bli innrapportert til IMO etter kodens bestemmelser.

Godkjenningsbeviset er gyldig i 5 år av gangen, forutsatt at Kystdirektoratet etter oppdrag fra terminaleier har foretatt minst én mellomliggende revisjon som nevnt i § 9 i løpet av perioden.

Kystdirektoratet kan trekke tilbake godkjenningsbeviset ved vesentlige brudd på bestemmelsene i forskriften her.

§ 9. Revisjon

Mellomliggende revisjon som nevnt i § 8 andre ledd skal foretas i perioden mellom andre og tredje årsdato av gyldighetsperioden som definert i SOLAS, kap. I, regel 2 (n). Den mellomliggende revisjonen skal inkludere kontroll av at terminalens sikkerhets- og terrorberedningskapiltak er i samsvar med forskriftens krav.

Kystdirektoratet, eller den det bemyndiger, kan kreve at ytterligere revisjoner blir foretatt, hvis dette er påkrevet.

§ 10. Havneterminalens sikkerhets- og terrorberedningskapssjef

Havneterminalen skal oppnevne en sikkerhets- og terrorberedningskapssjef (PFSO) som tildeles oppgaver og ansvar i samsvar med ISPS-koden del A seksjon 17. Flere havneterminaler kan ha samme sikkerhets- og terrorberedningskapssjef. Krav til kompetanse samt opplæring av sikkerhets- og terrorberedningskapssjefen, skal være i henhold til bestemmelsene gitt i ISPS-koden del A seksjon 18 og hensyn tatt til del B seksjon 18.

§ 11. Beredningsnivå

Havneterminalene skal tilpasse sikkerhets- og terrorberedningskapiltakene til det beredningsnivå som til enhver tid er fastsatt av norske myndigheter.

§ 12. Sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtale

Sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtale kan fylles ut, men er ikke begrenset til de tilfeller, når sårbarhetsvurderingen og sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalen anbefaler bruk av slik avtale. Sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalen skal fylles ut når fartøyets flaggstat krever at fartøyet skal inngå slik avtale med havneterminalen. Vedlagte avtaleskjema nr. 1 anbefales benyttet.

Sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalen skal oppbevares i minimum tre år.

§ 13. Likeverdige løsninger

Kystdirektoratet kan tillate at havneterminaler innfører andre sikkerhets- og terrorberedningskapiltak enn beskrevet i SOLAS kap. XI-2 og ISPS-kodens del A, forutsatt at slike tiltak er minst like effektive.

§ 14. Forbud mot bruk av farvann (sikkerhetssone)

Fartøyets sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalsoffiser (SSO) og havneterminalens sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalsjef (PFSO) kan i samråd fastsette sikkerhetssoner rundt fartøy på inntil 200 meter. Farvannet omfattet av sikkerhetssonen skal ikke benyttes av andre fartøyer, farkoster, dykkere eller svømmere. Fartøyets sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalsoffiser (SSO) og havneterminalens sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalsjef (PFSO) kan i samråd fastsette unntak fra dette. Fartøy i offentlig tjeneste, og militære fartøy med tilknyttet personell, omfattes ikke av sikkerhetssonene.

Sikkerhetssonens omfang skal fastsettes ut i fra havneterminalens beredningsnivå, sårbarhetsvurdering og sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalen, samt fartøyets sikkerhets- og terrorberedningskapiltavtalen.

§ 15. Tilsyn

Kystdirektoratet, eller den det bemyndiger, skal føre tilsyn med at havnene oppfyller kravene etter forskriften her.

§ 16. Straff

Overtredelse av forskriften straffes etter § 28 første ledd bokstav d i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann mv.

§ 17. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2004.

I forhold til havneterminalers betjening av passasjerskip i passasjerskipsklasse A, trer forskriften i kraft 1. juli 2005.

Vedlegg: Avtaleskjema for sikkerhetsavtale (DOS).

Form of a Declaration of Security between a ship and a port facility

DECLARATION OF SECURITY (DoS)

Name of ship: .....
 Port of registry: .....
 IMO Number: .....
 Name of port facility: .....

This Declaration of Security is valid from ..... until .....
 for the following activities:

.....
(List the activities with relevant details)

under the following security levels

Security level(s) for the ship: .....

Security level(s) for the port facility: .....

The port facility and ship agree to the following security measures and responsibilities to ensure compliance with the requirements of part A of the International Code for the Security of Ships and of Port Facilities.

The affixing of the initials of the SSO or PFSO under these columns indicates that the activity will be done, in accordance with the relevant approved plan, by

<i>Activity</i>	<i>The port facility:</i>	<i>The ship:</i>
Ensuring the performance of all security duties		
Monitoring restricted areas to ensure that only authorized personnel have access		
Controlling access to the port facility		
Controlling access to the ship		
Monitoring of the port facility, including berthing areas and areas surrounding the ship		
Monitoring of the ship, including berthing areas and areas surrounding the ship		
Handling of cargo		
Delivery of ship's stores		
Handling unaccompanied baggage		
Controlling the embarkation of persons and their effects		
Ensuring that security communication is readily available between the ship and port facility		

The signatories to this agreement certify that security measures and arrangements for both the port facility and the ship during the specified activities meet the provisions of chapter XI-2 and part A of the Code that will be implemented in accordance with the provisions already stipulated in their approved plan or the specific arrangements agreed to and set out in the attached annex.

Dated at ..... on the .....

Signed for and on behalf of

the port facility:

the ship:

.....
(Signature of port facility security officer)

.....
(Signature of master or ship security officer)

Name and title of person who signed

Name: .....
 Title: .....

Name:.....
 Title: .....

Contact details

*(to be completed as appropriate)**(indicate the telephone numbers or the radio channels or frequencies to be used)*

for the port facility: .....

for the ship: .....

Port facility
 Port facility

Master
 Ship security officer
 Company
 Company security officer

23. juni Nr. 1018 2004**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2004.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 23. juni 2004 med hjemmel i forskrift 16. desember 2003 nr. 1581 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2004 § 22, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11, § 25 og § 45 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift 19. februar 2004 nr. 422 om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2004 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild for direkte leveranse til mel og olje stoppes onsdag 30. juni 2004 kl. 24.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er torsdag 1. juli kl. 02.00.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 1019 2004**Midlertidig forskrift om avskåret klagerett ved billighetserstatning til tidligere beboere ved barnehjem i Bergen kommune.**

Fastsatt ved kgl.res. 25. juni 2004 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 fjerde ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 1. juli 2004.

§ 1. Unntak fra klageretten

Vedtak i erstatningsutvalget for Bergen kommunes billighetserstatningsordning for personer som har hatt opphold på barnehjemsinstitusjoner i kommunen i perioden 1. juli 1954 til 1. januar 1980, opprettet ved bystyrevedtak 22. september 2003, kan ikke påklages.

§ 2. Ikrafttredelse og opphør m.m.

Forskriften trer i kraft straks.

Forskriften får også virkning for vedtak truffet av erstatningsutvalget før ikrafttredelsen.

Forskriften opphører 31. desember 2005.

28. juni Nr. 1020 2004**Forskrift om radioamatørlisens.**

Fastsatt av Post- og teletilsynet 28. juni 2004 med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 6–2 og § 8–1, jf. Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 nr. 881 om funksjonsfordeling innen myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon del I nr. 2 og 3. Kunngjort 1. juli 2004.

§ 1. Saklig virkeområde

Forskriften fastsetter krav til kvalifikasjoner for å få radioamatørlisens, og gir betinget generell frekvenstillatelse og betinget generell radioutstyrstillatelse for besittelse og bruk av radioutstyr som ikke er omfattet av tillatelse gitt i lov om elektronisk kommunikasjon § 8–1 første ledd til innehaver av radioamatørlisens.

§ 2. Radioamatørlisens og kallesignal

Den som består radioamatørprøve har rett til å få radioamatørlisens fra Post- og teletilsynet.

Den som har bestått radioamatørprøve har rett til å få kallesignal. Post- og teletilsynet tildeler kallesignal i samsvar med ITU-RR appendix 42. Post- og teletilsynet tildeler etter søknad eget kallesignal til grupper og relestasjoner.

Den som har bestått radioamatørprøve avlagt hos myndigheter i andre land som har sluttet seg til CEPT rekommandasjon T/R 61-02, og som fremlegger dokumentasjon på dette, har rett til å få radioamatørlisens som gjelder for Norge.

§ 3. Krav til ferdighet for radioamatør

Det kreves kjennskap til følgende:

- a) måleenheter og symboler
- b) likestrøm og likespenning
- c) vekselstrøm og vekselspanning
- d) halvledere
- e) antennteknikk
- f) senderteknikk
- g) mottakerteknikk
- h) bølgeutbredelse
- i) måleinstrumenter og måleteknikk
- j) kraftforsyninger og likerettere
- k) digital kommunikasjon for radioamatørformål
- l) årsak til og tiltak for å begrense forstyrrelser.

Radioamatøren skal der det er relevant kunne utføre enkle beregninger i tilknytning til de emner det kreves kjennskap til.

Radioamatører skal ha kunnskaper om prosedyrene som benyttes av radioamatører og ha ferdigheter i innstilling og betjening av radioamatørutstyr.

§ 4. Radioamatørprøve

Post- og teletilsynet gjennomfører radioamatørprøve.

Pensumlitteratur er:

- a) forskrift om radioamatør og merknader til forskriften
- b) Radioamatørens ABC utgitt av Norsk Radio Relæ Liga.

Det gjennomføres teoretisk prøve som inneholder spørsmål med svaralternativer i samsvar med krav til ferdigheter slik de fremgår av § 3.

Post- og teletilsynet bestemmer kriteriene for bestått radioamatørprøve.

§ 5. Betinget generell frekvenstillatelse

Innehaver av radioamatørlisens tillates å bruke følgende frekvenser med angitte vilkår:

Frekvensbånd	Status	Tillatt sender utgangseffekt (watt)	Tillatt båndbredde
135,7 – 137,8	kHz	100	1 kHz
1810 – 1850	kHz	1000	6 kHz
1850 – 2000	kHz	10	6 kHz
3500 – 3800	kHz	1000	6 kHz
7000 – 7100	kHz	1000	6 kHz
7100 – 7200	kHz	100	6 kHz
10100 – 10150	kHz	1000	1 kHz
14000 – 14350	kHz	1000	6 kHz
18068 – 18168	kHz	1000	6 kHz
21000 – 21450	kHz	1000	6 kHz
24890 – 24990	kHz	1000	6 kHz
28000 – 29700	kHz	1000	18 kHz
50 – 52	MHz	100	18 kHz
144 – 146	MHz	300	18 kHz
432 – 438	MHz	300	30 kHz
1240 – 1300	MHz	100	20 MHz
2300 – 2450	MHz	100	20 MHz
3400 – 3410	MHz	100	7 MHz
5650 – 5850	MHz	100	20 MHz
10,25 – 10,50	GHz	100	50 MHz
24,0 – 24,05	GHz	100	50 MHz
24,05 – 24,25	GHz	100	50 MHz
47,0 – 47,2	GHz	100	50 MHz

75,5 – 76,0	GHz	Primær	100	50 MHz
76,0 – 81,0	GHz	Sekundær	100	50 MHz
119,98 – 120,02	GHz	Sekundær	100	40 MHz
142 – 144	GHz	Primær	100	50 MHz
144 – 149	GHz	Sekundær	100	50 MHz
241 – 248	GHz	Sekundær	100	50 MHz
248 – 250	GHz	Primær	100	50 MHz

Radiotjenester med primær status har samme rettigheter i samme frekvensbånd. Radiotjenester med sekundær status skal ikke forstyrre radiotjenester med primær status og må akseptere forstyrrelser fra slike.

§ 6. *Betinget generell radioutstyrstillatelse*

Innehaver av radioamatørlisens tillates å besitte og ta i bruk radioutstyr som ikke omfattes av generell tillatelse gitt i lov om elektronisk kommunikasjon § 8–1 første ledd. Radioutstyrstillatelsen gjelder for radioamatørbruk i samsvar med krav i ITU-RR artikkel 25. Kravet gjelder ikke i nødsituasjoner, jf. ITU-RR artikkel 4.9.

Radioutstyr som ikke omfattes av generell tillatelse gitt i lov om elektronisk kommunikasjon § 8–1 første ledd, jf. forskrift 20. juni 2000 nr. 628 om EØS-krav til radio- og teleterminalutstyr, skal være innrettet og brukes slik at utstrålt effekt utenfor frekvenser angitt i § 5 er mindre enn 2,5 mikrowatt over 30 MHz og mindre enn 50 milliwatt under 30 MHz.

§ 7. *Begrensninger i hva som kan sendes*

Det er ikke tillatt å sende direkte eller indirekte betalte meldinger, nyheter, annonser, forretningsmeldinger eller lignende. Sending av underholdnings-, opplysnings-, reklame-, propagandastoff eller lignende er ikke tillatt.

Det er ikke tillatt å sende krypterte meldinger. Ved digital kommunikasjon skal det ved filoverføringer eller lignende brukes allment tilgjengelige protokoller. Innholdet i meldingen skal kunne leses av allment tilgjengelige programmer.

§ 8. *Bruk av kallesignal*

Kallesignalet skal sendes ved begynnelse og slutt av hver radioforbindelse og ved passende intervaller under en radioforbindelse.

Ved bruk av radioamatørstasjon på Svalbard og Bjørnøya nyttes prefiks JW, på Jan Mayen prefiks JX og på Bouvetøya, Peter Is Øy og norske landområder i Antarktis prefiks 3Y. Radioamatører som har et norsk kallesignal som ikke begynner med LA benytter et av de aktuelle prefiksene (JW, JX eller 3Y) foran sitt norske kallesignal, for eksempel JW/LB1XX.

Stasjoner som deltar i organisert nødkommunikasjon eller trening for organisert nødkommunikasjon skal benytte prefiks LE.

§ 9. *Overdragelse av radioutstyr*

Radioutstyr som ikke omfattes av generell tillatelse gitt i lov om elektronisk kommunikasjon § 8–1 første ledd, jf. forskrift 20. juni 2000 nr. 628 om EØS-krav til radio- og teleterminalutstyr, kan overdras til de som har radioamatørlisens eller til registrert radioforhandler.

§ 10. *Tilbakekall av radioamatørlisens*

Post- og teletilsynet kan dersom det vurderes som et forholdsmessig tiltak kalle tilbake radioamatørlisens gitt i medhold av § 2.

§ 11. *Unntak*

Når særlige hensyn tilsier det kan Post- og teletilsynet gjøre unntak fra reglene i § 2 – § 9.

§ 12. *Ikrafttreden*

Forskriften trer i kraft 1. juli 2004.

Fra samme tid oppheves forskrift 5. november 2001 nr. 1251 om tillatelse for radioamatør.

28. juni Nr. 1021 2004

Forskrift om endring i forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk.

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 28. juni 2004 med hjemmel i forskrift 4. desember 2003 nr. 1453 om prisutjevningsordningen for melk § 4, § 5, § 8, § 9 og § 14, jf. lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 6, § 7, § 8, § 11 andre og tredje ledd, § 13 og § 17. Kunngjort 1. juli 2004.

I

I forskrift 12. desember 2003 nr. 1606 om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Satser for avgifter og tilskudd pr. pris- og biproduktgruppe i prisutjevningsordningen for melk skal være som følger (positive tall innebærer avgift, negative tall innebærer tilskudd):

<i>Gruppe</i>	<i>Sats</i>
Prisgruppe 1A (sure smakstilsatte produkter dagligvaremarkedet)	2,00 kr/liter melk
Prisgruppe 1B (sure smakstilsatte produkter industrimarkedet)	-0,86 kr/liter melk
Prisgruppe 2A (ikke smakstilsatte produkter dagligvaremarkedet)	1,78 kr/liter melk
Prisgruppe 2B (ikke smakstilsatte produkter industrimarkedet)	-0,86 kr/liter melk
Prisgruppe 3A (søte smakstilsatte produkter dagligvaremarkedet)	0,01 kr/liter melk
Prisgruppe 3B (søte smakstilsatte produkter industrimarkedet)	-0,86 kr/liter melk
Prisgruppe 4A (ferske oster dagligvaremarkedet)	1,33 kr/liter melk
Prisgruppe 4B (ferske oster industrimarkedet)	-0,74 kr/liter melk
Prisgruppe 4C (ferske oster merkevareeksportmarkedet)	-1,24 kr/liter melk
Prisgruppe 5A (modnede oster dagligvaremarkedet)	-0,08 kr/liter melk
Prisgruppe 5B (modnede oster industrimarkedet)	-0,97 kr/liter melk
Prisgruppe 5C (modnede oster merkevareeksportmarkedet)	-1,24 kr/liter melk
Prisgruppe 6A (tørrmelk dagligvaremarkedet)	-0,81 kr/liter melk
Prisgruppe 6B (tørrmelk industrimarkedet)	-0,88 kr/liter melk
Prisgruppe 6C (tørrmelk merkevareeksportmarkedet)	-0,81 kr/liter melk
Prisgruppe 7A (geitemelksprodukter dagligvaremarkedet)	0,49 kr/liter melk
Prisgruppe 7B (geitemelksprodukter industrimarkedet)	-0,94 kr/liter melk
Prisgruppe 7C (geitemelksprodukter merkevareeksportmarkedet)	-1,24 kr/liter melk
Biproduktgruppe 1 (kremfløteprodukter dagligvaremarkedet)	11,94 kr/l fløte
Biproduktgruppe 2 (smørprodukter dagligvaremarkedet)	-7,31 kr/l fløte
Biproduktgruppe 3 (smørprodukter industrimarkedet)	-8,79 kr/l fløte
Biproduktgruppe 4 (mysostprodukter dagligvaremarkedet)	2,31 kr/l myse
Biproduktgruppe 5 (mysostprodukter industrimarkedet)	1,52 kr/l myse
Biproduktgruppe 6 (produkter med kjernemelk)	1,78 kr/l kjernemelk

For melk som selges direkte fra primærprodusenter til meieriselskap som ikke er tilknyttet Tine BA og som anvendes i det uavhengige selskapets foredling, reduseres avgiften eller økes tilskuddet med 0,24 kr/liter melk.

Vedlegg 1 første kolon skal lyde:

Følgende satser gjelder for innfrakttilllegg, jf. § 3 første ledd:

Vedlegg 2 første kolon skal lyde:

Følgende satser gjelder for distribusjonstillegg, jf. § 3 annet ledd:

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

19. feb. Nr. 1022 2004

Forskrift om endring i forskrift om opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder.

Fastsatt av Styret for Høgskolen i Agder 19. februar 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 45 og forskrift 11. oktober 2002 nr. 1124 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 13. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 19. februar 2003 nr. 587 om opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder gjøres følgende endring:

§ 1 nytt siste punktum skal lyde:

§ 5, § 7 og § 8 gjelder ikke for mastergradsstudiet i utøvende musikk.

I

Endringen trer i kraft f.o.m. opptak til studieåret 2004–2005.

25. mars Nr. 1023 2004**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen innenfor grunnlinjene på kyststrekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2004.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 25. mars 2004 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11, § 13 og § 25 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 22. desember 2003 nr. 1796 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen innenfor grunnlinjene på kyststrekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2004 gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2004

§ 2 skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy som omfattes av bestemmelsene i denne forskrift fiske og lande inntil 131.624 tonn sild innenfor norske fiskerijurisdiksjonsområder i Nordsjøen sør for 62° N, avgrenset i øst av en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr.

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy som omfattes av bestemmelsene i denne forskrift fiske og lande inntil 9.336 tonn sild i Skagerrak utenfor 4 nautiske mil av de svenske og danske grunnlinjene. Skagerrak er avgrenset i vest av en rett linje gjennom Hanstholm fyr til Lindesnes fyr, og i sør av en rett linje gjennom Skagen fyr til Tistlarna fyr.

Av den norske kvoten på 9.336 tonn i området som nevnt i annet ledd, kan inntil 4.668 tonn fiskes i området som nevnt i første ledd.

§ 5 skal lyde:

Fartøy med ringnottillatelse som nevnt i § 4 første ledd bokstav a) kan fiske 112.627 tonn. Av dette kvantum kan følgende kvanta fiskes i nedennevnte områder:

a) Utenfor grunnlinjene i Nordsjøen	inntil	106.671 tonn
b) Utenfor to nautiske mil fra grunnlinjene i Skagerrak	inntil	5.956 tonn

Ringnotfartøy mellom 21,35 meter og 27,50 meter største lengde som nevnt i § 4 første ledd bokstav b) og bokstav c) kan fiske inntil 7.189 tonn. Av dette kvantum kan følgende kvanta fiskes i nedenfor nevnte områder:

a) Utenfor grunnlinjene i Nordsjøen	inntil	6.809 tonn
b) Utenfor to nautiske mil fra grunnlinjene i Skagerrak	inntil	380 tonn

§ 11 første ledd skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1, kan fartøy i trålgruppen fiske inntil 9.867 tonn i Nordsjøen.

§ 17 første ledd skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan fartøy i kystfartøygruppen fiske inntil 11.277 tonn i Nordsjøen og Skagerrak.

§ 17 tredje ledd skal lyde:

Fartøy på 21,35 meter største lengde eller mindre med adgang til å delta i gruppe I i henhold til forskrift 9. desember 2003 nr. 1481 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter nordsjøsild sør for 62° N i 2004, kan fiske og lande innenfor en kvote på 11.177 tonn nordsjøsild.

§ 18 første ledd tabellen skal lyde:

<i>Fartøylengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote (i tonn)</i>
under 7,0 meter l.l.	1	14
7,0 – 7,99 meter l.l.	2	28
8,0 – 8,99 meter l.l.	3	42
9,0 – 9,99 meter l.l.	4	56
10,0 – 10,99 meter l.l.	5	70
11,0 – 11,99 meter l.l.	6	84
12,0 – 12,99 meter l.l.	7	98
13,0 – 13,99 meter l.l.	8	112
14,0 – 14,99 meter l.l.	9	126
15,0 – 15,99 meter l.l.	10	140
16,0 – 16,99 meter l.l.	11	154
17,0 – 17,99 meter l.l.	12	168

<i>Fartøylengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote (i tonn)</i>
18,0 – 18,99 meter l.l.	13	182
19,0 – 19,99 meter l.l.	14	196
20,0 – 20,99 meter l.l.	15	210
21,0 – 21,35 meter l.l.	16	224

§ 21 annet ledd skal lyde:

I Nordsjøen innenfor grunnlinjene og i Skagerrak innenfor to nautiske mil fra grunnlinjene kan vedkommende salgslag bestemme at alle sildefangster låssettes. Før direktefisket stoppes kan salgslagene dispensere fra dette påbudet.

II

Endringene trer i kraft straks.

26. april Nr. 1024 2004

Forskrift for eksamen ved Høgskolen i Østfold.

Fastsatt av Styret for Høgskolen i Østfold 26. april 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 7. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for alle studenter som går opp til eksamen ved Høgskolen i Østfold jf. universitetslovens § 40. Dersom det ikke er samsvar mellom denne forskriften og rammeplanen for et studium, gjelder rammeplanen fremfor forskriften. For privatister gjelder i tillegg reglement om adgang til å gå opp til eksamen mv. som privatist ved Høgskolen i Østfold.

§ 2. Definisjoner

<i>Student</i>	Med student mener denne forskrift en person som er tatt opp til et studium ved Høgskolen i Østfold, jf. lov om universiteter og høyskoler § 37, § 38 og § 39.
<i>Privatist</i>	Med privatist mener denne forskrift en person som går opp til eksamen etter lov om universiteter og høyskoler § 40, og som ikke er opptatt ved studiet/faget.
<i>Rammeplan</i>	En plan for et studium der departementet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet i studiet. Betegnelsen benyttes også for planer for andre, mindre omfattende emner eller studier der departementet finner det ønskelig eller nødvendig å fastsette felles rammer.
<i>Studieplan</i>	Studieplan er betegnelse for en plan med en nærmere beskrivelse av studiet, jf. akkrediteringsforskriften.
<i>Studium</i>	Samling av emner med et definert omfang med eget opptak.
<i>Studieprogram</i>	Flerårig studium som fører frem til en grad.
<i>Eksamen</i>	Eksamen er dokumentasjon av arbeid som gir grunnlag for fastsettelse av karakter på vitnemål.
<i>Emne</i>	Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et studium. Et emne skal normalt ha en størrelse på minst 10 studiepoeng og for øvrig være delelig med 5.
<i>Studiepoeng</i>	Studiepoeng er et mål for omfang av et emne/emnegruppe i forhold til normert studietid. 60 studiepoeng tilsvarer ett års normal arbeidsinnsats på heltid for en student.
<i>Arbeidskrav/Intern prøving</i>	Prøve, innleveringsarbeid, laboratorieøving, prosjektarbeid eller andre krav som må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen, gå ut i praksisstudier eller fortsette med normal studieprogresjon, men der resultatet ikke inngår i endelig karakter.
<i>Utsatt eksamen</i>	Utsatt eksamen arrangeres for studenter som har vært sykmeldt eller hatt annet gyldig fravær ved ordinær eksamen.
<i>Ny eksamen</i>	Ny eksamen arrangeres for studenter som ikke har bestått ordinær eksamen.
<i>Eksamensansvarlig</i>	Den administrativt tilsatte som har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av eksamen.
<i>Styret selv</i>	Når <i>styret selv</i> beslutter kan saksområdet ikke delegeres.
<i>Styret</i>	Når <i>styret</i> beslutter kan beslutningene delegeres. Beslutninger tatt av andre enn styret selv, tas alltid etter delegering på styrets vegne.
<i>Avdelingsleder selv</i>	Når <i>avdelingsleder selv</i> beslutter kan saksområdet ikke delegeres.
<i>Avdelingsleder</i>	Når <i>avdelingsleder</i> beslutter kan beslutningene delegeres.

§ 3. Adgang til eksamen mv.

Adgang til eksamener og prøver har høgskolens studenter ved de studier/studieprogram de er tatt opp til, og privatister i henhold til regler gitt av høgskolens styre. Studenter og privatister må være registrert og ha betalt fastsatt semester- og eventuell eksamensavgift.

1. I studieplan kan det fastsettes utfyllende regler om at visse eksamener ikke kan avlegges før andre eksamener/emner/obligatoriske arbeidskrav/ praksisopplegg med mer, er bestått eller godkjent. Regler om adgang til eksamen i emner ved studier der studenten ikke er tatt opp, fastsettes av høgskolens styre.
2. Det er ikke adgang til å framstille seg til eksamen (inklusive ny eksamen) som ordinær student i samme emne mer enn tre ganger. I studier med praksis er det bare adgang til å ta hver praksisperiode om igjen én gang, jf. § 14.
3. Antall eksamensforsøk kan begrenses der hvor eksamensform gjør ny prøve praktisk vanskelig å gjennomføre. Dersom eksamensforsøk er begrenset i forhold til hovedregel skal dette klart framgå av studieplan.
4. Når en student har avlagt en eksamen på nytt, gjelder den beste karakteren.
5. Tid og sted for eksamen fastsettes av avdelingen.

§ 4. Fritak fra eksamen

1. Avdelingsleder skal etter søknad fritak en student for eksamen, prøve eller obligatorisk undervisning når det kan dokumenteres at vedkommende har bestått tilsvarende eksamen/prøve eller gjennomført obligatorisk undervisning ved samme eller annen institusjon, jf. § 49 i loven. Det kan også innvilges fritak på grunnlag av annen relevant eksamen/prøve på tilsvarende nivå.

§ 5. Oppmelding

1. Den enkelte student er selv ansvarlig for at han/hun er oppmeldt til eksamen innen fastsatte frister. Oppmelding må skje skriftlig eller via høgskolens webbaserte oppmeldingssystem. Avmelding fra en eksamen må gis skriftlig til avdelingsadministrasjonen, eller via høgskolens webbaserte avmeldingssystem, senest én uke før eksamen. Senere avmelding eller uteblivelse uten gyldig dokumentert fravær (jf. § 10) teller som et eksamensforsøk.
2. Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 6. Særordninger

1. Studenter som av medisinske eller andre grunner har behov for særordninger i forbindelse med eksamen, må søke om dette innen oppmeldingsfristen til eksamen. Det kan gjøres unntak fra fristen når behovet for særordning er uforutsett. Behovet må dokumenteres av lege eller andre sakkyndige med attest av nyere dato, normalt ikke eldre enn 1 år. Attesten må inneholde en nærmere begrunnelse for hvorfor det er behov for særordning i eksamenssituasjonen.

Søknad om særordning skal leveres eksamensansvarlig og behandles administrativt for hver ordinære eksamensperiode. Ved dokumenterte varige kroniske sykdommer eller funksjonshemninger kan varige særordninger ved eksamen innvilges.

2. Særordninger kan gis i form av spesielle fysiske tilrettelegginger, spesielle hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen.
3. Minoritetsspråklige studenter kan søke om adgang til å bruke tospråklige ordbøker under eksamen. I tillegg kan de søke om utvidet tid de to første semestrene de er registrert som studenter ved høgskolen. Dette gjelder ikke for eksamen i språkfag.
4. Det innvilges 25% (dog maksimum 1 time) utvidet tid ved skriftlig skoleeksamen når behov for dette er dokumentert. Ved eksamen uten tilsyn (hjemmeeksamen) kan det gis inntil 48 timers utvidelse av tiden, inklusiv eventuelt lørdag og søndag.
5. Avdelingsleder selv kan etter søknad gi tillatelse til bruk av eksamensformer som avviker fra studieplanen for studenter som på grunn av varige lidelser eller sterke funksjonshemninger ikke kan gjennomføre eksamen med ordinær eksamensform.
6. Undervisnings- og oppgavespråket ved Høgskolen i Østfold er norsk, med mindre annet er fastsatt i studieplan. Avdelingsleder selv kan fastsette at engelsk eller annet fremmedspråk kan brukes som alternativt eller supplerende språk i besvarelsen ved enkelte eksamener.
7. Når det gjelder kandidater som får tillatelse til å benytte seg av PC, vises det til særskilte retningslinjer for eksamen.
8. Studenter med dysleksi eller andre lese- og skrivevansker kan etter ønske få vedlagt sine besvarelser en anonymisert attest som bekrefter dette.
9. For alle ordninger forutsettes at det ikke gis særvurdering av de faglige prestasjoner. Det vises for øvrig til særskilte retningslinjer for særordninger ved eksamen.

§ 7. Eksamensformer og omfang

1. Eksamen skal normalt skje i form av individuell prøving. Gruppeeksamen kan bare avholdes for mindre enn 50% av et studium i samsvar med godkjent studieplan.
2. Hvilken eksamens- eller prøveform som skal inngå i vurderingen eller hvordan bedømmelse av oppgaver eller vurderingsopplegg skal gjennomføres, fastsettes i studieplanen.

3. En eksamen skal omfatte minimum 10 studiepoeng i de ordinære studietilbudene.

§ 8. *Hjelpemidler*

1. Oversikt over tillatte hjelpemidler ved de ulike eksamener skal være kunngjort i god tid før eksamen. Tillatte hjelpemidler skal også klart fremgå av eksamensoppgaven. Styret kan fastsette nærmere bestemmelser for kontroll av hjelpemidler. Bruk av ulovlige hjelpemidler etter at eksamen er igangsatt betraktes som fusk.

§ 9. *Fusk*

1. Dersom det ved eksamen oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk, skal studenten på et passende tidspunkt og snarest mulig gjøres oppmerksom på mistanken og at dette vil bli rapportert. Særskilte retningslinjer/instruks knyttet til saksbehandling ved mistanke/forsøk på fusk skal legges til grunn. Konsekvenser av fusk eller forsøk på fusk reguleres av lov om universiteter og høyskoler § 54 og § 42.

§ 10. *Fravær fra eksamen*

1. Studenter som uteblir fra eksamen og som påberoper seg gyldig grunn, må snarest mulig, og senest innen en uke etter at eksamen har vært avholdt, underrette avdelingsadministrasjonen skriftlig om dette. Forholdet må dokumenteres. Ved egen sykdom, eller sykdom i nærmeste familie, skal det foreligge legeerklæring. Fravær som skyldes studentens egne disposisjoner skal normalt ikke godkjennes.
2. Godkjenning av fravær gis administrativt. Avdelingsleder avgjør tilfeller hvor det foreligger klar presedens. I tvilstilfelle avgjøres saken i samråd med studiedirektør. Studiedirektøren kan gi skriftlige retningslinjer for å sikre tilnærmet lik praksis ved avdelingene.
3. En student som ikke møter til eksamen til fastsatt tid uten godkjent forfallsgrunn, og som ikke har trukket seg fra eksamen, jf. nr. 1, får registrert «ikke møtt». «Ikke møtt» teller som eksamensforsøk, og studenten har ikke krav på å framstille seg på nytt før ved neste ordinære eksamen.

§ 11. *Utsatt eksamen – ny eksamen*

1. En student som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger eksamen til ordinær tid, har rett til å gå opp til utsatt eksamen. Med gyldig fravær menes fravær på grunn av dokumentert sykdom eller annen dokumentert, tvingende fraværsgrunn.
2. Studenter som har strøket til ordinær eksamen, har rett til å gå opp til ny eksamen når minst tre (to for studentkull på inntil 20) som har strøket på siste ordinære eksamen, eller en eller flere av høyskolens studenter med gyldig fravær, søker om slik eksamen innen fastsatt frist. Utsatt og ny eksamen i et emne kan arrangeres samtidig.
3. Avdelingsleder selv kan vedta å begrense adgangen til utsatt/ny eksamen. Blir utsatt/ny eksamen ikke arrangert, henvises studentene til å gå opp til neste ordinære eksamen. Når utsatt/ny eksamen arrangeres, er den normalt også åpen for studenter som ønsker å forbedre sin karakter.
4. Avdelingsleder fastsetter hensiktsmessig termin for utsatte/nye eksamener. Dersom videre studiedeltakelse er avhengig av bestått eksamen i et emne, skal ny/utsatt eksamen om mulig arrangeres senest i midten i det påfølgende semester. Frist for oppmelding fastsettes ved avdelingen.
5. Ved endring av studieplan har studenten rett til å gå opp til utsatt/ny eksamen etter den ordningen som gjaldt da han/hun fulgte undervisningen i inntil ett år etter at endringen ble foretatt.
6. For studier som opphører gjelder følgende: Dersom det etter siste ordinære eksamen og to utsatte/nye eksamener i et emne fremdeles gjenstår studenter med «ikke bestått» eller gyldig fravær, kan det etter søknad avholdes en siste eksamen. Slik eksamen skal avholdes innen ett og et halvt år etter siste ordinære eksamen.

§ 12. *Vurdering – karaktersystem*

1. Vurderingsformen skal framgå av studieplan, jf. § 7 nr. 2. Vurderingsuttrykkene som benyttes er en gradert skala med fem trinn fra A til E for «bestått» og F for «ikke bestått», alternativt karakterene «bestått»/«ikke bestått».
2. Vurderingsuttrykk «bestått»/«ikke bestått» kan benyttes for praksis og emner hvor det er naturlig, men ikke i et omfang som overstiger halvparten av studiet regnet i studiepoeng. Avdelingsleder selv kan gjøre unntak fra dette i studieplanen for det enkelte studium.
3. Resultatet fra en eksamen kunngjøres ved oppslag og/eller automatiserte tjenester. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren.

§ 13. *Tilbakemelding til studenten underveis i studiet*

1. Studenten skal gis tilbakemelding underveis i studiet for det enkelte emnet slik at han/hun kan danne seg en oppfatning om sine muligheter for å nå læringsmålet for vedkommende emne. Resultatet av slike tilbakemeldinger skal ikke bidra til sluttkarakteren i vedkommende emne. Prosedyrene som skal sikre informasjon om vurderingen og veiledningen mellom student og høyskole skal framgå av studieplanene.

§ 14. *vurdering av veiledet praksis*

1. For de utdanninger der gjennomføringen av praksis er gjenstand for faglig vurdering, gjelder de retningslinjene som følger av studienes rammeplaner og forskrifter.

2. Studenten har rett til kontinuerlig veiledning og tilbakemelding, slik at han/hun hele tiden er orientert om hvordan han/hun fungerer i forhold til målene for praksisperioden/praksisopplæringen. Prosedyrene som skal sikre informasjon om vurderingen mellom praksisveileder, student og høyskole skal framgå av studieplanene.
3. Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger, må studiet normalt avbrytes. Dersom det foreligger særlige grunner, kan studenten søke avdelingsleder selv om å få tilrettelagt en tredje praksisperiode.

§ 15. *Sensur*

1. Det skal benyttes ekstern medsensor til sensur av studentarbeider i minst ett emne på alle årstrinn i alle studier og studieprogrammer.
2. Det skal være minst to sensorer, hvorav minst en ekstern, ved bedømmelse av kandidaters selvstendige arbeid i høgre grad, jf. universitets- og høyskoleloven § 50 nr. 2.
3. Ved eksamen der det ikke benyttes ekstern sensor etter nr. 1 skal det medvirke to interne sensorer.
4. Avdelingsleder selv oppnevner eksterne medsensorer etter forslag fra studieleder i samråd med faglærer/faggruppe. Interne sensorer oppnevnes av avdelingsleder.
5. Avdelingsleder selv fastsetter nærmere regler for hvordan ekstern sensor skal benyttes i vurderingsarbeidet.
6. Ekstern sensor må kunne dokumentere nødvendige faglige kvalifikasjoner i det emnet det skal sensureres i, og ha minst én av følgende kvalifikasjoner:
  - være ansatt på høyskolelektor/amanuensisnivå eller høgre nivå ved universitet/høyskole eller annen forskningsinstitusjon
  - på annen måte ha dokumentert vitenskapelig kompetanse på samme nivå
  - gjennom yrkespraksis være særlig kvalifisert innen vedkommende emne.
7. Ekstern sensor bør normalt skiftes ut etter 3 ordinære eksamener i samme emner. Den som påtar seg sensoroppdrag, påtar seg samtidig å være sensor ved eventuell ny og utsatt eksamen i samme emne.
8. Eksamensoppgavene skal forelegges sensor til uttalelse før eksamen. Når det benyttes eksamensformer som presentasjoner, framvisninger mv., skal sensor informeres på forhånd om det studieopplegg som er lagt til grunn for eksamen.
9. For større skriftlige arbeider, kandidatoppgaver, hovedoppgaver og lignende kan sensurfristen på 3 uker (15 arbeidsdager) forlenges. Likeledes forlenges sensurfristen dersom det ikke er mulig å skaffe kvalifiserte sensorer i tide, jf. lovens § 50 nr. 4. Frist/dato for sensur bør være avklart i den skriftlige avtalen som inngås med sensor.
10. Studentene skal informeres om når sensur faller.

§ 16. *Klage*

1. Klage over formelle feil ved eksamen skal behandles av klagenemnda ved høyskolen, jf. lovens § 51. Begrunnet klage sendes gjennom avdelingen til høyskolens administrasjon, som forelegger den for klagenemnda.
2. En student har rett til å be om begrunnelse for karakterfastsettingen jf. lovens § 52. Denne gis skriftlig eller muntlig etter sensors valg.
3. En student kan klage skriftlig over karakterfastsettelsen innen 3 uker etter at eksamensresultatet er kunngjort, jf. lovens § 52. Ny sensurering skal da foretas. Endring kan gjøres til gunst eller ugunst for klageren.

§ 17. *Kvalitetskontroll av vurderingsordninger*

Det skal gjennomføres ekstern evaluering av vurderingsordningen innen alle studier og studieprogrammer minimum hvert 4. år.

Som elementer i ekstern evaluering av vurderingsordningen kan inngå:

- Gjennomgang av vurderingsordninger nedfelt i studieplaner, emnebeskrivelser
- Evaluering av eksamensoppgaver og vurderingskriterier i et utvalg av emner som inngår i de aktuelle studier eller studieprogram
- Stikkprøvekontroll av vurderinger gjennomført av intern(e) sensor(er) i et utvalg av emner som inngår i de aktuelle studier eller studieprogram

§ 18. *Vitnemål – karakterutskrift*

1. Vitnemål skal utstedes etter avsluttet grad, yrkesutdanning eller utdanning, som definert ved kgl.resolusjon. For mindre enheter eller ikke fullførte yrkesutdanninger eller andre utdanningsprogram utstedes karakterutskrift.
2. På karakterutskrift og vitnemål skal det angis hvilket semester eksamen er avlagt. Hvis en student etter fullført studium eller grad på nytt avlegger eksamen på høyskolen i emne som inngår i vedkommende fageksamen/grad, utstedes ny karakterutskrift med den beste karakteren angitt. Dersom studenten har fått fritak for eksamen etter reglene i § 4, skal dette framgå av vitnemålets karakterutskrift.

3. Framsettes det klage over karakterfastsetting for et emne som omfattes av et allerede utferdiget vitnemål, må dette vitnemålet tilbakeleveres til høgskolen før klagen kan tas under behandling. Dersom det framsettes klage over karakterfastsetting før vitnemål er utferdiget, vil slikt vitnemål ikke bli utferdiget før klagen er ferdig behandlet.
4. Studenter som oppfyller kravene i studieplan for definerte studier, kan få utstedt vitnemål med innpassing av eksterne eksamener dersom minimum 1/3 av studiet regnet i studiepoeng er gjennomført ved høgskolen.
5. Dersom studenten tar eksamen i emner med innhold som delvis dekker hverandre, skal studiepoeng reduseres. Eksamensansvarlig avgjør etter tilråding fra vedkommende fagmiljø/studieleder i hvilke tilfeller det skal skje.

§ 19. Utfyllende bestemmelser og instruksjer

1. Høgskoledirektøren kan gi utfyllende bestemmelser og instruksjer til denne forskrift. Slike bestemmelser kan ikke tilsidesette bestemmelser i forskriften.
2. I saker der vedtaksmyndighet ikke framgår spesifikt i denne forskrift, treffes avgjørelser i denne forskrift av høgskoledirektøren eller den han bemyndiger.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. august 2004.

Fra samme tid oppheves forskrift 28. oktober 2002 nr. 1325 for eksamen ved Høgskolen i Østfold.

12. mai Nr. 1025 2004

Forskrift om endring i forskrift om opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder.

Fastsatt av Styret for Høgskolen i Agder 12. mai 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 45 og forskrift 11. oktober 2002 nr. 1124 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 13. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 19. februar 2003 nr. 587 om opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt annet punktum skal lyde:

Forskriften gjelder også for studiet i europeisk integrasjon.

§ 3 nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere at de oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskaper i forskrift om generell studiekompetanse som grunnlag for opptak til universitet og høyskoler. Krav om norskkunnskaper gjelder ikke dersom både obligatoriske deler av studiet og den aktuelle spesialiseringen i sin helhet undervises på engelsk.

II

Endringene trer i kraft f.o.m. opptak til studieåret 2004–2005.

28. mai Nr. 1026 2004

Forskrift om stopp i fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 28. mai 2004 med hjemmel i forskrift 19. desember 2003 nr. 1733 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 § 16, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 til og med 27,99 meter i gruppe I

For fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 til og med 27,99 meter stoppes fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i gruppe I søndag 6. juni 2004 kl. 24.00.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Dette forskrift trer i kraft straks.

16. juni Nr. 1027 2004

Forskrift om endring i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 16. juni 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18, og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket gjøres følgende endringer:

§ 3, § 4 og § 5 skal lyde:

§ 3. Grunnvilkår

Produksjonstilskudd kan gis til foretak som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, dersom virksomheten er registrert i Enhetsregisteret og

- a) registrert som merverdiavgiftspliktig etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 28 og kan levere årsoppgave som landbruksforetak etter samme lov § 31, eller
- b) har hatt en samlet omsetning og uttak av avgiftspliktige varer og tjenester på til sammen minimum kr 30.000 i løpet av de siste 12 måneder før den registreringsdato som er fastsatt i eller i medhold av jordbruksoppjøret for søknad om produksjonstilskudd.

§ 4. Begrensninger som følge av eierforhold mv.

Produksjonstilskudd kan ikke gis til foretak som helt eller delvis eies av

- a) aksjeselskap eller andelslag,
- b) andre foretak som selv søker om produksjonstilskudd til samme produksjon, eller
- c) enhver som er innehaver av, eller har eierinteresser i andre foretak som søker om produksjonstilskudd til samme produksjon.

Med produksjonstilskudd til samme produksjon menes tilskudd til husdyr, tilskudd til grøntproduksjon, jf. § 6 første ledd, og arealtilskudd til samme vekstgrupper, slik disse vekstgruppene til enhver tid er definert i eller i medhold av jordbruksoppjøret.

Produksjonstilskudd kan ikke innvilges foretak som driver på en slik måte at det inngår i et driftsfellesskap med andre foretak som også søker om produksjonstilskudd til samme produksjon.

Første ledd begrenser ikke retten til tilskudd i tilfeller der aksjeselskap eller andelslag er eier av landbrukseiendom. Bestemmelsen begrenser heller ikke retten til tilskudd som følge av at noen har eierinteresser i slike selskaper.

Foretak som eies helt eller delvis av deltaker i samdrift i melkeproduksjon,¹ kan uten hensyn til det som ellers følger av denne paragrafen:

- a) gis tilskudd til husdyr for andre dyreslag enn de samdriftsforetaket disponerer så fremt disse dyrene ikke inngår i driftsfellesskap med samdriftens virksomhet.
- b) gis areal- og kulturlandskapstilskudd etter § 5 første ledd for det grovfôrarealet foretaket disponerer til husdyrhold som nevnt i bokstav a, så fremt foretakets grovfôrproduksjon ikke inngår i driftsfellesskap med samdriftens virksomhet.
- c) gis areal- og kulturlandskapstilskudd etter § 5 første ledd for det grovfôrarealet foretaket disponerer og som beites av samdriftsforetakets dyr.

1 Jf. forskrift 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk § 12.

§ 5. Tilskudd til jordbruksareal

Det kan gis tilskudd til drift og beiting av jordbruksareal. Tilskuddet kan gis til det areal foretaket disponerer på det tidspunkt som er fastsatt i eller i medhold av jordbruksoppjøret.

Ut over det som følger av første ledd kan det gis særlige tilskudd til foretak som disponerer og høster et areal som:

1. er større enn 5 daa, ligger over verneskogsgrensen¹ og høyere enn den faste bosetningen i området. Avlingen fra arealet må høstes som høy eller surfôr.
2. er større enn 5 daa og har en helning på 1:5 eller brattere, under forutsetning av at minst 50% av foretakets fulldyrka og overflatedyrka areal har en helning på 1:5 eller brattere.
3. ikke jordarbeides eller som jordarbeides i redusert grad før 1. mars året etter høsting av hovedveksten på arealet, og halmen på dette arealet ikke brennes om høsten.
4. drives økologisk.²

Det kan gis et særlig tilskudd til foretak som legger om arealer til økologisk drift, og driver dette arealet økologisk i minst 5 år etter omleggingen. Dersom det tidligere er utbetalt omleggingstilskudd for et areal, kan det ikke gis nytt tilskudd til det samme arealet før det er gått 10 år siden sist det ble utbetalt slikt tilskudd.

Tilskudd etter annet ledd nr. 1, 2 og 3 gis ikke til foretak i Hordaland og Hedmark fylke. I disse fylkene fastsetter fylkesmannen i stedet egen forskrift om miljøprogramtilskudd.

1 Jf. lov 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern § 32.

2 Jf. forskrift 5. mai 1998 nr. 402 om produksjon og merking av økologiske landbruksvarer.

§ 7 skal lyde:

Det kan gis tilskudd til foretak med husdyrhold. Tilskuddet beregnes ut fra totalt antall husdyr som disponeres av foretaket på det tidspunkt eller i den periode som er fastsatt i eller i medhold av jordbruksoppjøret.

Ut over det som følger av første ledd, kan det gis særlige tilskudd til foretak som:

1. disponerer husdyr som årlig beiter minst 8 uker i utmark.

2. disponerer husdyr av storferaser som defineres som bevaringsverdige. Tilskuddet kan gis dersom husdyret er registrert i husdyrkontrollen eller Nordisk Genbank Husdyr (kuregisteret ved Norsk landbruksmuseum). Kyr må ha kalvet minst en gang, og okser må være 12 måneder eller eldre på registreringstidspunktet.
3. driver melkeproduksjon innenfor kvote,¹ eller i henhold til gjeldende forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.²
4. har hoveddelen av sin melkeproduksjon på seter i minst 4 uker i sommerhalvåret og produksjonen skjer innenfor kvote,¹ eller i henhold til forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.²
5. driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon.³
6. driver spesialisert kjøttfeproduksjon og ikke oppfyller vilkårene for å kunne motta driftstilskudd i melkeproduksjon.

Tilskudd etter annet ledd nr. 4 gis ikke til foretak i Hordaland og Hedmark fylke. I disse fylkene fastsetter fylkesmannen i stedet egen forskrift om miljøprogramtilskudd.

1 Jf. forskrift 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk § 2.

2 Jf. forskrift 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

3 Jf. forskrift 5. mai 1998 nr. 402 om produksjon og merking av økologiske landbruksvarer.

II

Endringene trer i kraft straks og gjelder for behandling av søknader om produksjonstilskudd i jordbruket fra og med 1. juli 2004.

18. juni Nr. 1028 2004

Forskrift om billigsalgsaksjoner for epler i 2004.

Fastsatt av Omsetningsrådet 18. juni 2004 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. Formål

Avsetningstiltaket billigsalgsaksjoner for epler skal bidra til at produsentene kan ta ut jordbruksavtalens gjeldende målpris.

§ 2. Informasjonsplikt

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd plikter å informere markedsaktører med fruktomsetning om avlingsprognoser som det gjennomfører for epler og om iverksettelse av reguleringstiltak for epler. Markedsaktører som ønsker å delta i markedsreguleringen av epler forplikter seg til å besvare spørsmål/oppgaver fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd knyttet til forhold som har betydning for reguleringen.

§ 3. Virkeområde

Billigsalg kan settes i verk som markedsregulerende tiltak i medhold av jordbruksavtalens (jordbruksavtalen 2002/2003) pkt. 4.2. Vedtak om iverksettelse gjøres av Omsetningsrådets arbeidsutvalg etter forslag fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd.

§ 4. Kvantum og sorter

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd skal fremme forslag om kvantum, sorter, kvaliteter, priser og tidspunkt for billigsalget.

§ 5. Kvote

Engrosledd som tar imot epler direkte fra produsenter eller pakkerier er berettiget til kvote av det samlede kvantum som skal prisnedskrives ved billigsalget. Med engrosledd forstås omsetningsledd som i medhold av regler for tilskudd i grøntsektoren er godkjent som grossist.

§ 6. Oppgaver

De som er berettiget til kvote ved billigsalg og som ønsker å benytte denne rett, plikter å gi spesifiserte oppgaver over lagerbeholdninger, sortsfordeling og kvaliteter til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Oppgavene skal gis i den form og til de tider som Grøntprodusentenes Samarbeidsråd krever. Engrosleddene må akseptere at oppgaver over lagerbeholdninger blir kontrollert i den grad det anses nødvendig.

Med lagerbeholdning forstås det kvantum som engrosleddet har på eget lager av vedkommende vareslag og som er mottatt fra produsenter eller pakkerier samt det kvantum som engrosleddet har avtale med produsenter eller pakkerier om senere mottak av.

Ved gjennomføring av salgsaksjoner plikter de omsetningsledd som deltar i ordningen å følge de priser og bestemmelser som blir fastsatt for aksjoner.

§ 7. Fordeling av kvantum

Det samlede kvantum ved et billigsalg fordeles på kvoteberettigede som søker om kvote. Fordelingen foretas av Grøntprodusentenes Samarbeidsråd på grunnlag av siste lagertelling. Kvoter under 2.000 kg tildeles ikke.

§ 8. Søknad

Søknad om utbetaling av prisnedskrivningstilskudd sendes Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Frist for innsending av søknad om prisnedskrivningstilskudd er 1 – en – måned etter billigsalgperiodens utløp. Med søknaden skal følge gjenpart eller kopi av nummererte salgsdokumenter som viser salgsdato, vareslag, kvantum, kvalitet, pris og hvem som har mottatt varen. Salg av frukt som er innkjøpt til nedskrevet pris skal dokumenteres på samme måte som salg av egen kvote.

Prisnedskrivning utbetales for dokumentert salg til nedskrevet pris etter fradrag for kvantum innkjøpt til nedskrevet pris og oppad begrenset til den tildelte kvote.

§ 9. Taushetsplikt, regnskap

Grøntprodusentenes Samarbeidsråds ansatte som behandler søknader om prisnedskrivning, har taushetsplikt om de forretningsmessige forhold de blir kjent med gjennom behandling av søknader.

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd skal avlegge regnskap for Omsetningsrådet innen 2 – to – måneder etter at billigsalget er avsluttet.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

18. juni Nr. 1029 2004**Forskrift om tilskudd til reguleringslagring av epler i 2004.**

Fastsatt av Omsetningsrådet 18. juni 2004 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. Formål

Avsetningstiltaket reguleringslagring av epler klasse I skal bidra til at produsentene kan ta ut jordbruksavtalens gjeldende målpris.

§ 2. Informasjonsplikt

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd plikter å informere markedsaktører med fruktomsetning om avlingsprognoser som det gjennomfører for epler og om iverksettelse av reguleringsiltak for epler. Markedsaktører som ønsker å delta i markedsreguleringen av epler forplikter seg til å besvare spørsmål/oppgaver fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd knyttet til forhold som har betydning for reguleringen.

§ 3. Tilskudd

Av midler stilt til disposisjon under jordbruksavtalen for avsetningstiltak kan tilskudd gis til reguleringslagring av epler. Det er kun fruktlagre og produsenter som er godkjent av Statens landbruksforvaltning som kan delta i slik lagring. Nye lagringsverter som disponerer kjølelagerkapasitet til lagring av epler kan søke om godkjenning før 1. oktober 2004. Lagringsvert har ansvar for å påse at lagringen av epler skjer slik at Mattilsynets krav på dette området er tilfredsstillt, jf. krav i lov om matproduksjon og mattrygghet og i forskrift om næringsmiddelhygiene.

§ 4. Kvantum og sorter

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd skal så snart en har oversikt over årets avling gi forslag til Omsetningsrådet om hvilke sorter og kvantum som skal reguleringslagres. Ordningen gjelder bare kl. I av de sorter som er med i lagringsprogrammet. Lagerregistrering foretas pr. 16. og 30. i månedene oktober og november. Grøntprodusentenes Samarbeidsråd har ansvar for registrering og kontroll av eplekvantumet. Epler klasse I som er satt av til fabrikklevering er ikke tilskuddsberettiget.

§ 5. Oppgaver

De godkjente lagringsverter (fruktlagre/produsenter) skal ved første telledato pr. 16. oktober 2004 gi spesifiserte oppgaver over totale lagerbeholdninger, sortsfordeling og kvaliteter i den form som Grøntprodusentenes Samarbeidsråd krever. Videre skal det gis spesifisert oppgave over det kvantum av de forskjellige sorter som ønskes reguleringslagret. Omsetningsrådets arbeidsutvalg fastsetter øvre grense for lagringskvantum med tilskudd for epler. Grøntprodusentenes Samarbeidsråd kan om nødvendig begrense kvantumet hos den enkelte lagringsvert. Minstekvantum for å bli med i reguleringslagringen er 5000 kg for den enkelte sort pr. lagringsvert.

§ 6. Sats

For reguleringslagret vare gis en lagringsgodtgjørelse med kr 0,30 pr. kg for det laveste kvantumet av de to første telledatoene. Ved telledatoene 16. november og 30. november er satsen kr 0,45 pr. kg. Lagringsgodtgjørelse kan ikke gis etter 1. desember.

§ 7. Søknad

Søknad om lagringstilskudd etter pkt. 5 sendes til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd som betaler tilskudd til lagringsvertene. Grøntprodusentenes Samarbeidsråd sender oppgave til Omsetningsrådet innen 1. februar påfølgende år.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

18. juni Nr. 1030 2004**Forskrift om tilskudd ved fabrikklevering av epler i 2004.**

Fastsatt av Omsetningsrådet 18. juni 2004 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. Formål

Avsetningstiltaket tilskudd ved fabrikklevering av epler klasse I skal bidra til at produsentene kan ta ut jordbruksavtalens gjeldende målpris.

§ 2. Informasjonsplikt

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd plikter å informere markedsaktører med fruktomsetning om avlingsprognoser som det gjennomfører for epler og om iverksettelse av reguleringstiltak for epler. Markedsaktører som ønsker å delta i markedsreguleringen av epler forplikter seg til å besvare spørsmål/oppgaver fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd knyttet til forhold som har betydning for reguleringen.

§ 3. Tilskudd

Av midler stilt til disposisjon under jordbruksavtalen for avsetningstiltak kan det gis epler av kvalitet kl. I som blir levert til fabrikk som industrifrukt, et tilskudd på inntil kr 1,25 pr. kg. Tilskudd på kr 1,25 pr. kg epler og frakttilskudd knyttet til gjennomføring av fabrikkleveringen, jf. § 7, har en økonomisk ramme på 5 millioner kroner.

§ 4. Vilkår

Tilskuddsberettiget er yrkesprodusenter, fruktlagre, fruktsalgslag og grossister. For å få tilskudd må det leveres minst 2000 kg tilskuddsberettiget vare. Leverandøren må selv gjøre avtale med mottaker (fabrikk) om levering.

§ 5. Innmelding

Epler av kvalitet kl. I som skal leveres til fabrikk skal på forhånd meldes til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Meldingen til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd skal inneholde oppgave over det kvantum som ønskes levert samt angivelse av sort, kvalitet, sted og tid for levering. Grøntprodusentenes Samarbeidsråd skal foreta kontroll av kvalitet og kvantum.

§ 6. Søknad om tilskudd

Søknad om tilskudd må sendes Grøntprodusentenes Samarbeidsråd innen 1 måned etter at fabrikklevering er avsluttet for sesongen. Med søknaden skal følge gjenpart av avregning/veieseddel fra fabrikk. Avregningen/veieseddelen skal vise leveringsdato, kvantum, sort, kvalitet, pris og hvem som har levert varen. Det skal ikke utbetales tilskudd for varer som ikke er innmeldt til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd i samsvar med § 5.

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd sender samlet oppgave over fabrikklevering til Omsetningsrådet innen 1. mars.

§ 7. Frakttilskudd

Ved levering av epler etter denne forskriften, gis det et frakttilskudd på kr 0,10 pr. kg for transportlengder mellom 100 og 200 km, kr 0,20 pr. kg for transportlengder mellom 200 og 300 km og kr 0,30 pr. kg dersom transportlengden er over 300 km.

§ 8. Søknad om frakttilskudd

Søknad om frakttilskudd sendes Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Med søknaden skal følge gjenpart av avregning/veieseddel fra fabrikk. Avregningen/veieseddelen skal vise leveringsdato, kvantum, sort, kvalitet, pris og hvem som har levert varen.

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

22. juni Nr. 1031 2004**Forskrift om endring i forskrift om kontroll med fremmede skip og flyttbare innretninger i norske havner mv.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 22. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1 fjerde ledd, § 3a, § 41a, § 82 og § 117, jf. delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 12. oktober 1979 nr. 1, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 2, delegeringsvedtak 8. januar 1980 nr. 1, delegeringsvedtak 20. juni 2003 nr. 717 og delegeringsvedtak 20. juni 2003 nr. 1913. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 1. juli 2003 nr. 969 om kontroll med fremmede skip og flyttbare innretninger i norske havner mv. gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

I denne forskrift betyr:

- a) *Administrasjonen*: Regjeringen i den stat hvis flagg skipet har rett til å føre.
- b) *Beredskapsnivå*: Aktuelt nivå for sikkerhets- og beredskapstiltak i skip og flyttbare boreinnretninger.
- c) *ECSA-avtalen*: Europeisk avtale om organisering av sjøfolks arbeidstid, inngått 30. september 1998 mellom sammenslutningen av skipsredere i Den europeiske union (ECSA) og S sammenslutningen av transportarbeiderforbund i Den europeiske union som representerer arbeidsgiverne og arbeidstakerne innen sjøfartssektoren (FST) og som er inntatt som vedlegg til direktiv 1999/63/EF av 21. juni 1999.
- d) *Flyttbar boreinnretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, med eget fremdriftsmaskineri og som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumforekomster.
- e) *Flyttbar innretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumforekomster, og flyttbar plattform til annet bruk enn boring etter undersjøiske petroleumforekomster.
- f) *ILO*: Den internasjonale arbeidsorganisasjon.
- g) *IMO*: Den internasjonale skipsfartsorganisasjon.
- h) *ISM-koden*: Internasjonal norm for sikkerhetsstyring for drift av skip og hindring av forurensning, fastsatt av IMO ved resolusjon A.741(18), (International Safety Management Code) og innarbeidet i SOLAS 74 kap. IX.
- i) *ISPS-koden*: (*International Ship and Port Facility Security Code*): IMOs internasjonale kode for sikkerhet og terrorberedskap på skip og i havneterminaler, med senere endringer.
- j) *Konvensjonene*:
  1. Den internasjonale konvensjon om lastelinjer, 1966 (LL66)
  2. Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, 1974 (SOLAS 74)
  3. Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip, 1973, slik den er endret ved tilleggsprotokollen, 1978 (MARPOL 73/78)
  4. Den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikat og vakthold for sjømenn, 1978 (STCW 78)
  5. De internasjonale regler til forebygging av sammenstøt på sjøen (Colreg 72)
  6. Den internasjonale konvensjon om måling av fartøyer, 1969
  7. Den internasjonale konvensjon om minstestandarder på handelsskip, 1976 (ILO-konvensjon nr. 147)
  8. Den internasjonale konvensjon av 1992 om det privatrettslige ansvar for skader ved oljeforurensning (CLC 92)
 med Protokoller og endringer. Konvensjoner av eldre dato innen de ovennevnte områder er også dekket.
- k) *MOU*: «The Paris Memorandum of Understanding on Port State Control», underskrevet 26. januar 1982.
- l) *Passasjerskip*: Skip som skal ha sertifikat i henhold til bestemmelsene i åttende kapittel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
- m) *Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat* (*International ship security certificate, ISSC*): Internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat som viser at fartøyet oppfyller kravene i ISPS-koden.
- n) *Sjødyktighetsloven*: Lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
- o) *Target factor*: Nummerverdien som det individuelle skip har fått i henhold til vilkårene i Vedlegg I i direktiv 95/21/EF av 19. juni 1995 og oppført i Sirenac-informasjonssystemet.
- p) *Tilbakeholdelse*: Et formelt forbud mot at et skip eller flyttbar innretning går til sjøs på grunn av konstaterte mangler, som enkeltvis eller samlet gjør at skipet eller innretningen ikke er sjødyktig.
- q) *Tilsynet*: Sjøfartsdirektoratet og de tjenestemenn, institusjoner og myndigheter nevnt i sjødyktighetslovens § 4 for så vidt de utøver kontrollmyndighet etter loven, jf. lovens § 10.
- r) *Typegodkjent*:
  1. For utstyr som omfattes av forskrift 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr: Typegodkjent av teknisk kontrollorgan og merket i henhold til nevnte forskrift.
  2. For annet utstyr: Godkjent av Sjøfartsdirektoratet.
- s) *Åpenbare grunner*: Når Tilsynet, i henhold til retningslinjer (Vedlegg III i direktiv 95/21/EF av 19. juni 1995) og dets profesjonelle dømmekraft finner at en detaljert inspeksjon av skip eller flyttbar innretning, utstyr eller besetning bør utføres.

§ 8 nest siste ledd skal lyde:

Bokstav e, f og g gjelder kun for inspeksjoner som er foretatt innefor de siste 12 måneder. Den generelle target factor skal minst omfatte summen av verdiene i bokstav c, d, h, i, j og k.

§ 8 fotnotetekst 3 skal lyde:

- 3 Res. A.890(21) and Annexes – International Maritime Dangerous Goods Code – ILO pub. 147 «Inspection of Labour Conditions on Board Ship Guidelines for Procedure» – MOU Annex I «Port State Control Procedures».

§ 9 fotnotetekst 1 skal lyde:

- 1 Principles of safe manning – IMO res. A.890(21) and Annexes which are contents of Minimum Safe manning Document (Annex I) and Guidelines for the Application of Principles of Safe Manning (Annex 2) – The provisions of the International Maritime Dangerous Code – International Labour Organisation (ILO) publication «Inspection of Labour Conditions on Board Ship: Guidelines for procedures» (Annex I) «Port State Control Procedures» to the Paris MOU.

§ 10 skal lyde:

§ 10. ¹ *Detaljert inspeksjon*

En detaljert inspeksjon skal utføres når det er åpenbare grunner¹ til å anta at skipet eller flyttbar innretning, typegodkjent utstyr, besetning eller dets arbeidsmiljø ikke er i henhold til de relevante krav i konvensjonene.

¹ Se MOU vedlegg I section 5.

§ 21 skal lyde:

Den som inspiserer skip eller flyttbar innretning, skal være kvalifisert og autorisert i henhold til MOUs retningslinjer og Vedlegg VII i direktiv 95/21/EF av 19. juni 1995. Såfremt den autoriserte inspektør ikke har den nødvendige ekspertise for den aktuelle besiktelse kan han bli assistert av en som har denne ekspertise. Disse skal ikke ha noen kommersiell interesse i skipet eller inspeksjonen.

§ 23 skal lyde:

Sjøfartsdirektoratet skal månedlig gjennom tilgjengelige kanaler sørge for å offentliggjøre tilbakeholdte skip eller skip som er nektet adgang til havn om forhold oppført i direktiv 95/21/EF av 19. juni 1995 Vedlegg VIII, del I av 19. juni 1995. Opplysningene i Vedlegg VIII, del I og II samt opplysninger om endring av skipets klasse, suspensjon eller utelukkelse av klassen i henhold til art. 15 nr. 3. i 94/57/EF av 22. november 1994 skal foreligge i Sirena-systemet. Samme opplysninger offentliggjøres gjennom informasjonssystemet Equasis snarest mulig etter inspeksjonens avslutning eller opphevelsen av tilbakeholdelsen.

Nytt kapittel 4 med tilhørende nye § 25 – § 30 skal lyde:

Kapittel 4. Inspeksjon vedrørende sikkerhet og terrorberedskap

§ 25. *Forholdet til internasjonale bestemmelser*

(1) Skip og flyttbar boreinnretning som omfattes av denne forskrift kan bli gjenstand for kontrolltiltak i henhold til relevante krav i SOLAS regel XI-2/9. Skip og flyttbar boreinnretning skal dessuten følge de anvisninger og gi den informasjon som kreves av relevant myndighet i henhold til disse bestemmelsene.

(2) Inspeksjoner i henhold til denne forskriften skal følge fastlagte prosedyrer i henhold til IMO res. MSC.159(78) og relevante retningslinjer fra Paris MOU.

§ 26. *Inspeksjon i havn*

Tilsynet kan ved inspeksjon undersøke om skip og flyttbar boreinnretning har om bord gyldig internasjonalt sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat (ISSC) eller midlertidig sikkerhets- og terrorberedskapssertifikat i henhold til del A i ISPS-koden.

§ 27. *Utvidet inspeksjon i havn*

En utvidet inspeksjon skal utføres når det er åpenbare grunner til å tro at skip og flyttbar boreinnretning ikke tilfredstiller relevante krav i del A i ISPS-koden eller det ikke kan forevises gyldig sertifikat.

§ 28. *Tiltak etter utvidet inspeksjon i havn*

(1) Tiltak som pålegges etter en utvidet inspeksjon skal være forholdsmessig og følge SOLAS regel XI-2/9 og veiledningen gitt i del B i ISPS-koden.

- (2) En utvidet inspeksjon kan føre til følgende tiltak:
- a) inspeksjon av selve skipet eller den flyttbare boreinnretning
  - b) forsinkelse av skip eller flyttbar boreinnretning
  - c) tilbakehold av skip eller flyttbar boreinnretning
  - d) begrensning av operasjoner, herunder bevegelser i havnen
  - e) utvisning fra havnen.

(3) Det kan også foretas andre, mindre inngripende tiltak av administrativ eller korrigerende karakter.

§ 29. *Skip eller flyttbar boreinnretning som har til hensikt å anløpe en havn*

(1) Med mindre skip eller flyttbar boreinnretning har fått fritak, skal fører som har til hensikt å anløpe en havn informere om følgende:

- a) at skip eller flyttbar boreinnretning har gyldig sertifikat og navn på utstedende myndighet
  - b) hvilket beredskapsnivå som skip eller flyttbar boreinnretning opererer på
  - c) hvilket beredskapsnivå som skip eller flyttbar boreinnretning har operert på i en hver tidligere havn hvor det har hatt skip/havn aktiviteter, for de siste 10 havneanløp
  - d) om spesielle eller særlige sikkerhetstiltak som skip eller flyttbar boreinnretning har iverksatt i en hver tidligere havn hvor det har hatt skip/havn aktiviteter, for de siste 10 havneanløp
  - e) at tilfredsstillende sikkerhetsprosedyrer er gjennomført ved skip/skip aktiviteter for de siste 10 havneanløp
  - f) andre sikkerhetsrelaterte opplysninger som ikke er detaljer fra sikkerhetsplanen. Dette skal skje i henhold til veiledningen gitt i del B i ISPS-koden.
- (2) Myndighetene kan kreve at ovennevnte informasjon verifiseres av fører eller reder.
- (3) Slik informasjon skal gis som følger:
- a) minst 24 timer i forveien, eller
  - b) senest på det tidspunkt da skipet forlater foregående havn, hvis reisen er kortere enn 24 timer, eller
  - c) hvis havneanløpet er ukjent eller endres under reisen, så snart anløpshavnen blir kjent.
- (4) Fører kan nekte å gi ovennevnte informasjon til myndighetene, men skip eller flyttbar boreinnretning kan da nektes adgang til havn.
- (5) Dersom det er åpenbare grunner til å tro at skip eller flyttbar boreinnretning, som har til hensikt å anløpe en havn, ikke tilfredsstillende relevante krav i del A i ISPS-koden, skal myndighetene forsøke å opprette kontakt mellom skip og myndighet slik at mangelen kan rettes.
- (6) Dersom mangelen ikke avhjelpes gjennom en slik kontakt eller hvis myndighetene på annen måte har åpenbare grunner til å anta at skip eller flyttbar innretning ikke er i henhold til de relevante krav i del A i ISPS-koden, kan det treffes tiltak overfor skip eller flyttbar boreinnretning. Tiltakene skal være forholdsmessige og ta hensyn til veiledningen gitt i del B i ISPS-koden. Følgende tiltak kan treffes:
- a) rettelse av mangelen
  - b) forflytting til sted i territorialfarvannet eller indre farvann
  - c) inspeksjon av skip eller flyttbar innretning i territorialfarvannet
  - d) nektelse av adgang til havn.
- (7) Før slike tiltak treffes skal fører av skip eller flyttbar boreinnretning informeres om tiltaket. Etter å ha mottatt slik informasjon, kan fører trekke tilbake beslutningen om å gå til havn. I slike tilfeller gjelder ikke denne bestemmelsen.

§ 30. *Underretning om forføyninger*

- (1) I tilfeller av tiltak i henhold til § 28 andre ledd og § 29 sjettede ledd skal administrasjonen skriftlig underrettes om hvilke tiltak som er iverksatt og begrunnelsen for dette. Videre skal anerkjent klasseinstitusjon som har utstedt sertifikatet og IMO underrettes.
- (2) Når et skip eller en flyttbar boreinnretning er nektet adgang til havn eller er bortvist fra havn, skal Sjøfartsdirektoratet underrette EU-kommisjonen og følgende land om dette: Samtlige EU-land, Island, Russland, USA og Canada.
- (3) I henhold til bestemmelsene i SOLAS regel XI-2/9, kan nektelse av adgang til havn og bortvisning fra havn bare skje i de tilfeller det er åpenbare grunner til å anta at skip eller flyttbar boreinnretning utgjør en umiddelbar terrormessig trussel mot personer, skip eller annen eiendom, og trusselen ikke kan fjernes med andre midler.

Nåværende kapittel 4 og tilhørende § 25 og § 26 blir nytt kapittel 5 med ny § 31 og § 32.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2004.

22. juni Nr. 1032 2004

Forskrift om stopp i fisket etter sei med not nord for 62° N i 2004.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. juni 2004 med hjemmel i forskrift 19. desember 2003 nr. 1734 om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2004 § 3 og § 26. Kunngjort 2. juli 2004.

- § 1. Fisket etter sei med not stoppes nord for 62° N med virkning fra tirsdag 22. juni 2004 kl. 2400. Siste frist for innmelding av fangst til Norges Råfisklag er onsdag 23. juni 2004 kl. 0200.
- § 2. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.
- § 3. Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 1. august 2004.

23. juni Nr. 1033 2004**Instruks til tilsynsveterinæren/Mattilsynet – distriktskontoret for kartlegging av og tiltak mot campylobacter i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfeslakterier.**

Fastsatt av Det sentral Mattilsynet ved hovedkontoret 23. juni 2004 med hjemmel i forskrift 21. mars 1995 nr. 265 om hygiene og kontroll m.v. ved produksjon og omsetning av ferskt fjørfekjøtt § 63 og § 65. Kunngjort 2. juli 2004.

1. Definisjoner

I denne instruks forstås ved

- 1.1 *Slaktekylling*: kylling yngre enn 50 dager.
- 1.2 *Campylobacter*: termostabile species innenfor bakterieslekten campylobacter.
- 1.3 *Positiv flokk*: slaktekyllingflokk hvorfra det foreligger en positiv besetningsprøve med hensyn til campylobacter.
- 1.4 *Negativ flokk*: slaktekyllingflokk hvorfra det foreligger en negativ besetningsprøve med hensyn til campylobacter.
- 1.5 *Flokk med ukjent status*: slaktekyllingflokk hvorfra det ikke foreligger resultat av besetningsprøve med hensyn til campylobacter.

2. Omfang

- 2.1 Denne instruks gjelder kartlegging og tiltak mot campylobacter i fjørfe og fjørfeslakt ved slakting av slaktekylling i virksomheter som omfattes av fjørfekjøttforskriften. Instruksen retter seg til Mattilsynet – distriktskontoret ved tilsynsveterinæren.

3. Rutiner for slakting av positive og flokker med ukjent status

- 3.1 Virksomheten skal pålegges å slakte positiv flokk særskilt og på slutten av dagen, dersom virksomheten ikke på eget initiativ gjør dette, jf. fjørfekjøttforskriften § 63 (særlige tiltak).
- 3.2 Slakt fra flokk med ukjent status skal arresteres og prøvetas.
- 3.3 Virksomheten skal pålegges å slakte flokk med ukjent status særskilt og på slutten av dagen, eventuelt etter negative, men før positive flokker, dersom ikke virksomheten på eget initiativ gjør dette.

4. Prøveuttak i slakteri

- 4.1 Det skal tas ut prøver for campylobacter-undersøkelse fra alle partier av kylling ved slakting.
- 4.2 Prøvene skal uttas på tilsynsveterinærens kontrollplass.
- 4.3 Prøvene skal bestå av blindtarm.
- 4.4 Fra hver flokk tas 10 blindtarmsprøver fordelt på 10 enkeltdyr. Prøvene må ikke tas så raskt etter hverandre at kun et fåtall transportkasser prøvetas.
- 4.5 Prøvene tas, oppbevares og analyseres i henhold til «Handlingsplan mot campolybacter spp i slaktekylling», som finnes på <http://www.zoonose.no>.

5. Laboratorieundersøkelse av prøver, krav til laboratorier og verifisering av resultater

- 5.1 Prøver skal oppbevares, fraktes til laboratoriet og analyseres slik det fremgår av «Handlingsplan mot campolybacter spp i slaktekylling». Handlingsplanen er gjort tilgjengelig på <http://www.zoonose.no>.
- 5.2 Laboratoriene skal oppfylle kravene som stilles til laboratorier i kategori I, jf. rundskriv nr. 4043 R, «Krav til laboratorier vedrørende analyser i offentlig kontroll og i virksomhetenes særskilte kontrolltiltak/egenkontroll». Mattilsynet – distriktskontoret bestemmer i samråd med Mattilsynet, regionkontoret, hvor prøvene skal analyseres.
- 5.3 Analysene bør påbegynnes samme dag som prøven er uttatt.
- 5.4 Dersom avstanden eller transportmuligheter mellom Mattilsynet – distriktskontoret og laboratoriet gjør det vanskelig å påbegynne analysen samme dag, kan det maksimalt gå 3 døgn.
- 5.5 Prøvene skal analyseres ved hjelp av metoden som oppgis i handlingsplanen.
- 5.6 Campylobacter-mistenkelige isolater fra kyllingslaktene, skal sendes som angitt i den handlingsplanen (nevnt i punkt 5.1), for verifisering.

6. Tiltak

- 6.1 Virksomheten skal pålegges å varmebehandle eller fryse (–18 °C eller kaldere i minst 3 uker) samtlige godkjente slakt fra en positiv flokk i virksomheten, jf. § 63, dersom ikke virksomheten på eget initiativ gjør dette.
- 6.2 Virksomheten skal pålegges å legge godkjente slakt fra flokk med ukjent status på kjøle- eller fryselager i påvente av at analyseresultatene foreligger, dersom ikke virksomheten på eget initiativ gjør dette. Alternativt kan slaktene varmebehandles i virksomheten før videre frambud.

Ved positivt analyseresultat skal partiet (flokken) behandles som nevnt under pkt. 6.1. Ved negativt analyseresultat kan slaktene frambys uten ytterligere tiltak.

6. Rapportering

- 7.1 Tilsynsveterinæren/Mattilsynet – distriktskontoret skal løpende rapportere alle resultater til Norsk zoonosesenter på prøvetakingsskjemaet som følger hver flokk.
- 7.2 Tilsynsveterinæren/Mattilsynet – distriktskontoret skal rapportere alle resultater som fraviker resultatet fra besetningsprøvene samt resultater fra flokker med ukjent status til slakteri.
8. *Ikrafttredelse*
- 8.1 Denne instruks trer i kraft 1. juli 2004. Samtidig oppheves instruks 6. juni 2001 nr. 628 til tilsynsveterinæren/det kommunale næringsmiddeltilsynet for kartlegging og tiltak mot campylobacter i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfekjøttlakterier.

23. juni Nr. 1034 2004

Forskrift om opphevelse av forskrift om stopp i fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 23. juni 2004 med hjemmel i forskrift 19. desember 2003 nr. 1733 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 § 16, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 2. juli 2004.

I

Forskrift 28. mai 2004 nr. 1026 om stopp i fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2004 oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft 12. juli 2004.

24. juni Nr. 1035 2004

Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege.

Fastsatt av Helsedepartementet 24. juni 2004 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–4 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6–2, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 5–1 siste ledd og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 5–5 nr. 1 og nr. 2. Kunngjort 2. juli 2004.

Kapittel I

§ 1. Trygden yter stønad dersom lege er søkt for sykdom eller mistanke om sykdom, for skade eller lyte, for veiledning i familieplanlegging, ved svangerskap og ved fødsel. Det ytes ikke stønad til kosmetiske inngrep som ikke er overveiende medisinsk indisert.

Det samme gjelder ved påregnelige følgetilstander etter slike inngrep.

Det ytes også stønad i forbindelse med cervixcytologiske undersøkelser som utføres etter innkalling som ledd i et fastsatt screeningprogram.

§ 2.

1. Utgifter til legehjelp hos allmennpraktiserende lege og privatpraktiserende spesialist dekkes etter takstene i kapittel II.

Stønad ytes etter de takstene som gjelder på behandlingstiden.

2. Trygdekontoret kan inngå avtale med legen om direkte oppgjør med trygden. Stønaden utbetales i så fall direkte til legen. Legen har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av legehonoraret som trygden dekker. Rikstrygdeverket fastsetter nærmere regler for direkte oppgjør. Rikstrygdeverket kan også inngå avtale med Den norske lægeförening om direkte oppgjør mellom trygdekontorene og medlemmer av Legeföreningen. Slik avtale erstatter med kollektiv virkning individuelle avtaler med medlemmer av Legeföreningen.
3. Når lege, herunder turnuslege, mottar lønn fra kommunen for pasientbehandling i kontorpraksis eller ved legevakt, utbetales stønaden til kommunen. Det samme gjelder for stønad til svangerskapskontroller og veiledning i familieplanlegging som utføres av lege ansatt i helsestasjon.
4. Trygden yter ikke stønad til legehjelp som utføres av en bedriftslege i den fastsatte arbeidstiden. Utgifter til laboratorieprøver og røntgenundersøkelser som bedriftslegen rekvirerer fra utenforstående laboratorie- og røntgenvirksomhet dekkes likevel ved konkret mistanke om sykdom.

§ 3. Trygden yter stønad etter honorartakstene:

1. Ved kontrollundersøkelser under svangerskap, ved fødsel og ved behandling for sykdom i forbindelse med svangerskap og fødsel, og for en undersøkelse etter fødselen.

2. Ved behandling av skade eller sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13, jf. lovens § 5–25 og under lovene om krigspensjonering. For militærpersoner er det likevel et vilkår at legehjelpen ikke gis av militærlege.
3. Ved behandling av et medlem som er innsatt i fengselsvesenets anstalter eller som forpleies privat i medhold av straffelovens § 39 punkt 1 litra d, dersom legehjelpen gis ved annet personell enn det som er knyttet til fengselshelsetjenesten.
4. Ved behandling hvor pasientens tilstand er til hinder for at legen kan innkreve egenandelen, f.eks. ved alvorlige sinnslidelser, akutte større skader, bevisstløshet og dødsfall. Legen må kort begrunne kravet overfor trygdekontoret. I tillegg til behandlingstaksten dekkes også utgifter til bandasjemateriell, infusjonsvæsker, oksygen og medikamenter som medgår ved behandlingen etter egen spesifisert regning. Dette gjelder ikke når hjelpen gis ved tilkalt ambulanse.
5. Ved psykoterapeutisk behandling av barn og ungdom under 18 år.
6. Ved behandling av barn under 7 år.
7. Ved undersøkelse, behandling og kontroll for allmennfarlige smittsomme sykdommer. Med allmennfarlige smittsomme sykdommer menes følgende sykdommer (jf. forskrift 1. januar 1995 nr. 100 om allmennfarlige smittsomme sykdommer):

Alvorlig, akutt luftveis-syndrom, SARS	Kopper	Sykdom forårsaket av enteropatogen
Botulisme	Legionellose	E coli (enterohemoragisk)
Chlamydiainfeksjon, genital	Lepra	E coli/EHEc, enteroinvasiv
Difteri	Meningokokksykdom	E coli/EIEc, enteropatogen
Flekktyfus	Miltbrann	E coli/ETec, enterotoksigen
Gonoré	Paratyfoidefeber	E coli/ETec, enteroaggregativ
Gulfeber	Pest	E coli/EAggEC)
Hemoragisk feber	Poliomyelitt	Sykdom forårsaket av meticillinresistente gule stafylokokker
Hepatitt A-virusinfeksjon	Rabies	
Hepatitt B-virusinfeksjon	Shigellose	Sykdom forårsaket av multiresistente pneumokokker
Hepatitt C-virusinfeksjon	Syfilis	
Hepatitt D-virusinfeksjon	Tilbakefallsfeber	
Hepatitt E-virusinfeksjon	Tuberkulose	Sykdom forårsaket av vancomycinresistente enterokokker
HIV-infeksjon	Tyfoidefeber	
Kikhoste		
Kolera		

Det ytes godtgjørelse etter honorartakstene dersom

- a. en pasient har grunn til å anta seg smittet med allmennfarlig smittsom sykdom og oppsøker lege for nødvendig undersøkelse etter smittevernloven § 5–1, eller
- b. en lege under konsultasjon får mistanke om at pasienten har en allmennfarlig smittsom sykdom og etter samtykke fra pasienten setter i verk nødvendig undersøkelse etter smittevernloven § 3–5, eller
- c. legen har oppfordret eller pålagt pasienten å møte til konsultasjon for allmennfarlig smittsom sykdom for å foreta undersøkelse som ledd i smitteoppsporing etter smittevernloven § 3–6, eller
- d. det er behov for behandling eller kontroll for allmennfarlig smittsom sykdom.

Det ytes ikke stønad til dekning av utgifter til undersøkelser etter denne bestemmelsen uten at pasienten har grunn til å anta seg smittet eller legen får mistanke om at pasienten har en allmennfarlig smittsom sykdom.

Legen skal i pasientens journal begrunne at et eller flere av vilkårene for stønad etter honorartakstene er oppfylt.

Det ytes stønad etter denne bestemmelse til den som oppholder seg i Norge, selv om vedkommende ikke er medlem i folketrygden.

§ 4. Ved krav om stønad til legehjelp skal medlemmet legge fram spesifisert og kvittert regning fra legen senest førstkommande måned etter behandlingsdagen. Regningen må i tillegg til kontaktform, diagnose, tariffnummer, dato og klokkeslett for de utførte legebehandlingene, inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å avgjøre stønadskravet.

Legen plikter å utstede regning som nevnt på blankett fastsatt av Rikstrygdeverket.

§ 5. Trygdekontoret skal revidere og kontrollere legeregning som medlemmet har levert, og utbetale stønaden til medlemmet snarest mulig, og senest en måned etter at regningen er mottatt.

Stønaden kan ikke innkasseres gjennom legen, ved transport eller ved fullmakt på annen måte.

Hvis et medlem overfor legen har erklært seg ute av stand til å betale den delen av honoraret som stønaden vil utgjøre, kan trygdekontoret etter å ha undersøkt forholdet, utbetale stønaden direkte til legen.

§ 6. (Opphevd)

§ 7. Når et medlem blir erklært arbeidsufør plikter legen å sende sykmeldingsattest direkte til trygdekontoret samme dag som legesøkningen har funnet sted. Gjenpart av sykmeldingen skal leveres til medlemmet. Legen skal på sykmeldingsattesten bekrefte at medlemmet har vært arbeidsufør. Vanligvis skal sykmeldingsattest gis etterskuddsvis og ikke for lengre tidsrom enn 14 dager om gangen. Når det er på det rene at sykdommen vil medføre arbeidsuførhet i lengre tid, kan sykmeldingsattesten utskrives for et lengre tidsrom enn 14 dager. Legen skal bygge utstedelse av sykmeldingsattesten på en personlig undersøkelse av pasienten. Sykmeldingsattest og legeerklæring ved arbeidsuførhet skal utstedes på blankett fastsatt av Rikstrygdeverket og skal være fullstendig utfylt. Hvis arbeidsuførheten varer lenger enn 8 uker, plikter legen uoppfordret å sende legeerklæring ved arbeidsuførhet til trygdekontoret i pasientens bostedskommune innen dette tidspunkt.

§ 8. Hvis medlemmet ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for allmennpraktiserende lege etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5–1 tredje og fjerde ledd. Det regionale helseforetaket dekker reiseutgiftene for privatpraktiserende legespesialist etter lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2–1a første ledd nr. 6.

Trygden yter reisetillegg som utbetales direkte til legen mot innsending av spesifisert regning, jf. § 4.

§ 9. Ved uenighet mellom lege og trygdekontor om beregning av stønad til legehjelp, reisetillegg eller skyssgodtgjørelse kan både trygdekontoret og legen bringe tvisten inn for fylkestrygdekontoret, hvis tilfellet ikke hører inn under loven om anke til Trygderetten.

§ 10. Tvist om forståelsen av de enkelte punkter i avtale om stønad til dekning av utgifter til legehjelp kan, hvis bestemmelser om behandling av tvister ikke er tatt inn i avtalen, bringes inn for Rikstrygdeverket til avgjørelse hvis begge parter er enige om det.

§ 11. Rikstrygdeverket kan i særlige tilfelle for et enkelt trygdekontor eller for flere trygdekontorer gjøre unntak fra denne forskriften.

Kodeforklaringer:

– * (asterisk)

betyr at takstene er forbeholdt spesialistpraksis (ikke spesialist i allmennmedisin eller samfunnsmedisin). Øvrige takster kan benyttes av alle leger, jf. dog eventuelle merknader om godkjenningskrav eller liknende.

– Bokstavene d eller k i takstnummerkoden

står for dagtakst eller kvelds-, natt- og helgetakst. For takster uten disse bokstavene skilles det ikke mellom dag/kveld/natt/helgedag.

– Forkortelser:

Hon. – står for honorar, og angir takstbeløpet i kroner.

Ref. – står for refusjonsandel.

Egen. – står for egenandel.

Merk. – står for merknad.

Rep. – står for repetisjon.

– Repetisjoner:

0 – betyr at taksten ikke kan repeteres på samme regningskort, dvs. at prosedyre/undersøkelse/behandling refunderes én gang selv om den gjentas.

50% – betyr at taksten kan repeteres én gang med halvparten av takstbeløpet.

Rep. – betyr at taksten kan repeteres flere ganger på samme regningskort. Står det i stedet et tall, kan taksten repeteres dette antall ganger.

Rep 50% – betyr at taksten kan repeteres flere ganger, men at det for hver av repetisjonene bare kan beregnes halv takst.

Kapittel II. Takster for allmennpraktiserende lege og privatpraktiserende spesialist

Takster fra 1. juli 2004

- A. Enkle pasientkontakter
- B. Konsultasjoner og sykebesøk
- C. Reisetillegg, ledsagelse av pasient og skyssgodtgjørelse
- D. Kvelds-, natt- og helgedagstillegg
- E. Prosedyretakster
- F. Laboratorieundersøkelser og prøver
- G. Radiologi

A. Enkle pasientkontakter

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
lad	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved personlig frammøte og ved bud. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst lh. Ugyldig takstkombinasjon: lak, b, c, d, f, g og h, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 612, 621, 622, 623, 624	35,-	0,-	35,-	A1	0
lak	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved personlig frammøte og ved bud. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst lh. Ugyldig takstkombinasjon: lad, b, c, d, f, g og h, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 612, 621, 622, 623, 624	45,-	10,-	35,-	A1, D1	0
lbd	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved brev eller telefon. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst lh. Ugyldig takstkombinasjon: alle	35,-	35,-	0,-	A1	0
lbk	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved brev eller telefon. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst lh. Ugyldig takstkombinasjon: alle	45,-	45,-	0,-	A1, D1	0
*1c	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved personlig frammøte og ved bud hos godkjent spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, indremedisin/kirurgi med tilhørende subspecialiteter, nevrologi, pediatri, psykiatri (barnpsykiatri), reumatologi, yrkesmedisin og hudsykdommer. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst lh. Ugyldig takstkombinasjon: 1a, d, f, g og h, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 612, 621, 622, 623, 624	50,-	15,-	35,-		0
*1d	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved brev eller telefon, hos indremedisiner/kirurg med tilhørende subspecialiteter, nevrolog, pediater, psykiater (barnpsykiater), reumatolog, yrkesmedisiner og spesialist i hudsykdommer. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst lh. Ugyldig takstkombinasjon: alle	35,-	35,-	0,-	A1	0
1e	Taking og undersøkelse av hemoglobin, blodsenkning og telling av hvite blodlegemer og mikroskopering av urinsediment. Ugyldig takstkombinasjon: 1b, d, f, g og h, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 701a, 217c, 603, 612, 621, 622, 623, 624	47,-	0,-	47,-		0
1f	Telefonsamtale eller skriftlig kommunikasjon om enkeltpasienter med fysioterapeut, kommunal helse- og sosialtjeneste (pleie- og omsorgstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste og sosialkontor) og bedriftshelsetjeneste. Legen må på anmodning oppgi hvem/hvilken instans man har vært i kontakt med. Ugyldig takstkombinasjon: alle	60,-	60,-	0,-		0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
1g	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning per telefon mellom kl. 23 og 08. Taksten kan bare benyttes under legevakt i vakt-distrikt uten vakt-sentral. Ugyldig takstkombinasjon: alle	200,-	200,-	0,-	A1	0
1h	Skriving av resept, utfylling av sykmeldingsattest del I, rekvisisjon til røntgen og fysioterapi og henvisning til spesialist på gul blankett fra RTV ved enkel pasientkontakt. Taksten inkluderer forespørsel, rådgivning. Ugyldig takstkombinasjon: alle unntatt 8, 1e og 701–743	35,-	0,-	35,-	A1	0

Merknad A1

Når en enkel pasientkontakt ved fram-møte, bud, skriftlig eller per telefon resulterer i skriving av resept, sykmeldingsattest del I, rekvisisjon til røntgen eller fysioterapeut eller henvisning til spesialist på gul blankett fra RTV, kan takst 1h benyttes, men ikke takstene 1a, 1b, 1c eller 1d.

Taksten kan ikke benyttes:

- ved telefonhenvendelser om timeavtale eller sykebesøk uten samtidig rådgivning
- ved enkel beskjed om prøveresultat uten samtidig rådgivning
- ved telefonsamtale med kolleger
- ved innringing av resept til apotek.

*B. Konsultasjoner og sykebesøk**Merknad B1*

Takstene for konsultasjoner/sykebesøk innbefatter

- hemoglobin, blodsenkning, hematokrit
- telling av hvite og røde blodlegemer
- enkel urinundersøkelse og mikroskopi av urin.

Enkle behandlinger som:

- intramuskulære injeksjoner av vanlige medikamenter
- overflateanestesi (OVA)
- fjerning av overflatiske fremmedlegemer i hud og slimhinne
- åpning av overflatisk abscess
- skriving av resept
- utfylling av sykmeldingsattest Del I
- henvisninger og rekvisisjoner.

Konsultasjon

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
2ad	Konsultasjon hos allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 621, 622, 623	125,-	0,-	125,-	B1, B2, B6	0
2ak	Konsultasjon hos allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ad, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 621, 622, 623, 624	210,-	0,-	210,-	B1, B2, B6, D1	0
2bd	Tillegg ved konsultasjon hos fastlege for pasient som ikke er tilknyttet fastlegeordningen. Taksten refunderes ikke av trygden. Taksten kan ikke kreves ved øyeblikkelig hjelp, jf. helsepersonelloven § 7. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 621, 622, 623, 624	110,-	0,-	110,-		0
2cd	Tillegg for tidsbruk ved konsultasjonsvarighet utover 20 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 101, 102, 213, 215, 217c, 609, 612, 615, 621, 622, 623, 624	100,-	100,-	0,-	B6	rep

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
2ck	Tillegg for tidsbruk ved konsultasjonsvarighet utover 20 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ad, 2cd, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 101, 102, 213, 215, 217c, 609, 615, 621, 622, 623, 624	102,-	102,-	0,-	B6, D1	rep
2dd	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2dk, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623, 624	60,-	60,-	0,-	B2, B6	0
2dk	Tillegg for spesialist i allmennmedisin, Allm. pr. Dnlf. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2dd, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623, 624	71,-	71,-	0,-	B2, B6, D1	0
2ed	Gruppebehandling per pasient for veiledning, instruksjon i egenbehandling og bygging av selv-hjelpsnettverk innen en gruppe av pasienter med kroniske sykdommer eller funksjonshemninger. Varighet 3/4 – 1 time for gruppe m/inntil 6 pasienter. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2a, 2c, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 217c, 621, 622, 623, 624	202,-	77,-	125,-	B1, B2	5
2fk	Konsultasjon og tillegg for utrykning til kontor ved øyeblikkelig hjelp under legevakt når skyssmiddel er benyttet, for første pasient. Det kan i tillegg beregnes reisetillegg og skyssgodtgjørelse. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ad, 2ak, 2cd, 2ed, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623, 624	255,-	45,-	210,-	B1, D1	0
2gd	Tillegg ved konsultasjon hos fastlege for fornyet vurdering (second opinion) av pasient tilknyttet fastlegeordningen. Det er en forutsetning for å benytte taksten at legen sender skriftlig rapport (journalnotat) til pasientens fastlege. Taksten kan ikke kreves: – der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 621, 622, 623, 624	150,-	150,-	0,-	B2	0
2hd	Tillegg ved konsultasjon hos fastlege for pasient som er tilmeldt annen fastlege, herunder asylsøkere som ikke er tildelt fastlege og borgere av EØS-land som ikke er medlemmer av folketrygden. Taksten kan ikke kreves: – der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – der legen mottar pasienten under avtalt kollegial fraværdekning eller annen samarbeidsordning med pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 621, 622, 623, 624	50,-	50,-	0,-	B2	0
*3ad	Konsultasjon hos spesialist. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 11, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623	246,-	1,-	245,-	B1, B2, B3	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*3bd	Tillegg for tidsbruk ved konsultasjon hos spesialist utover 20 min. per påbegynt 15 min. Taksten kan bare benyttes av spesialister som er oppført under takstene 4a1, 4a2 og 4c1. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 4, 11, 12, 13, 101, 102, 213, 215, 217c, 603, 612, 615, 621, 622, 623, 624, 651	95,-	95,-	0,-		rep
*3c	Tillegg for pasient som ikke har henvisning fra lege. Taksten refunderes ikke av folketrygden. Ugyldig takstkombinasjon: alle unntatt 3a	170,-	0,-	170,-	B3	

Merknad B2

For bestilt time som ikke benyttes, dvs. at pasienten uteblir uten varsel eller avbestiller senere enn 24 timer før avtalt tid, kan pasienten avkreves konsultasjonshonorar. Dette dekkes ikke av folketrygden. Beløpet anses ikke som godkjent egenandel etter bestemmelser gitt med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 5–3. Slik betaling kan kreves av alle pasienter som er fritatt for betaling av egenandel. Pasienter som bestilte time hos legespesialist skal informeres om plikten til å betale ved uteblivelse. Dersom behandling, undersøkelse eller kontroll hos legespesialist er forsinket med mer enn én time etter avtalt tid og pasienten ikke har fått melding om forsinkelsen før oppmøte, er det ikke anledning til å kreve egenandel for tjenesten. Pasienten skal bli informert om årsaken til forsinkelsen. Hvis mulig skal pasienten varsles om forsinkelsen før oppmøte.

Merknad B3

Ved konsultasjon med pasient som ikke har henvisning fra lege, kan spesialisten ikke innkreve takster ut over 3a og 3c. Det gjelder også ved psykoterapi. Det kreves ikke henvisning ved øyeblikkelig hjelp og nødvendig oppfølging av denne tilstanden. Med øyeblikkelig hjelp menes arbeid innenfor spesialiteten som ikke kan utsettes til neste dag. En henvisning gjelder til behandlingen for den aktuelle sykdomstilstanden er avsluttet. Henvisningen skal følge første regningskort for behandlingen. Kravene til henvisning gjelder ikke for pasienter hos leger som omfattes av overgangsordningen etter § 2 punkt 1 i forskrift om rett til trygderefusjon (dvs. leger som er over 68 år per 1. juli 2004) eller for pasient som hadde et fast etablert pasientforhold til spesialist i gynekologi før 1. juni 2001.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*4a	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved godkjent spesialist i anesthesiologi, fysikalsk medisin og rehabilitering, hudsykdommer, indremedisin/kirurgi med tilhørende subspecialiteter, nevrologi, pediatri, psykiatri (barnepsykiatri), revmatologi og yrkesmedisin (etter henvisning). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4b, 4c, 11, 13, 14, 15, 217c	161,-	161,-	0,-	B3, B4	0
*4b	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved andre godkjente spesialister (etter henvisning). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 4c, 11, 13, 14, 15, 217, 621, 622, 623, 624	66,-	66,-	0,-	B3, B4	0
*4c1	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved øyeblikkelig hjelp hos pediater. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 4b, 4c2, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 621, 622, 623, 624	111,-	111,-	0,-	B3, B4	0
*4c2	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved øyeblikkelig hjelp hos øvrige spesialister. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 4b, 4c1, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 621, 622, 623, 624	40,-	40,-	0,-	B3, B4	0
*4da	Genetisk veiledning og utredning ved spesialist, for første halvtime takst nr. 3a og 4b					
*4db	Genetisk veiledning og utredning ved spesialist, for hver påbegynt halvtime etter første. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4, 6, 11, 12, 21, 22, 217c	124,-	124,-	0,-		rep

Merknad B4

Det må foreligge henvisning fra lege. Henvisningen skal følge regningskortet til trygdekontoret. Undersøkelsen skal omfatte nøyaktig optak av sykehistorie samt fullstendig status presens for den respektive spesialitet.

Spesialisten skal sende skriftlig rapport (epikrise) til henvisende lege og under forutsetning om tilsagn fra pasienten eller dennes verge, også til pasientens faste lege. Rapporten skal redegjøre for diagnose, behandling og vurdering. Takstene 4 a og 4 b kan benyttes én gang per år per henvist pasient for samme sykdom/skade/tilstand. Det kreves ikke henvisning for å benytte takst 4c ved øyeblikkelig hjelp. Ved øyeblikkelig hjelp må problemstillingen anføres på regningskortet til trygdekontoret. Regelen om fullstendig undersøkelse og rapport til pasientens faste lege forutsettes fulgt.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
5	Utskrift/kopiering av pasientjournal Taksten refunderes ikke av folketrygden. Ugyldig takstkombinasjon: alle	70,-	0,-	70,-		
7	Tillegg for undersøkelse/behandling av døve, språksvake og fremmedspråklige i de tilfeller det er nødvendig med tolk. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2c, 3b, 11c, 12c	230,-	230,-	0,-		0
Takst	Tekst	Hon.	Merk.	Rep.		
8	Ekspedisjonsgebyr Utgifter og arbeid ved forsendelse etter pasientens ønske av resepter, rekvisisjoner, henvisninger eller lignende per brev, faks, telefon eller e-post. Taksten dekkes ikke av folketrygden.		45,-			0

Satser for forbruksmateriell

Takst	Tekst	Hon.	Merk.	Rep.	
10a	Materiellgruppe 1 – Utstyr til gynekologisk undersøkelse, herunder tupfere, engangsspekulum, etc. – Utstyr til anoskopi uten lyskilde – Elastiske bind		34,-	B5	rep
10b	Materiellgruppe 2 – Utstyr til spirometri – Utstyr til EKG – Glukose/materiell til karbohydratbelastning – Utstyr til prøvetaking fra livmorhulen – Utstyr til rektoskopi/anoskopi m/lyskilde – Materiell ved sårskift, herunder salvekompresser, bind, sterile kompresser etc.		60,-	B5	rep
10c	Materiellgruppe 3 – Materiell ved mindre kirurgiske inngrep, herunder suturmateriale, bedøvelsesmidler, bandasjemateriell og øvrig forbruksmateriell – Utstyr til kateterisering (ekskl. kateter)		90,-	B5	rep
10d	Materiellgruppe 4 – Materiell ved større kirurgiske inngrep, herunder suturmateriell, bedøvelsesmidler, bandasjemateriell og øvrig forbruksmateriell – Materiell til behandling/skifting av større sår og skader		126,-	B5	rep

Merknad B5

Beløpene kan repeteres/kombineres hvis det er gjort flere inngrep/flere prosedyrer.

Pasienten må i tillegg dekke utgifter til materiell eller legemidler som ikke er dekket av de ovenstående fastsatte honorar som for eksempel gips, spiral, kateter, vaksiner, legemidler, ortoser, etc., etter legens kostnad.

Engangsutstyr som f.eks. sprøyter mv. kan det ikke beregnes ekstra for, da disse utgifter inngår i taksten.

Takstene 10a til 10d refunderes ikke av folketrygden. Folketrygden dekker slike utgifter kun ved tilfeller som går inn under folketrygdlovens kapittel 13 og denne forskrifts § 3 nr. 4.

Sykebesøk

Merknad B6

Legen har krav på takst for sykebesøk, reisetillegg og skyssgodtgjørelse dersom pasienten på grunn av sin helsetilstand ikke kan møte frem på behandlingsstedet. Når legen må rykke ut fra hjemmet til kontoret for øyeblikkelig hjelp, benyttes takst 2fk for første pasient.

Ved sykebesøk hvor flere pasienter tilses samtidig i samme:

- husstand
- pensjonat
- fartøy
- aldershjem mv.

beregnes honorar/refusjon som for sykebesøk og eventuelle reisetillegg og skyssgodtgjørelse bare for én pasient. For de øvrige godtgjøres det som for konsultasjoner. Takst 11e kan i disse tilfeller benyttes ved kronisk sykdom hos egne pasienter.

Ved besøk hos pasienter i det hus hvor legen bor, har kontor eller arbeider og på fartøy hvor legen oppholder seg eller arbeider, beregnes konsultasjonstakst. I større bygninger gjelder sistnevnte regel for sykebesøk bare i den oppgang hvor legen bor. Det beregnes honorar som for sykebesøk for hver pasient ved behandling av medlem som er innsatt i fengsel, dersom legehjelpen gis ved annet personell enn det som er knyttet til fengselshelsetjenesten, se forskriftens § 3 nr. 3.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
11ad	Sykebesøk ved allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 6, 11ak, 12, 13, 14, 15, 217c	170,-	0,-	170,-	B1, B6, B7	0
11ak	Sykebesøk ved allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ad, 12, 13, 14, 15, 217c	325,-	45,-	280,-	B1, B6, B7, D1	0
11bd	Tillegg for sykebesøk ved fastlege for pasient som ikke er tilknyttet fastlegeordningen. Taksten refunderes ikke av trygden. Taksten kan ikke kreves ved øyeblikkelig hjelp, jf. helsepersonelloven § 7. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 6, 11ak, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 155, 217c	110,-	0,-	110,-	B7	0
11cd	Tillegg for tidsbruk ved sykebesøksvarighet utover 30 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 217c, 609, 612, 615	86,-	86,-	0,-	B7	rep
11ck	Tillegg for tidsbruk ved sykebesøksvarighet utover 30 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 217c, 609, 612, 615	120,-	120,-	0,-	B7, D1	rep
11dd	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11dk, 12, 13, 14, 15, 217c	55,-	55,-	0,-	B7	0
11dk	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11dd, 12, 13, 14, 15, 217c	76,-	76,-	0,-	B7, D1	0
11e	Tillegg ved sykebesøk til egne pasienter med kronisk, alvorlig sykdom. Taksten kan ikke benyttes ved legevakt. Når sykebesøk foretas etter kl. 16, eller på søn-/helgedager, dag før disse og på offentlig høytidsdag, kan for øvrig kveldstakster benyttes. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 3, 4, 6, 11bd, 11id, 12, 13, 14, 15	330,-	330,-	0,-	B7	0
11f	Tillegg ved aktivt redningsarbeid ved ulykke, gjenopplivning og ved fødselshjelp	320,-	320,-	0,-		0
11gd	Tillegg for sykebesøk ved fastlege for fornyet vurdering (second opinion) av pasient tilknyttet fastlegeordningen.	150,-	150,-	0,-	B7	

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	Det er et vilkår for å benytte taksten at legen sender skriftlig rapport (journalnotat) til pasientens fastlege. Taksten kan ikke kreves: – der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 6, 11ak, 11bd, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 15, 217c					
11hd	Tillegg for sykebesøk ved fastlege for pasient som er tilmeldt annen fastlege, herunder asylsøkere som ikke er tildelt fastlege og borgere av EØS-land som ikke er medlemmer av folketrygden. Taksten kan ikke kreves: – der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – der legen mottar pasienten under avtalt kollegial fraværdekning eller annen samarbeidsordning med pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 6, 11ak, 11bd, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 15, 217c	50,-	50,-	0,-	B7	
11id	Tillegg for sykebesøk utført av privatpraktiserende lege ved avbrudd (øyeblikkelig hjelp) i ordinær kontorpraksis (kl. 08–16). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 6, 11ak, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 15, 217c	370,-	370,-	0,-	B7	0
*12ad	Sykebesøk ved spesialist. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 6, 11, 12ak, 14, 15, 217c	245,-	0,-	245,-	B1, B6, B7	0
*12bd	Tillegg for sykebesøk utført av privatpraktiserende spesialist ved avbrudd (øyeblikkelig hjelp) i ordinær kontorpraksis (kl. 08–16). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 6, 11, 12ak, 14, 15, 217c	140,-	140,-	0,-	B6, B7	0
*12cd	Tillegg for tidsbruk ved sykebesøksvarighet utover 30 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 6, 11, 12ck, 13, 14, 15, 217c, 609, 612, 615	95,-	95,-	0,-	B7	rep
*13d	Tillegg for psykiatrisk undersøkelse ved nevrolog, nevrokirurg, psykiater, barnpsykiater og geriater. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 6, 12c, 217c	173,-	173,-	0,-	B3, B7	0

*Merknad B7**Besøksrunde*

Ved flere sykebesøk under samme reise beregnes reisetillegget på grunnlag av den samlede tid for besøksrunden fratrukket medgått tid for sykebesøk. Avstigning merkes med A på det enkelte kort. Antall besøk, samlet reisetid og sum reisetillegg oppgis på regningskortet for siste besøk. Regningskortene for den enkelte besøksrunde samles for seg etter dato.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
14	Møtegodtgjørelse med reisetid når legen deltar i tverrfaglige samarbeidsmøter med helse- og/eller sosialfaglig personell som et ledd i behandlingsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam, ved møte i ansvarsgruppe i forbindelse med legemiddelassistert rehabilitering og i møte om individuell plan. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende. Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter.	450,-	450,-	0,-		rep

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	Beregnes for arbeid i inntil en halv time og repeteres deretter per påbegynte halvtime. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Legen må på anmodning opplyse hvem det har vært holdt møte med. Ugyldig takstkombinasjon: alle					
15a	Tillegg for deltakelse i kommunalt organisert legevakt i Finnmark fylke og kommunene Berg, Bjarkøy, Dyrøy, Gratangen, Ibestad, Karlsøy, Kvæfjord, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy, Storfjord, Torsken og Tranøy i Troms fylke, Andøy, Ballangen, Beiarn, kommunene Alstahaug, Bindal, Bø, Dønna, Flakstad, Gildeskål, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Lødingen, Moskenes, Nesna, Rødøy, Røst, Saltdal, Skjerstad, Sømna, Træna, Tysfjord, Vega, Vestvågøy, Vevelstad, Værøy, Vågan og Øksnes i Nordland fylke, kommunene Fosnes, Leka, Namsskogan og Røyrvik i Nord-Trøndelag fylke, Solund kommune i Sogn og Fjordane fylke og Fedje i Hordaland fylke, per vakt døgn mandag–fredag. Godtgjørelsen deles dersom flere leger deltar i samme vakt døgn. Ved vaksamarbeid mellom to eller flere av de nevnte kommuner utbetales taksten per kommune. Ugyldig takstkombinasjon: alle	556,-	556,-	0,-		rep
15b	Tillegg for deltakelse i kommunalt organisert legevakt i kommunene nevnt under 15a per vakt døgn lør-, søn-, helge- og høytidsdag. Ugyldig takstkombinasjon: alle	760,-	760,-	0,-		rep

C. Reisetillegg og ledsagelse av pasient og skyssgodtgjørelse

Merknad C0

Vilkår for skyssgodtgjørelse

Skyssgodtgjørelse ytes av kommunen eller det regionale helseforetaket etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling. Godtgjørelsen beregnes etter regulativet for offentlige tjenestemenn. Har legen på grunn av særlige forhold hatt større skyssutgifter, beregnes godtgjørelsen etter utgifter i henhold til fremlagt regning.

Det beregnes bare reise på billigste måte.

Beregning av skyssgodtgjørelse

Beregningsgrunnlaget for skyssgodtgjørelse er antall tilbakelagte km. Ved beregningen av veilengden avrundes samlet antall km ved frem- og tilbakereisen til nærmeste antall hele km. Veilengden regnes fra legens kontor (bolig), men skjer sykebesøket fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere. Skjer sykebesøket etter rekvisisjon under en reise, beregnes reisetillegg og skyssgodtgjørelse bare for selve avstigningen. Skjer sykebesøket under fast kontordagsreise, beregnes reisetillegg og skyssgodtgjørelse bare for den tid og det antall km som legen reiser ekstra i anledning sykebesøket.

Reisetillegg og ledsagelse

Reisetillegg og skyssgodtgjørelse kan beregnes ved sykebesøk i avstand over 1 km fra legens kontor (bolig) – en vei.

Ved øyeblikkelig hjelp kan det likevel beregnes skyssgodtgjørelse under 1 km (ikke reisetillegg).

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
21d	Reisetillegg, bil/tog/båt eller annet skyssmiddel, herunder til fots, per påbegynte halve time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 14, 15, 21k	86,-	C0, C1	rep
21k	Reisetillegg, bil/tog/båt eller annet skyssmiddel, herunder til fots, per påbegynte halve time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2 unntatt 2fk, 3, 14, 15, 21d	134,-	C0, C1, D1	rep

Merknad C1

Ved bomtur som legen ikke selv er skyld i, godtgjør trygden reisetillegg.

Takst	Tekst	Hon./ref.	Merk.	Rep.
22ad	Fra det tidspunkt selve ledsagelsen iverksettes ytes godtgjørelse for hver påbegynt halvtime med	400,-	C2	rep
22ak	Fra det tidspunkt selve ledsagelsen iverksettes ytes godtgjørelse for hver påbegynt halvtime med	550,-	C2, D1	rep
22bd	For ventetid og hjemreise ytes godtgjørelse per deretter påbegynt time med	450,-	C2	rep
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 3, 13, 14, 15			
22bk	For ventetid og hjemreise ytes godtgjørelse per deretter påbegynt time med	450,-	C2, D1	rep
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 3, 13, 14, 15			

*Merknad C2**Ledsagergodtgjørelse*

Hvis det er nødvendig med lege som ledsager for pasient ved reise til sykehus, ytes godtgjørelse etter disse retningslinjer:

- For den tid som går med til å undersøke og behandle pasienten, regnes vanlig takst for sykebesøk eller konsultasjon.
- Tiden fra sykebesøket/konsultasjonen er avsluttet til reisen med pasienten påbegynnes, regnes som ventetid dersom legen ikke kan utføre annet arbeid.
- Ledsagelse i ambulanse/bil med bære skal dekkes av det regionale helseforetaket.

*D. Kvelds-, natt- og helgedagstillegg**Merknad D1*

Takstene under:

A: 1ak, 1bk.

B: 2ak, 2ck, 2dk, 2fk, 11ak, 11ck, 11dk.

C: 21k, 22ak, 22bk.

Med mindre annet spesielt er nevnt nedenfor, skal dagtakster alltid benyttes når lege foretar konsultasjon eller sykebesøk i sin legepraksis.

Når legens konsultasjon/sykebesøk finner sted mellom kl. 16 og 08 eller når reisen begynner før kl. 07, og likeså når konsultasjonen eller sykebesøket finner sted dagen før søn- og helgedager til kl. 08 følgende arbeidsdag, samt på offentlige høytidsdager, kan legen likevel benytte ovennevnte kveldstakster i følgende tilfeller:

- ved kommunalt organisert legevakt
- ved uforutsette konsultasjoner/sykebesøk som gjelder øyeblikkelig hjelp og i tilfeller som av medisinske grunner ikke kan utsettes til neste dag, og som legen ikke kan ta i sin ordinære arbeidstid.

Kveldstakster kan ikke benyttes av leger som har åpen praksis i tidsrom som nevnt ovenfor, herunder tilbyr tjenester i form av sykebesøk o.l.

*E. Prosedyretakster**Særskilte kirurgitakster*

(Takstene gjelder bare for leger med avtale om driftstilskudd med regionalt helseforetak.)

Takst	Tekst	Hon./ref.	Merk.	Rep.
*K01a	Kataraktoperasjon, inntil 250 operasjoner per kalenderår	6600,-	E1	0
*K01b	Kataraktoperasjon, over 250 inntil 500 operasjoner per kalenderår	5600,-	E1	0
*K01c	Kataraktoperasjon, ut over 500 operasjoner per kalenderår.	3000,-	E1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: alle bortsett fra 3ad			
*K01d	Medisinsk indisert øyelokkoperasjon, 1 øyelokk	2300,-	E1	0
*K01e	Medisinsk indisert øyelokkoperasjon, 2 øyelokk	3450,-	E1	0
*K02a	Tonsillektomi	6300,-	E1	0
*K02b	Adenotomi	3300,-	E1	0
*K02c	Paracentese med ventilasjonsrør narkose	2200,-	E1	0
*K02d	Adenotomi ved samtidig paracentese med ventilasjonsrør	3850,-	E1	0
*K02e	Tonsillektomi ved samtidig paracentese med ventilasjonsrør	6750,-	E1	0
*K02f	Tonsillektomi ved samtidig adenotomi	7050,-	E1	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*K02g	Tonsillektomi ved samtidig adenotomi og paracentese med ventilasjonsrør. Ugyldig takstkombinasjon: Takstene K02a/K02g er gjensidig utelukkende. Bortsett fra 3ad er alle takster ugyldige.	7650,-	E1	0
*K05a	Diagnostisk artroskopi. Ugyldig takstkombinasjon: K05b, K05c	1900,-	E1	0
*K05b	Terapeutisk artroskopi i kne. Ugyldig takstkombinasjon: K05a	4500,-	E1	0
*K05c	Terapeutisk artroskopi i skulder. Ugyldig takstkombinasjon: K05a	4500,-	E1	0

Merknad E1

I tillegg til taksten kan legen benytte takst 3ad og takst 10d.

Lønn til assisterende lege er inkludert i takstene, og denne legen kan ikke kreve refusjon fra trygden i forbindelse med disse operasjonene. Takst 148 (kollegial assistanse) kan kun kreves når assistanse gis av utdanningskandidater.

For øvrig kan K-takstene ikke kombineres med andre takster.

Merknad E2

Når intet særskilt er nevnt, benyttes takstene i det følgende som tillegg til takstene for konsultasjoner og sykebesøk. I takstene er iberegnet utgifter til desinfeksjonsmidler og alminnelig engangsutstyr i forbindelse med dette. I tillegg kan legen kreve dekket av pasienten utgifter i henhold til takstene 10a til 10d. Engangsutstyr som f.eks. sprøyter mv. kan det ikke beregnes ekstra for, da disse utgifter inngår i taksten.

Alminnelige prosedyrer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
100	Mindre kirurgiske prosedyrer – Anlegging av blodtomhet – Behandling av epistaxis – Biopsi – Blærepunksjon eller kateterisering ved urinretensjon – Blæreskyllinger – Elektrokauterisering – Enkel uroflowmetri – Fjerning av dyptsittende fremmedlegemer i cornea eller conjunctiva – Fjerning av fastsittende fremmedlegemer i cornea eller conjunctiva – Fjerning av fremmedlegemer i nese, øre og svelg – Fjerning av tungebånd – Incisjon av peritonsillær abscess – Infusjon av plasmasubstitutter eller andre væsker – Injeksjon av legemidler i ledd, slimpose og senes – Injeksjonsbehandling av hemorroider – Intravenøs injeksjon//infusjon av særlig vevstoksisk legemiddel (f.eks. cytostatika) – Intravenøs injeksjon av medikament som krever særlig nøyaktighet – Kirurgisk fjerning av små svulster, vorter, nævi, del av negl – Kryokirurgi med flytende nitrogen – Kryokirurgi med annen frysete metode – Maveskylling ved forgiftninger – Operativ biopsi fra hud og slimhinne – Paracentese av trommehinnen – Prøvepunksjon av ledd og pleura for innsending av prøve – Skifting av store sår – Skrape/stansebiopsi fra hud/slimhinne – Sår behandlet med sutur – Taking og forsendelse av arteriell blodgass – Tamponade v/epistaxis – Tapping av hydrocele, spermatocele og ledd kjede	85,-	E2	rep 70%

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – Tapping av pleuravæske eller ascites – Tåreveisbehandling – Variceinjeksjon – Venepunksjon på barn under 7 år – Venesectio – Ørerensning ved skylling/sug 			
101	<p>Individuell, strukturert veiledning relatert til kosthold og/eller fysisk aktivitet for pasienter med høyt blodtrykk eller diabetes 2. Taksten bygger på undersøkelse av pasientens helsetilstand og omfatter kartlegging av risikobilde. Det er en forutsetning at legen benytter program godkjent av Sosial- og helsedirektoratet, og at det skrives ut «grønn resept», som alternativ til medikamentell behandling, med et individuelt tilpasset opplegg for kosthold og/eller fysisk aktivitet og en plan for pasientens oppfølging. Taksten kan bare benyttes overfor pasienter som ikke står på medikamentell behandling for aktuell sykdom. Taksten kan benyttes inntil 3 ganger per pasient per år.</p> <p>Ugyldig takstkombinasjon: 2c, 3b</p>	200,–	E2	0
102	<p>Oppstart (første konsultasjon) av individuell strukturert røykeavvenning som ledd i behandling av sykdom, etter anerkjent program</p> <p>Taksten kan benyttes inntil to ganger per pasient per år.</p> <p>Ugyldig takstkombinasjon: 2c, 3b</p>	200,–	E2	0
103	Anoskopi. Takst 100 kan benyttes i tillegg ved biopsi. Ugyldig takstkombinasjon: 142a	70,–	E2	0
104	Rektoskopi. Takst 100 kan benyttes i tillegg ved biopsi.	175,–	E2	0
105	<p>Større kirurgiske prosedyrer</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adekvat åpning av dyp abscess/flegmone – Behandling av panaritium/paronychia med eksisjon av nekrotisk vev – Blodtapping i behandling av hemokromatose – Elektrodesikasjon/Curettage av hudtumor – Finnålsbiopsi (f.eks. a.m. Frantzén) eller punksjonsbiopsi (f.eks. «tru-cut») – Fjerning av fastsittende fremmedlegeme i hud – Fjerning av fremmedlegeme under hudnivå – Fjerning av mindre tumor under hudnivå, f.eks. overflatisk tumor mammae og lymfeknute – Fjerning av spyttstein – Kirurgisk fjerning av aterom/stort nævus – Kirurgisk fjerning av hele neglen (ablatio unguis) – Kirurgisk fjerning av svulst/aterom/nævus i ansikt – Ligatur av hemorroider – Radikaloperasjon av inngrodd negl (kilereseksjon) 1 tå/finger – Spinalpunksjon med tapping av spinalvæske til videre undersøkelse – Synovectomi – Sår behandlet med eksisjon av sårrand og sutur – Sår som trenger mer inngående sårtoilette på grunn av knusing eller forurensning 	172,–	E2	rep 70%
106a	<p>Gipsing, bandasjering og avstøpning</p> <ul style="list-style-type: none"> – Avstøpning/avtrykk for fremstilling av innleggssåle; Zinklimbandasje eller annen leggsårbehandling – Bandasjering av fractura claviculae. Reponering av kjeveluksasjon – Immobilisering av frakturer uten dislokasjon som f.eks. fissura radii/tibiae/antebrachii hos barn – Midlertidig bandasjering av luksasjoner og brudd i store ledd og knokler – Reponering av luksert skulder eller albue – Skifting av gåbandasjer 	132,–	E2	rep 70%

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	– Skifting av små gipsbandasjer på underarm og hånd, og på ekstremiteter hos barn			
106b	Behandling av frakturer som krever reponering i anestesi og ev. røntgenkontroll før og etter, som f.eks. fract. radii typica	300,-	E2	rep
*107c	Intraarteriell/intrakavernøs injeksjon av medikamenter	125,-	E2	rep 50%

Gastroenterologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*112a	Gastroskopi	700,-	E2	0
*112b	Tillegg for biopsi	50,-	E2	rep 5
*114a	Sigmoidoskopi (til colon descendens). Ugyldig takstkombinasjon: 115a	325,-	E2	0
*114c	Tillegg for biopsi	50,-	E2	rep 2
*115a	Koloskopi (til ileum). Ugyldig takstkombinasjon: 114a	1950,-	E2	0
*115b	Tillegg for biopsi	50,-	E2	rep 10
*116	Polypektomi med slynge/blokking av striktur	225,-	E2	rep
*120	Absorpsjonsundersøkelse og pusteprobe med isotop	225,-	E2	0
121a	Karbohydratbelastning. Ugyldig takstkombinasjon: 708a	150,-	E2	0

Indremedisin

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*125	Ultralydundersøkelse med ekstern probe	100,-	E2	rep
*127a	Beinmargspunksjon, taking av prøve og utstryking	200,-	E2	0
*127b	Farging av preparat	20,-	E2	0
*127c	Bedømmelse av preparat. Ugyldig takstkombinasjon: 127d	90,-	E2	0
*127d	Bedømmelse av preparat og vurdering av jernfarging. Ugyldig takstkombinasjon: 127c	100,-	E2	0
128a	Trykkmåling med doppler ved perifer karlidelse	110,-	E2	0
*128c	Oscillometri eller transkutan SAO2-måling ved perifere karlidelser eller lungesykdommer. Taksten kan også brukes av anestesileger og kirurger	90,-	E2	0
*129a	Arbeids-EKG med gradert belastning ved sykkelergometer/tredemølle inkl. taking og tyding av EKG. Ugyldig takstkombinasjon: 707a, 707b	400,-	E2	0
*129c	Ambulant kontinuerlig minimum 24 timers registrering av EKG på opptaksmedium. Tyding, teknisk assistanse, bruk av utstyr mv. Ugyldig takstkombinasjon: 129g	330,-	E2	
*129d	Fullstendig ekkokardiografisk undersøkelse uten dopplerundersøkelse. Bruk av taksten krever godkjenning av sentralstyret. Gjelder ikke for leger som har fått spesialistgodkjenning i hjertesykdommer etter 1. september 1994.	450,-	E2	0
*129e	Dopplerundersøkelse med måling av blodstrømhastighet i hjertet og store kar. Bruk av taksten krever godkjenning av sentralstyret. Gjelder ikke for leger som har fått spesialistgodkjenning i hjertesykdommer etter 1. september 1994.	350,-	E2	0
129f	Ambulant kontinuerlig 24 timers registrering av blodtrykk. Tyding, teknisk assistanse, bruk av utstyr mv.	367,-	E2	0
129g	Ambulant kontinuerlig minimum 24 timers registrering av EKG på opptaksmedium. Ugyldig takstkombinasjon: 129c	250,-	E2	0

Kirurgi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*130g	Tapping av hydrocele/spermatocele med samtidig sklerosering	145,-	E2	0
*134a	Reseksjon av hammertå	325,-	E2	rep

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*134b	Avmeisling av eksostose ved hallux valgus o.l.	325,-	E2	rep
*134e	Fjerning av osteosyntesemateriell	325,-	E2	rep
*134f	Fasciotomi, tenotomi	325,-	E2	rep
*137e	Sene-/ligament-/kapselsutur	325,-	E2	rep
*139a	Uretrocystoskopi	650,-	E2	0
*140a	Fjerning av ganglion/bursa	1600,-	E2	0
*140b	Artrodese	1600,-	E2	0
*140c	Operasjon av Dupuytren's kontraktur	1600,-	E2	rep 50%
*140d	Operasjon av hallux valgus	1600,-	E2	0
*140e	Brokkoperasjon	1600,-	E2	0
*140f	Operasjon av hidrosadenitt	1600,-	E2	0
*140g	Osteotomi	1600,-	E2	0
*140h	Operasjon av sacralcyste	1600,-	E2	0
*140i	Operasjon for entrapment av nerve	1600,-	E2	0
*140j	Operasjon for tennisalbue/epicondylitt	1600,-	E2	0
*140k	Spalting av senekanaler og seneskjeder	1600,-	E2	0
*140l	Hemorroideoperasjon (tilsv. a.m. Milligan).	1600,-	E2	0
*141a	Ugyldig takstkombinasjon: 103 Enkel cystometri/uroflowmetri	200,-	E2	0
*141c	Kombinert registrering av trykk og flow i nedre urinveier	650,-	E2	0
*141d	Ultralydundersøkelse med rektal probe	200,-	E2	0
*142c	Dilatasjon av anus/instrumentell sfinkterotomi i adekvat analgesi	325,-	E2	0
*143a	Plastikkirurgiske korreksjoner med lappeplastikk eller hudtransplantasjon	450,-	E2	rep
*143c	Dobbelttidig vasektomi for sterilisering	450,-	E2	0
*143e	Fjerning av dyptliggende tumor, f.eks. tumor mammae, lipom, lymfeknute, ondartede svulster og tumores/lesjoner i ansikt	450,-	E2	rep
*143f	Fjerning av nevrinom	450,-	E2	rep
*143g	Fimoseoperasjon med omskjæring og sutur	450,-	E2	0
*144c	Bukplastikk	625,-	E2	rep
*145b	Variceoperasjon med stripping	450,-	E2	rep
*146b	Senetransposisjon	625,-	E2	rep
*147c	Laparoskopi	800,-	E2	0
148	Nødvendig kollegial assistanse utført av lege ved operasjoner per time	325,-		rep

Anestesiologi inkludert lokalbedøvelse

Typeinndeling:

OVA: Overflateanestesi ved inndrypping, spray, pensling, installasjon o.a.

F.eks.: conjuntiva, cornea, tåreveier, trommehinne, nese, svelg.

INA: Infiltrasjon (injeksjon), f.eks. hud og slimhinne før biopsi, kirurgi.

Før inngrep i øre, svelg, tåresekk. I frakturhematom, senefester, bursae, seneskjeder.

ANA: Andre anestesi- og analgesiformer som regional intravenøs anestesi. Kryoterapi i smertebehandling.

BLA: Blokk- (lednings-)anestesi. F.eks. perifere av nerver (også interkostalnerv), pleksus, ganglier, ev. paracervikal blokk.

BLS: Sentrale blokk, epidural, spinal.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
149a	Lokalbedøvelse og triggerpunktanestesi.	30,-	E2	rep 50%
*149b	Ugyldig takstkombinasjon: Takst 149b, 149g, 149h og 155			
	OVA i urethra hos menn ved skopi eller terapeutisk blokkning.	50,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: Takst 149a, 149g, 149h og 155			
149g	BLA av penis, funikkel, 1 ekstremitetsnerve og ved intracelære inngrep. Paracervikal blokk.	100,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: Takst 149a, 149b, 149h og 155			
149h	BLA som omfatter ekstremiteter t.o.m. håndledd/ankel, ev. pleksus.	175,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: Takst 149a, 149b og 155			
*151a	Narkose inntil 30 min. For nødvendige forundersøkelser kan takst 3 og ev. takst 4b benyttes. Ved tannbehandling gjelder takstene for anestesi kun når behandlingen godtgjøres av trygden. Taksten gjelder for spesialist i anestesiologi.	500,-	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*151b	Tillegg for tidsbruk per påbegynt 15 min. ved narkosevarighet utover 30 min. (kun den tid pasienten gis narkose) og ved spinal/epiduralanestesi. For nødvendige forundersøkelser kan takst 3 og ev. takst 4b benyttes. Ved tannbehandling gjelder takstene for anestesi kun når behandlingen godtgjøres av trygden. Taksten gjelder for spesialist i anesthesiologi.	200,-	E2	rep
*151c	Legetilsyn etter avsluttet narkose og ved farmakologisk uttesting av medikament ved smertebehandling	150,-	E2	0
*153b	BLS (epidural og spinal). Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi	175,-	E2	0
*153d	Sympatikusblokader, intravenøs, stellatum osv. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi	175,-	E2	0
*153e	ANA, regional, intravenøs, interpleural. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi	175,-	E2	0
*154a	Diagnostisk og terapeutisk blokk av perifere nerver. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi. Taksten kan ikke benyttes ved radiofrekvensbehandling.	100,-	E2	rep 50% x5
*155	Annen injeksjon av lokalanestesi. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi, nevrologi og reumatologi. Ugyldig takstkombinasjon: 149	50,-	E2, E4	rep 1

Allergologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*176	Epikutane allergiprøver (lappeprøver) per serie à 10 prøver	35,-	E2	rep 5
177a	Perkutane allergiprøver (prikk, rispeprøver), vanlig serie (inntil 5). Ugyldig takstkombinasjon: 177b, 177c	90,-	E2	0
177b	Perkutane allergiprøver (prikk, rispeprøver), vanlig serie (6–10). Ugyldig takstkombinasjon: 177a, 177c	135,-	E2	0
177c	Perkutane allergiprøver (prikk, rispeprøver), vanlig serie (11–20). Ugyldig takstkombinasjon: 177a, 177b	200,-	E2	0
*177d	Hyposensibiliserende behandling ved allergi. Taksten kan benyttes av spesialist i indremedisin, pediatri og øre-nese-halssykdommer.	150,-	E2	0
*177g	Allergologisk utredning (taksten kan benyttes én gang i året). Taksten er forbeholdt spesialist i barnesykdommer, venerologi, hudsykdommer, indremedisin, lungesykdommer eller øre-nese-hals-sykdommer.	60,-	E2, E5	0

Gynekologi og fødselshjelp

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*205a	Utredning av urininkontinens	110,-	E2	0
*205b	Behandling og instruksjon i behandling av urininkontinens med elektrostimulering	90,-	E2	0
*206	Sterilisering via laparoskop/diagnostisk laparoskopi	800,-	E2	0
*207a	Hysteroskopi	750,-	E2	0
*207b	Biopsi ved hysteroskopi	50,-	E2	rep 2
*208	Kolposkopi	29,-	E2	0
*209	Gynekologisk kryokirurgi	355,-	E2	0
*210	Operativ behandling av cervixdysplasier, laserbehandling og behandling med thermoslynge	800,-	E2	0
*211a	Gynekologisk ultralydundersøkelse av gravide og undersøkelse ved mistenkt svangerskapspatologi med abdominalprobe. Taksten refunderes inntil 1 gang under svangerskap. Ytterligere undersøkelser refunderes hvis medisinsk indisert.	110,-	E2	0
*211b	Ultralydundersøkelse av gravide og ultralydundersøkelse med biofysisk profil ved mistenkt vekstretardasjon (vektestimering, vurdering av fostervannsmengde og respirasjonsbevegelser).	260,-	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	Taksten refunderes inntil 2 ganger under svangerskap. Ytterligere undersøkelser refunderes hvis medisinsk indisert.			
*211c	Ultralydundersøkelse med vaginal probe	160,-	E2	0
*211d	Kartlegging av livmorhule med væskesonografi	310,-	E2	0
*212a	Cervikal abrasio med portiobiopsi	325,-	E2	0
*212b	Perineoplastikk	650,-	E2	0
213	Individuell prevensjonsveiledning. Det forutsettes at legen orienterer om de forskjellige metoder man har til rådighet, slik at pasienten kan få anledning til å velge den metode som er mest akseptabel i det enkelte tilfellet. Videre forutsettes det at pasienten gis den nødvendige legeundersøkelse og instruksjon vedrørende den aktuelle metode.	140,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 2c, 3b			
214a	Innsetting og skifting av spiral.	140,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 214b			
214b	Tilpassing/vedlikehold av pessar og østrogenring.	150,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 214a			
214c	Endometriebiopsi/cytologisk prøvetaking fra uterinhulen	170,-	E2	0
215	Særlig tidrovende arbeid ved: – steriliseringsaker – abortsaker og henvisning til amniocentese (tillegg for konsultasjoner når slike har funnet sted).	200,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 2c			
*216	CTG – registrering i svangerskap «Non-stress-test»	147,-	E2, E6	0
217a	Første gangs fullstendig undersøkelse og veiledning av gravide samt utfylling av godkjent svangerskapsjournal.	130,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 4b, 217b, 217c			
217b	Tillegg for senere graviditetskontroll (kan benyttes inntil 5 ganger i svangerskapet og skal avmerkes på legeregningene med romertall I til V).	70,-	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 4b, 217a			
217c	Graviditetskontroll utført av jordmor.	125,-	E2	0
	Taksten utløses når jordmor foretar 2. gangs eller senere graviditetskontroll i samarbeid med lege, men uten samtidig legekonsultasjon. Det er en forutsetning at jordmoren er ansatt hos den legen som utløser taksten, og at trygdekantoret i angjeldende kommune, gis særskilt melding om ansettelsesforholdet. Taksten kan kombineres med 217b. Ved samtidig konsultasjon hos lege kan 217c ikke benyttes.			
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 217a			
*218	Utredning av infertilitet eller endokrinologiske forstyrrelser. Taksten kan benyttes av spesialist i gynekologi og indremedisin	156,-	E2	0

Hud og veneriske sykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*250	Undersøkelse av føflekker og andre pigmenterte hudforandringer med dermatoskop (taksten kan bare benyttes av spesialist i hudsykdommer og spesialist i kirurgi og plastikkirurgi)	120,-	E2	0
*251	Fotodynamisk behandling (PDT-photodynamic therapy). Taksten inkluderer utgifter til medikament/materiell	1500,-	E2	0
*252	Behandling med dermojet intrakutan injeksjon, per injeksjon	14,-	E2	rep
*253	Undersøkelse av: – hud – hår – urin (fluorescens)	20,-	E2	0
*254	PUVA og UV-B-behandling, per felt	40,-	E2, E9	rep
*255a	PUVA, UV-A og UV-B helkroppsbehandling	70,-	E2, E9	0
*255b	Kombinasjonsbehandling	80,-	E2, E9	0
*256a	Lokalbad	32,-	E2, E9	0
*256b	Helkroppsbad	52,-	E2, E9	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*256c	Påsmøring av medikament på inntil 25% kroppsflate	32,-	E2, E9	0
*256d	Hodebunnsbehandling inkl. innsømming og vask/påsmøring av medikament, inntil 25% av kroppsflate	52,-	E2, E9	0

Merknad E9

Når behandling gis annet sted enn på dermatologens faste kontor, forutsettes det at dermatologen har såvel full kontroll som det fulle ansvar både over utstyr og for behandling. I den tiden dermatologen ikke er tilstede må behandlingen overvåkes av fagutdannet personell som har nødvendig kjennskap til lysbehandling. Dermatologen må ha jevnlig tilsyn med behandlingsstedet. Takst 254, 255 og 256 kan bare brukes av dermatologer. For spesialister utdannet før 1991 kreves særskilt godkjenning fra sentralstyret for bruk av takstene 254 og 255.

Øre-nese-halssykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*301a	Vestibularisundersøkelser/undersøkelse av likevektssansen inklusiv kalorisk prøve	120,-	E2	0
*301b	Vestibularisundersøkelser/taking ved video-nystagmografi	120,-	E2	0
*301c	Vestibularisundersøkelser/tyding ved video-nystagmografi	100,-	E2	0
*301d	Video-nystagmo-okulografi	270,-	E2	0
*303	Avstøpning av øregang	71,-	E2	50%
*306	Punksjon av antrum	150,-	E2	50%
*308	Submukøs septumreseksjon med eller uten konkotomi	408,-	E2	50%
*309	Mindre bihuleoperasjon (bred åpning av antrum) partiell etmoidalreseksjon, trepanasjon av pannehule	260,-	E2	50%
310	Epistaxis, behandling av pågående blødning med bakre tamponade	200,-	E2	0
*311a	Endoskopisk undersøkelse av øvre og/eller nedre luftveier	150,-	E2	0
*311c	Stroboskopi. Ugyldig takstkombinasjon: 311a	400,-	E2	0
*313	Undersøkelse av nesens bihuler med ultralyd	68,-	E2	50%
*314	Antroskopi	300,-	E2	50%
*315	Fjerning av polypper i nese	300,-	E2	50%
317a	Mikroskopering av ett øre.	25,-	E2	rep 50%
*317b	Paracentese med ventilasjonsrør	500,-	E2	50%
*318a	Trommehinneprotese, ett øre	180,-	E2	1
*318b	Omfattende rensing av radikalhulen, ett øre	120,-	E2	1

Hørselsmåling

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*321	Toneaudiometri med luft- og beinledning	66,-	E2	0
322	Toneaudiometri med luftledning	40,-	E2	0
*323	Taleaudiometri med tre-tall-prøve og enstavelsesord	95,-	E2	0
*324a	Utprøving og tilpassing av høreapparat. Ugyldig takstkombinasjon: 324b	180,-	E2	0
*324b	Utprøving og tilpassing av mer enn ett høreapparat. Ugyldig takstkombinasjon: 324a	220,-	E2	0
*324c	Instruksjon i bruk av høreapparat	120,-	E2	0
*324d	Bestemmelse av nytten av høreapparat ved taleaudiometri i fritt felt, kvantitativt med tallprøven, kvalitativt med enstavelse-D.B.-ordlister	70,-	E2	0
*324e	Oppfølgende kontroll og ytterligere instruksjon i bruken/eventuell justering av høreapparat	74,-	E2	0
325	Undersøkelse av ett eller begge ører for: – recruitment – diplakusi; terskelvandring – impedanseendring – tympanometri – bekesyaudiometri Taksten kan repeteres dersom flere typer undersøkelser foretas	85,-	E2	rep 50%
*326a	Uformelle prøver og lekeaudiometri på barn	130,-	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*326b	Uformelle prøver på barn (screeningaudiometri refunderes ikke av trygden)	31,-	E2	0
*328a	Elektrisk reponsaudiometri ERA/lydtrykksmåling in situ/otoakustiske emisjoner	123,-	E2	0

Øyesykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*400	Undersøkelse og behandling hos øyelege. Ugyldig takstkombinasjon: K01a, b, c, d og e	132,-	E2	0
402	Tonometri hos allmennlege. Ugyldig takstkombinasjon: 400	26,-	E2	0
*403a	Shirmers prøve	40,-	E2	0
*403b	Sondering av nedre tåreveier fra tåresekk mot nesebein	350,-	E2	0
*404a	Fotografering av fremre avsnitt	40,-	E2	1
*404b	Fotografering av bakre avsnitt	101,-	E2	1
*404c	Tillegg for angiografisk undersøkelse av øyebunn	800,-	E2	1
*405a	Ultralyd/Pachymetri (én gang per pasient)/Blood flow/Elektroretinografi	100,-	E2	50%
*405b	Tillegg for autoperimetri/Goldmann	100,-	E2	50%
*406a	Fjerning av chalazion	350,-	E2	50%
*406b	Enkel kirurgi på øyelokk	350,-	E2	50%
*407	Laseroperasjon. Gjelder ikke refraksjonsanomalier	915,-	E2	50%
*408a	Merarbeid ved undersøkelse av barn under 7 år	60,-	E2	0
*408b	Merarbeid ved undersøkelse av barn med lesevansker	81,-	E2	0
*408c	Merarbeid ved undersøkelse av utviklingshemmede	81,-	E2	0
*409	Tillegg for bruk av kontaktglass	30,-	E2	50%
*410	Undersøkelse ved ortoptist ansatt hos øyelege	240,-	E2	0
*411	Tilpassing av svaksyntoptikk/medisinske linser	100,-	E2	0

Lungesykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
501	Inhalasjonsbehandling med bronkolytika tilført kontinuerlig med nebulisator (minst 5 minutter). Ugyldig takstkombinasjon: 507b, 507d	62,-		50%
*504	Framkalling av svette til elektrolyttundersøkelse. Taksten kan benyttes av pediater	103,-		0
506	Bestemmelse av maksimal ekspiratorisk strømningshastighet PEF på barn under 7 år. Ugyldig takstkombinasjon: 507	28,-		0
507c	Dynamisk spirometri (flow-volume-curve). Ugyldig takstkombinasjon: 506	150,-		0
507d	Ved gjentatt undersøkelse etter bronkolytisk medikasjon. Ugyldig takstkombinasjon: 501, 506	200,-		0
*508	Bestemmelse av funksjonell residualkapasitet. Taksten kan benyttes av pediater	300,-		0
*509	Bestemmelse av lungenes «CO transfer factor». Taksten kan benyttes av pediater.	300,-		0
*510b	Provokasjonsundersøkelse av luftveiene etter standardisert opplegg. Taksten kan benyttes av pediater	300,-		0
510c	Bestemmelse av anstrengelsesutløst luftveisobstruksjon	200,-		0
510d	Bestemmelse av langvarig reversibilitetstest med PEF-registrering på eget skjema	200,-		0
*510e	Vurdering av ventilasjon og oksygenmetning under arbeidsbelastning. Taksten kan benyttes av pediater	300,-		0

Nervesykdommer og sinnslidelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*600	Full nevrologisk/reumatologisk undersøkelse, herunder samtale med pasienten. Taksten kan benyttes ved konsultasjon hos nevrolog, reumatolog eller spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering. Ugyldig takstkombinasjon: 3b, 605	310,-		0
*605	Nevrologisk undersøkelse ved nevrokirurg, spesialist i ortopedisk kirurgi, øre-nese-hals-lege, anestesilog eller pediater. Ugyldig takstkombinasjon: 600	130,-		0
612a	Nødvendig samtale med pårørende/foresatt til pasient med psykiatrisk eller nevrologisk sykdom, kronisk alvorlig sykdom, terminal sykdom eller rusmiddelproblem, eller pårørende/foresatt til barn med psykisk utviklingshemming. Grunnlaget for bruk av taksten må fremgå av diagnose og journalnotat. Taksten kan kun benyttes ved alvorlig sykdom som for eksempel: langt fremskreden hjertesvikt langt fremskreden lungesykdom invalidiserende nevrologiske lidelser (som f.eks. langt fremskreden multippel sklerose eller muskeldystrofi, ikke f.eks. isjias) dårlig regulert diabetes og/eller diabetes med alvorlige senkomplikasjoner aktiv kreftsykdom slag med betydelig sekvele alvorlige infeksjonssykdommer (f.eks. HIV-infeksjon) skader med alvorlige følgetilstander. Ugyldig takstkombinasjon: 1a, 1b, 2c, 3b, 11c, 12c, 612b	170,-		0
612b	Nødvendig samtale med foreldre/foresatte ved pediatriske (yngre enn 18 år) problemstillinger knyttet til skoleproblemer, mobbing, atferdsvansker, innvandrere/flyktningfamilie, søvnproblemer, enurese/enkoprese, atopiske sykdommer. Ugyldig takstkombinasjon: 1a, 1b, 2c, 3b, 11c, 12c, 612a	170,-		0
615	Samtaleterapi med pasienter med psykiske lidelser som har hatt kontakt med eller er henvist til psykiatrisk 2. linjetjeneste. Ugyldig takstkombinasjon: 2cd, 2ck, 3bd, 11cd, 11ck, 12cd, 12ck	170,-		0
616	Særlig tidrovende arbeid ved henvisning til eller innleggelse i psykiatriske og barnepsykiatriske institusjoner, behandlingshjem, i kursted for alkoholikere eller spesialklinikk for narkomane og psykisk utviklingshemmede (tillegg for konsultasjoner når sådanne har funnet sted)	250,-		0
617	Bruk av anerkjent skjema for kartlegging av psykiatrisk sykdom og ved mistanke om alkoholmisbruk, f.eks. Alcohol Use Disorders Identification (WHO)	60,-		0
618	Overvåket urinprøvetaking av pasient i legemiddelassistert rehabilitering (LAR)	150,-		0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*621a	Psykoterapi minst 1/2 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621b, 621c, 621d	245,-	0,-	245,-	B2, E5, E6	0
*621b	Psykoterapi minst 1 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621a, 621c, 621d	410,-	165,-	245,-	B2, E5, E6	0
*621c	Psykoterapi minst 1 1/2 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621a, 621b, 621d	615,-	248,-	367,-	B2, E5, E6	0
*621d	Psykoterapi minst 2 timer. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621a, 621b, 621c	820,-	330,-	490,-	B2, E5, E6	0

Merknad E 5

Det ytes refusjon etter honorartakstene for behandling av barn under 18 år.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*622a	Gruppeterapi per gang (det godtgjøres bare for behandling av inntil 8 personer). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 623, 624	550,-	550,-	0,-	B2, E5, E6	0
*622b	Tillegg per person. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 623, 624	245,-	0,-	245,-	B2, E5, E6	rep 7
*623a	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 1/2 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621, 622, 623b, c, d	245,-	0,-	245,-	B2, E5, E6	0
*623b	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 1 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621, 622, 623a, c, d	450,-	205,-	245,-	B2, E5, E6	0
*623c	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 1 1/2 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621, 622, 623a, b, d	675,-	308,-	367,-	B2, E5, E6	0
*623d	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 2 timer. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 5, 6, 11, 12, 621, 622, 623a, b, c	900,-	410,-	490,-	B2, E5, E6	

Merknad E 6

Taksten inkluderer for- og etterarbeid, og er forbeholdt spesialister i psykiatri eller barnpsykiatri. Trygden yter godtgjørelse etter taksten også for behandling gitt av leger under psykiatrisk og barnpsykiatrisk spesialutdanning ved institusjon som teller i hovedutdanningen og under supervisjon og attestasjon av overordnet spesialist.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*624a	Tillegg for medisinsk vurdering hos spesialist i psykiatri eller barnpsykiatri i forbindelse med psykoterapeutisk arbeid, per gang (for 1/2 time). Ugyldig takstkombinasjon: 622a, 622b, 624b	59,-	59,-	0,-	E6	0
*624b	Tillegg for medisinsk vurdering hos spesialist i psykiatri eller barnpsykiatri i forbindelse med psykoterapeutisk arbeid, per gang (for behandling ut over 1/2 time). Ugyldig takstkombinasjon: 622a, 622b, 624a	117,-	117,-	0,-	E6	0
*625	Omfattende personlighetsvurdering av spesialist i psykiatri. Kan benyttes inntil 2 ganger per år dersom dette anses medisinsk nødvendig.	650,-	650,-	0,-	E6	0
*626	Tillegg for psykoterapi med barn under 18 år	100,-	100,-	0,-	E6	0

Pediatri

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*651a	Nødvendig samtale med foreldre/foresatte ved pediatriske problemstillinger: Skoleproblemer, mobbing, atferdsvansker, innvandrere/flyktningfamilie, søvnproblemer, enurese/enkoprese, hodepine, magesmerter, epilepsi, cerebral parese, mental retardasjon, atopiske sykdommer (for første halvtime). Taksten kan benyttes av spesialist i barnesykdommer og barnpsykiatri ved behandling av barn under 18 år. Taksten kan benyttes av spesialist i hud- og veneriske sykdommer ved behandling av barn under 18 år med atopiske lidelser. Ugyldig takstkombinasjon: 3b		230,-	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*651b	Nødvendig samtale med foreldre/foresatte ved pediatrike problemstillinger: Skoleproblemer, mobbing, atferdsvansker, innvandrere/flyktningfamilie, søvnproblemer, enurese/enkoprese, hodepine, magesmerter, epilepsi, cerebral parese, mental retardasjon, atopiske sykdommer (for senere påbegynt halvtime). Taksten kan benyttes av spesialist i barnesykdommer eller barnepsykiatri ved behandling av barn under 18 år. Taksten kan benyttes av spesialist i hud- og veneriske sykdommer ved behandling av barn under 18 år med atopiske lidelser. Ugyldig takstkombinasjon: 3b	230,-		rep

F. Laboratorieundersøkelser og prøver

Merknad F0

Taksten kan benyttes av privatpraktiserende lege som gjør slik undersøkelse/prøve på egne pasienter.

Alminnelige undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
701a	Taking av prøver til laboratorieundersøkelse på legens kontor eller innsending til medisinsk laboratorium. Ugyldig takstkombinasjon: 1e	47,-	0,-	47,-	F0, F1	0
701c	Prøveinnsending, per innsending ut over første som nevnt i 701a	21,-	21,-	0,-	F0, F1	rep.
701d	Innsending av positiv, inkubert urinprøve	12,-	12,-		F0, F1	0

Merknad F1

Takstene 701a og c inkluderer utgifter til porto, forskriftsmessig prøveglass og emballasje. Takst 701c kan bare benyttes i kombinasjon med takst 701a, men den kan ikke benyttes når flere prøver av samme materiale samtidig sendes til samme laboratorium.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>	
703	Inkubering av objektglassagar (inkl. prøveglass)		5,-	F0	0
704j	Blod i fæces		10,-	F0	0
704k	Trichomonas vaginalis i sekret og «clue cells»		10,-	F0	0
705a	Blod i fæces (prøve foretatt hjemme med utlevert impregnert materiell. Minst 3 prøver fra forskjellige dager)		15,-	F0	0
705g	Manuell fremstilling og farging av blodutstryk. Oversiktsmikroskopi av blod i farget preparat eller manuell differensialtelling Ugyldig takstkombinasjon: 706f		50,-	F0	0
705h	Prøvetaking til chlamydiaundersøkelse. Ugyldig takstkombinasjon: 713		16,-	F0	0
705i	Skabbmidd eller sopp		20,-	F0	0
705j	Mikroskopisk undersøkelse av tørket/fiksert og farget preparat med spesifikk fargemetode, både mikrober og eosinofili		20,-	F0	0
705k	Immunologisk CRP-test		20,-	F0	0
705l	Prøvetaking til direkte immunfluorescens for Herpes		10,-	F0	0
706f	Hematologisk analyse med celledeller (trombocytmåling, differensialtelling og MCV). Ugyldig takstkombinasjon: 706a		60,-	F0	0
706h	Immunologisk graviditetstest/HCG-test		26,-	F0	0
706i	Immunologisk test for mikroalbumin i urin. Ugyldig takstkombinasjon: 712		20,-	F0	0
706j	Immunologisk test for blod fra nedre del av tarmen		28,-	F0	0
706k	Immunologisk test for bakterieantigen (streptokokker)		21,-	F0	0
706l	Immunologisk test for virusantigen (mononukleose)		28,-	F0	0
707a	Taking av EKG		40,-	F0	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
707b	Tyding av EKG. Taksten kan bare brukes av lege som har sentralstyrets godkjenning eller er spesialist i indremedisin. Lege med godkjenning kan også bruke taksten ved tolking av EKG rekvirert av annen lege i samme gruppepraksis. Ugyldig takstkombinasjon: 129a, 129g Takst 708 gjelder tørrkjemisk analyse (reflektometrisk/fotometrisk avlesing)	60,-		0
708a	Glukose. Ugyldig takstkombinasjon: 121a	6,-	F0	0
708b	Analyse av ALAT og GT	27,-	F0	1
708c	Totalkolesterol	21,-	F0	0
708d	Analyse av kreatinin	27,-	F0	0
708e	Analyse av kalium	27,-	F0	0
709	HbA1c (glykosylert hemoglobin) for bestemmelse av langtidsblodsukker	129,-	F0	0
710	Trombotest/INR-test	47,-	F0	0
711	Hurtigtest for påvisning av <i>Helicobacter pylori</i> -infeksjon	60,-	F0	0
712	Kvantitativ måling av mikroalbumin i urin osv. (ikke semikvantitative målinger). Ugyldig takstkombinasjon: 706i	115,-	F0	0

Spesielle undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*731a	Grampreparat eller KOH-preparat som egen undersøkelse	7,-	F0	rep
*734a	Dyrking av blodkulturer, patogene tarmbakterier, anaerobe bakterier, mykobakterier, muggsopper, dermatofytter	37,-	F0	rep
*741	Mikroskopisk sædanalyse ved fertilitetsutredning. Kan ikke benyttes ved kontroll etter sterilisering. Ugyldig takstkombinasjon: 743b	205,-	F0	0
*743b	Fremstilling og gransking av cytologiske preparater (unntatt cervikovaginalt utstryk), inntil 4 glass	113,-	F0	rep

*G. Radiologi**Merknad G1*

Taksten kan benyttes av privatpraktiserende lege som gjør slik undersøkelse på egne pasienter.

I tillegg til takstene 801–881 kan legen beregne en egenandel fra pasienten, jf. takst 899.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
<i>I. Overekstremiteter</i>				
801	Finger	27,-	G1	1
802	Hånd	39,-	G1	1
803	Håndleddsregion	31,-	G1	1
804	Underarm	39,-	G1	1
805	Albue	31,-	G1	1
806	Overarm	39,-	G1	1
807	Skulder	39,-	G1	1
<i>II. Underekstremiteter</i>				
813	Tå	27,-	G1	1
814	Fot	39,-	G1	1
815	Ankel	41,-	G1	1
816	Legg	36,-	G1	1
817	Kne	36,-	G1	1
818	Lår	49,-	G1	1
<i>III. Hals og brystorganer</i>				
851	Lunger med 1, 2 eller flere plan.	76,-	G1	0
*875	Punksjon for cytologisk aspirasjon. Takst 875 kan kun benyttes etter spesiell godkjenning.	58,-	G1	1

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*881	Kontrastmammografi <i>IV. Egenandel</i>	162,-	G1	1
899	Tillegg for undersøkelse (egenandel) kr 185,-		G1	0

Kapittel III. Tilskudd til fellesformål for leger

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2004 – 30. juni 2005

- 1,8 mill. kroner til Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger,
- 35,4 mill. kroner til Fondet for legers videre- og etterutdanning,
- 29,4 mill. kroner til Fond til fremme av allment praktiserende legers videre- og etterutdanning og privatpraktiserende spesialisters etterutdanning,
- 25,5 mill. kroner til Fond for sykehuslegers videre- og etterutdanning,
- 6,1 mill. kroner til Fond for kvalitetssikring av legetjenester utenfor sykehus,
- 4,6 mill. kroner til Fond for standardisering og kvalitetssikring i spesialisthelsetjenesten,
- 22,7 mill. kroner til Fond for kvalitetssikring av laboratorievirksomhet utenfor sykehus.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den 1. juli 2004. Fra samme dato oppheves forskrift 19. desember 2003 nr. 1785 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege, gitt med hjemmel i folketrygdloven § 5–4 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd.

24. juni Nr. 1036 2004

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist.

Fastsatt av Helsedepartementet 24. juni 2004 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–10a tredje ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 28. juni 2001 nr. 795 om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

Stønad er 145 kroner pr. behandling.

For behandling av barn under 7 år ytes en stønad med 245 kroner pr. behandling.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2004.

25. juni Nr. 1037 2004

Forskrift om endring i forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten.

Fastsatt av Helsedepartementet 25. juni 2004 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–21 tredje ledd. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 25. mai 2001 nr. 542 om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten gjøres følgende endring:

§ 3 siste ledd skal lyde:

Fullt fastlønnstilskudd for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2004 er 134.300 kroner.

II

Endringen trer i kraft straks.

25. juni Nr. 1038 2004**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr.**

Fastsatt av Helsedepartementet 25. juni 2004 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 330 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr gjøres følgende endringer:

Ny § 3a skal lyde:

§ 3a. Folketrygden yter stønad til:

1. Næringsmidler ved sykkelige prosesser som affiserer munn, svelg, spiserør, mage eller tarm, og som hindrer tilførsel eller opptak av vanlig mat.
2. Næringsmidler ved laktose-, melkeproteinintoleranse eller -allergi hos barn under 10 år.
3. Næringsmidler ved Fenylketonuri (Føllings sykdom).

Stønad etter punkt 1 og 2 i denne bestemmelsen må i hvert enkelt tilfelle godkjennes av Rikstrygdeverket eller den som Rikstrygdeverket gir fullmakt.

Rikstrygdeverket kan inngå avtale med leverandør om levering av og priser på næringsmidler til spesielle medisinske formål som nevnt i første ledd. Når slik avtale er inngått, ytes det ikke stønad til andre produkter av tilsvarende art. Stønad til næringsmidler til spesielle medisinske formål nevnt i første ledd begrenses til et beløp som fastsettes av Rikstrygdeverket. Rikstrygdeverket kan også på grunnlag av bruksverdien inndele næringsmidlene i grupper og fastsette en egen referansepris for næringsmidler i samme gruppe. Referanseprisen er det maksimale beløp som folketrygden kan dekke.

§ 7 første ledd punkt 2 siste ledd skal lyde:

Ved kjøp av utstyr og produkter, herunder næringsmidler til spesielle medisinske formål, hvor prisen overstiger det maksimumsbeløp som er fastsatt av Rikstrygdeverket, beregnes egenandel av maksimumsbeløpet. Det overskytende beløp betales av medlemmet, men medregnes ikke under egenandelstaket.

I § 9 oppheves sykdomspunkt 25 Fenylketonuri.

II

Endringene trer i kraft straks.

25. juni Nr. 1039 2004**Forskrift om stopp i fisket etter sild i Nordsjøen sør for 62° N og i Skagerrak i 2004.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 25. juni 2004 med hjemmel i forskrift 22. desember 2003 nr. 1796 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2004. Kunngjort 2. juli 2004.

§ 1. *Kystfartøygruppen*

Kystfartøygruppens fiske etter sild i Nordsjøen sør for 62° N og i Skagerrak stoppes den 25. juni 2004 klokken 2200.

Siste frist for innmelding av fangster til salgslagene er samme dag klokken 2400.

Fartøy som låsetter og fartøy som fisker med landnot kan uavhengig av stoppen i første ledd fortsette fisket inntil gruppekvoten er oppfisket. Unntaket i dette ledd gjelder ikke fartøy som har drevet med direktehåving av sild sør for 62° N i 2004.

§ 2. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks.

25. juni Nr. 1040 2004**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter.**

Fastsatt av Finansdepartementet 25. juni 2004 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter, lov 4. juni 1954 nr. 2 om sprit, brennevin, vin og isopropanol til teknisk og vitenskapelig bruk m.v. og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endringer:

§ 2–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) For avgift på teknisk sprit, forbruksavgift på elektrisk kraft og avgift på sluttbehandling av avfall, oppstår avgiftsplikten etter bestemmelsene i henholdsvis § 3–3–2, § 3–12–2, § 3–13–2 og § 3–13–6.

§ 3–5–3 første ledd skal lyde:

For inneremballasje som inngår i et retursystem reduseres miljøavgiften med den returandel som er fastsatt i medhold av forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

§ 3–8–1 første ledd bokstav b skal lyde:

b) hydrauliske oljer som hører under tolltariffens varenummer 27.10.1999 og 38.19.0000.

§ 3–12–1 og § 3–12–2 skal lyde:

§ 3–12–1. Saklig virkeområde

- (1) Avgiftsplikten omfatter forbruk av elektrisk kraft.
- (2) Avgiftsplikten etter første ledd omfatter også elektrisk kraft som leveres uten vederlag eller uttas til eget avgiftspliktig forbruk hos nettselskap, transportør eller produsent.
- (3) Forbruk som har direkte sammenheng med kraftproduksjon og fordeling omfattes ikke av avgiftsplikten.

§ 3–12–2. Når avgiftsplikten oppstår

Avgiftsplikten oppstår ved levering av elektrisk kraft til forbruker og ved uttak til eget bruk hos nettselskap, transportør eller produsent.

§ 3–12–4 til § 3–12–15 skal lyde:

§ 3–12–4. Redusert sats for industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og fjernvarmeprodusenter utenfor tiltaksjonen

- (1) Ved levering av elektrisk kraft til industri, bergverk, arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon og fjernvarmeprodusenter skal det betales redusert sats.
- (2) Den reduserte satsen gjelder elektrisk kraft som benyttes av bedriften selv, innenfor de deler av bedriften som er registrert under følgende næringshovedområder eller -grupper:
  - a) foretak innenfor Statistisk sentralbyrås næringshovedområde C Bergverksdrift og utvinning,
  - b) foretak innenfor Statistisk sentralbyrås næringshovedområde D Industri,
  - c) arbeidsmarkedsbedrifter innenfor Statistisk sentralbyrås næringsgruppe 85.3 Sosial- og omsorgstjenester, dersom utøvelsen av virksomheten etter sin art tilsvarer virksomhet som faller innenfor næringshovedområde C eller D,
  - d) fjernvarmeprodusenter innenfor Statistisk sentralbyrås næringsgruppe 40.3.

§ 3–12–5. Redusert sats for fjernvarmeprodusenter

Fjernvarmeprodusenter innenfor Statistisk sentralbyrås næringsgruppe 40.3. skal betale redusert sats dersom bedriften, med unntak av en oppbyggingsperiode på inntil tre år, bruker minst 50 pst. avfall, bioenergi, spillvarme og/eller varmepumper som energikilde og bedriften leverer fjernvarme til forbrukere utenfor egen næringsvirksomhet.

§ 3–12–6. Avgrensning mot administrasjonsbygg

- (1) Adgangen til å motta elektrisk kraft med redusert/fritak fra avgift omfatter ikke leveranser til administrasjonsbygg. Som administrasjonsbygg anses bygg hvor arealet knyttet til administrasjon utgjør 80 pst. eller mer av byggets totale areal. Det skal betales full avgift av all kraft levert til slike bygg.
- (2) For foretak som har montert egne målere for kraft levert til administrasjonsbygg, skal faktisk forbruk legges til grunn ved fastsettelse av avgiftsgrunnlaget. Foretak uten slike målere skal opplyse nettselskapet om hvor stor andel av den leverte kraften som er avgiftspliktig.

§ 3–12–7. Gjennomføring

(1) Leveranser av kraft levert til foretak som nevnt i § 3–12–4 gjennomføres ved at nettselskapet leverer kraft med fakturering av redusert avgiftssats. For statskraftkontrakter hvor kraftprisen er avtalt inkludert avgift («1976-kontrakter» og «2 TWh-kontrakter») leveres kraft uten fakturering av avgift. Prisen reduseres med det beløp som tilsvarer el-avgiftssatsen for 1992 (4,15 øre pr. kWh) prisjustert for senere år.

(2) Dersom det for ett abonnement leveres kraft til formål som dels faller innenfor og dels utenfor avgiftssatsen, skal det foretas en fordeling av kraftforbruket.

§ 3–12–8. Dokumentasjon

Foretak med rett til å få kraft levert med redusert avgiftssats må legge frem følgende dokumentasjon for nettselskapet:

- a) bekreftelse på næringshovedområde fra Statistisk sentralbyrå, med mindre direktoratet bestemmer noe annet.
- b) fjernvarmeprodusenter må også legge frem dokumentasjon på bruk av energikilde ved kopi av innvilget støtte til fjernvarmeanlegg eller annen lignende dokumentasjon. Fjernvarmeprodusenter under oppbygging må dokumentere dette ved for eksempel uttalelse fra Norges vassdrags- og energidirektorat eller Enova SF.
- c) for arbeidsmarkedsbedrifter kan direktoratet fastsette krav om fremleggelse av tilleggsdokumentasjon for type produksjon.

§ 3–12–9. Avgiftsfritak for kraft produsert i energigjenvinningsanlegg, og mikrokraftverk

Elektrisk kraft som leveres direkte til sluttbruker og er produsert ved energigjenvinningsanlegg eller er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA (mikrokraftverk) er fritatt for avgift.

§ 3–12–10. Avgiftsfritak for kraft som leveres til bestemte formål

Elektrisk kraft som leveres til bruk ved kjemisk reduksjon eller i elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser er fritatt for avgift.

§ 3–12–11. Avgiftsfritak for deltakere i godkjent energieffektiviseringsprogram

(1) Elektrisk kraft som leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram er fritatt for avgift.

(2) Adgangen til å motta elektrisk kraft uten avgift omfatter ikke leveranser til administrasjonsbygg. § 3–12–6 gjelder tilsvarende.

§ 3–12–12. Avgiftsfritak for kraft som brukes i veksthusnæringen

Elektrisk kraft som leveres til bruk i foretak som har veksthus med elektrisk varmeanlegg er fritatt for avgift.

§ 3–12–13. Avgiftsfritak for leveringer av elektrisk kraft i tiltakssonen

(1) Elektrisk kraft som leveres husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord (tiltakssonen) er fritatt for avgift.

(2) Elektrisk kraft som leveres foretak i tiltakssonen er fritatt for avgift, såfremt fritaket sammen med fritaket for arbeidsgiveravgift fastsatt i Stortingets vedtak om avgifter mv. til folketrygden ikke overstiger 270.000 kroner. For leveranser som ikke omfattes av fritaket skal det betales redusert sats.

§ 3–12–14. Gjennomføring av fritaket

(1) Fritaket for leveranser av kraft levert til foretak gjennomføres ved at nettselskapet etter mottatt dokumentasjon leverer kraft uten fakturering av avgift.

(2) Dersom det for ett abonnement leveres kraft til formål som dels faller innenfor og dels utenfor avgiftsfritaket, skal det foretas en fordeling av kraftforbruket.

§ 3–12–15. Dokumentasjon

Fritaksberettigede abonnenter må fremlegge følgende dokumentasjon for nettselskapet:

- a) foretak som bruker elektrisk kraft til kjemisk reduksjon eller i elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser må legge frem egenerklæring knyttet til faktisk bruk,
- b) foretak som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram må fremlegge bekreftelse på deltakelse fra NVE,
- c) foretak i tiltakssonen skal fremlegge erklæring på fastsatt skjema, hvor det fremkommer at fritaket for arbeidsgiveravgift og fritaket fra avgift på elektrisk kraft samlet ikke overstiger 270.000 kroner,
- d) foretak i veksthusnæringen må legge frem bekreftelse fra fylkeslandbrukskontoret eller landbrukskontoret om at de har veksthus med elektrisk varmeanlegg.

Følgende settes inn etter overskriften «Kap. 3–13 Avgift på sluttbehandling av avfall»:

I. Deponi

§ 3–13–1, § 3–13–2, § 3–13–3 og § 3–13–4 skal lyde:

§ 3–13–1. Saklig virkeområde

(1) Avgiftsplikten omfatter avfall innlevert til sluttbehandling ved deponi.

(2) Ikke-forurensede jordmasser mv. til endelig avslutning av deponi omfattes ikke av avgiftsplikten. Det samme gjelder ikke-forurensede masser som er nødvendig til jevnlig tildekking i tråd med retningslinjer gitt av forurensningsmyndighetene.

(3) Materiale som ikke inneholder organisk karbon (uorganisk materiale) og som legges på et særskilt avgrenset område, omfattes ikke av avgiftsplikten. Tollvesenet kan i konkrete enkelttilfeller og etter innhentet uttalelse fra forurensningsmyndigheten, samtykke i at det samme skal gjelde materiale som kun inneholder mindre mengder organisk karbon.

(4) Jord- og løsmasser som ble forurenset før 1. januar 1999 omfattes ikke av avgiftsplikten. For avfall fra nedlagt deponi er det et vilkår for fritak at deponiet ble avsluttet før 1. januar 1999.

§ 3–13–2. Når avgiftsplikten oppstår

Avgiftsplikten oppstår ved innlevering av avfall til sluttbehandling ved deponi.

§ 3–13–3. Definisjoner

- (1) Med avfall menes avfall etter lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall § 27.
- (2) Med deponi menes et permanent disponeringssted for avfall ved deponering av avfallet på eller under bakken.
- (3) Med ikke-forurensede masser menes masser som både bruks- og forureningsmessig kan sammenlignes med naturlige (jomfruelige) jord- og løsmasser.

§ 3–13–4. Avgiftsgrunnlag og -beregning

- (1) Avgiften beregnes på grunnlag av mengde avfall målt i tonn.
- (2) Deponi som tilfredsstillter kravene til dobbelt bunn- og sidetetting i forskrift 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall eller som etter en risikovurdering har fått lempet på disse kravene av forureningsmyndigheten, kan benytte redusert avgiftssats.
- (3) For deponi som ikke har installert vekt, beregnes avgiften på grunnlag av et maksimumsanslag for mottak av avfall pr. år. Maksimumsanslaget baseres på den mengden avfall deponiet har tillatelse fra forureningsmyndigheten til å deponere. Mangler tillatelsen maksimumsanslag, fastsetter tollvesenet anslaget etter innhentet uttalelse fra forureningsmyndigheten. Fastsatt maksimumsanslag skal baseres på en vurdering av årlige innleverte mengder avgiftspliktig avfall. Avgiftsgrunnlaget pr. måned utgjør 1/12 av maksimumsanslaget. Dersom anslaget er oppgitt i volum (m^3), regnes dette om til vekt (tonn) ved at volumet multipliseres med en faktor på 0,5.
- (4) For avfall levert direkte på avfallspllassen av private husholdninger som har betalt en enhetspris ved leveringen, beregnes avgiften av den vekt enhetsprisen er basert på. Dersom deponiet ikke tar betalt for slike leveringer, fastsettes avfallets vekt til 0,1 tonn pr. levering.
- (5) Påløpt avgift på avfall som tas ut fra registrert virksomhets deponi til ombruk, gjenvinning, sortering for gjenvinning eller overføres til annen registrert virksomhets deponi eller forbrenningsanlegg, føres til fradrag i virksomhetens avgiftsoppgave. Dersom mengde uttatt avfall overstiger mengden avgiftspliktig avfall som er innlevert i samme periode, føres overskytende til fradrag i avgiftsoppgaven for neste periode.

Følgende inntas foran § 3–13–5:

II. Forbrenningsanlegg

§ 3–13–5 og nye § 3–13–6, § 3–13–7, § 3–13–8 og § 3–13–9 skal lyde:

§ 3–13–5. Saklig virkeområde

- (1) Avgiftsplikten omfatter utslipp til luft av støv, gassene HF (hydrogenfluorid), HCl (hydrogenklorid), NO_x (nitrogenoksider) og SO_2 (svoveldioksid), dioksiner, tungmetallene Hg (kvikksølv), Cd (kadmium), Pb (bly), Cr (krom), Cu (kobber), Mn (mangan), As (arsen), Ni (nikkel) samt CO_2 (karbondioksid), ved forbrenning av avfall innlevert til sluttbehandling ved forbrenningsanlegg.
- (2) Energianlegg i industrien som kun benytter avfallsbaserte brenslere i produksjonen, anses som gjenvinningsanlegg og omfattes ikke av avgiftsplikten.
- (3) Anlegg som ikke brenner avfall som inneholder fossilt materiale skal ikke betale avgift for utslipp av CO_2 . Avfallsfraksjonene til forbrenning skal være positivt utsortert, og det må dokumenteres at avfallet ikke inneholder fossilt materiale.

§ 3–13–6. Når avgiftsplikten oppstår

Avgiftsplikten oppstår ved utslipp til luft av avgiftspliktige stoffer fra forbrenning av avfall. For CO_2 oppstår avgiftsplikten ved innlevering av avfall til forbrenning.

§ 3–13–7. Definisjoner

- (1) Med avfall menes avfall etter lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall § 27.
- (2) Med energianlegg i industrien menes energianlegg som enten er integrert i industrivirksomhet eller som leverer over 95 prosent av den produserte energi til industriproduksjon. Med industriproduksjon menes ikke produksjon av fjernvarme eller elektrisitet.
- (3) Med avfallsbaserte brenslere menes et lagringsstabil brensel med en brennverdi på minst 15 MJ/kg som er produsert av avfall i henhold til særskilte spesifikasjoner, og som kan konkurrere med andre energibærere i et reelt marked.
- (4) Med fossilt materiale menes ikke-fornybare organiske råstoffer.
- (5) Med konsentrasjon menes her en bestemt vekt avgiftspliktig stoff per et bestemt volum røykgass.
- (6) Med deteksjonsgrense menes påvisningsgrense, det vil si den laveste mengde eller verdi som den aktuelle måle- eller analysemetoden kan påvise.
- (7) Med ordinær drift menes enhver driftsprosess ved et forbrenningsanlegg, inkludert innkjøring av anlegget, der forbrenning av avfall inngår. Et nytt anlegg anses satt i ordinær drift fra tidspunktet for første forbrenning av avfall.

§ 3–13–8. Avgiftsgrunnlag og -beregning

(1) Grunnlaget for avgiften er faktisk utslipp til luft av de avgiftspliktige stoffene målt i gram mens anlegget er i ordinær drift. Utslipp av CO₂ fastsettes likevel på grunnlag av innlevert mengde avfall målt i tonn.

(2) Ved kontinuerlig måling av utslippet fastsettes konsentrasjonen av de avgiftspliktige stoffene med en døgnmiddelverdi for hvert av døgnene i avgiftsperioden. For å oppnå gyldig døgnmiddelverdi kan ikke mer enn to times-, fem halvtimes- eller femten timinuttersmiddelverdier per døgn forkastes på grunn av svikt ved eller vedlikehold av det kontinuerlige måleutstyret. Kan det for ett eller flere døgn ikke fastsettes en gyldig døgnmiddelverdi erstattes hver av disse med gjennomsnittet av de gyldige døgnmiddelverdiene i perioden. Kan det ikke fastsettes gyldig døgnmiddelverdi for minst 14 døgn i avgiftsperioden benyttes gjennomsnittsverdien fra forrige avgiftsperiode.

(3) Fastsettes konsentrasjonen ved hjelp av manuelle målinger eller analyser foretas disse hver sjettede måned av uavhengig tredje part. Den målte konsentrasjonen benyttes ved beregning av avgift fra og med måneden etter at målingen eller analysen er foretatt. Dersom konsentrasjonen av andre avgiftspliktige stoffer enn dioksiner og tungmetallene Hg, Cd, Pb, Cr, Cu, Mn, As og Ni fastsettes ved hjelp av slike målinger eller analyser, skal den målte konsentrasjonen multipliseres med 1,10 ved beregning av avgift.

(4) Dersom konsentrasjonen av et avgiftspliktig stoff ikke kan fastsettes fordi den ligger under deteksjonsgrensen for den aktuelle måle- eller analysemetoden, settes konsentrasjonen lik denne deteksjonsgrensen. Tredje ledd siste punktum gjelder tilsvarende.

(5) Røykgassmengden som benyttes ved beregningen av faktisk utslipp av et avgiftspliktig stoff i avgiftsperioden kan fastsettes ved hjelp av kontinuerlig målinger. Anlegg som ikke foretar slike målinger skal benytte en røykgassmengde på 7,5 Nm³ (tørr gass og 11 volumprosent O₂) per kg innlevert avfall i perioden. Anlegg som foretar kontinuerlig måling men som i perioden har hatt avbrudd i målingen av røykgassmengden, skal benytte den mengde som er høyest av målt mengde og mengde fastsatt etter andre punktum.

(6) Anleggene må kunne dokumentere at konsentrasjonen som er benyttet ved utslippsberegningen, bygger på samme volumstørrelse som røykgassmengden etter femte ledd.

(7) Dersom avgiftsgrunnlaget ikke kan anses for å være beregnet på representativ måte kan tollvesenet fravike beregningen. Tollvesenet fastsetter i disse tilfellene avgiftsgrunnlaget til det som anses som mest sannsynlig. Tredje ledd siste punktum gjelder tilsvarende.

§ 3–13–9. Målekrav

(1) De manuelle målingene skal foretas under ordinære og representative driftsforhold. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Det samme gjelder for kalibrering av måleutstyr. Dersom NS ikke finnes kan annen internasjonal standard benyttes.

(2) Den som foretar manuelle målinger og analyser skal om mulig være akkreditert. Tollvesenet skal varsles minst fem virkedager før gjennomføringen av målingene.

§ 3–18–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Avgiftsplikten omfatter ikke gjenvinning av HFK og PFK.

§ 3–18–1 femte ledd oppheves.

§ 5–1 første ledd bokstav a skal lyde:

a) produsenter av avgiftspliktige varer, med unntak av mikrokraftverk og energigjenvinningsanlegg som leverer elektrisk kraft direkte til sluttbruker.

§ 5–1 første ledd bokstav e oppheves.

§ 5–1 første ledd nåværende bokstav f blir bokstav e.

§ 5–10 skal lyde:

§ 5–10. Avgift på sluttbehandling av avfall – kontroll

Tollvesenet kan foreta kontroll og undersøkelser av lokaler og regnskapsmateriale, herunder prøve- og analysemateriale, hos enhver som er tilknyttet innsamling, levering, oppbevaring, sortering og sluttbehandling av avfall, også avfall som ikke er avgiftspliktig.

§ 6–9 annet ledd skal lyde:

(2) Ved levering av elektrisk kraft etter § 3–12–4, § 3–12–9, § 3–12–10, § 3–12–11, § 3–12–13 og mineralolje og smøreolje etter § 4–4–1 til § 4–4–3, er det mottaker som er ansvarlig for innbetaling av avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfrigjøring. I den utstrekning leverandøren visste eller burde ha visst at kravene for fritak ikke var oppfylt, kan krav rettes mot denne.

II

Endringene trer i kraft fra 1. juli 2004.

28. juni Nr. 1041 2004**Vedtak om opphevelse av instruks om overvåking av og tiltak mot enterohemorragisk E.coli (EHEC) i ferskt storfe- og småfekjøtt.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 28. juni 2004 med hjemmel i forskrift 25. april 1994 nr. 320 om kjøttkontroll og omsetning mv. av ferskt kjøtt § 20. Kunngjort 2. juli 2004.

1. Opphevelse

Instruks 6. juli 1998 nr. 800 om overvåking av og tiltak mot enterohemorragisk E.coli (EHEC) i ferskt storfe- og småfekjøtt oppheves.

2. Vedtak om opphevelse av instruksen trer i kraft 1. juli 2004.

28. juni Nr. 1042 2004**Forskrift om endring i forskrift om bygging av flyttbare innretninger.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 28. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 9a, § 35, § 41 første ledd, § 41a, § 42, § 47, § 48, § 55, § 68 og § 69, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 25. mai 1984 nr. 1156, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 6. juni 1984 nr. 4278. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 4. september 1987 nr. 856 om bygging av flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 1 skal lyde:

1. Denne forskrift gjelder for innretninger som er registrert eller skal registreres i norsk skipsregister.

§ 11 nr. 2 første ledd tredje strekpunkt skal lyde:

- 22,5 grader kombinert med 10 grader trim for innretninger av skipstype.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. juni Nr. 1043 2004**Forskrift om endring i forskrift om ankring-/posisjoneringssystemer på flyttbare innretninger.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 28. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 9a, § 41 første ledd og § 41a, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 25. mai 1984 nr. 1156, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 6. juni 1984 nr. 4278. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 4. september 1987 nr. 857 om ankring-/posisjoneringssystemer på flyttbare innretninger gjøres følgende endring:

Forskriftens vedlegg oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks.

28. juni Nr. 1044 2004**Forskrift om endring i forskrift for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner og utstyr.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 28. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 9a, § 41, § 42 og § 54a, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 25. mai 1984 nr. 1156, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 6. juni 1984 nr. 4278. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 10. februar 1994 nr. 123 for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner og utstyr gjøres følgende endring:

§ 1 nr. 1 skal lyde:

Forskriften gjelder for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner eller utstyr for lagring, transport og/eller overføring av hydrokarboner til tankskip og som er registrert eller skal registreres i norsk skipsregister.

II

Endringen trer i kraft straks.

28. juni Nr. 1045 2004**Forskrift om endring i forskrift om redningsredskaper og evakuering på flyttbare innretninger.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 28. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 41, § 42, § 47, § 48 og § 54a, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1 og delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I forskrift 11. april 2003 nr. 492 om redningsredskaper og evakuering på flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Utstyr for fremstilling av drikkevann i henhold til punkt 4.4.7.5 kreves ikke.

§ 9 første ledd nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 9 annet ledd første punktum skal lyde:

Hurtiggående mann-overbord-båt skal tilfredsstille de krav som er stilt i avsnitt 5.1 i LSA-koden med unntak av punktene 4.4.1.5.3, 4.4.1.6, 4.4.6.8, 4.4.7.2, 4.4.7.4, 5.1.1.6, 5.1.1.10 og siste setning i punkt 4.4.6.11.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. juni Nr. 1046 2004**Forskrift om endring i diverse forskrifter for flyttbare innretninger vedrørende henvisninger til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 28. juni 2004 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 9a, § 35, § 41, § 41a, § 42, § 47, § 48, § 54a, § 55, § 68 og § 69, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 25. mai 1984 nr. 1156, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 6. juni 1984 nr. 4278. Kunngjort 2. juli 2004.

I

I følgende forskrifter skal «Direktoratet for brann- og elsikkerhet» erstattes med «Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap»:

- Forskrift 11. april 2003 nr. 492 om redningsredskaper og evakuering på flyttbare innretninger § 8 første ledd bokstav e).
- Forskrift 4. september 1987 nr. 855 om anmeldelse av nybygg, besiktigelse og sertifisering m.v. av flyttbare innretninger § 5 nr. 3 (to steder).
- Forskrift 4. september 1987 nr. 856 om bygging av flyttbare innretninger § 4 nr. 1 (to steder), § 6a fotnote nr. 1, § 18 nr. 5, § 19 fotnote nr. 1, § 20 fotnote nr. 1 og § 21 fotnote nr. 2.
- Forskrift 31. januar 1984 nr. 227 om sikringstiltak mot brann og eksplosjon på flyttbare innretninger § 3 annet ledd (to steder), § 5 nr. 5, § 22 nr. 3, § 26 nr. 2.5 annet ledd og § 28 nr. 1 annet ledd.
- Forskrift 10. februar 1994 nr. 123 for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner og utstyr § 5 nr. 2 og § 14 nr. 1.
- Forskrift 22. desember 1993 nr. 1240 om helikopterdekk på flyttbare innretninger § 38 nr. 9.

II

I følgende forskrift skal «Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern» erstattes med «Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap»:

- Forskrift 4. september 1987 nr. 858 om drift av flyttbare innretninger § 13 nr. 1 (to steder).

III

Endringene trer i kraft straks.

2. juli Nr. 1047 2004**Ikraftsettning av lov 2. juli 2004 nr. 58 om endringer i lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre.**

Fastsett ved Kronprinsreg.res. 2. juli 2004 med heimel i lov 2. juli 2004 nr. 58 om endringer i lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre del II nr. 1. Fremja av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 2. juli 2004.

Lov 2. juli 2004 nr. 58 om endringer i lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre gjeld frå 1. november 2004.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 6/2004 s. 940 (i forskrift 14. mai 2004 nr. 747 om gjennomføringsregler for direktiv 92/75/EØF med hensyn til energimerking av elektriske stekeovner til husholdningsbruk).

Hjemmelsfeltets EØS-henvisning skal lyde:

Jf. EØS-avtalen vedlegg II og IV (direktiv 2002/40/EF).

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2004-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1997	13	1121	Forskrift nr. 572	4
1997	20	1842	Forskrift nr. 961	1
2000	5	452	Forskrift nr. 119	2
2001	17	2305, 2306	Forskrift nr. 1541	3
2002	18	2429	Instruks nr. 1699	3
2003	12	1926	Vedtak nr. 1044	4
2003	14	2201, 2202	Vedtak nr. 1715	3
2003	14	2349, 2350	Forskrift nr. 1302	4
2003	14	2276, 2278	Forskrift nr. 1239	2
2003	16	2556	Forskrift nr. 1379	1
2003	16	2594, 2603	Forskrift nr. 1424	3
2003	17	2724	Forskrift nr. 1476	1
2003	17	2757	Forskrift nr. 1490	1
2003	17	2761	Forskrift nr. 1492	1
2003	17	2799, 2800	Forskrift nr. 1534	3
2003	17	2803	Forskrift nr. 1538	3
2003	17	2808	Forskrift nr. 1546	1
2003	17	2808	Forskrift nr. 1546	2
2003	17	2809	Forskrift nr. 1546	6
2003	17	2815	Forskrift nr. 1560	1
2003	17	2838	Forskrift nr. 1589	1
2003	17	2839	Forskrift nr. 1590	1
2003	18	2859, 2860	Forskrift nr. 1601	4
2003	18	2894	Forskrift nr. 1636	3
2004	1	108	Forskrift nr. 3	4
2004	2	249	Forskrift nr. 141	6
2004	5	741	Forskrift nr. 536	6
2004	5	783	Forskrift nr. 598	9
2004	5	803, 806	Forskrift nr. 626	6
2004	5	827	Forskrift nr. 650	6
2004	6	940	Forskrift nr. 747	10
2004	7	1077	Forskrift nr. 910	9

B-blad

Returadresse:

Lovdata
Postboks 41 Sentrum
N-0101 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:

Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2004 koster	Avd. I	kr 1020	kr 1580	kr 2240
	Avd. I og II	kr 1280	kr 2320	kr 3330

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Tlf. 23 35 60 00
Faks 23 35 60 01
E-post: lovtid@lovdata.no